

Biłgoraj Hrubieszów Krasnystaw Tomaszów Zamość

TZZ
tygodnik zamojski

KALENDARZ 2025 R.

Droгим Czytelnikom
w Święta Bożego Narodzenia
zdrowia, radości, ciepła i spokoju
życzy zespół redakcyjny

ROK XLV NR 51 (2347) 16-29 GRUDNIA 2024. Nr Inł. 379565 ISSN 0138-0723. CENA 6,50 zł (w tym 6% VAT)

INDKES 379565

51

NUMER
W SPRZEDAŻY
DO 20.12.2024

Z okazji zbliżających się

Świąt Bożego Narodzenia

składamy wszystkim mieszkańcom naszego regionu serdeczne życzenia:

Radości i ciepła w gronie najbliższych.

Niech magia Świąt wypełni wasze serca miłością, a Nowy Rok obfituje

W spełnienia marzeń i realizację planów.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku życzą

Zarząd i Pracownicy Stalprodukt-Zamość Sp. z o.o.

Stalprodukt
ZAMOŚĆ S.A.

STYCZEŃ

PN	6	13	20	27	
	2020 OKU Narzi, Molinos Boduro	Begany Wozni	Fabian Sedore	Angel Przybylo	
WT	7	14	21	28	
	Luzan Jalae	Talika Higoro	2020 OKU Sapari Wozni	Wolango Boduro	
ŚR	1	8	15	22	29
	2020 OKU Hiczyne	Seweryn Hiczyne	Paulo Derechore	Zedizion Wozni	2020 OKU Wozni
CZ	2	9	16	23	30
	Nylozo Hiczyne	Wolango Hiczyne	Hiczyne Woboduro	Woboduro Hiczyne	Luzan Boduro
PT	3	10	17	24	31
	Genery Dany	Joe Wozni	Angel Boduro	Fabian Hiczyne	Marcel Wozni
SO	4	11	18	25	
	Genery Dany	Genery Dany	Paulo Boduro	Boduro Hiczyne	
ND	5	12	19	26	
	Luzan Jalae	Adizion Hiczyne	Paulo Boduro		

LUTY

PN	3	10	17	24
WT	4	11	18	25
ŚR	5	12	19	26
CZ	6	13	20	27
PT	7	14	21	28
SO	1	8	15	22
ND	2	9	16	23

MARZEC

PN	3	10	17	24	31
	Terry Terry	JOE MCNALLY	Frankie Frankie	Savanna Savanna	Bobby Bobby
WT	4	11	18	25	
	CLAYTON Galloway	Brenda Karrington	Harry Edwards	Naz Innocent	
ŚR	5	12	19	26	
	PERCIE Gibson	Gregory Gibson	Joella Wells	Ernestine Lorry	
CZ	6	13	20	27	
	Jack Wilkins	Ernest Ernest	ROSEMARY South	Jack Ernest	
PT	7	14	21	28	
	Paula Tomkins	Harley Jenkins	Lynette Harris	Anita Jano	
SO	1	8	15	22	29
	Anthony Barnes	OSCAR KIRBY	Ernestine Lorry	Kate Harris	Heidi Vidale
ND	2	9	16	23	30
	John Kerr	Timothy Isabel	Rob Rob	Anita Jano	

KWIECIEŃ

PN	7	14	21	28	
	Rafał Trzaska	Beata Szydło	POWOLANIE WŁADYSLAWA KUCZYNSKIEGO	Włodzisław Pająk	
WT	1	8	15	22	29
	PRZEWIĄZANIE JANUSZA SZCZEPANOWICZA	Grzegorz Dziurzyński	Ryszard Lenczowski	Janina Jankowska	Grzegorz Kubiś
ŚR	2	9	16	23	30
	Franciszek Wiśniewski	Maria Odyniec	Rafał Bajdowski	Jacek Najmieszko	Katarzyna Morawiec
CZ	3	10	17	24	
	Agnieszka Pietrasiewicz	Marek Kucharski	WŁADYSLAW KUCZYNSKI	Grzegorz Gorczyński	
PT	4	11	18	25	
	Justyna Kowalik	Ewa Lis	WŁADYSLAW KUCZYNSKI	Janina Marka	
SO	5	12	19	26	
	Justyna Kowalik	Jacek Wojcik	WŁADYSLAW KUCZYNSKI	Barbara Bukalska	
ND	6	13	20	27	
	Justyna Kowalik	WŁADYSLAW KUCZYNSKI	Zyga		

MAJ

PN	5	12	19	26
	Ismael Bautista	Paulo Gonzalez	Luc Pena	2024 Pablo Piqui
WT	6	13	20	27
	Jeffrey Jareda	Seamus Roberts	Aleksander Beyglins	Jon Jokube
ŚR	7	14	21	28
	Reinhold Ludwig	Boris Fischer	Włodek Szewczuk	Agustina Zurro
CZ	1	8	15	22
	2020 Tomasz Bartczak	Emmanuel Lase	Robert Jaki	Magdalena Tiedke
PT	2	9	16	23
	2020 Wojciech Kozłowski	2020 Ewa Jankowska	Ismael Ferre	Falko Friedmann
SO	3	10	17	24
	2020 Andrzej Kozłowski	Andrzej Lipka	2020 Zsuzsanna Judit	Andrzej Pawlak
ND	4	11	18	25
	Patrycja Jękała	Elżbieta Cichońska	Grzegorz	

CZERWIEC

PN	2	9	16	23	30
	Marlene Marquardt	Patricia Hulig	Amy Poehler	ODI OGA Wendy, Susan	Endi Lacey
WT	3	10	17	24	
	Jordan Lacey	Regina Hildreth	Larry Aldie	Ken Dunley	
ŚR	4	11	18	25	
	Renée Frenschke	Barbara Rizy	Elsbeth Wells	Liz Wilshire	
CZ	5	12	19	26	
	Barbara Haley	Jane Lynch	ODI OGA Kathleen Theriot	Ann Puck	
PT	6	13	20	27	
	Pauline Hartman	Jeanette Larsen	ODI OGA Lynn Lilly	Heidi Whitely	
SO	7	14	21	28	
	Roberta Hoyt	Ellen Hoyt	Ally Hoyt	Frances Lutz	
ND	1	8	15	22	29
	ODI OGA Zoe, Sam, Owen	Janet Pavley	Patricia Pavley	Patia Pavley	

Stalprodukt
ZAMOŚĆ Sp. z o.o.

PRODUCENT DRZWI STAŁOWYCH I BRAM GARAŻOWYCH

Więcej na

futryna.com.pl

LIPIEC

PN	7	14	21	28	
	Cyril Kocko	Alfreda Kocko	Daniela Wilczka	Wilczka Wilczka	
WT	1	8	15	22	29
	Hilmy Marcano	Elisława Właga	Harrold Włodarska	Hedy Nagdyńska	Marty Olska
ŚR	2	9	16	23	30
	Marek Ułchow	Sylwia Marosik	Hopli Błaszczyk	Rogier Zimowski	Jadzia Lubińska
CZ	3	10	17	24	31
	Jadzia Kozłowska	Robert Filip	Bolesław Alkowiak	Henryk Krywicki	Wacław Lubiński
PT	4	11	18	25	
	Helenka Kocko	Oskar Jędrzycki	Kazimierz Szepietowski	Włodzisław Kozłowski	
SO	5	12	19	26	
	Kazimierz Lubiński	Jana Hryciuk	Włodzisław Włodarski	Anna Marosik	
ND	6	13	20	27	
	Łucja	Marysińska	Czesław	Julia	

SIERPIEŃ

PN	4	11	18	25	
	Dominic Petruska	Klary Jazayny	Ryszard Baryla	25	
WT	5	12	19	26	
	Marta Grodzka	Klary Jasla	Barbara Jedlina	26	
ŚR	6	13	20	27	
	Slawy Jaskolski	Elzby Ryplinska	Solomon Rosenfeld	27	
CZ	7	14	21	28	
	Doroty Kopacz	Aldona Dumalska	Jacek Kozminski	28	
PT	1	8	15	22	29
	Justyny Fietko	Cyryla Cieslaka	Włodzisław Świątek Marta Kopacz	Elzbieta Zygulska	29
SO	2	9	16	23	30
	Karol Gostomski	Roman Rondalski	Jacek Roch	Ewa Apłacz	30
ND	3	10	17	24	31
	Ida	Barbara	Elzy	Barbara	31

WRZESIEŃ

PN 1	8	15	22	29
Dorelaine Vilanga	Hezi Henderson	Alana Henderson	RAQUEL KISHI Henderson Marques	Yafara Kafala
WT 2	9	16	23	30
Jahara Jedara	Pina Seyagana	Idry Koranda	Angewana Jedi	OTTE OGGIARA Henderson Jedi
ŚR 3	10	17	24	
Isabel Seyagana	Isabela Allyra	Franciska Jedara	Geylada Jedara	
CZ 4	11	18	25	
Isabel Jedi	Jada Jedi	Isa Jedi	Isabel Koranda	
PT 5	12	19	26	
Dorely Wickery	Isabel Gordana	Eusebio Jedara	Judyra Seyra	
SO 6	13	20	27	
Berry Wickery	Eugeni Jedi	Filipa Lundanga	Doreana Wickery	
ND 7	14	21	28	
Begry Wickery	Boreana Koranda	Isabela Jedi	Wickera Jedi	

PAŹDZIERNIK

PN	6	13	20	27	
	Anteo Ivanova	Elena Gardik	Ivan Kharayev	Sahay Ivanov	
WT	7	14	21	28	
	Olga Marka	HAIR MACQUEA Jovanovic Gardik	Frank Hilango	Svetlana Ivanova	
ŚR	1	8	15	22	29
	Daniy Kharayev	Polina Dyryly	Turay Jubek	Kandik Tipe	Wladys Jaska
CZ	2	9	16	23	30
	Daniy Jaska	Jaselski Gardik	Asat Gavali	Marina Semyonov	Elizaveta Zaretski
PT	3	10	17	24	31
	Turay Gardik	Polina Francisco	Wiktoria Makarski	Juliana Borisov	Krzysztof Gardik
SO	4	11	18	25	
	Ruslan Ivanov	Enda Ivanov	Lubov Bogdanov	Dani Ivanov	
PN	5	12	19	26	
	Andrey Makarski	Polina Ivanov	Frank Hilango	Svetlana Ivanova	

LISTOPAD

PN	3	10	17	24	
	Yuliy Ishakov	Lary Ball	Sidmari Garcia	Floxy Jenx	
WT	4	11	18	25	
	Kerdy Ogdeno	ROBERT KOPPELOVIC Marva, Serfengue	Ramsey Anali	Szwercy Erzine	
ŚR	5	12	19	26	
	Elisay Sawerton	Remy Mittels	Elisay Sawerton	Dulley Sylvester	
CZ	6	13	20	27	
	Lewissa Fulford	Wladys Sylvester	Janina Sylvester	Wladys Wladys	
PT	7	14	21	28	
	Antoniaga Zygmont	Rogus Sawerton	Janetka Goyli	Gregoria Zielinski	
SO	1	8	15	22	29
	KOPPELOVIC Marva, Serfengue	Szwercy Erzine	Albert Lewissa	Ramsey Goyli	ABEILIN Sylvester, Janina
ND	2	9	16	23	30
	ROBERT KOPPELOVIC Marva, Serfengue	Tocidre	Germady Adla	Antoniaga	

GRUDZIEŃ

PN 1	8	15	22	29
Harold Korrell	Henri Wargentin	Coley Slay	Heavenly Body	Dwaine Hawkins
WT 2	9	16	23	30
DeWay Rufab	Wendie Luskoff	Ellen Zinkoff	Wakali Shawano	Janice Engelbrecht
ŚR 3	10	17	24	31
Franciska Kaweraga	Juli Hiroux	Olegui Lluch	MEGAL Himes	VALMISTERS Shelton Rutledge
CZ 4	11	18	25	
Barry Berarducci	Waldemar Arlano	Regina Groppe	DOLOREZZA Pacini	
PT 5	12	19	26	
Regency Slay	Lucha Johannsson	Gabriel Dorcaso	Scorpaio D'Amico	
SO 6	13	20	27	
Makiko Cordano	Lucy Duffy	Regency Dorcaso	Jean Leary	
ND 7	14	21	28	
Harpina	lyndra	PSYCURE Zent	Soofi	

BIURA OGŁOSZEŃ Tygodnika Zamojskiego: ZAMOŚĆ ul. Pereca 1, tel. 84 638 55 09, e-mail: info@tygodnikzamojski.pl
BIŁGORAJ ul. Bankowa 4a, tel. 84 688 02 39 (sklep „Forset”), **HRUBIESZÓW** ul. Rynek 24, tel. 84 696 23 30, **TOMASZÓW LUB.** ul. Rynek 10, tel. 84 664 10 72

*tam wysoko już po wieczery
obrus dnia z nieboskłonu zdjęty
został tylko księżyc talerzyk
dla spóźnionych i przemarzniętych*

*a tu niżej krzątania trwa
w pierwszej gwiazdy czas wyglądania
niech przy stole znów się znaleźć da
puste miejsce dla pojednania*

Krzysztof Konopa

*Wiersz opublikowany w TZ 18 grudnia 2017 r.

Betlejemskie Światło Pokoju

W tym roku uroczystość przekazania Betlejemskiego Światła Pokoju polskim harcerzom ze Związku Harcerstwa Polskiego przez skautów słowackich – odbyła się 15 grudnia. W towarzyszącym wydarzeniu harcerskim zlocie w **Zakopanem** uczestniczyło kilka tysięcy harcerzy z całego kraju, w tym z **Tomaszowa Lub.**

19 grudnia, o godz. 10 – na przejściu granicznym w **Hrebennem** harcerze z tomaszowskiego hufca ZHP prześlali je skautom z Ukrainy. W wydarzeniu wezmą udział m.in. przedstawiciele władz Tomaszowa Lub. na czele z burmistrzem **Wojciechem Żukowskim**, reprezentanci tomaszowskiego starostwa, a po stronie ukraińskiej – włoda-

W tym roku Betlejemskiemu Światłu Pokoju towarzyszy hasło „Kochaj Czynem”. W tym roku Betlejemskiemu Światłu Pokoju towarzyszy hasło „Kochaj Czynem”. W tym roku Betlejemskiemu Światłu Pokoju towarzyszy hasło „Kochaj Czynem”.

mach której od 1986 r. płomień, odpalony od światełka w miejscu narodzenia Chrystusa – obiega cały świat, jako znak nadziei i pokoju.

Betlejemskie Światło Pokoju rozpoczęło podróż po świecie z **Christkindl** w Górnej Austrii, partnerskiego miasta **Betlejem**, bo przywiezienie płomienia bezpośrednio z Groty Narodzenia Jezusa w Betlejem było niemożliwe. W Polsce trafi m.in. do prezydenta, marszałków obydwu izb, premiera, ale też do rozmaitych organizacji, instytucji i każdego, kto zechce je przyjąć.

Betlejemskiemu Światłu Pokoju towarzyszy hasło „Kochaj Czynem”, które zachęca do wyrażania miłości poprzez konkretne działania – tak w codziennych sprawach, jak i sytuacjach kryzysowych.

mm

Stanisławów.

Ruszamy z naszym dorocznym, bożonarodzeniowym konkursem

Przysyłajcie szopki!

Czekamy na zdjęcia bożonarodzeniowych szopek z Waszych kościołów, miejskich placów, domów, miejsc, które odwiedziliście, z konkursów, w których bierzecie udział. Pokażcie je innym czytelnikom TZ.

Zdjęcia można przysyłać na sekretariat@onet.pl; w tytule maila koniecznie wpisując: SZOPKA oraz w wiadomościach do TZ na Facebooku. Do fotografii dodajcie opis: gdzie szopka się znajduje, kto ją zrobił, z jakich materiałów, jakie niesie przesłanie. Zdjęcia szopek można będzie oglądać na naszym Facebooku oraz w galerii na www.tygodnikzamojski.pl.

Na naszej stronie internetowej można zgłaszać (raz na dobę, klikając w przycisk „głosuj” pod zdjęciem szopki), by wybrać – Waszym zdaniem – najpiękniejszą. Konkurs zakończymy 2 lutego, w święto Matki Bożej Gromnicznej, które zgodnie z tradycją kończy okres bożonarodzeniowy.

W poprzednim sezonie za najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową

Wólka Panieńska.

czytelnicy TZ uznali tę znajdującą się w **Stanisławowie**, kościele filialnym parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NPM w **Józefowie**. Drugie miejsce zajęła szopka z parafii pw. Matki Bożej Bolesnej w **Wólce Panieńskiej**, trzecie – szopka prywatna wykonana przez 8-letnią Kingę. 196. mm

Rys. J. Lipiec

Szopka 8-letniej Kingi.

50., 51. i 52. tydzień 2024 r.

16 grudnia: wschód 7.22, zachód 15.22.
29 grudnia: wschód 7.36, zachód 15.54.

IMIENINY:

16 XII – Euzebiusza, Zdzisławy; 17 XII – Olimpii, Łazarza; 18 XII – Gracjana, Bogusława; 19 XII – Urbana, Dariusza; 20 XII – Bogumi, Dominika; 21 XII – Tomasza, Tomisława; 22 XII – Zenona, Holi, Dominika; 23 XII – Wiktoria, Sławomira; 24 XII – Adama, Ewy (Wigilia); 25 XII – Eugenii, Anasztazji (Boże Narodzenie); 26 XII – Dionizego, Szczepana; 27 XII – Kosmy, Damiana; 28 XII – Cezarego, Teofila; 29 XII – Dawida, Tomasza.

PRZYSŁOWIA TYGODNIA:

Jeśli w pierwszy dzień po Narodzeniu dopiekało, będzie zima długo białą. Gdy choinka tonie w wodzie, jajko toczy się po lodzie.

W TYM TYGODNIU OBCHODZIMY:

16 XII – Dzień Pokrywania Wszystkiego Czekoladą, Dzień Pojednania; 17 XII – Dzień bez Przekleństw, Ogólnopolski Dzień Rozmów Twarzą w Twarz; 18 XII – Międzynarodowy Dzień Migrantów, Dzień Języka w Twarz; 19 XII – Dzień Wiecznie Zielonych Roślin; 20 XII – Dzień Arabskiego; 21 XII – Międzynarodowy Dzień Solidarności; 22 XII – Underdoga, Dzień Ryby, Międzynarodowy Dzień Misjacji, Święto; 23 XII – Dzień Orgazmu, Dzień Pamięci o Poległych na Misjach, Święto; 24 XII – Dzień Pozdrówienia Brunetek; 25 XII – Dzień Raju; 26 XII – Dzień Keksza; 27 XII – Międzynarodowy Dzień Pocałunku, Dzień Gry w Karty.

Uwaga! Szanowni Czytelnicy i Reklamodawcy

Najbliższe wydanie TZ ukaże się w poniedziałek, 23 grudnia.

Biurowo Reklam i Ogłoszeń będzie przyjmowało zlecenia do najbliższego numeru – do piątku, 27 grudnia, do godz. 16.

TYDZIEŃ W REGIONIE

BILGORAJ

NIE TYLKO SZYMONOWIC. „Nie tylko Szymon Szymonowicz.

Skarb z wczesnej epoki żelaza odkryty w Czerniecinie Poduchownym – wyniki i perspektywy badań” – konferencja archeologiczna pod takim hasłem odbędzie się 19 grudnia w sali reprezentacyjnej I LO im. ONZ w Bilgoraju. Na sesji organizowanej przez Muzeum Ziemi Bilgorajskiej w Bilgoraju będzie można poznać znaczenie unikatowego odkrycia – przedmiotów z brązu z początku epoki żelaza, odnalezionego w Czerniecinie Poduchownym w gm. Turobin. Wydarzenie odbywa się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego oraz Starosty Bilgorajskiego Andrzeja Szarłaja, a partnerem wydarzenia jest Województwo Lubelskie „Lubelskie Smakuj Życie!”. Początek o godz. 10.

CIAŁ DALSZY NA STR. 5

NAJCHĘTNIEJ KUPOWANY TYGODNIK REGIONALNY W POLSCE

WYDAWCA: „WYDAWNICTWO ZAMOJSKIE” Spółka z o.o. w Zamościu.
ZARZĄD: Michał Kamiński, Ewa Kleban, Krzysztof Turczański.
REDAKTOR NACZELNY I DYREKTOR WYDAWNICTWA: Michał Kamiński.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Jadwiga Hereta (tel. 607 566 887), Jerzy Lipiec, Roland Maziarka (sekretarz redakcji, tel. 605 097 471), Małgorzata Mazur (tel. 500 037 512), Joanna Nowicka (tel. 500 173 881), Anna Rudy (tel. 500 159 513).

STALI WSPÓŁPRACOWNICY:

Bogdan Cabaj, Jacek Feduska, Mariusz Gadowski, Marek Ambrozjusz Kiliński, Mirosław Tereszczuk.

ADRES REDAKCJI: 22-400 Zamość, ul. Grecka 6, e-mail: tygzamojski@pro.onet.pl

SEKRETARIAT: tel. 84 638 26 48; e-mail: sekretariat@onet.pl

Rękopisów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega się prawo skracania materiałów niezamówionych.

OGŁOSZENIA DO TYGODNIKA ZAMOJSKIEGO przyjmuje Biuro Reklam i Ogłoszeń:

• ZAMOŚĆ, ul. Pereca 1, tel. 84 638 55 09 w godz. 8-16.

Adam Lackowski – tel. 510 932 248; e-mail: ogloszenia@tygodnikzamojski.pl,

Dorota Świątowska – tel. 501 653 786; e-mail: tzm@za.onet.pl

Dorota Wiatr – tel. 693 727 399; e-mail: reklama@tygodnikzamojski.pl.

• BILGORAJ, ul. Bankowa 4A, tel. 84 688 02 39 („Forset”)

• HRUBIESZÓW, Rynek 24, tel. 84 696 23 30

• TOMASZÓW LUB., ul. Rynek 10, tel. 84 664 10 72

Redakcja zastrzega sobie prawo publikowania danych osobowych laureatów konkursów, krzyżówek itp.

SKŁAD I ŁAMANIE: Wydawnictwo Zamojskie Sp. z o.o.

DRUK: Seregni Printing Group S.A.

Warszawa
ISSN 0138-0729, nr ind. 379565. Nr 51 (2347)

www.tygodnikzamojski.pl

ROZMOWA
TYGODNIAz jezuitą, Wacławem Oszajcą, pochodzącym
ze Żwiartowa pod Krynicami

Nie rozwalmy naszego Betlejem

– Tyle razy gadaliśmy, że już jestem wasz, zamojszczak. Nie przepadam za tytułami ksiądz czy ojciec, dla swoich jestem po prostu Wacek – uprzedza na początku mój rozmówca.

– Rozmawiamy, gdy ksiądz, znaczy Wacek, żwiartowski chłopak, jest we Wrocławiu, gdzie rozłożył się jeden z najpiękniejszych jarmarków świątecznych. Stragany, świecadelka, grające Jezuski... To cię nie mierz?

– Może kiedyś, gdy byłem młodszy i bardziej pobożny przeszkadzały mi trochę te odpusty. Wtedy uważałem, że czas Bożego Narodzenia powinien być bardziej kościelny i uduchowiony. Teraz docho-
dzą do wniosku, że te moje obawy nie były słuszne.

– Dlaczego?

– Bo przecież Narodzenie Pańskie odbyło się po święcie, po ziemsku, po tu-tejszemu. Tym bardziej, że w tej sprawie niedawno odezwał się papież Franciszek. I to mówił nie do ludzi, ale do teologów, naszych kościelnych rabinów. Otóż Ojciec Święty przestrzegł przed tym, że zapomnieliśmy o Jezusie jako człowieku i za bardzośmy go ubóstwili. Więc nie o cuda chodzi w chrześcijaństwie, tylko o zwykłe ludzkie życie, bo właściwie takie było życie Jezusa.

– Ale wróćmy do jarmarcznych straganów...

– Niesamowicie mnie cieszą te wszystkie świątelka, kramy, budy – owszem, są kiczowate, ale mają swój klimat. Czuję, że nadchodzi święta, że zaraz będzie się dziać coś wielkiego. Zwłaszcza doceniam to, gdy jestem już w wieku „poborowym” – czyli 70 plus – i patrzę na całość życia. I pamiętam też cały folklor wiejski, który bardzo sobie cenię.

– A który właściwie przestał istnieć.

– A był to mądry świat, bo przy wszystkich plotkach, swarach, nawet bijatykach po odpusku w remizie i Pan Bóg wie czym jeszcze, w ostatecznym rozrachunku ludzi było dobrze do siebie nastawieni. Ot, choćby nie do pomyslenia było, żeby nie wyjść za nieboszykiem. Jak przychodziła ważna godzina dla człowieka, to wszystko szło w kąt, trzeba było przy tym człowieku być. Wsiowisko miała właśnie takiego ducha. A w święta przede wszystkim liczyli się ludzie.

– A teraz nie?

– Mam wrażenie, że jakby mniej. Wy-myśliłszy sobie sprytny sposób, żeby ze sobą nie być. Dziś świętowanie nam się bardzo spłaszczyło, za mało jest miejsca dla ludzi. Jest tak jak śpiewa Edyta Gępcer: „Zamiast”.

– Czyli?

– Zamiast siebie, dajemy ludziom rzeczy, za którymi się ugamiamy. Obu-dowaliśmy dziś święta komercją. Rozu-miem, że dla handlu to źniwa, ale byłoby dobrze, gdyby jak w prawdziwych zni-wach, cieszone się wspólnie, że zboże obrodziło. Nie wystarczy sam stół, choć-
by łnsit i uginał się od jadła. Ani adwent, a nawet wolna Wigilia.

Teraz bardziej jesteśmy nastawieni egoistycznie, żeby nam było dobrze. A za

mało jest myślenia, żeby podobnie było też innym, i nie tylko od święta. Tego mi w dzisiejszym świętowaniu brak.

– Są ludzie, którzy nie cierpią świąt.

– Mam wrażenie, że przybywa tych, dla których święta to uciążliwy rytuał. I chcą tę wielką ucztę jakoś przeżyć. Niektórzy wręcz od niej uciekają.

– Wyparowała religijna i duchowa warstwa Bożego Narodzenia?

– Myślę, że najpierw wyparowała coś innego. Mianowicie, ja się bardzo boję o ludzi, którzy nie umieją świętować. „Pę-kają”, odseparowują się od ludzi, nawet bliskich, zamykają się w sobie. To powi-

Wacław Oszajca: – Nie ma tak, żeby nie było niczego i nikogo do lubienia. Życzmy też sobie, żebyśmy umieli znaleźć Gwiazdę Betlejemską, czyli wiarę w to, że to co najpiękniejsze jest przed nami. I nawet nie w sobie, ale w naszym dzisiejszym, podłym, ale i pięknym świecie.

nien być mocny sygnał, że ci ludzie potrzebują pomocy. To chyba było zawsze, ale w obecnych czasach się nasila.

– Celebrujemy dziś Boże Narodzenie przez pryzmat Świętej Rodziny, którą wielu uważa za modelową. A przecież coraz więcej jest związków partnerskich czy singli.

– I niewierzących. Trzeba sobie jasno powiedzieć, że trochę wpisuje się w to Kościół, który utracił hierarchię i różnorodność. Bo hierarchowie częściej przemawiają niż rozmawiają i rozumieją. I tym samym zrażają ludzi, a potem się dziwią, że ci ludzie od Kościoła odchodzą. A ja wcale nie uważam, że człowiek dobry czy szlachetny, kochający to tylko człowiek wierzący.

– Choć często słyszymy taką narację.

– Wtedy trzeba się mocno zastanowić co to się z naszym katolicyzmem porobiło. Jezus bowiem przyszedł nie tylko do religijnych czy prymusów, ale i do niewierzących, skurczybyków też. Zatem różnorodność czy wybór różnych sposobów życia trzeba uszanować. I wszystkim też radzę. Przypominam też nam katolikom, że Maryja z Józefem też byli inni. Nie ma się co oszukiwać, byli uchodźcami.

– Którymi coraz częściej jesteśmy straszeni.

– Strasz nas politycy, by zdobyć władzę. To podłe, ale, niestety, działa. Użyję więc mocnych słów, że gdyby dzisiaj Maryja z Józefem szukali w naszych domach schronienia, nie zostaliby wypuszczeni do niejednego domu. A nawet byłby przegonięni.

– Z ukraińskimi uchodźcami nam się udało.

– Ale teraz wobec nich pojawia się coraz więcej hejtu. A uchodźcy, którzy przekraczają granicę z Białorusią, to wciąż krwawiąca rana. Zapominamy, że Bóg przychodzi do nas dzisiaj właśnie w tych uchodźcach. Także w swoich rodzi-mych, którzy z jakichś powodów uciekli z domu, czy zostawili swoich bliskich. Nie możemy się wyżyć odpowiedzialności za nich. Nie sposób też nie patrzeć dalej. My-szę wciąż o Ukrainie, Syrii, Ziemi Świętej. To nieprawda, że od nas nie zależy.

– Ale i bez uchodźców tyle dziś po-działów wśród ludzi, nawet w rodzinach.

– Dzieci nas polityka, a właściwie po-litycy. Może w te święta warto – by prze-kroczyć ten rów – wiele spraw zawie-sić na kolkę. To będzie unik, nie rozwiąza-nie, ale innego nie widzę. Jeśli mamy nie potłuc zastawy i nie porzucić sobie łbów, to przynajmniej zamknijmy gębę. I nie wyjeżdżajmy z tym kto jest prawym Po-lakiem, kto lewym, kto w ogóle Polakiem nie jest. Kto dobry, kto katolik, kto ho-moseksualista, LGBT czy tam ktoś inny.

Jak będziemy się szarpać, to nasze polskie Betlejem rozwalimy i sami się pozagryzamy. Więc jeśli chcemy spoko-ju, powściągnijmy język.

– Wszystkim nam to wyjdzie na zdrowie.

– Spróbujemy wykorzystać ten czas i odkryć, że przy wszystkich różnicach jesteśmy w stanie cieszyć się dobrą zupą czy pieczywem.

– Skoro wróciliśmy do wigilijnego stołu... Z kim i przy czym do niego za-siadniesz?

– Spędzę Wigilię zwyczajnie, bez za-dęcia. Choć nie w górach, które lubię, ani w Żwiartowie, jak pamiętam, a w zakon-nym gronie, gdzie też jest dużo z rodzin-ności. Akurat w tym roku padło na mnie i to ja będę pichcił w kotłach. Na pew-no będzie zupa – rybna, z grochem, albo barszcz. Przygotuję śledzie, ryby, ciastka, kompot z suszu. Może przemycę z na-szych stron kapustę z grochem. Z domu w Żwiartowie były jeszcze kluski z ma-kiem i racuchy, prawdziwe z maki – jak u nas mówili – ryczczonej, a w kapuscie musiały być koniecznie grzyby. Te lako-cie z dzieciństwa, niestety, zostaną tylko we wspomnieniach. Ale będzie co zjeść i wypić, nawet mocniejszego.

– ...?

– Przecież Jezus nie był jakimś wybit-nym ascetą, który ciągle pościł i modlił się na kolanach. Nic z tej tryzmy. W szabat, jak każdy Żyd, świętował, a trudno sobie wyobrazić paschy bez wina.

– Na koniec podzielimy się oplat-kiem z naszymi czytelnikami, mieszkań-cami Zamojszczyzny. I złożymy życzenia.

– Życzę wszystkim nam, byśmy nie czekali na emocjonalne fajerwerki. Spró-bujmy polubić ten świat, w którym jesteśmy. Nie matak, żeby nie było niczego i niko-go do lubienia. Życzmy też sobie, żebyśmy umieli znaleźć Gwiazdę Betlejemską, czyli wiarę w to, że to co najpiękniejsze jest przed nami. I nawet nie w sobie, ale w naszym dzisiejszym, podłym, ale i pięknym świecie.

Rozmawiała Jadwiga Hereta

Z głębokim żalem i smutkiem żegnamy zmarłą w dniu 07.12.2024 r. w wieku 54 lat naszą wieloletnią pracownicę i koleżankę

Martę Twardziszewską

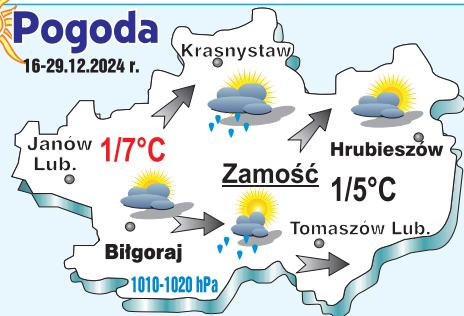
Jej Rodzinie i Najbliższym wyraża głębokiego współczucia
składają

Zarząd i współpracownicy JOBON Sp. z o.o. w Zwierzyńcu

Pogoda

16-29.12.2024 r.

Poniedziałek-czwartek
(16-19.12)

Będzie dość ciepło – temperatura w dzień 6-7 st. C., ale pochmurno i deszczowo. W poniedziałek spadną 4 mm deszczu, a w kolejne dni – po 2 mm. Temperatura w nocy 1-2 st. C. Wiatr w kierunku północnym i północno-wschodnim osiągać będzie prędkość do 60 km/h. Ciśnienie w kolejne dni wyniesie 1016, 1020, 1019 i 1020 hPa.

Piątek-niedziela
(20-22.12)

Temperatura bez zmian, nadal wynosząc będzie w dzień 6-7 st. C., ale opady ustąpią, będzie dużo więcej słońca. Ciepłejsze będą noce – temperatura wyniesie 2-5 st. C. Wiatr w kierunku północnym i północno-wschodnim osiągać będzie prędkość do 50 km/h. Ciśnienie we wszystkie dni 1011 hPa.

Poniedziałek-czwartek
(23-26.12)

Temperatura w dzień nadal powyżej zera. Wynosić będzie od 2 do 5 st. C. Do środy pochmurno z przejaśnieniami i niewielkie opady deszczu. W czwartek zachmurzenie całkowite, spadną 2 mm deszczu. W nocy 1-2 st. C. Wiatr w kierunku północnym i północno-wschodnim osiągać będzie prędkość do 50 km/h. Ciśnienie w kolejne dni 1011, 1006, 1020 i 1016 hPa.

Piątek-niedziela
(27-29.12)

Pogoda bez większych zmian. Temperatura w dzień 1-3 st. C., zachmurzenie duże, przełotne opady deszczu. W nocy temperatura wyniesie 1-2 st. C. Wiatr w kierunku północno-wschodnim i wschodnim w porach osiągać będzie prędkość do 50 km/h. Ciśnienie od 1010 do 1016 hPa.

Zwierzę poturbowało gospodynię

Atak krowy

Do nietypowego wypadku doszło w gm. Gorzków. 53-latką została zaatakowana przez krowę.

Wszystko działo się we wtorek, 9 grudnia. Gospodyni, jak zawsze, przyszła do obory, by obrządzić zwierzęta. Czym tak zdenerwowała jedną z krow? Że ta rogami ugodziła ją w brzuch? Tego nie wiadomo, ale faktem

Krowa ugodziła kobietę rogami w brzuch. Fot. pixabay.com

jest, że 53-latką została poważnie ranna.

Na miejsce natychmiast wezwano karetę. Ratownicy udzielili jej pierwszej pomocy i przewieźli do szpitala.

– Tego rodzaju wypadki, choć rzadkie, przypominają o konieczności zachowania ostrożności w kontaktach z dużymi zwierzętami gospodarskimi. Warto też pamiętać, że codzienna praca w gospodarstwie niesie za sobą wiele zagrożeń, które mogą nieoczekiwanie wpłynąć na zdrowie i życie – podkreśla policja.

her

TYDZIEŃ W REGIONIE

CIĄG DALSZY ZE STR. 4

■ **MIKOŁAJKI PRZED URZĘDEM.** Przed Urzędem Miasta Bilgoraja odbyły się „Mikołajki z Osiedlem Śródmieście”. W klimat nadchodzących świąt uczestników wprowadziło wspólne koledowanie, występy dzieci i młodzieży, słodkie smakołyki, świąteczna fotoramka i oczywiście wizyta Świętego Mikołaja.

■ **DLA PIESZYCH.** Trwają prace związane z przebudową drogi powiatowej nr 2925L. Inwestycja polega na budowie chodników w miejscowościach Bukowa i Majdan Gromadki (tu z oświetleniem). Została dofinansowana z Programu Rządowy Fundusz Polski Łód: Program Inwestycji Strategicznych.

■ **WOLONTARIUSZE WOŚP.** Ruszyła rejestracja wolontariuszy do bilgorajskiego Sztabu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Aby nim zostać, wystarczy uzupełnić formularz zgłoszeniowy pod adresem: ivolontariusz.wosp.org.pl/. Rejestracji można dokonywać do 29 grudnia. Jest ona możliwa wyłącznie online. Po wysłaniu zgłoszenia sztab skontaktuje się z kandydatem na wolontariusza w celu potwierdzenia danych, które zostały wpisane do formularza.

■ **PRAWOSŁAWNA OLIMPIADA.** 11 grudnia w punkcie katechetycznym przy parafii prawosławnej pw. św. Jerzego Zwycięcy w Bilgoraju odbył się I etap Olimpiady Prawosławnej Wiedzy Religijnej. Tegoroczny temat brzmiał „Wielki Post jako czas odrodzenia duchowego”. Wypracowanie pisało ponad 100 uczestników z całego kraju. Olimpiada ma akredytację Ministra Edukacji Narodowej. Organizatorem jest Katedra Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku.

■ **PIERWSZE ZAKUPY.** Miasto Bilgoraj dokonało już pierwszych zakupów z dotacji ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Na potrzeby Urzędu Miasta oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostały zakupione oprogramowania antywirusowe oraz zabezpieczenia sieci z usługami wdrożenia, szkolenia i wsparcia. Wszyscy pracownicy uzyskali dostęp do platformy szkoleniowej. Rozpoczął się także proces wdrażania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji. Wartość projektu wynosi 904 255 zł, wkład budżetu państwa 144 500 zł, wkład Funduszy Europejskich 705 500 zł.

GORAJ ■ **MIKOŁAJKI Z KULTURĄ** zorganizował Gminny Ośrodek Kultury. Grupa teatralna KRAK-ART z Krakowa zaprezentowała interaktywny spektakl „Mikołajowa niespodzianka”. Dzieci mogły się spotkać z Mikołajem i zrobić wspólne zdjęcie. Dostały od niego słodycze. Na mikołajkach gościł również **Marcin Kulig**, przedstawiciel starosty bilgorajskiego, który przywiozł dzieciom słodkości. Na koniec odbył się seans filmowy. Dzieci obejrzały animowaną wersję opowieści Dickensa.

CIĄG DALSZY NA STR. 10

SANMED Specjalista Ginekolog-Położnik
lek. med. Marek Lipiec
przychodnia ginekologiczna

- badania prenatalne USG pierwszego trymestru ciąży
- badania w kierunku wykrywania zahamowania wzrostu płodu
- badania w pierwszym trymestrze w kierunku wykrywania nadciśnienia
- badanie USG ciąży
- badanie USG ginekologiczne
- wizyty ginekologiczne i położnicze

Zamość, ul. Szwedzka 20, tel. 84 627 15 87, 507 019 524

AMAGRO NATYCHMIASTOWA PŁATNOŚĆ!

- SKUP FASOLI
- PESTKI DYNI
- PRZEBIERANIE OPTYCZNE

NAJLEPSZE CENY!

Amadeusz Mielniczuk, Kryszyn 10, tel. 725 008 000

PORADNIA OKULISTYCZNA DLA DZIECI

ZACISZE Zamość, Al. Jana Pawła II 8 **NFZ**

REJESTRACJA +48 602 450 762 e-mail: rejestracja@centrummedycznezacisce.pl

Placówka przystosowana dla pacjentów niepełnosprawnych

PPZ SŁAWA Sp. z o.o. Tomaszów Lubelski
SKUP FASOLI

Punkty skupu: • ul. 29 Listopada 117, 22-600 Tomaszów Lubelski, tel. 84 664 21 96, 84 664 27 39 i 605358612 • Mołotów i Budynin: Andrzej Dymowski, tel. 781 029 141 • Konieuchy 42, Łukasz Hulaniński, tel. 511 116 949 • Rzeplin 90: Lech Koper, tel. 608 123 261

Najwyższe ceny. Szybka płatność

Kupujemy fasolę przebieganą i nieprzebieganą

Więcej informacji udzielimy pod numerami

tel. 84 664 21 96, 84 664 27 39 i 605358612 ZAPRASZAMY!

SPRZEDAŻ MASZYN DO ZBIORU FASOLI Double Master

Vitalpol

Mircze ul. Targowa 19 tel. 509-316-188

W tym świątecznym nastroju składamy Państwu serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr. Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia, poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia towarzyszą Państwu przez cały Nowy Rok. Swoim Klientom życzy **GOLDSUN**

Termomodernizacja z programem 'Czyste Powietrze'

Otrzymaj dotację do 136 200 zł na wymianę przestarzałych źródeł energii, nowych okien oraz ocieplenia domu.

Rekupercja

Docieplenie budynku

Fotowoltaika

Wymiana źródła ciepła

Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej

GOLDSUN ZADZWOŃ 84 888 01 87

VegeVital Polska
Patrik Nowosad

SUSZENIE FASOLI

SKUP FASOLI

Usługowe sortowanie oraz czyszczenie fasoli

515 292 488 ul. Przemysłowa 6, 22-650 Łaszczów

SKUP KUKURYDZY MOKREJ RZEPAKU PSZENICY KUKURYDZY

Fermi Drobiu Sołoduha, P.W. SOŁODUCHA Wólka Śniatyczna 5, 22-435 Komarów-Os.

tel. 506 862 679, 502 679 718

SKUP FASOLI

MODRYŃ 81

512 457 608

500 122 894

USŁUGA PRZEBIERANIA FASOLI

URSULA ŁUKASZCZYK

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia, składam Państwu serdeczne życzenia – zdrowia, rodzinnego ciepła i spokoju.

Niech ten nadchodzący czas – obfituje w życzliwość, uśmiech oraz wszelką serdeczność.

Na nadchodzący Nowy 2025 Rok, życzę Państwu wiary, siły oraz wszelkiego urodzaju.

Szczęść Boże Mieszkańcom Powiatu Hrubieszowskiego!

**Starosta Hrubieszowski
Józef Kuropatwa**

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Wam, Drodzy Mieszkańcy Powiatu Tomaszowskiego, najserdeczniejsze życzenia.

Życzymy, aby ten wyjątkowy czas narodzin Zbawiciela przyniósł do Waszych serc radość, pokój i nadzieję.

Niech Wasze domy wypełni miłość i ciepło, a chwile spędzone w gronie najbliższych staną się źródłem otuchy i wzajemnej życzliwości.

Z całego serca życzymy zdrowia, pomyślności i siły na każdy dzień.

Oby nadchodzący Nowy Rok 2025 był czasem spełnienia marzeń, realizacji planów i satysfakcji z bycia częścią naszej wspólnoty.

Witold Pitura
Przewodniczący Rady Powiatu

Henryk Karwan
Starosta Tomaszowski

Jarosław Korzeń
Wicestarosta

Dariusz Czap
Członek Zarządu Powiatu

Wojciech Baj
Członek Zarządu Powiatu

Wiesław Cielica
Członek Zarządu Powiatu

Boże Narodzenie 2024

Święta Bożego Narodzenia to szczególnie czas radości i spokoju. To piękne tradycje, które pielęgnujemy z oddaniem. Niech magiczna moc narodzonego Dzieciątka niesie radość i pokój oraz łaskę większą niż ludzkie pragnienia. Nowy Rok zaś niech będzie czasem pokoju i pojednania, czasem realizacji planów i zamierzeń. Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia!

Zastępca Burmistrza Miasta
Tomaszów Lubelski

Renata Miziuk

Przewodniczący Rady Miasta
Tomaszów Lubelski

Grzegorz Zieliński

Tomaszów Lubelski, 2024 r.

Burmistrz Miasta
Tomaszów Lubelski

Wojciech Żukowski

Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku

życzy w imieniu
Zarządu Powiatu w Biłgoraju

Andrzej Szarlip
Starosta Biłgorajski

Drodzy Mieszkańcy Gminy Dołhobyczów

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia spokoju i radości.

Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych zaowocuje miłością, szczęściem i pomyślnością, a Nowy 2025 Rok przyniesie radość i spełni wszelkie marzenia.

Alfred Kulikowski Przewodniczący Rady Gminy
Grzegorz Drewnik Wójt Gminy Dołhobyczów

Boże Narodzenie 2024 r.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wzajemnej życzliwości, ciepła rodzinnej atmosfery i wszelkiego dobra.

Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru przyniesie spokój, wytchnienie i radość.

Życzymy, aby zbliżający się 2025 rok obfitował w sukcesy osobiste i zawodowe oraz przyniósł spełnienie wszystkich marzeń.

Mariusz Lewko Przewodniczący Rady Miejskiej w Lubyczy Królewskiej
Katarzyna Piechnik Sekretarz Gminy
Marek Łuszczynski Burmistrz Lubyczy Królewskiej

Drodzy Mieszkańcy Gminy Werbkowice,

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, radości, wzajemnej życzliwości i spokoju.

Niech te Święta będą pięknym, niezapomnianym czasem, spędzonym w gronie rodzinnym.

Aby Nowy Rok przyniósł dużo sukcesów, pomyślności oraz siły do realizacji wszystkich zamierzeń.

Przewodniczący Rady Gminy Macej Buczyński
Wójt Monika Podolak

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy serdeczne życzenia zdrowia, spokoju i radości.

Niech ten wyjątkowy czas, gdy świętujemy narodziny Dzieciątka Jezus, wypełni serca ciepłem, a rodzinne spotkania przy wigilijnym stole będą pełne wzajemnej życzliwości.

W Nowym Roku 2025 życzymy, aby wiara, nadzieja i miłość, dawały siłę do pokonywania codziennych trudności.

Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Leszek Kryszczuk
wraz z Radnymi
Rady Miejskiej w Hrubieszowie

Burmistrz Miasta Hrubieszowa
Marta Majewska
wraz z pracownikami
Urzędu Miasta Hrubieszów

NA ŚWIĄTECZNY CZAS BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ NA ZWYKŁE DNI 2025 ROKU
SKŁADAMY PAŃSTWU NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WSZELKIEGO DOBRA, WYTCZNIENIA
OD CODZIENNYCH TROSK ORAZ RADOŚNYCH
SPOTKAŃ PRZY WIGILIJNYM STOLE.

NIECH WYJĄTKOWA NOC NARODZENIA PAŃSKIEGO
BĘDZIE OKAZJĄ DO ODKRYWANIA TAJEMNICY BOGA
PRZYŃOSZĄCEGO ŚWIATU ORĘDZIE POKOJU I NADZIEI.

JAROSŁAW STAWIARSKI

MIECZYSLAW RYBA

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGOPRZEWODNICZĄCY
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
proszę przyjąć najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, wzajemnej życzliwości
i ciepła rodzinnej atmosfery.

Niech Boża Dziecina błogostawi,
obdarza łaskami i pokojem
w Nowym 2025 Roku.

Sławomir Zawiślak
Poseł na Sejm RP

Jerzy Chrościkowski
Senator RP

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
i nadchodzącego 2025 roku najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, radości, spokoju
i wielu pozytywnych chwil w gronie najbliższych.
Niech nowy rok obfituje w sukcesy, szczęście
i nowe, budujące doświadczenia
życzą

Marek Kudela Rafał Zwolak Marta Pfeifer
Z-ca Prezydenta Miasta Zamość Prezydent Miasta Zamość Z-ca Prezydenta Miasta Zamość

Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia,
życzę wielu radosnych
i ciepłych chwil, odpoczynku
oraz wszelkiej pomyślności
w życiu prywatnym
i zawodowym
w Nowym 2025 Roku!

Krzysztof Grabczuk
Poseł na Sejm RP

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Państwu chwil wypełnionych radością i miłością,
niosących spokój i wytchnienie.
Niech ten niezwykły, świąteczny czas
napelni Państwa łaską Nowonarodzonego Chrystusa.
Niech piękno naszej Ojczystej tradycji wspólnego kołędowania,
dzielenia się opłatkiem oraz wieczerzy
przy wigilijnym stole będzie fundamentem sukcesów i radości.

Wicestarosta Zamojski

Przewodniczący
Rady Powiatu w Zamościu

Starosta Zamojski

Krzysztof Rusztyn

Antoni Skura

Stanisław Grzeško

WESOLYCH ŚWIĄT

Agri Plus

Z okazji
zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
składamy Państwu najserdeczniejsze
życzenia dobrego zdrowia,
wszelkiej pomyślności i wielu sukcesów.

Niech ten wyjątkowy czas upłynie w rodzinnej
i ciepłej atmosferze, a blask betlejemskiej gwiazdy
przyniesie radość i nadzieję na lepsze jutro.

Niech nadchodzący rok 2025 będzie czasem
spełnionych nadziei, oczekiwań i realizacji
osobistych zamierzeń.

Wesołych Świąt!

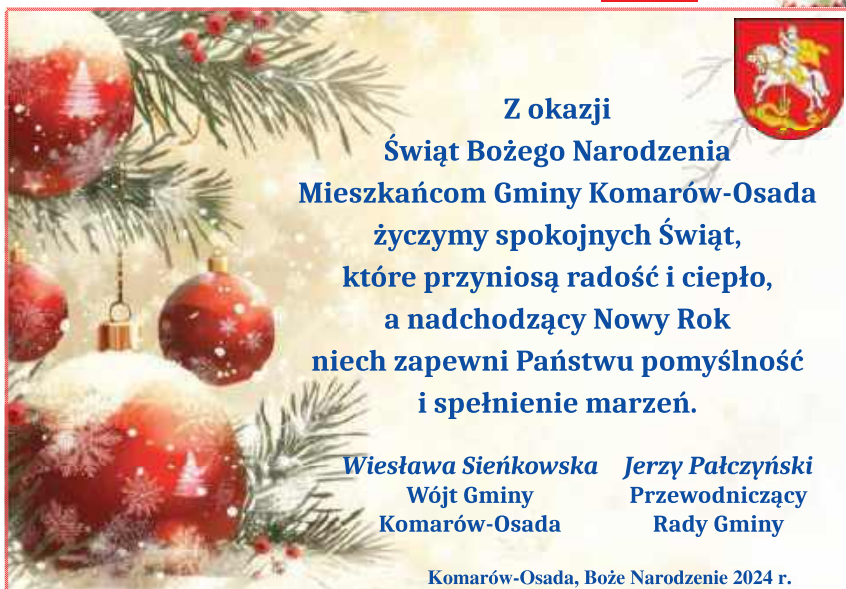
Władysław Wydmański

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Ser

Wójt Gminy Sitno

Boże Narodzenie 2024

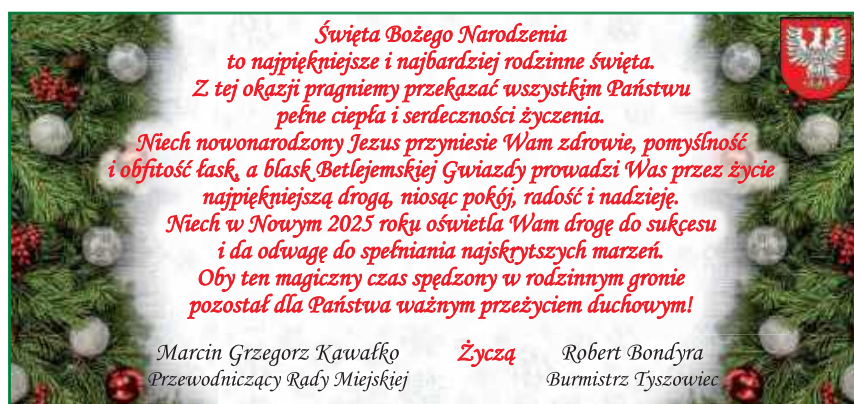

**Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
Mieszkańcom Gminy Komarów-Osada
życzymy spokojnych Świąt,
które przyniosą radość i ciepło,
a nadchodzący Nowy Rok
niech zapewni Państwu pomyślność
i spełnienie marzeń.**

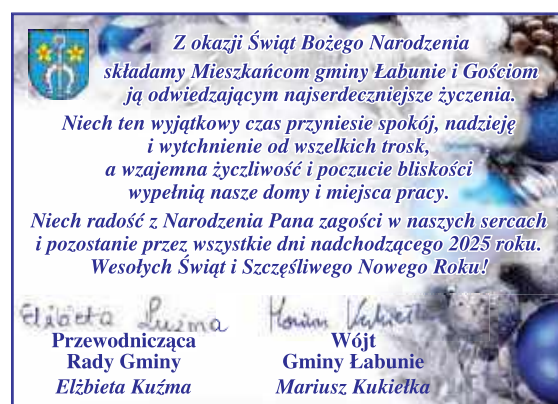
Wiesława Sienkowska **Jerzy Pałczyński**
Wójt Gminy Przewodniczący
Komarów-Osada Rady Gminy

Komarów-Osada, Boże Narodzenie 2024 r.

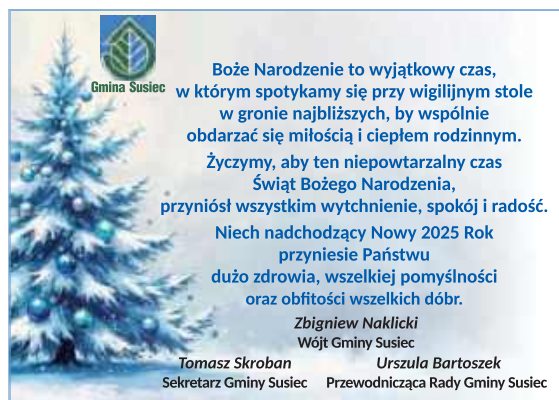
**Święta Bożego Narodzenia
to najpiękniejsze i najbardziej rodzinne święta.
Z tej okazji pragniemy przekazać wszystkim Państwu
pełne ciepła i serdeczności życzenia.
Niech nowonarodzony Jezus przyniesie Wam zdrowie, pomyślność
i obfitość łask, a blask Betlejemskiej Gwiazdy prowadzi Was przez życie
najpiękniejszą drogą, niosąc pokój, radość i nadzieję.
Niech w Nowym 2025 roku oświeci Wam drogę do sukcesu
i da odwagę do spełniania najskrytszych marzeń.
Oby ten magiczny czas spędzony w rodzinnym gronie
pozostał dla Państwa ważnym przeżyciem duchowym!**

Marcin Grzegorz Kawalko **Życzą** **Robert Bondyra**
Przewodniczący Rady Miejskiej Burmistrz Tyszwowice

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
składamy Mieszkańcom gminy Łabunie i Gościom
ją odwiedzającym najserdeczniejsze życzenia.
Niech ten wyjątkowy czas przyniesie spokój, nadzieję
i wytchnienie od wszelkich trosk,
a wzajemna życzliwość i poczucie bliskości
wypełnią nasze domy i miejsca pracy.
Niech radość z Narodzenia Pana zagości w naszych sercach
i pozostanie przez wszystkie dni nadchodzącego 2025 roku.
Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!**

Elżbieta Łuzma **Mariusz Kukielka**
Przewodnicząca Wójt
Rady Gminy Gminy Łabunie
Elżbieta Kuźma

**Boże Narodzenie to wyjątkowy czas,
w którym spotykamy się przy wigilijnym stole
w gronie najbliższych, by wspólnie
obdarzać się miłością i ciepłem rodzinnym.
Życzymy, aby ten niepowtarzalny czas
Świąt Bożego Narodzenia,
przyniósł wszystkim wytchnienie, spokój i radość.
Niech nadchodzący Nowy 2025 Rok
przyniesie Państwu
dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności
oraz obfitości wszelkich dóbr.**

Zbigniew Naklicki
Wójt Gminy Susiec

Tomasz Skroban **Urszula Bartoszek**
Sekretarz Gminy Susiec Przewodnicząca Rady Gminy Susiec

SZANOWNI PAŃSTWO, DRODZY MIESZKAŃCY GMINY ŁASZCZÓW

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy Państwu, aby ten szczególny czas był okazją
do spędzenia miłych chwil w gronie najbliższych, w domach wypełnionych dźwiękami kolęd,
rodzinnym ciepłem i zapachem choinki, w atmosferze miłości i wzajemnej życzliwości.**

**Niech zbliżające się Święta będą pełne refleksji
nad tym co dobre, piękne i ważne w życiu każdego z nas.**

**Wraz z nadchodzącym Nowym Rokiem życzymy, aby szczęście i pomyślność nigdy Państwa
nie opuściły, a wiara codziennie dodawała sił do realizacji nowych zamierzeń.**

Jacek Zwolak **Mariusz Zając**
Przewodniczący Rady Miejskiej Burmistrz Łaszczowa
w Łaszczowie

Łaszczów, Boże Narodzenie 2024 r.

**Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Zamość
i Czytelnicy Tygodnika Zamojskiego**

**Świąt Bożego Narodzenia pełnych rodzinnego ciepła,
zdrowia, miłości i wzajemnej życzliwości. Niech radość z narodzin
Zbawiciela łączy serca, napełniając je wiarą i nadzieją, mocą i pokojem.
Wielu Łask Bożych od narodzonego Dzieciątka Jezus.
Wszelkiego dobra, spełnienia marzeń i pragnień w nowym 2025 roku
życzą w imieniu Samorządu Gminy Zamość**

Przewodniczący **Wójt Gminy Zamość**
Rady Gminy Zamość **Ryszard Gliński**
Piotr Kocich

**Z okazji nadchodzących
Świąt Bożego Narodzenia,
życzymy zdrowia, radości i ciepłej rodzinnej atmosfery.
Niech zbliżający się Nowy Rok
obfituje pomyślnością oraz szczęściem
na gruncie prywatnym i zawodowym.**

Dariusz Dołomiszewicz **Paweł Dec**
Przewodniczący Rady Miejskiej Burmistrz Tarnobrzegu

CIAŁ DALSZY ZE STR. 5

JÓZEFÓW ■ **TAK, POMAGAJ!** Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Stanisławowie włączyli się w zbiórkę żywności dla potrzebujących prowadzonej przez Caritas. Dyżurowali w jednym z marketów w Józefowie i zachęcali do przekazywania produktów spożywczych na rzecz potrzebujących. Produkty zebrane w czasie akcji „Tak. Pomagam!” służą do przygotowania paczek świątecznych.

■ **ŚWIĄTOWY DZIEŃ TABLICZKI MNOŻENIA** już po raz 10. zorganizował Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Romanowskiego w Józefowie. Mistrz Tabliczki Mnożenia w kategorii kl. IV została **Nadia Piechnik**, w kategorii kl. V – **Michał Marzec**, w kategorii kl. VI – **Martyna Skroban**. Dyrektor szkoły **Anna Mazurek** pogratulowała zwycięzcom oraz wręczyła pamiątkowe medale i dyplomy.

■ **TEREZPOL** ■ **DLA MIŁOŚNIKÓW ŚWIĄT I RĘKODZIELA.** W czwartek 19 grudnia o godz. 16 w Bibliotece Publicznej Gminy Terespol odbędą się warsztaty wykonywania ozdób świątecznych dla dzieci z klas 0-IV. Liczba miejsc jest ograniczona! Zapisy: biblioteka@terespol.pl lub tel. 606 157 415.

■ **NA RAZIE BEZ DOWODÓW.** W związku z awarią urządzeń oraz brakiem dostępu do Rejestru Dowodów Osobistych Wójt Gminy Terespol informuje, że odbiór dowodów osobistych w Urzędzie Gminy możliwy będzie dopiero po usunięciu awarii. Spodziewany termin usunięcia usterki i uruchomienia usługi to 27 grudnia.

HRUBIESZÓW

■ **STRAŻACKI KONKURS.** Odkryto się uroczyste wręczenie nagród w

gminnych eliminacjach Ogólnopolskiego Strażackiego Konkursu Plastycznego, na które wpłynęły 43 prace 41 uczestników. W I grupie (przedszkola) triumfowali: I miejsce – **Karolina Cebula** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, II – **Antonina Kot** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, III – **Gabriela Gaska** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach. W II grupie (szkoła podstawowa klasy I-IV): I miejsce – **Maja Jastrzębska** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, II – **Aleksandra Pytka** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, III – **Hanna Malinowska** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, wyróżnienia: **Jakub Bogucki** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach oraz **Franciszek Szubert, Antoni Wołoszyn, Bartłomiej Pytka i Aniela Zuwała** – SP im. Tadeusza Kościuszki w Husynnem. W III grupie (szkoła podstawowa klasy V-VIII): I – **Sabina Średzińska** – SP im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach, II – **Wojciech Wsola** – PSP w Szpikoloszach, III – **Konrad Stawrowski** – SP im. Tadeusza Kościuszki w Husynnem, wyróżnienia: **Sebastian Cisko** – PSP w Dąbrowie, **Nikola Czubińska** – SP im. Tadeusza Kościuszki w Husynnem. Prace zwycięzców z każdej kategorii wiekowej będą brały udział w eliminacjach powiatowych.

■ **SZYBOWCOWE MISTRZOSTWA.** W hali sportowej Hrubieszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji odbyły się Mistrzostwa Polski Modeli Szybówców Halowych klasy FIN, połączone z XVIII Ogólnopolskimi Zawodami Modeli Szybówców Halowych klasy FIN. W zawodach wzięło udział ponad 60 uczestników z całej Polski, reprezentujących m.in. **Bieruń, Grodków, Gliwice, Suwałki, Warszawę, Wieliszew, Zamość i Hrubieszów**. Wśród zwycięzców znaleźli się zawodnicy z naszego regionu: **Jakub Cierech** – Hrubieszowskie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych, **Szymon Kokoć** – Hrubieszowskie SML, **Bartłomiej Mandziuk** – Aeroklub Zamojski, **Jakub Ciuci** – Aeroklub Zamojski, **Olivia Sokołowska** – Aeroklub Zamojski, **Dominik Skwarek** – Hrubieszowskie SML, **Mateusz Radzik** – Aeroklub Zamojski, **Michał Ciurysek** – Aeroklub Zamojski. Wydarzenie było objęte Honorowym Patronatem Burmistrza Miasta Hrubieszowa oraz Starosty Hrubieszowskiego.

■ **NOWY LEKARZ.** Przychodnia Rejonowa ma nowego lekarza rodzinnego. Od grudnia pacjenci mogą korzystać z wizyt u dr n. med. **Jolanty Herdy**.

■ **DYZURNA APTEKA.** Władze powiatu hrubieszowskiego po kilku latach przerwy znalazły aptekę, która podejmie się nocnych i świątecznych dyżurów. Od 2025 r. dyżury będzie pełnić apteka przy ul. Piłsudskiego 46. Jej właściciel **Marian Dudziński** jest farmaceutą od 36 lat. Apteką przy Piłsudskiego kieruje od grudnia 1996 r.

■ **MIRCZE** ■ **DOTACJA DLA KRYŁOWA.** Wójt **Marta Małyżek**, przy kontrasygnacie skarbnika gminy **Anny Płoszaj**, podpisała umowę na udzielenie dotacji celowej na realizację zadania pn. „Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkowym parku i bramie wjazdowej z domkiem odźwiernym w **Kryłowie**”. Właścicielem zabytku jest **Jerzy Rosołowski**. Wykonane zostaną izolacja ścian fundamentowych: ręczne wykopy, czyszczenie ręczne pionowych powierzchni, przygotowanie podłoża pod wykonanie tynków renowacyjnych – wykucie spoin, naprawa podłoża i wypełnienie spoin, uzupełnienie tynków zewnętrznych, izolacje i uszczelnienia, przyklejenie płyt styropianowych, pozioma izolacja przeciwwilgociowa oraz izolacja pozioma. Dofinansowanie wyniesie 198 891 zł, a wartość całego zadania 202 950 zł.

CIAŁ DALSZY NA STR. 11

Myśliwi w ciągu kilku najbliższych tygodni zabiją w naszym regionie ponad 11,1 tys. lisów i jenotów

Myśliwi zajmą się wścieklizną

Krzysztof Komorski, Wojewoda lubelski, zarządził sanitarny odstrzał lisów i jenotów. W ten sposób chce ograniczyć wściekliznę, która rozpanoszyła się w naszej części województwa. Przeprowadzana bowiem w tym roku już trzykrotnie akcja szczepienia lisów (za każdym razem na lasy zrzucono ok. 700 tys. dawek szczepionki) okazała się niewystarczająca.

Wścieklizna, o czym niedawno pisaliśmy obszernie, została zawleczona najprawdopodobniej z Ukrainy, gdzie z powodu wojny zaprzestano części działań ją ograniczających, m.in. zrzu-ty szczepionek dla lisów. W tym roku w Ukrainie odnotowano już ponad 800 ognisk wścieklizny. Grubo ponad pół tysiąca przypadków dotyczy zwierząt domowych i gospodarskich – a te zarażają się głównie od lisów. To sygnał, że problem może być dużo większy niż świadczą o tym statystyki.

Atak lisa

W naszym regionie pierwsze ogniska wykryto w październiku, a w listopadzie – ich liczba zaczęła znacząco wzrastać. Śmiertelnie niebezpiecznego wirusa potwierdzono m.in. u lisów, jenotów, ale już także u psa, krowy i dwóch kotów. Jeden z chorych kotów zaatakował mieszkańca gm. Dolhobyczów. Mężczyzna przyjmując szczepionkę poekspozycyjną, której szybkie podanie hamuje rozwój choroby. To kluczowe dla życia, bo gdy choroba rozwinię się w ludzkim organizmie – zabija w ciągu 7-10 dni.

Zaatakował także wściekły lis: mężczyzna, który szedł z psem obok bloków w **Rzeplinie Osadzie** (gm. Ułhówek). Wcześniej podawano, że wydarzyło się to podczas spaceru po lesie, jednak mężczyzna, który się z nami kontaktował wyjaśnił, że do ataku doszło na terenie zabudowanym.

Jak powiedział, po napotkaniu podejrzanie zachowującego się lisa – odprowadził go do koczka i wziął widły do wykopywania ziemniaków, by przepędzić lisa. Pozbawione instynktu samochowawczego zwierzę zamiast uciec, rzuciło się w jego kierunku. Uderzył je, zabijając w samoobronie i zawiadomił gminę, a ta – służby weterynaryjne.

Dr n. wet. **Monika Michałowska**, rzeczniczka prasowa Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w **Lublinie** poinformowała o potwierdzonym 31. ognisku wścieklizny: doszły zakażony lis w gm. Telatyn, kot w gm. Lubycza Kół i lis w gm. Mircze.

Gdzie odstrzał?

Wojewoda lubelski Krzysztof Komorski 2 grudnia zdecydował o odstrzale sanitarnym lisów i jenotów w powiatach: biłgorajskim, hrubieszowskim, krasnostawskim, tomaszowskim i zamojskim.

Rys. J. Lipiec

– Odstrzał potrwa do końca lutego 2025 r. Przeprowadzą go kółka łowieckie – informuje Monika Michałowska.

Kółka łowieckie także pomogły ustalić liczbę zwierząt do odstrzelenia. W sumie odstrzelonych ma zostać 1161 zwierząt. W powiecie biłgorajskim – 280 lisów i 8 jenotów, w hrubieszowskim – 172 lisów i 20 jenotów, w krasnostawskim – 236 lisów, w tomaszowskim – 176 lisów i 12 jenotów, w zamojskim – 235 lisów oraz 24 jenoty.

Jak wyjaśnia **Jarosław Kuchta**, łowca okręgowy Polskiego Związku Okręgowego w Zamościu – odstrzał sanitarny będzie się odbywał na zasadzie indywidualnych polowań.

– Myśliwi z poszczególnych kół łowieckich będą wychodzić do lasów na polowania w porze zwiększonej aktywności lisów, a więc wieczorem, w nocy, nad ranem – wyjaśnia.

Jako, że zagrożenie jest duże, każdy będzie zaopatrzony m.in. w rękawicz-

ki i foliowe worki; dostanie też specjalną ulotkę z wytycznymi na temat zasad bezpieczeństwa. Każde zastrzelone zwierzę w powiecie tomaszowskim, biłgorajskim, krasnostawskim i tomaszowskim – myśliwi przekażą do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii.

W powiecie zamojskim zwierzęta, u których myśliwi zauważą nienaturalne zachowania: a więc np. brak strachu przed człowiekiem czy agresję – trafią do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, natomiast te, które takich zachowań wykazywać nie będą – myśliwi zawiążą do specjalnej chłodni w **Grabowcu**, gdzie będą czekać na utylizację.

Zaszczep psa i kota

Wojewoda wyznaczył tzw. obszar zagrożenia wścieklizną – obejmuje cały powiat tomaszowski i część pozostałych powiatów naszego regionu.

Na tym terenie nie wolno wypuszczać na łąki czy pola i zostawiać bez opieki zwierząt gospodarskich; psy muszą być trzymane na uwięzi, a koty – w zamknięciu. Służby kontrolują wyszczepienie psów – oraz kotów; bo na obszarze zagrożonym, decyzją wojewody – obowiązkowe jest szczepienie dla każdego zwierzęcia, które skończyło 3 miesiące.

Większość Urzędów Gmin przeprowadza zorganizowane akcje szczepień, w miastach – trzeba iść do weterynarza ze zwierzęciem na własną rękę. Obowiązek szczepienia kotów wprowadzono niedawno także m.in. z **Zamościu**. Koty beżpaskie, żyjące w mieście wolno – odławiać i szczepić będzie samorząd.

Monika Michałowska apeluje jednak, by zaszczepić kota nie tylko na obszarze zagrożenia, ale także w miejscowościach i gminach, które nie są objęte obostrzeniami, ale leżą w pobliżu. Koty bowiem chadżają własnymi drogami – nie mamy nad nimi takiej kontroli, jak nad psami. Mogą łatwo się zarażać – i przeniesić chorobę na właścicieli czy po prostu osoby, które mają z nimi kontakt. Rzeczniczka apeluje również o uprzedzenie dzieci, żeby nie gaskały napotkanych zwierząt.

mm

WWW Czekamy na Państwa komentarz
www.tygodnikzamojski.pl

Nieprzerwanie od 19 miesięcy rośnie liczba rejestrowanych samochodów osobowych i dostawczych

Boom na auta

W listopadzie Polacy zarejestrowali prawie 55 tys. samochodów, bijąc rekord z 1999 r. – podaje Instytut Badań Rynku Motoryzacyjnego Samar.

Prognoza IBRM SAMAR na cały 2024 r. zakłada rejestrację około 555 tys. samochodów osobowych oraz 67 tys. samochodów dostawczych. To wzrost rok do roku o 13,13 proc. (o ponad 64 tys. sztuk).

Tytuł lidera na krajowym rynku utrzymuje Toyota – zarejestrowano w tym roku do końca listopada 92 965 aut tej marki, o 11,37 proc. więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Udział Toyoty w rynku wynosi 18,75 proc. Na pozycji wicelidera znalazła się Skoda – 53 208 sztuk, o 14,43 proc. więcej niż w takim samym okresie 2023 r. Udział Skody wynosi 10,73 proc. Na trze-

cim miejscu uplasował się Volkswagen, na kolejnych KIA i Hyundai. Największy wzrost rejestracji odnotował ponownie Mercedes – o 31,55 proc.

Najczęściej kupowanym modelem osobowym w 2024 r. była toyota corolla, następnie skoda octavia oraz toyota yaris cross.

Jak ocenia IBRM SAMAR, „w tym roku sprzedaż dynamizuje dodatkowo obawa przed wzrostem cen, który ma być efektem wprowadzenia od 1 stycznia 2025 roku nowych regulacji dotyczących emisji CO2. Strach ten może skutkować sporym wzrostem rejestracji aut pod koniec bieżącego roku i słabym startem 2025 roku”.

(ar)

Na przestrzeni 10 lat cena koszyka świątecznego wzrosła o ponad 61 proc.

Mimo, że sklepowe półki szokuja m.in. wysokimi cenami masła, w tym roku za cały koszyk z produktami niezbędnymi na święta możemy zapłacić trochę mniej niż przed rokiem. To spadek rzędu 6,15 procenta. Tańsze są m.in. ryby – karp i śledzie oraz olej i mięso. W efekcie cały koszyk, który w ubiegłym roku kosztował 492 zł, tym razem wymiesie nas niepełna 462 zł.

Absolutną podstawą na stole wigilijnym jest barszczyk czerwony z uszkami. W tym roku, za ten w torzece, od jednej z najbardziej popularnych marek, zapłacimy 3,49 zł. To o 50 gr taniej niż przed rokiem. Jeśli zechcemy przygotować barszka sami, za huraki trzeba będzie dać 1,99 zł. Rok temu kosztowały dwa razy tyle. Potaniały też uszki. Cena z ub. roku to aż 27 zł. W tym pół kilograma przysmaku będzie nas kosztować „jedynie” 16 zł.

Jeśli Wigilia – to ryby. Dla fanów karpia też mamy dobrą informację. Jest taniej. Rok temu świeża ryba kosztowała 26 zł za kg, w tym wydamy na nią 19,9 zł. Przy okazji przypomnijmy, że dwa lata temu karp kosztował aż 28 zł. Tańsze są też śledzie. Popularne matiasy będą nas kosztowały niemal 15 zł. Rok temu cena przekraczała 20 zł. Trochę droższy jest z kolei filet z mintaja. Zapłacimy za niego o 2 zł więcej niż w 2023 r., to i tak jednak jedna z tańszych mrożonych ryb na rynku.

Do produktów, których przed świętami poszukuje niemal każdy trzeba zaliczyć także kapustę kiszoną i grzyby. Bo co to za święta bez pierogów? Ceny (za 1 kg) kapusty zaczynają się 3,8 zł. Rok temu przekraczały 5 zł. Nieco podrożały na-

tomiasz podgrzybki suszone: z 12,9 zł do 13,39 zł.

Koszt wykonania salatek warzywnych będzie trochę wyższy. Przyjrzyjmy się królowej świątecz-

nych salatek, czyli wielowarzywnej. Przepisy są różne, ale najczęściej będą nam potrzebne: majonez, ziemniaki, marchew, ogórki kiszane, groszek, kukurydza i jajka. W ubiegłym roku taki zestaw produktów kosztował około 30 zł. Aktualnie jest to 31-32 zł. Podrożała m.in. kukurydza, a potaniały jajka.

Na pierwszy i drugi dzień świąt nieodzowne będzie mięso. Ceny tego spadły. Na przykład kilogram wołowiny bez kości możemy kupić już za 42 zł. W ubiegłym roku cena była wyższa o 6 zł. O kilka złotych potaniała też kielbasa oraz świeży kurczak. Dobrych informacji nie mamy z kolei do fanów słodkości, np. luteii. O 7 zł wzrosła cena moku, o niemal 10 zł – orzechów włoskich luskanych. Droższe są także gotowe słodycze. Czekolada mleczna kosztuje 5,49 zł, rok temu – 3,99 zł.

Na koniec – masło. W ubiegłym roku placiliśmy niepełną 7 zł za kostkę. Teraz ciężko znaleźć cenę poniżej 9 zł, a eksperci prognozują, że może być jeszcze drożej. W ciągu ostatniego roku podrożały także kawa i herbata.

ja

Produkt	2014	2023	2024
Karp – 1 kg	8,99	26	19,9
Platy śledziowe matiasy – 1 kg	14	23,9	14,9
Filety z mintaja – 1 kg	12	25,6	27,7
Barszcz czerwony – 48 g	1,99	3,99	3,49
Podgrzybki suszone – 20 g	6,9	12,9	13,39
Uška z kapustą i z grzybami – 0,5 kg	7,5	27	16
Mąka Zamojska – 1 kg	2,29	4,19	3,39
Chleb baltonowski – 0,5 kg	2	4,5	3,99
Twaróg półtłusty – 1 kg	13,5	22,9	21,59
Jajka 10 szt.	4,9	12,99	10,19
Masło Extra	5,4	6,99	9,19
Masło roślinne – 250 g	2,6	4,59	4,05
Groszek konserwowy	2,99	4,6	4,65
Kukurydza konserwowa	3,9	5,2	6,19
Orzechy włoskie luskane – 0,5 kg	21	30	39,99
Mak – 1 kg	20	35	42
Olej Kujawski – 1 l	5,9	9,99	9,29
Cytryny – 1 kg	6,99	9,59	9,99
Pomarańcze – 1 kg	3,99	5,99	6,99
Pieczarki – 1 kg	8,9	14,5	16
Kapusta kiszona – 1 kg	3,8	5,9	3,84
Buraczki – 1 kg	1,39	3,99	1,99
Ziemniaki – 1 kg	0,9	2,99	2,5
Marchew – 1 kg	1,49	4,99	3,69
Cukier – 1 kg	1,99	5,99	3,49
Mięso wołowe z kością – 1 kg	30	41	40
Mięso wołowe bez kości – 1 kg	35	48	41,19
Kurczak – 1 kg	11	13,9	8,99
Kiełbasa toruńska – 1 kg	18	29,9	24
Kawa Tshibo Family – 500 g	7,8	18,99	19,99
Herbata – 100 g	3,9	8	9,15
Sok jabłkowy – 1 l	5,79	5,5	6,69
Coca cola – 1,5 l	5,79	8,6	7,99
Czekolada mleczna „E. Wedel”	3,69	3,99	5,49
Suma	286,28	492,16	461,88

Życzymy Wam
zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia.

Niech ten czas
spędzony w gronie najbliższych
napelni Wasze serca spokojem i radością.
Niech błogosławieństwo Bożego Dzieciątka
towarzyszy Wam przez całe Wasze życie,
a szczerze i najpiękniejsze Bożonarodzeniowe
życzenia spełniają się w każdym momencie.

Marek Ryś
Przewodniczący
Rady Gminy

Aneta Karpiuk
Wójt
Gminy Trzemeszno

TYDZIEŃ W REGIONIE

CIĄG DALSZY ZE STR. 10

DOLHOBYCZÓW

■ MISTRZOWIE DYKTANDA W Cen-

trum Kulturalno-Konferencyjnym w Dolhobyczowie już po raz czwarty odbyło się Gminne Dyktando o „Piórno Wójta Gminy Dolhobyczów”. Do ortograficznych zmagani przystąpiło 21 uczniów ze szkół w Przewodowie, Hulczu i Dolhobyczowie oraz 1 osoba dorosła. Dyktando oceniała komisja konkursowa w składzie: Ewa Kobel, Marcin Sender, Maria Komendacka, Anna Grzeszczak. Najlepsi okazali się w kategorii pierwszej (uczniowie klasy IV): I miejsce – Monika Ojga (PSP w Hulczu); II – Dawid Matwiejszyn (PSP w Przewodowie); III – Dawid Olech (PSP w Hulczu). W kategorii drugiej (uczniowie klas V-VI): I – Martyna Matwiejszyn (PSP w Przewodowie); II – Joanna Mielniczek (PSP w Hulczu); III – Maciej Gólanek (PSP w Przewodowie). W kategorii trzeciej (uczniowie klas VII-VIII): I – Julia Iwanek (PSP w Przewodowie); II – Wiktor Orkiszewska (PSP w Hulczu); III – Antonina Kopera (PSP w Dolhobyczowie). Nagrodę w kategorii dla dorosłych zdobyła Jadwiga Jarszak (Dolhobyczów).

KRASNYSTAW

■ WARSZTATY W DOMU SAMOPOMOCY. W Środowiskowym Domu Samopomocy im. Błogosławionego Księdza Zygmunta Pisarskiego w Krasnymstawie odbyły się warsztaty tworzenia ozdób świątecznych. Każdy uczestnik za pomocą różnych technik i przy użyciu różnorodnych materiałów stworzył pracę według własnego pomysłu. Niespodzianką była wizyta burmistrza Krasnostawu Daniela Miciuły i sekretarza miasta Renaty Stangryciuk, którzy wspólnie z uczestnikami warsztatów i pod okiem instruktorów wykonywali stroiki bożonarodzeniowe.

■ PAMIĘCI ŻYDÓW. We wtorek 10 grudnia z inicjatywy marszałka województwa lubelskiego Jarosława Stawiarskiego odsłonięta została tablica pamięci Żydów z Krasnostawu pomordowanych przez niemieckiego okupanta. Tablicę wmurowano w 80. rocznicę akcji „Reinhardt”. W uroczystości wzięli udział m.in. burmistrz Daniel Miciuła, członek zarządu województwa lubelskiego Marcin Szewczak, ksiądz biskup Mieczysław Cisło, polski chazan i działacz żydowski Symcha Keller, starosta krasnostawski Janusz Szpak z wicestarostą Markiem Nowosadzkim, sekretarz miasta Krasnostaw Renata Stangryciuk, dr hab. Sabina Bober – prof. KUL z Pracowni Studiów nad Holocaustem Żydów Polskich i Europejskich Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Po złożeniu wianek kwiatów Mieczysław Pawełek z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Krasnymstawie odegrał na trąbce utwór pt. „Cisza”.

TOMASZÓW LUBELSKI

■ BIEGACZE POMAGALI. W miniony weekend odbył się VI Tomaszowski Bieg Mikołajkowy. Miał charakter charytatywny – zbierano pieniądze na leczenie podopiecznej Fundacji Parasol Roztocza Anny Wiciejowskiej. Udało się zebrać 2225 zł. Uczestnicy przynosili także karmę dla psów. Została ona przekazana do przytuliska dla psów.

■ PLAC DLA WSZYSTKICH. Zakończył się remont placu zabaw w Parku Miejskim. Dostosowano go do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Remont był częścią projektu „Poprawa dostępności przestrzeni placu zabaw w Parku Miejskim w mieście Tomaszów Lubelski” realizowanego w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna” Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

CIĄG DALSZY NA STR. 12

SZANOWNI MIESZKAŃCY GMINY MIRCZE

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Wam wiele radości, ciepła i miłości.

Niech wigilijny wieczór przyniesie pokój i harmonię,
a blask choinki oświecili drogę do spełnienia marzeń.

Życzymy, aby każda chwila tych świąt była przepelniona serdecznością,
a Nowy Rok obfitował w zdrowie, szczęście i pomysłność.

WESOŁYCH ŚWIĄT !!!

Wójt Gminy Mircze
Marta Małyśzek z pracownikami

Przewodniczący Rady Gminy
Adam Kostrubiec z Radnymi

Zastępca Wójta
Krzysztof Filipowicz

CIĄG DALSZY ZE STR. 11

■ **MULTIMEDIALNE OPOWIEŚCI.** Miejska Biblioteka Publiczna im. Tomasza Zamojskiego zorganizowała XV Powiatowy Konkurs „Multimedialna Opowieść o Mojej Miejscowości”. I miejsce zajęli: **Hubert Ciechaniewicz** – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tomaszowie Lub. i **Wiktor Krech** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tomaszowie Lub., II – **Magdalena Kita** – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tomaszowie Lub. i **Patryk Łysakowski** – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łaszczowie, III – **Antonina Bartoszek** – Prywatna Szkoła Podstawowa ICO w Tomaszowie Lub., **Maciej Czyż** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tomaszowie Lub., **Hubert Jasiński** – Zespół Szkół i Przedszkola w Tarnawatce. Równorzędne wyróżnienia otrzymali: **Kamil Darda** – Szkoła Podstawowa w Telatynie, **Maksymilian Pańczyna** – Prywatna Szkoła Podstawowa ICO w Tomaszowie Lub., **Leon Myszyński** – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tomaszowie Lub., **Oliwia Batkowska** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tomaszowie Lub., **Aleksandra Jadczyński** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tomaszowie Lub., **Julia Maciejko** – Prywatna Szkoła Podstawowa ICO w Tomaszowie Lub., **Maciej Wołanin** – Szkoła Podstawowa w Bełżcu, **Anna Panasiewicz** – kategoria dorośli. Nagrody dla laureatów ufundowali: Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta i Miejska Biblioteka Publiczna.

ZAMOŚĆ

■ **ŚWIĄTECZNE WARSZTATY.** Mieszkańcy sołectw: Wierchow-

ny, Wólka Wieprzecka oraz Skaraszów, wzięli udział w warsztatach rękodzielniczych. Tworzyli przestrzenne choinki. Warsztaty poprowadziła pani Asia z Zamojskiego Centrum Rękodzieł „W Ramach Sztuki”.

■ **SZACH-TOUR.** Szkoła Podstawowa nr 6 w Zamościu gościła szachistów ostatniego turnieju cyklu „Amatorskiej Ligi Szachowej SZACH-TOUR 2024” finansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Zgromadził on 108 zawodników z 16 szkół. W kategorii klasy I-III dziewczęta I miejsce zajęła **Zofia Włodarczyk** (SP nr 6 Zamość), II – **Weronika Ożóg** (SP nr 3 Zamość), III – **Lena Kmieć** (SP nr 6 Zamość), w kategorii klasy I-III chłopcy: I – **Oskar Niemczuk** (SP nr 3 Zamość), II – **Robert Bondyra** (ISSP Zamość), III – **Dominił Gębarski** (ISSP Zamość), w kategorii klasy IV-VIII dziewczęta: I – **Pola Litwajtis** (ISSP Zamość), II – **Pola Juszczak** (ISSP Zamość), III – **Agnieszka Gontarz** (SP nr 6 Zamość), w kategorii klasy IV-VIII chłopcy: I – **Bartosz Ożóg** (SP nr 9 Zamość), II – **Jakub Kaczmarek** (SP nr 3 Zamość), III – **Marcel Wądołkowski** (ISS3 Zamość), w kategorii szkoły ponadpodstawowe dziewczęta: I – **Katarzyna Wasinić** (I LO Zamość), II – **Nikola Jania** (II LO Zamość), III – **Izabela Lewkowicz** (I SLO Zamość), w kategorii szkoły ponadpodstawowe chłopcy: I – **Jan Radzik** (III LO Zamość), II – **Maciej Krzyżak** (III LO Zamość), III – **Kamil Koperwas** (I LO Tomaszów Lub.). Rozegrało też kategorie drużynowe.

■ **AUTYZM BEZ TAJEMNIC.** 17 grudnia (wtorek) o godz. 16 przy ul. Sadowa 6A, w Fundacji Stacja Relacja, odbędzie się spotkanie dla rodziców i opiekunów „Abc...ASD, czyli autyzm bez tajemnic”. Warsztaty poprowadzi **Magdalena Łagowska** – pedagog specjalny, specjalistka wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, eksperta w edukacji dzieci i młodzieży z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

■ **WYTAŃCZY SUKCES.** W Zamojskim Domu Kultury odbył się XI Festiwal Talentów Młodzieży – Zamość 2024 pod hasłem „Pozwólmy młodym rozwinąć skrzydła”. Pasjonujące się tańcem nowoczesnym wychowanki Zespołu Tańca Nowoczesnego „Raptis” z grupy I: **Julia Grzybowska** i **Maja Albingier** wytańczyły sukces – II miejsce prezentacją taneczną pt. „Świąteczny duet hip – hop”. Organizatorem przedsięwzięcia była Bursa Międzyszkolna nr 1 w Zamościu. Duet do występu przygotowała **Anna Antoszcak**, nauczyciel tańca w Młodzieżowym Domu Kultury.

■ **PIĘKNIENIE MALUJĄ.** W Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kaliszu Pomorskim podsumowano kolejną edycję Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Barwy Lasu”. Pośród laureatów znalazło się kilkoro wychowanków prowadzonego przez **Magdalę Majer**, Klubu Działalności Plastycznej MDKP: **Wiktoria Kostecka** – 2. nagroda w kat. klas 1-3, **Wiktoria Walczak** – 2. nagroda; **Wiktoria Lizak** – 3. nagroda, **Kacper Nowak** – wyróżnienie w kat. klas 4-6; **Paulina Pawelec** – wyróżnienie w kat. klas 7-8.

■ **NOWE WORKI.** Zamojskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wprowadza zmiany przy odbiorze odpadów bio dla mieszkańców domów jednorodzinnych. Mają one związek z przyzraniem odpadów do pojemników i licznymi uszkodzeniami przy ich opróżnianiu. Żeby temu zapobiec, PGK pilotażowo na sezon zimowy przekazuje właśnie mieszkańcom domów jednorodzinnych worki do pojemników na bioodpady 120 l i 240 l. Worki należy rozłożyć w pojemniku.

CIĄG DALSZY NA STR. 13

Seria oszustw w całym regionie

Okradzeni na grube sumy

Od kilkunastu tys. zł do ponad 50 tys. zł – takie kwoty potracili mieszkańcy regionu w ciągu ostatnich 2 tygodni.

■ Włamanie na konto

39-letnia mieszkanka **Hrubieszowa** została oszukana przez rzekomego pracownika banku. Straciła aż 53 tys. zł. Oszust wmówił jej, że ktoś włamał się jej na konto. Kobieta dała się zmanipulować i wzięła pożyczkę, żeby wpłacić pieniądze na podane przez rozmówcę konto – jakimś cudem uwierzyła, że dzięki temu jej konto zostanie odblokowane, a pożyczka anulowana. Dokonała w sumie 13 płat przez wplatomat. Kiedy zorientowała się, że została oszukana, zgłosiła sprawę na policję.

Choć pożyczki dość długo nie oddawała, sporo czasu zajęło jej zorientowanie się, że ma do czynienia z oszustem. Zaufała mu do tego stopnia, że niedawno podała mu wszystkie swoje dane: łącznie z adresem, numerem telefonu i numerem konta bankowego. Po czym zorientowała się, że ma

Fot. pixabay.com

■ „Odbierz pieniądze”

Tego samego dnia do policji w **Krasnymstawie** zgłosiła się 27-latk, która na portalu OLX wystawiła na sprzedaż rower. Za pośrednictwem portalu skontaktowała się z nią osoba zainteresowana zakupem. Pokrzywdzona dostała od niej link – niby do odbioru płatności. Klikając w niego – została przekierowana na stronę łudząco przypominającą stronę OLX.

Znajdował się tam przycisk z napisem „Odbierz pieniądze”. Kobieta wykonywała instrukcje – wybrała ikonę banku, w którym ma konto, zalogowała się, po czym na ekranie wyświetlił się komunikat, iż bank w ciągu 20 minut potwierdzi jej tożsamość. W tym czasie z 27-latką skontaktowała się kobieta, przedstawiająca się jako pracownica OLX. Poinformowała, że musi utworzyć „bezpieczną płatność”, w tym celu wymagany jest kod BLIK. Kobieta wygenerowała kod, a następnie potwierdziła go w aplikacji swojego banku. Straciła 12 tys. zł. **mm**

■ Niezły artysta

70-letnia mieszkanka **Krasnegostawu** uwierzyła z kolei oszustowi, podającemu się za światowej sławy skrzypka. Zaczęli pisać ze sobą przez Internet. Oповідаł jej o problemach dnia codziennego, wysłał zdjęcie, zapewniał o uczuciach. Kobieta była przekonana, że pomaga mężczyźnie. Przez kilka miesięcy regularnie kupowała mu karty podarunkowe do popularnej platformy streamingowej. Uwierzyła, że dzięki temu „ukochany” może opłacić pobyt w szpitalu. Pożyła mu też pieniądze na założenie zespołu.

zalożone konta na dwóch komunikatorach, z których nigdy nie korzystała. Kilkumiesięczna znajomość, prowadzona drogą internetową, kosztowała ją stratę 30 tys. zł.

■ Wypadek w mikołajki...

Seniorka (85 l.) z powiatu zamojskiego straciła 16 tys. zł. W mikołajki po obiedzie na telefon stacjonarny zadzwoniła kobieta, podająca się za jej synową. Płacząc oświadczyła, że miała wypadek, ma wybite zęby i złamaną nogę, a kobieta, którą potraciła jest w stanie krytycznych i chyba nie

Młoda dziewczyna padła ofiarą oszusta

I po zaliczce

Wsieci ju zaczęli działać oszuści, oferujący rzekome kwatery w górach i w kurortach. Kto chce wyjechać na święta czy sylwestra, musi być bardzo ostrożny podczas poszukiwania noclegów przez Internet.

22-latk z powiatu zamojskiego na platformach internetowych poszukiwała noclegu w **Zakopanem**, by spędzić tam końcówkę roku. Na

OLX znalazła ogłoszenie o wynajmie apartamentu w cenie 1700 zł za 4 noce. Zadzwoniła na numer wskazany w ogłoszeniu i usłyszała, że należy wpłacić 200 zł zaliczki. Dane do przelewu dostała esemesem.

22-latk wpłaciła pieniądze i wysłała potwierdzenia płatności. W międzyczasie zorientowała się, że takie zdjęcia jak w ogłoszeniu dostępne są w innym miejscu w sieci i pochodzą z innej górskiej miejscowości. Zaniepokoiona – próbowała zadzwonić do mężczyzny, któremu wpłaciła pieniądze. Nie odbierał. Zniknęło również jego ogłoszenie.

– Starajmy się korzystać z oficjalnych stron hoteli, pensjonatów czy portali skupiających zweryfikowa-

nych ogłoszeniodawców. Pamiętajmy, że zanim klikniemy „zarezerwuj” i przelejemy pieniądze, powinniśmy sprawdzić czy dany obiekt faktycznie istnieje. Nie sugerujemy się samymi tylko komentarzami, zamieszczonymi na stronie czy pod ogłoszeniem – mogą być nieprawdziwe. Sprawdzajmy wiarygodność właścicieli – im więcej informacji na ich temat, jak NIP, REGON, KRS, tym lepiej. Korzystając z różnych źródeł starajmy się ustalić, czy obiekt faktycznie istnieje. Pomocne mogą być w tym przypadku choćby internetowe mapy – radzi podkomisarz **Dorota Krukowska-Bubiło** z zamojskiej Policji. **mm**

Mężczyzna w stanie ciężkim po nieszczęśliwym wypadku

Syn poparzony, matka w szoku

Policjanci z posterunku **Żółkiewce** uratowali życie 47-latk z **Olchowca**. Mężczyzna został poważnie poparzony, a jego matka nie była w stanie mu pomóc.

Do dramatycznych zdarzeń doszło 6 grudnia przed południem. Policjanci pojechali do jednego z gospodarstw w Olchowcu na zaplanowane czynności. Drzwi otworzyła im przerażona 70-latk. W środku było mnóstwo dymu, a w jednym z pomieszczeń na łóżku siedział poparzony mężczyzna.

Fot. pixabay.com

Mężczyzna upadł na kuchnię gazową.

Policjanci udzielili mu pomocy i wezwali karetkę. 70-letnia matka mężczyzny była w szoku i nie była w stanie wezwać pomocy.

Okazało się, że 47-latek gotował wodę na kuchence gazowej i prawdopodobnie z powodów zdrowotnych upadł na nią, a jego ubrania zajął ogień. Doznał poważnych obrażeń na całym ciele. Został przewieziony do specjalistycznego szpitala. Jego stan jest ciężki.

– Asp. szt. **Piotr Pawlak** i asp. szt. **Konrad Walkiewicz** wykazali się odwagą i profesjonalnym działaniem. Dzięki szybkiej i zdecydowanej postawie ocalili ludzkie życie – podkreśla rzeczniczka krasnostawskiej Policji, mł. asp. **Anna Chuszcza**. **mm**

Ten sposób okradania przyszedł ze Stanów Zjednoczonych

Nowe oszustwo – mandat

Znalazłeś za wycieraczką samochodu mandat? Uważaj, to może być oszustwo. Ostrzega przed nim m.in. Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości.

Coraz więcej osób z różnych stron Polski donosi o tym, że znajdując za wycieraczkami samochodów mandaty: za złe parkowanie, przekroczenie prędkości itd. Na drukach, oznaczonych jako „wezwanie do zapłaty” widnieją oznaczenia różnych służb: Straży Miejskiej, Policji, Krajowej Administracji Skarbowej i innych. Wymienione są także różne paragrafy.

Na dole jest kod QR, który ma rzekomo służyć do dokonania szybkiej płatności. I to za pomocą tego kodu oszuści okradają kierowców.

Na drukach, oznaczonych jako „wezwanie do zapłaty” widnieją oznaczenia różnych służb. Fot. pixabay.com

Metoda nazywa się quishing. Rozpowszechniła się ze Stanów Zjednoczonych. Ofiary – po zeskanowaniu kodu – zostają przekierowane na strony internetowe, przypominające serwisy rządowe lub bankowe. To sposób wyłudzenia danych osobowych: kodów do ban-

kowości internetowej, numerów PESEL itd. Służą oszustom do okradania kont, ale także do kradzieży tożsamości i oszukiwania innych ofiar.

Eksperti radzą, by w przypadku jakichkolwiek wątpliwości nie podejmować pochopnych działań. Najpierw należy dokładnie sprawdzić – np. w Straży Miejskiej – czy faktycznie dostaliśmy mandat. Policja i KAS przypominają natomiast, że mandaty są wystawiane osobiście przez funkcjonariuszy – lub przesyłane listem poleconym. mm

Za znęcanie się nad najbliższymi grozi mu nawet 5 lat więzienia Oprawca w areszcie

Na 3 miesiące do aresztu tymczasowego trafił 58-latek z gminy Krasnystaw. Wyzywał, wyganiał z domu, bił, dusił i groził śmiercią żonie i dzieciom.

Sprawa wyszła na jaw, gdy policję wezwano do awantury domo-

wej. Mężczyzna był pijany. Rodzinie, jak się okazało – zagrażał nie po raz pierwszy. Regularnie stosował wobec żony i dzieci przemoc fizyczną i psychiczną. Funkcjonariusze wdrożyli procedurę „Niebieskiej karty”

58-latkowi grozi do 5 lat pozbawienia wolności.

Mężczyzna trafił do aresztu tymczasowego. Fot. Policja

mm

TYDZIEŃ W REGIONIE

CIAĞ DALSZY ZE STR. 12

■ JUBILEUSZ ZUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych obchodzi jubileusz 90-lecia istnienia. Z tej okazji w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamojskiego odbyła się konferencja poświęcona tej instytucji. Uczestnicy obejrzeli krótki film o historii ZUS oraz okolicznościową wystawę. Wydarzenie odbyło się pod Honorowym Patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

leusz 90-lecia istnienia. Z tej okazji w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamojskiego odbyła się konferencja poświęcona tej instytucji. Uczestnicy obejrzeli krótki film o historii ZUS oraz okolicznościową wystawę. Wydarzenie odbyło się pod Honorowym Patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

BORTATYCZE ■ PRZYSZEDŁ MIKOŁAJ. W niedzielne popołudnie 8 grudnia w świetlicy wiejskiej w Bortatyczach odbyły się mikolajki. Przybyłych gości, a w szczególności najmłodszych z rodzicami i babciami, powitała sołtys **Agnieszka Magryta-Ciurysek**. Jedną z atrakcji były warsztaty robienia bombek choinkowych pod okiem animatorek z Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość. Kolejnym punktem spotkania był taniec na gazecie. Taniec polegał na dobraniu się w pary i tańczeniu na gazecie w rytm muzyki. Dzieci wzięły też udział w quizie o Świętym Mikołaju. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Bortatyczach zaserwowały najmłodszym uczestnikom pizzę, ciasta, napoje i popcorn. Wreszcie pojawił się Święty Mikołaj, który wręczył im prezenty.

MIĄCZYN ■ NAJPIĘKNIEJSZE KARTKI. Rozstrzygnięto konkurs plastyczny na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową, ogłoszonego przez wójta gminy **Jarosława Stonia**. Przyszło następujące nagrody. Kategoria dzieci i młodzież do 15. roku życia: I miejsce – **Roksana Polczak**, II – **Mateusz Jańczuk**, III – **Lena Polczak**, I wyróżnienie – **Amelia Hawro**, II wyróżnienie – **Zuzanna Hawro**. Kategoria osób powyżej 15. roku życia: I miejsce – **Agnieszka Jańczuk**, II – **Agnieszka Polczak**, III – **Anna Hermis**.

ZWIERZYNIEC ■ W WIGILIĘ NIECZYNNE. Urząd Miejski, Zakład Gospodarki Komunalnej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej będą nieczynne 24 grudnia. Urzędnicy odpracowali wolne 7 grudnia.

Przygotowała red. Anna Rudy – tel. 500 159 513.

W tym tygodniu dyżur pełni red. Jadwiga Hereta – tel. 607 566 887.

ŻŁOBEK „KUBUŚ PUCHATEK” w Zamościu
zaprasza do udziału w projekcie pn:

Utworzenie nowych miejsc opieki
w ramach programu „AKTYWNY MALUCH” 2022-2029

DLA DZIECI W WIEKU DO LAT 3 TWORZYMY NOWY ŻŁOBEK
ul. Strefowa 3, 22-400 Zamość

Rekrutacja do Projektu odbywa się w systemie ciągłym.
Realizację projektu rozpoczynamy 1 października 2024 roku.
Proces opieki i edukacji dzieci rozpoczynamy od 1 stycznia 2025 roku.

UDZIAŁ DZIECKA W PROJEKCIE
JEST BEZPŁATNY

Kontakt: Organ Prowadzący Fundacja „RAZEM-CS”
ul. Strefowa 3, 22-400 Zamość
Biuro: tel. 533 616 660, 533 616 498
e-mail: kubuspuchatek@razemcs.pl
www.ore.razemcs.pl Zakładka Żłobek

Projekt pt. „Utworzenie nowych miejsc opieki w ramach programu „AKTYWNY MALUCH” jest finansowany z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Europejskiego Funduszu Społecznego + w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 oraz budżetu państwa.

PRZEDSZKOLE „KUBUŚ PUCHATEK”
w Zamościu zaprasza do udziału
w projekcie pn:

KUBUŚ PUCHATEK - Nowe miejsca edukacji
przedszkolnej dla Gminy Zamość

DLA WSZYSTKICH DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM
TWORZYMY NOWY OŚRODEK WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Rekrutacja do Projektu odbywa się w systemie ciągłym.
Realizację projektu rozpoczynamy 1 października 2024 roku.
Proces opieki i edukacji dzieci rozpoczynamy od 1 stycznia 2025 roku.

UDZIAŁ DZIECKA W PROJEKCIE
JEST BEZPŁATNY

Kontakt: Organ Prowadzący Fundacja „RAZEM-CS”
ul. Strefowa 3, 22-400 Zamość
tel. 533 616 660, 533 616 498
e-mail: kubuspuchatek@razemcs.pl
www.ore.razemcs.pl Zakładka Przedszkole

Projekt pt. „KUBUŚ PUCHATEK - Nowe miejsca edukacji przedszkolnej dla Gminy Zamość” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Działania 10.2 Edukacja przedszkolna Priorytet X Lepsza edukacja.

Definowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Nie bez powodu okładkę tego wydania TZ zdobi zdjęcie szopki bożonarodzeniowej. Budowanie, ustawianie szopek – to jeden z najpiękniejszych świątecznych zwyczajów.

Kolorowe, często piętrowe, wyposażone w ruchome elementy, konieczne z wieloma regionalnymi akcentami – bożonarodzeniowe szopki często, oprócz głównych bohaterów: Maryi, Józefa i Dzieciątka – niewiele wspólnego mają z historyczną prawdą o wydarzeniach sprzed XX wieków. Ale też nie po to się je tworzy. Szopki są po to, by łatwiej poczuć, że Boże Narodzenie dzieje się tu i teraz: w naszych miastach, wioskach, kościołach, rodzinach, sercach. Taka była idea ich pierwszego twórcy, św. Franciszka.

■ Krakowskie najpiękniejsze

Szopkarstwo ma w Polsce piękną i długą tradycję, a w ostatnich latach – znów jest na topie. Centrum tej sztuki jest, oczywiście – **Kraków**, gdzie właśnie podsumowano 82. Konkurs Szopek Krakowskich.

W tym roku jury (a grono jest znaczne: zasiadają w nim historycy, etnografowie, historycy sztuki, architekci, plastycy) oceniali ogromną ilość, bo ponad 220 szopek. Wśród laureatów, w różnych kategoriach – znaleźli się najlepsi polscy szopkarze: **Zbigniew Zyman, Leszek Zarzycki, Wiesław Barczewski, Jakub Zawadzki, Dorota Bury-Nabiałkowska, Zbigniew Gillert, Jan Kirs**. Zbudowali szopki od wielkich – po miniaturowe, nawiązujące i do architektury Krakowa, i do bieżących wydarzeń w kraju i na świecie.

W kategorii „nietradycyjnej”, nazwanej „off”, nagrodzono szopkę **Karoliny Starostki-Kokoszki**, która... wyhaftowała ją na tradycyjnym, krakowskim gorsecie. Seria nagród trafiła także do młodych, nastoletnich szopkarzy, których rzesza pielegnuje dawne tradycje.

Tradycja szopkarstwa krakowskiego w 2018 r. została wpisana na Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO. W krakowskiej szopce obowiązkowo muszą się znaleźć: wieża Mariacka, Sukienice, Barbakan, Wawel, Lajkonik.

Szopka ma 800 lat

■ Cygan, który przepowiada śmierć

Kto odwiedzi Kraków, może urządzić sobie wspaniały spacer po wystawie szopek – będzie prezentowana do 2 stycznia. Szopki ustawiono m.in. w witrynach sklepów, hoteli, restauracji, w centrach handlowych, a największe – na placach i skwerach.

Informacje o wszystkich zawiera spacerownik, który można pobrać ze strony www.wokolszopki.pl. Warto się wybrać – tym bardziej, że w tym roku obok szopek krakowskich, pokazano także słynne szopki ceramiczne z włoskiego **Caltagirone**.

Włochy to, obok Polski, jeden z krajów, w którym tradycje szopkarskie są pieczołowicie pielęgnowane. Słynne na cały świat są np. szopki neapolitańskie – bardzo rozbudowane, obejmujące całe „mikroświaty” z karczmami, gospodarstwami itd., w których bardzo ważnymi postaciami są m.in. pasterz Benino, Rybak, sprzedawca wina czy Cygan, który przepowiada przyszłość. Każda z tych postaci jest ważnym symbolem.

Z kolei najważniejszą postacią szoki pimonckiej jest Gelindo – pasterz o gołęmb ser-

szopka w mieście **Cesenatico** – plwająca, zbudowana na historycznych łodziach. Słynne są szopki watykańskie: tegoroczna została przygotowana przez czterdziestoosobową grupę wolontariuszy i artystów z **Grado**. Nawiązuje do krajobrazu tego kurortu, położonego na lagunie.

Na cały świat słyną szopki z hiszpańskiej Katalonii – jednym z ich głównych bohaterów jest Caganer, postać w narodowym stroju, prezentowana jak kuca i... załatwia swoje potrzeby fizjologiczne. To taki lokalny, zabawny symbol szczęścia i dobrobytu.

Charakterystyczne szopki powstają również we francuskiej Prowansji, gdzie postaci (Święta Rodzina, ale też muzyki, kupcy,

terowie noszą piękne, meksykańskie nakrycia głowy) czy w Peru. Tam, zgodnie z tradycją – brak szopek w domu przynosi pecha.

„Tradycje szopkarskie wywodzą się od dawniej bardzo popularnego zwyczaju wystawiania jasełek. Początek wszystkiemu dał św. Franciszek z Asyżu, przyjaciel prostego ludu i zwierząt. Pierwszą szopkę ustawił 801 lat temu

Tradycje szopkarskie wywodzą się od dawniej bardzo popularnego zwyczaju wystawiania jasełek. Początek wszystkiemu dał św. Franciszek z Asyżu, przyjaciel prostego ludu i zwierząt. Pierwszą szopkę ustawił 801 lat temu, w grocie nieopodal miejscowości **Greccio**, chcąc przybliżyć „maluczkim” Boże Narodzenie. Były w niej żywe zwierzęta. Tak bardzo się

szopki to prawdziwe dzieła sztuki i cuda mechaniki.

Najstarszą ruchomą szopką w Europie jest nasza, polska. Znajduje się **Wambierzycach** na Dolnym Śląsku i jest w niej aż 800 figur. Powstała w połowie XI w.

■ Szopki zamojskie

W naszym regionie tradycje szopkarskie są także pielęgnowane. Szopki ustawiane są w każdym kościele, w domach, organizuje się też sporo konkursów. Niektóre szopki są tradycyjne, ponadczasowe – inne nawiązują do bieżących wydarzeń w kraju i na świecie. Każdego roku ich zdjęcia, nadesłane przez czytelników – prezentujemy na łamach TZ.

Kolekcje zamojskich szopek ma Muzeum Zamojskie.

– Te tradycyjne, wykonywane przez twórców ludowych, są z materiałów naturalnych: drewna, słomy, gliny itd. Trafiły do muzealnych zbiorów jako dary od twórców, a część kupiliśmy – mówi **Andrzej Urban**, wicedyrektor Muzeum Zamojskiego.

Wśród najciekawszych wymieniamy m. in. szopki **Stanisława Panasa z Zabytowa** (z 1986 r.), **Jana Korkosza z Bliżowa** (z 1980 r.), szopkę w formie płaskorzeźby **Stanisława Mazurka z Potasznia** czy ceramiczną – **Jerzego Witka z Urzędowa** (z 1971 r.).

Kolekcje muzealnych szopek uzupełniają te, które powstały na konkurs, organizowany niegdyś przez tę parólkę razem z PGE Obrót S.A. To m.in. szopki **Jana Kitki z Niedzielisk**, **Czesława Zaklekty z Józefowa**, **Andrzeja Mironczuka z Hrubieszowa** czy **Teresy Mróz z Mocówki**. Od lat prezentowane są na zamojskim rynku, podczas jarmarku bożonarodzeniowego.

Tradycje szopkarskie podtrzymuje także m.in. emerytowany pracownik Muzeum Zamojskiego, **Zbigniew Rogowski**, który jest autorem kilku ponadmetrowych szopek, inspirowanych zamojskimi budowlami, m.in. świątyniami. Jedną z nich jest wzorowana na kościele o. Redemptorystów, inna – na Ratuszu. W zeszłym roku zbudował szopkę, nawiązującą do dzwonnicy katedralnej. W tym roku – stworzył nawiązującą do kościoła o. Franciszkanów. Mierzy ok. 1,3 m, jest z tektury, papieru brokatowego, wstążek itp. **mm**

Niektóre szopki to prawdziwe dzieła sztuki.

cu, który oddał swoją chatę Świętej Rodziny. Ze specyficznych szopek słynie także Syccilia; tłumy odwiedzających co roku ściągają także

Cyganie itd.) to tzw. Santonniery – figurki z gliny.

Szopki ustawia się w Brazylii, Ekwadorze, Meksyku (gdzie boha-

spodobała, że odtąd co roku franciszkanie ją wystawiali, także już po śmierci zakonika. A potem tradycja rozeszła się na cały świat. Niektóre

Fot. pixabay.com

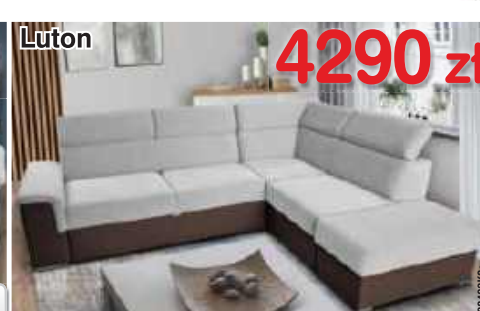
Oskar

2180 zł

Sandra

4360 zł

Luton

4290 zł

Carmen

4620 zł

Brando

3280 zł

San Diego

4240 zł

www.meblebondyrrz.pl

**Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia!**

Życzymy zdrowia, spokoju i pięknych chwil
spędzonych w gronie najbliższych.
Niech nadchodzący Nowy Rok przyniesie
spełnienie marzeń i pomyślność
w każdej sferze życia.

Przewodniczący Rady Miasta Burmistrz Miasta Biłgoraja
Łukasz Pracon Wojciech Gleń

Biłgoraj
Tu chce się żyć

**Nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
niosą ze sobą wiele radości
oraz refleksji dotyczących
minionego okresu i planów
na nadchodzący Nowy Rok.**

**W tych wyjątkowych dniach życzymy
Mieszkańcom Gminy Ulhówek
i przybyłym gościom wiele zadowolenia
i sukcesów z podjętych wyzwań.**

Sławomir Litkowicz Mariusz Skorniewski
Przewodniczący Wójt
Rady Gminy Ulhówek Gminy Ulhówek

**W magiczny czas Bożego Narodzenia
pragniemy złożyć
kontrahentom, cukrownikom,
firmom nasiennym oraz naszym usługodawcom
moc gorących życzeń
zdrowia, szczęścia oraz spokojnych chwil
spędzonych w gronie rodziny.
Niech obecna końcówka roku budzi
w Was same dobre wspomnienia
i da nadzieję na kolejny, jeszcze lepszy rok.**

**LUBELSKO-ZAMOJSKI
ZWIĄZEK PLANTATORÓW
BURAKA CUKROWEGO**

Zarząd
Lubelsko-Zamojskiego
Związku Plantatorów
Buraka Cukrowego

**Zdrowych, szczęśliwych
pełnych radości, wiary i miłości
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2025
dla klientów i ich rodzin
życzy**

ULJAX

Hurtownia Ryb, Mrożonek, Lodów
ul. Zagłoby 4, 22-400 Zamość, tel. 84 62 706 75

**W ten magiczny czas życzę, aby każde Twoje
marzenie miało szansę się spełnić.
Niech te Święta przyniosą
spokój, radość i nowe nadzieje.
swoim pacjentkom
życzy**

Ilek. med. Marek Lipiec
Specjalista Ginekolog-Położnik

SANMED
przychodnia ginekologiczna

Zamość, ul. Szwedzka 20, tel. 84 627 15 87, 507 019 524

USŁYSZ TO!
APARATY SŁUCHOWE

Monika Wrzyszc
dyplomowany protetyk słuchu
z 20-letnim doświadczeniem

Serdecznie zapraszamy
Czynne w godz. 8.00-15.00 poniedziałek-piątek
ul. Mickiewicza 1A/2C Hrubieszów
(naprzeciwko przychodni w Hrubieszowie)
tel. 500 538 588

**Świąt pachnących choinką,
spokojnych i radosnych.
Spotkania z bliskimi
przy suto zastawionym stole.
Odważnych marzeń na kolejny rok.
Samych sukcesów
w życiu osobistym i zawodowym.**

**Swoim pacjentom
życzy
Monika Wrzyszc**

do USŁYSZenia Aparaty Słuchowe
Katarzyna Skiba

do USŁYSZenia

Nazywam się **Katarzyna Skiba** i jestem dyplomowanym protetykiem słuchu z 15-letnim doświadczeniem w pomocy osobom z niedosłuchem. W do USŁYSZenia Aparaty Słuchowe Katarzyna Skiba, Zamość, ul. Peowiaków 6 (Przychodnia Żak) mogą Państwo wykonać badanie słuchu i przetestować aparaty słuchowe. W swojej ofercie posiadamy aparaty różnych renomowanych producentów. Mamy podpisaną umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia.

**SERDECZNIE
ZAPRASZAMY!**

Telefon 505 250 885

**Niech święta Bożego Narodzenia przyniosą Wam
pokój, radość, miłość i nadzieję.
Niech będą czasem przebaczenia, odnawiania się
od zmartwień i nowego początku.
Spędzicie je w spokoju,
cieplej, rodzinnej atmosferze.
Życzy Katarzyna Skiba**

Barszcz wigilijny zapewnia właściwie wszystko, co potrzebne człowiekowi – długowieczność, urodę, siłę, zdrowie i dostatek

Wigilia, wilja, wilija

Święta Bożego Narodzenia obchodzone były od początku chrześcijaństwa, choć nie zawsze w tym samym czasie i w ten sam sposób. Pierwszy zapis, że przypadały 25 grudnia, pochodzi z 1356 r. Wcześniej obchodzono Boże Narodzenie 6 stycznia albo w innych miesiącach – w kwietniu, maju, listopadzie, zależnie od obszaru. Najwcześniej pojawiły się takie elementy celebrowania świąt, jak kolacja wigilijna, wyczekiwanie na pierwszą gwiazdkę, puste miejsce przy stole, składanie życzeń – ale dzielenie się opłatkiem jest późniejszym zwyczajem, tak samo jak śpiewanie kołęd. Choinka jest jeszcze późniejsza – opowiada prof. **Halina Pelcowa**. Wybitna językowniczka gwar Lubelszczyzny, będzie dzisiaj naszym przewodnikiem po świecie zwyczajów bożonarodzeniowych i ich ludowego nazewnictwa, stosowanego w naszym regionie.

Boże Narodzenie, czyli gody

– Bożym Narodzeniem nazywano cały świąteczny okres, czyli Wigilię, Boże Narodzenie i Świętego Szczepana. Święta te nazywano także godami albo godnimi świątami, godnym świętem, różdżem i kołędą. Przy tym nazwy gody i godnie święta występowały prawie na całym obszarze Lubelszczyzny i oznaczały święto radowania się, radość z Narodzenia Chrystusa – mówimy też przecież o weselnym godach. Samo słowo pochodzi od słowiańskich godów – mówi Halina Pelcowa.

Godnie święta występowały przede wszystkim na zachodniej Lubelszczyźnie, kołęda – w południowo-wschodniej, różdwo – w północno-wschodniej, na terenach zamieszkiwanych przez mieszaninę ludności polskiej i wschodniosłowiańskiej. Słowo różdwo związane jest z rodzeniem, czyli rozdziałem – narodzeniem Pana. W niektórych wsiach Boże Narodzenie nosiło właśnie nazwę rozdziewto.

Na wigili

W polszczyźnie ludowej występują dwie wigilie. To nazwa dnia, w którym jemy kolację wigilijną. To także przeddzień, zapowiedź czegoś – mówimy o wigili Bożego Narodzenia, o wigili Nowego Roku, o wigili Świętego Szczepana. Wigilia ma też odmianki fonetyczne – wilija, wilja.

Bardziej różnicowane nazewnictwo wykształciło się przy samej świątecznej kolacji. Nazywano ją postnikiem, które to słowo po uproszczeniu grupy spółki głosowej przybrało też formę pośnik – a pochodzi oczywiście od postu, wieczera – kolację spożywało się koniecznie wieczorem. Dziś najczęściej mówimy o kolacji wigilijnej.

– Na kolacji wigilijnej ważne są skład i liczba potraw. Powinno ich być co najmniej 12 – tyle, ile jest miesięcy w roku i tyle, ile było apostołów, co nadaje temu obyczajowi religijne przesłanie. W niektórych miejscowościach na Lubelszczyźnie twierdzą, że potraw powinno być nie do pary, czyli 7, 9 czy 11, gdyż liczba przysła może przynieść nieszczęście.

Dania powinny być postne, to wiadomo. Ale powinny też składać się z tego wszystkiego, co jest w polu, w sadzie, w ogrodzie, w lesie i na wodzie, czyli ze zboża, warzyw, owoców, orzechów, miodu, gronchu, ryb, grzybów i maku.

Zboża jadano np. pod postacią tłuczonej pszenicy w kutii. Miód dodawano do tej potrawy albo smarowano nim opłatek, żeby było słodko cały rok. Bardzo ważną potrawą był barszcz. Wierząco bowiem, że buraki zapewniają długowieczność i urodę, dodawane do pierożków grzyby – siły i zdrowie, kapusta – dostatek. W barszczu było więc właściwie wszystko, co potrzebne człowiekowi – długowieczność, uroda, siła, zdrowie i dostatek – wylicza językowniczka.

Mak był ważny, bo dawał siłę, ale też łączył świat żywych ze światem umarłych. Dlatego kutię, której był składnikiem, zostawiano na noc wigilijną w izbie – żeby mogli przyjść i pożywić się i też poświētować. Oczywiście na różnych obszarach występowały pewne odmienności w nazwach potraw wigilijnych – ale wykazują się one dużą stabilnością. Zmiany były niezgodne z tradycją, burzyły harmonię, ład i porządek. Opłatek nazywany był także kołędą.

– Słowa kołęda jest zresztą bardzo pojemne, różnie interpretowane, ma wiele znaczeń, na Lubelszczyźnie około 15 – mówi Halina Pelcowa.

Tak więc kołędą, o czym była już mowa, nazywano święta Bożego Narodzenia i opłatek. Nazywano tak dzień poprzedzający Boże Narodzenie, czyli wigilię, albo jeszcze dzień przed wigilią. Nazywano tak drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, czyli świętego Szczepana – w kołędę zbierało się słomę i znosiło się siano z izb. Kołędą jest śpiewana pieśń bożonarodzeniowa. Kołędą są życzenia składane w okresie świątecznym. Jest nią chodzenie grup kołędniczych.

Kołędą jest też wizyta duszpasterska. Ksiądz przychodzi po kołędzie, ale ksiądz przychodzi też z darem i otrzymuje od domowników datek. I jedno, i drugie, też nazywano kołędą, tak jak kolorowy opłatek dawany zwierzętom. Zanoszone im resztki kolacji wigilijnej też były kołędą, tak samo jak sноп, najczęściej żyta, stawiany w izbie na okres Bożego Narodzenia.

Samo słowo kołęda pochodzi z łaciny i znaczy tyle, co zbliżanie ludzi, dzielenie się dobrym słowem, dawanie nadziei i składanie życzeń, które miały się spełnić. Pierwotnie oznaczało pierwszy dzień miesiąca. Zwyczaj kołędowania wywodzi się zaś z tradycji rzymskiej. W starożytnym Rzymie obchodzono styczniową kołędę i na początku nowego roku obdarowywano się prezentami, składano sobie życzenia, wierząc w sprawczą moc słów. Do Polski przywiodła przez Bałkany.

Anna Rudy

Kartka ze zbiorów Stanisława Rudego.

Halina Pelcowa urodziła się w **Szczebrzeszynie**, tam skończyła Liceum Pedagogiczne, następnie studiowała filologię polską, uzyskując kolejno tytuły doktora nauk humanistycznych, doktora habilitowanego i profesora nauk humanistycznych. Jest autorką 16 książek, w tym 12 tomów „Słownika gwar Lubelszczyzny” i ponad 200 artykułów. Zajmuje się m.in. dialektologią, historią języka, problematyką regionalną, etnolingwistyką, historią mówioną, polszczyzną potoczną. Bada różnorodne zagadnienia gwarowe i historycznojęzykowe, różne aspekty języka mieszkańców wsi, dziedzictwa językowo-kulturowego, przemiany cywilizacyjno-kulturowe ostatnich lat i ich wpływu na zachowania językowe mieszkańców wsi. Jest członkiem: Komisji Socjolingwistyki przy Międzynarodowym Kongresie Sławistów, Komitetu Językownictwa PAN oraz Sekcji Dialektologicznej i Sekcji Etnolingwistycznej przy KJ PAN, Rady Naukowej Instytutu Języka Polskiego PAN, Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN, a także członkiem towarzystw naukowych i towarzystw regionalnych. Wykładała na UMCS.

Niech wam się dzieje, niech wam się rodzi!

Pasterka odbywa się wtedy, kiedy pasterze przybyli do Pana Jezusa, dlatego odprawiana jest w nocy. O śpiewaniu kołęd w języku polskim mówimy dopiero w XVIII w., na niektórych obszarach na początku XIX.

W staropolszczyźnie znano pieśni opiewające o Bożym narodzeniu, oparte na wzorach łacińskich, ale nie nazywano ich kołędami. Były to rotły, symfonie, piosenki, pieśni nabożne albo kantyki. Najstarsze zachowane polskie kantyki pochodzą z XV w. Ich rozkwit przypada na wiek XVIII. To z tego okresu pochodzi kołęda **Franciszka Karpińskiego** „Bóg się rodzi” czy **Teofila Lenartowicza** „Mizema, cicha, stajenka licha”. Śpiewano też kołędy świeckie, tak zwane życzące: gospodarskie („żeby mu się w oborze dobrze wiodło”, „żeby na polu się dobrze wiodło”), panieńskie i kawalerskie, które miały zapewnić szybkie zamążpójście. W panieńskich odwoływano się do jabłoni, czerwonych jabłuszek, plecionego wianka i złotego pierścienia.

Pierwsze choinki strojone były w kościołach protestanckich w XVI w., w domach pojawiły się z XVIII, a Polsce nawet w XIX. Upowszechnienie choinki u nas przypada tak naprawdę dopiero na okres międzywojenny.

– Najpierw stawiana była w domach szlachty i magnaterii. W domach chłopskich choinkę poprzedzał podłaźnik albo podłaźniczka, czyli gałąź z drzewa iglastego, zawieszona u sufitu i ubierana. Były bardzo ważne, bo miały wieczne zielone gałązki, co odczytywano jako symbol życia i dobrobytu – opowiada Halina Pelcowa. – Później z Anglii przywędrowała jemiola uznawana za symbol płodności i także dostatku. Była uważana za świętą roślinę, bo rosła wysoko, korzeniami nie dotykała ziemi, a więc była blisko nieba. Niektórzy nawet wierzyli, że spada z nieba.

W herodach odgrywanych przez kołędników i wywodzących się z jasełek musiały się pojawić diabeł, śmierć, anioł i koniecznie Żyd. Kołędowano z gwiazdą, z baranem, koniem, kozą, koźlem, turoniem, w Wielkopolsce i części Śląska także z niedźwiedziem.

Podczas kolacji wigilijnej nieodzowne były życzenia, składane przy łamaniu się opłatkiem. Życzono sobie szczęścia, zdrowia: niech wam się dzieje, niech wam się rodzi, niech wam się dzieci rodzą, niech wam się pszeniczka rodzi, by zapewnić dostatek, dobro, zdrowie.

– Takie elementy życzeniowe były już w kołędzie **Jana Kochanowskiego**, zaczynającej się od słów „Tobie bądź chwała, Panie wsze go świata, żeś nam doczekać dał nowego lata”. Właściwie wszystkie późniejsze życzenia się powtarzały, tylko są troszeczkę zmodyfikowane – opowiada Halina Pelcowa. – Także w moim rodzinnym domu życzono: abyśmy doczekali do następnej świętej wigilii. Życzenia zawsze składał dziadek, czyli najstarszy mężczyzna w rodzinie.

Tylko mąka i woda
– z tych dwóch
składników jest
wigilijny opłatek

Dzieląc się opłatkiem

To typowo polska tradycja, nigdzie indziej na świecie, oprócz jeszcze tylko niektórych regionów Litwy – niepraktykowana. W Wigilię przełamujemy się opłatkiem, składając sobie życzenia zdrowia, radości i wszelkiego dobra.

Przed wiekami wypiekiem opłatków zajmowały się klasztory. Dziś to ogromny, wielomilionowy rynek, oprowadzany przez prywatne firmy, a i dystrybucja opłatków odbywa się w dużej mierze poza Kościołem, gdy jeszcze 2-30 lat temu opłatek dostawało się, za dowolną ofiarę – od kościelnego czy członków rady parafialnej.

Jedną z najdłuższych działających w Polsce firm, wypiekających opłatki jest Oblatun z **Wolbromia**. Jej właściciel jest przedstawicielem trzeciego pokolenia w rodzinie, które się tym zajmuje.

– Opłatki wypiekali mój dziadek i ojciec. Wtedy trzeba było mieć specjalne zezwolenie kurii diecezjalnej. Składało się nawet przysięgę, że będzie się to robić zgodnie z prawem kanonicznym. Dziś te zasady już nie obowiązują. Natomiast my je nadal respektujemy – mówi.

Historia opłatka wigilijnego wiąże się z początkami chrześcijaństwa. Fot. wikipedia.org

Opłatki są z dwóch tylko składników: mąki i wody. Konsystencja ciasta – ma być jak na naleśniki. Do wypieku używa się specjalnych matryc z ornamentami – to dzięki temu opłatki mają odcisnięte wizerunki Świętej Rodziny, szopki, aniołów.

Historia opłatka wigilijnego wiąże się z początkami chrześcijaństwa i praktykowanym wówczas zwyczajem błogosławienia chleba. Oczywiście, nie miało to wtedy nic wspólnego z Bożym Narodzeniem. Było znakiem komunii duchowej wspólnoty. Z biegiem czasu chleb wypiekano na tę okazję w formie coraz cięszego płata ciasta.

W średniowiecznej Europie produkcja opłatków mszalnych zajmowały się klasztory; prym wiodł słynny zakon Benedyktów we francuskim **Cluny**. W Polsce zajmowały się tym głównie zakonnice, siostry Sakramentki. A opłatki bożonarodzeniowe – wypieki też kościelni, organicy itp. Zwyczaj dzielenia się nimi w Wigilię zapoczątkowała w XVIII w. polska szlachta. W naszym kraju opłatek wigilijny był tak popularny, że w XIX w. robiono z niego nawet świąteczne ozdoby.

Opłatkiem dzieli się nie tylko rodzina: dobry gospodarz nosi go także swoim zwierzętom. W przeciwieństwie jednak do opłatka dla ludzi, biały – ten dla „bydła” jest kolorowy. Dawna tradycja mówi, że zwierzę, które spróbuje opłatka – może przemówić w wigilijną noc.

mm

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia.

Niech te Święta będą czasem
spędzonym w pokoju i miłości,
bez pośpiechu, trosk i zmartwień,
a nadchodzący Nowy Rok
przyniesie wiele zdrowia i radości.

Przewodniczący Rady Gminy Sekretarz Gminy Wójt Gminy Jarzów
Lesław Rachaniński Paweł Mroczkowski Tomasz Tyrka

Tekst zewnętrzny 02685

DRODZY
MIESZKAŃCY GMINY BIELŻEC

Zdrowych, spokojnych
i pełnych rodzinnego ciepła
świąt Narodzenia Pańskiego.
Odpoczynku od codziennego
zabiegania oraz chwili zadumy.
Wszelkiej pomyślności w Nowym Roku
oraz spełnienia
w życiu osobistym i zawodowym
życzą

Grażyna Komadowska Anna Trąd Brygida Pasierbiewicz Mateusz Jarosz
Z-ca Przewodniczącej RG Przewodnicząca RG Z-ca Wójta Gminy Bielżec Wójt Gminy Bielżec

Dzięki Funduszom Europejskim Lubelskie Pięknieje!

FOT. M. TARKOWSKI

Uroczyste wręczenie nagród Laureatom i Wyróżnionym, 29 listopada 2024 roku, LAWP

Dnia 29 listopada 2024 roku w siedzibie Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie przy ul. Wojciechowskiej 9A Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski oraz Dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa (UMWL) w Lublinie Anna Brzyska, wręczyli nagrody Laureatom oraz Wyróżnionym w piątej edycji konkursu plastycznego pn. **Lubelskie Pięknieje**. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę? już po raz piąty dowodzi jak wielką rolę w rozwoju naszego województwa odgrywają Fundusze Europejskie, ale też jak uzdolnionych i kreatywnych młodych artystów mamy w województwie lubelskim. Młodzi artyści poprzez swoje prace plastyczne w wyjątkowy sposób przedstawili to, jak Fundusze Europejskie wpływają na rozwój naszej kultury, sztuki oraz przestrzeni publicznej. – **mówił podczas uroczystego wręczenia Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego.**

pejskie, takich jak: Centrum Sportu Kultury, ZOOM Natury, Muzeum Zamojskich w Kozłowie, Magicznych Ogrodów, Zamojskiego ZOO czy Muzeum Wsi Lubelskiej. Konkurs „Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę” już po raz piąty dowodzi jak wielką rolę w rozwoju naszego województwa odgrywają Fundusze Europejskie, ale też jak uzdolnionych i kreatywnych młodych artystów mamy w województwie lubelskim. Młodzi artyści poprzez swoje prace plastyczne w wyjątkowy sposób przedstawili to, jak Fundusze Europejskie wpływają na rozwój naszej kultury, sztuki oraz przestrzeni publicznej. – **mówił podczas uroczystego wręczenia Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego.**

Piąta edycja konkursu
Konkurs plastyczny **Lubelskie Pięknieje**. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę? cieszy się zainteresowaniem uczestników od 2020 roku, łącznie w pięciu edycjach wpłynęło **blisko 2000 prac** z niemal każdego zakątka województwa Lubelskiego. W kategorii klas I-II (w latach 2020-2021 kategoria klas I-IV) łącznie **ponad 900 prac**, zaś w kategorii klas V-VIII (w latach 2020-2021 kategoria klas IV-VIII) **ponad 880 prac**.

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

Konkurs wpisuje się w tegoroczne obchody Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE), czyli największej imprezy związanej z Funduszami Europejskimi w Polsce. DOFE organizowane jest co roku, by pokazać, jak wiele w Polsce i w poszczególnych regionach, zmieniały środki unijne. Tegoroczne obchody Dni Otwartych Funduszy Europejskich miały szczególny wydźwięk dla naszego regionu z uwagi na 20-lecie Polski w Unii Europejskiej oraz 550-lecie województwa lubelskiego. Tegoroczna impreza z tej okazji odbyła się 10 maja 2024 roku na Placu Teatralnym oraz w Ogrodzie Saskim w centrum Lublina.

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Konkurs plastyczny ogłoszony został 10 kwietnia 2024 r. i skierowany był do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) z województwa lubelskiego. Uczestnicy zgłaszali swoje prace do 30 września br. Obok promowania efektów inwestycji dofinansowanych z Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego, rozwoju umiejętności plastycznych wśród dzieci i młodzieży konkurs miał na celu również odwołanie uczniów od ekranu komputera czy smartfona oraz pobudzenie kreatywności wśród młodych artystów, łącznie w trzech kategoriach konkursowych wpłynęło **284 prac** plastycznych uczniów ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz domów kultury z terenu województwa lubelskiego, m.in. z Młodzieżowego Domu Kultury im. Kornela Makuszyńskiego Zamościu, Zespołu Placówek Oświatowych w Tomazach (powiat bialski), Szkoły Podstawowej w Poniatowej, Zespołu

Szkół nr 2 w Lubartowie czy z Zespołu Kształcenia Rolniczego w Potoczku (powiat janowski).

Fundusze Europejskie oczami artystów

Zadanie konkursowe polegało na stworzeniu pracy plastycznej (w formacie A3), której tematem były zmiany, jakie zaszły w najbliższym otoczeniu Uczestnika, dzięki środkom z Funduszy Europejskich. Technika pracy plastycznej była dowolna, wszystko zależało od indywidualnej inwencji. Młodzi artyści w tegorocznej edycji konkursu w swoich pracach przedstawili budynki instytucji, obiektów sakralnych czy obiektów rekreacyjnych sportowych. Prace przedstawiały m.in. budynek Lubelskiego Centrum Konferencyjnego, Most w Parku Ludowym w Lublinie, budynek Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Pałac Zamojskich w Kozłowie, Pałac Potockich w Radzyniu Podlaskim, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tomaszowie Lubel-

skim, zrewitalizowany park i staw w Nałęczowie, czy Środowiskowe Centrum Wsparcia w Kraśniku.

Wręczenie nagród Laureatom i wyróżnionym

Spśród blisko 300 prac Jury konkursowe wyłoniło łącznie 39 artystów w trzech kategoriach wiekowych – trzech laureatów oraz 10 wyróżnionych w każdej kategorii (kategoria klas I-IV, klas V-VIII oraz szkoły ponadpodstawowe). Z rąk Jarosława Stawiarskiego Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Anny Brzyskiej Dyrektora Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi UMWL w Lublinie Laureaci Wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz zestawy nagród, składające się m.in. z: materiałów plastycznych, sztalugi, oraz zestawy profesjonalnych farb malarskich oraz pędzli, tabletek graficznych czy smartwatche. Dodatkowo nagrodzeni otrzymali także vouchery do lubelskich obiektów, wspieranych przez Fundusze Euro-

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Nadaj ogłoszenie drobne przez Internet: www.tygodnikzamojski.pl
oraz w naszych biurach**

ZAMOŚĆ ul. Pereca 1, tel. 84 638 55 09, 84 638 54 79, e-mail: tzm@za.onet.pl,
BIAŁGORAJ ul. Bankowa 4a, tel. 84 688 02 39 (sklep „Forst”),

HRUBIESZÓW ul. Rynek 24, tel. 84 696 23 30, **TOMASZÓW LUB** ul. Rynek 10, tel. 84 664 10 72

Rośnie grono osób, które święta spędzają w sposób nietradycyjny

Zakopane czy Indie?

Do mamy na barszcz z uszkami, do cioci na makowca? Taki sposób spędzania Bożego Narodzenia wcale nie jest już oczywisty. Coraz więcej osób wyjeżdża w okresie świąteczno-sylwestrowym. Najpopularniejszy kierunek w Polsce – to góry. Ale sporo rodaków decyduje się też na spędzenie świątecznej przerwy za granicą.

Wg przeprowadzonych w zeszłym roku przez Amazona badań, o świątach w dużym gronie rodzinnym marzy 30 proc. badanych. Natomiast 26 proc. Polaków chciałoby spędzić je z dala od domu: na wyjeździe krajowym lub zagranicznym.

■ Sprzyjający układ

Kalendarz świąteczny w tym roku wyjątkowo sprzyja dłuższemu wypoczynkowi. Wigilia wypada we wtorek – choć jeszcze w tym roku to dzień pracujący (w przyszłym – ma być wolnym), to sporo firm daje wolne lub ogranicza godziny pracy do niezbędnego minimum. Wolne są dni świąteczne: 25 i 26 grudnia.

Jeśli ktoś dostanie wolną wigilię i „dobierze” urlop w poniedziałek i poświęcony piątek – może liczyć na 10 dni wypoczynku. Sylwester wypada we wtorek, Nowy Rok – ustawowo wolny od pracy – w środę. A więc dodatkowe dni urlopu (w poniedziałek i sylwestrowy wtorek) zapewnią naprawdę długi wypocznik.

Coraz więcej osób wykorzystuje świąteczne wolne, by

zorganizować sobie wypocznik na wyjeździe. Polacy bowiem coraz częściej rezygnują z tradycji świętowania w dużym gronie rodzinnym – a więc zjeżdżania się na święta do rodziców, dziadków czy innych krewnych. Są też tacy,

my w domu. Ale za rok polecimy gdzieś razem – zapowiada.

■ A więc Tatry?

Jeśli chodzi o wyjazdy krajowe, najpopularniejszymi kierunkami są góry: Tatry, Beskidy, Su-

kóry na wspólny wyjazd namiętniają po prostu większe rodzinne grono.

– Rok temu na świąteczny wypad w góry namówiła mnie i męża rodzin. Na początku trochę dziwnie się czułam bez całej tej świątecznej krzątaniny, która mnie omielała. Ale ostatecznie to był bardzo miły wyjazd. Odpoczęłam, nie narobiłam się, jak to zwykle przed świętami – mówi pani Krystyna z **Bilgoraja**, która ubiegłoroczne Boże Narodzenie spędziła w **Zakopanem**. – W tym roku córka z mężem lecał do Hiszpanii, a my świętuje-

dety, Bieszczady. Polacy podczas tych wyjazdów szusują na nartach, uczestniczą w kuligach, ale też wypoczywają np. w spa.

Największe obłożenie przeżywa, oczywiście, **Zakopane**. Już w pierwszych dniach grudnia w mieście zajęta była zdecydowana większość miejsc noclegowych.

– Sezon bożonarodzeniowy, na tle zawirowań z ostatnich lat, zapowiada się naprawdę dobrze, choć w tej chwili wydaje się, że jeszcze nie osiągnęliśmy poziomu obłożenia z zeszłego roku – mówi **Karol Wagner** z Zakopiańskiej

Izby Gospodarczej, który obłożenie szacuje na ponad 80 proc. – Oczywiście są obiekty, zwłaszcza nowe czy po remoncie – które już od września mają obłożenie stu procentowe. Mamy jednak i takich kwaterydawców, którzy nie rozumieją, że zmieniły się oczekiwania i potrzeby turystów, zwłaszcza młodych i nie dostosowują się do tych zmienionych zasad rynku. U nich obłożenie bywa nawet poniżej 50 proc.

Natomiast niemal stu procentowe jest obłożenie na sylwestra w górach.

– Jak się okazuje, wcale nam nie zaszkodziło zaprzestanie organizowania telewizyjnych „Sylwestrowych Marzeń”. Przeciwnie. Jak donoszą kwaterydawcy – wielu turystów cieszy się, że nie ma już, jak to ujmują: „tych żenujących występów” – dodaje nasz rozmówca.

Władze Zakopanego w tym roku planują wielki sylwestrowy koncert folkowy, z udziałem takich gwiazd, jak m.in. Skaldowie, Bratanki, Trebunie-Tutki, Krywań, Future Folk.

■ Święta na plaży

O wyjeździe za granicę marzą głównie, jak wynika z badań Amazona – przedstawiciele Generacji X, a więc 40-50-latkowie (22 proc.) oraz kobiety (20 proc.).

W czołówce zagranicznych świątecznych destynacji znalazły Niemcy, Wielka Brytania, Hiszpania, Włochy, które dominowały w latach ubiegłych. Na popularności zyskały też Portugalia i Tajlandia.

Jeśli chodzi o wyjazdy zagraniczne, są dwa trendy. Pierwszy

to tzw. city break – kilkudniowy wypad z przyjaciółmi czy dziećmi do jednego z europejskich miast. Na takie wyjazdy decydują się głównie ludzie młodzi, a odwiedzane przez nich najchętniej miasta to m.in. **Praga, Wiedeń, Berlin, Madryt, Rzym, Budapeszt**. „Wabikiem” są świąteczne jarmarki, noworoczne koncerty, darmowe czy tańsze w okresie świątecznym karty wstępu do muzeów, galerii itd.

Część osób natomiast decyduje się na wyjazd do krajów, w których święta można spędzić na plaży. Najpopularniejszym kierunkiem jest Egipt, który bije wśród Polaków rekordy zainteresowania. Egipski Urząd ds. Turystyki podał, że do końca tego roku ten kraj odwiedzi ok. 850 tys. turystów z Polski (w zeszłym roku – 485 tys.). Numerem dwa jest Turcja, którą w ub. roku odwiedziły 1,54 mln Polaków, a w tym roku – jak spodziewa się branża turystyczna – ten rekord może zostać pobity.

Na popularności jako kierunek świątecznych wyjazdów zyskują także Wyspy Kanaryjskie, gdzie w tym czasie upałów co prawda nie ma, ale temperatury zwykle przekraczają 20 st. C., więc można przyjemnie wypocząć. Coraz częściej wybieranymi świątecznymi kierunkami są też Cypr, Hiszpania. Polacy decydują się także m.in. na Dominikanę, **Dubaj**, a także hit tego roku – **Malte** (jest blisko, bo niespełna 3 godz. lotu od Polski i niedroga – najtańsze kilkudniowe pobyty świąteczne zaczynają się od 1,5-1,5 tys. od osoby). Coraz więcej jest też amatorów spędzania przełomu roku w Azji południowo-wschodniej: Indiach, Wietnamie.

mm, fot. pixabay.com

WWW Czekamy na Państwa komentarz
www.tygodnikzamojski.pl

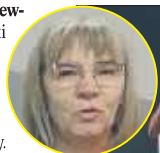
Ręcznie zdobione pierniczki Zosi Rybińskiej, to małe dzieła sztuki

Pierniki jak z bajki

Piernikowy domek, cały obsypany puchem śniegu, a w nim misternie wykonane okiennice i firaneczki. Na dachu przysiadły gile, które zajądają się jagodami gloju. Jest też zajądka, a na drzewku czerwona bombka z koronkowym brzegiem i misternie wydziergana stajenka: z Jezuskiem, Maryją, zwierzątkami i Gwiazdą Betlejemską. Wszystko z piernika.

To prawdziwy majstersztyk. Takie dzieła wychodzą spod ręki Zofii Rybińskiej (57l.) z **Machnowa Nowego** niedaleko

Lubyczy Królewskiej. Pierniki cioci Zosi – bo tak je wszyscy nazywają – są słynne w całej okolicy.

Takie dzieła wychodzą spod ręki Zofii Rybińskiej.

– Są na poprawę humoru, z okazji świąt i bez okazji – mówi nam mistrzyni.

Wypiekanie i zdobienie precydujnej urody pierniczek – smakowitych, pachnących cynamonem i przyprawami korzennymi – to jej pasja.

– Muszą być chrupiące, nie mogą być za miękkie ani wyrośnięte. A tajemnica tkwi w konsystencji lukru – tłumaczy autorka piernikowych dzieł.

Nie jest cukiernikiem – „pierniczenie” to jej hobby. Pomysł na cukierniczą twórczość powstał, gdy chrześnica syna szła do I komunii. Chciała zrobić Julii specjalną niespodziankę i upiekła prezent – piernikowe sukieneczki, gołąbki, różaniec, hostię, kielich. Potem poszła na kurs, który prowadziła **Beata Prusak**, autorka strony na Facebooku „PierniczkoZadańSpecjalnych”.

Pani Zosia ma setki forerek, a do zdobienia używa profesjonalnych narzędzi. Spod jej ręki wychodzi też wiele okolicznościowych pierników: serca dla WOŚP, piernikowe piłki, boiska i bramki na turniej charytatywny. By uczcić ważne święta narodowe, piecze pierniczki patriotyczne: Białą-czerwoną flagę, symbol Polski Walczącej.

Gdy po wybuchu pandemii jedni szli maszczki, ona je piekła – na poprawę humoru w zarazie. Wtedy też powstały piernikowe pielęgniarki i lekarze – by docenić pracę medyków.

her

Karmienie drewnianej kłody, złote prosiątko i przerażający Krampus, czyli...

Tak świętuje Europejczyk

Dwanaście potraw, sianko pod obrusem, choinka z prezentami od Mikołaja lub Gwiazdki – to symbole i zwyczaje z jakimi święta kojarzą się większości Polaków. Ale co kraj to obyczaj: tradycje okolicznościowe w innych zakątkach Europy potrafią zaskoczyć.

WIENIEC I KALENDARZE ADWENTOWE

Niemcy przywiązują bardzo dużą wagę do celebrowania adwentu. W większości domów pojawiają się wieniec adwentowy, wykonane z gałązek jodły lub świerku. Tradycja każe także zapalać jedną świecę w każdą niedzielę adwentu. Z Niemiec pochodzi także tradycja korzystania z kalendarzy adwentowych. Pierwotnie jednak nie było w nich słodyczy. Dzieci każdego dnia adwentu otrzymywały obrazek z innym świętym.

Ważną rolę w domach naszych zachodnich sąsiadów odgrywa także choinka. Tradycję stawiania iglastego drzewka kultywowano tu już na przełomie XV i XVI wieku. Oprócz ozdób, na drzewku często wieszono imbirowe ciasteczka.

Do kolacji wigilijnej katolicy w Niemczech zasiadają po powrocie z kościoła. Na stole pojawia się m.in. sałatka kartoflana. A dobrobyt w nadchodzącym roku ma zapewnić położony pod talerzem pieniążek. Prezenty dzieciom przynosi tego wieczoru Święty Mikołaj lub Dzieciątko Jezus. Do pomocy, czyli straszenia łobuzów różgą, mają jego mocia zwanego Knecht Ruprecht. To postać wywodząca się z niemieckiego folkloru.

kiego folkloru.

WĘGRY BEZ DROBIU

Węgry nadali nazwy poszczególnym tygodniom adwentu. Są zatem tydzień Papierowy, Brązowy i Srebrny, a sama niedziela przed Wigilią nazywana jest Złotą. Wśród najbardziej popularnych dań znajdują się pieczony karp, zupa rybna z rodzynkami i wiśniami oraz smażona kapusta. Nie ma natomiast drobiu. Węgrzy wierzą, że grzebiąca w ziemi kura jest symbolem stagnacji i biedy. Podaje się zatem wieprzowinę, która – dla odmiany – kojarzona jest z rozwojem i dobrymi perspektywami.

Na stole nie brakuje też maku jako symbolu miłości oraz czosnku z miodem, orzechami i jabłkami. Te ponoć mają zapewnić domownikom zdrowie i dostatek. Podobnie jak w Polsce, pod obrus wkłada się siano, a na stół – nóż, osetkę i grzebień – by odpędzić złe duchy.

PORTUGALIA I MSZA KOGUTA

ry otrzymał kawałek z bobem, mógł pierwszy wręczyć dary. Ziarenko bobu w cieście zapieka się w Portugalii do dziś. Osoba, która je znajdzie funduje w przyszłym roku ciasto dla wszystkich świętujących.

W Portugalii wierni mają też własną odmianę pasterki zwaną Mszą Koguta. Dawniej tutejsi rolnicy zabijali w Wigilię koguta – na pamiątkę biblijnego koguta, który trzykrotnie zapiał, gdy Szymon Piotr zaparł się Jezusa przed ukrzyżowaniem. W Portugalii dzieci mogą rozpakować prezenty od św. Mikołaja dopiero po pasterce.

NA POŁUDNIU PODOBNI...

W Czechach i na Słowacji wiele okolicznościowych zwyczajów przypomina te dobrze nam znane. I tak, dzieci również czekają na Świętego Mikołaja, czyli Svätého Mikuláša. Temu towarzyszą aniołek i diabeł. Grzeczne dzieci otrzymują piękne upominki, a te, którym w minionym roku z posłuszeństwem nie było za pan brat, muszą się liczyć z tym, że diabeł wręczy im bryłkę węgla. To wszystko dzieje się 5 grudnia. W samą Wigilię z kolei prezenty pod choinką umieszcza Dzieciątko Jezus.

Tego dnia obowiązuje także ścisły post, aż do wspólnej wieczerzy. Dzieci w Czechach słyszą często, że – jeśli uda im się wytrwać w poście – zobaczą później złote prosiątko, które zwiastuje szczęście.

Jedną z tradycyjnych potraw wigilijnych, zarówno w Czechach jak i na Słowacji jest zupa kapuśniak – a oraz podobnie jak u nas – smażony karp.

Są także nakrycie dla niespodziewanego gościa i przesady. Na przykład przed kolacją pod talerze kładzie się rybie łuski. Podobnie jak wielu Polaków, Czesi i Słowacy nie zmywają naczyń po kolacji wigilijnej. Wierzą, że może to spowodować nieszczęście. W wielu czeskich domach panuje także przekonanie, że nie można odchodzić od stołu wigilijnego podczas wieczerzy. Jeśli ktoś wstanie przed zakończeniem posiłku – może nie doczekać następnych świąt. Niestety, nie znamy odpowiedzi na pytanie, kto w takim razie wstaje, by dołać kompotu do dzbanka...

Tradycją u naszych południowych sąsiadów jest także przekrajanie na pół jablek. Ten, kto znajdzie gniazdo nasienne wyglądające jak symetryczna gwiazda, będzie w nadchodzącym roku cieszył się dobrym zdrowiem.

RODZINNE ŚWIĘTA

Włosi bardzo dbają o to, by Boże Narodzenie spędzać w gronie rodzinnym. Oczekiwanie na święta rozpoczyna się 8 grudnia, czyli w Święto Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. We Włoszech jest to dzień wolny od pracy i bardzo przy tym uroczysty. Wtedy też dzieci odwiedza Święty Mikołaj z prezentami.

Włosi słyną

także z pięknych

szopek bożonarodzeniowych.

Tradycja ich budowania sięga w

Italię aż XIII wieku.

Co ciekawe, szopki powstają

nie tylko w kościołach.

Można je zauważyć

także w budynkach

publicznych, szkołach,

szpitalach oraz prywatnych domach.

Do samej wigilii Włosi nie przykładają

tak dużej wagi jak Polacy. Tego dnia po prostu jest się

bardziej obficie. Ważniejszy jest natomiast pierwszy dzień świąt, który zwykle oznacza całonocne

biesiadowanie. Z reguły jest dużo mięsa, babek i pierników, ale tradycje kulinarne bardzo różnią się od siebie w poszczególnych regionach kraju.

Co ciekawe, włoskie dzieci otrzymują prezenty jeszcze w styczniu. Konkretnie – w święto

Trzech Króli. Wtedy wręcza im je wiedźma zwana Befana.

HISZPAŃSKA FANTAZJA

6 stycznia prezenty otrzymują także dzieci w Hiszpanii – od Trzech Mędrców. Wieczera wigilijna jest wyjątkowo ważnym momentem świąt. Ale karpia na stole próżno szukać. Są natomiast inne ryby oraz owoce morza. Jest także popularna szynka Serrano, a na deser migdałowy słodki turrón oraz tzw. Roscón de Reyes, czyli ciasto wypełnione bitą śmietaną z kandyzowanymi owocami. Do tego ostatniego wkłada się niekiedy specjalną figurkę. Jej znalazca otrzymuje zaszczyt noszenia korony.

Najdziwniejszą jednak tradycję kultywują Katalończycy mieszkający na północnym wschodzie Hiszpanii. Chodzi o Cagatió, zwany także Tió de Nadal. W dosłownym tłumaczeniu oznacza to (od red. tu prosimy o wybaczenie)... sr(")jący pieniek drewna. Kawałek drzewa, czyli pień, trafia do domów już 8 grudnia. Jest wtedy okrywany czerwonym kocikiem, by było mu ciepło oraz karmiony słodyczkami do samych świąt. W Boże Narodzenie dzieci uderzają w pień kijami śpiewając przy tym piosenki. Aż do momentu, gdy wydal on z siebie wszystkie słodycze. Dary od Cagatió ponoć przynoszą wyjątkowe szczęście.

Kogo zaprosiłaby pani/zaprosiłby pan do wigilijnego stołu? To pytanie zadaliśmy znanym osobom z regionu

Przy wigilijnym stole

Artur Bara, przedsiębiorca z **Biłgoraja**, prezes Biłgorajskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. I. B. Singera:

– Na pewno nie pomyślałbym o kimś ze świata polityki, bo mamy jej za dużo na co dzień. Bardzo chętnie gościłbym **Adama Baldyga**, muzyka jazzowego młodego pokolenia, z nadzieją, że w naszym domu by pomuzykował, na przykład zagrał kolędy w jazzowych aranżacjach. Gdyby to tylko było możliwe, zaprosiłbym **Papuszę** – by pogadać o jej wierzeniach i cygańskich przesłaniach, zaprosiłbym **Nikifora**, i jeszcze **Jana Himilbsbacha**. Tak naprawdę, to zabrakłoby stołu, żeby pomieścić wszystkich moich wymarzonych gości.

Piotr Błażewicz, przewodniczący zamojskiej Rady Miasta: – w ten szczególny wieczór zaprosiłbym polską rodzinę z Kresów, bo wiem jak bardzo Polacy, którzy zostali za Bugiem tęsknią za krajem, tradycjami, rodakami. Żeby poczuł namiastkę ciepła i serdeczności. Przy stole z pewnością umiliłby nasze towarzystwo **Robert Makłowicz**, mistrz kulinarny, a przy tym gawędziarz. Byłoby smacznie, wesoło i różnorodnie.

Robert Czyż, dyrektor Muzeum Regionalnego w **Tomaszowie Lub.**: – Zaprosiłbym pochodzącego z **Niemirówka** ks. prof. **Edwarda Walewanda**, emerytowanego profesora KUL i regionalistę. Bardzo szanuję osoby, które nie zapominają o swoich korzeniach. Ma bogaty dorobek publikacji, w tym regionalnych, jest też patriotą.

brg. **Dariusz Geborys**, komendant powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w **Biłgoraju**: – Przy wigilijnym stole chciałbym się spotkać z panem **Stasiem Tymem**. Bardzo żałuję, że od nas odszedł i że nigdy już nie będzie to możliwe. Był bardzo ciekawą postacią naszej kinematografii i zarazem bardzo ciepłą osobą. Urzekł mnie jako aktor dubbingowy, oglądałem z dziećmi wiele bajek, do których podkładał głos. Wiem też, że bardzo kochał psy.

Dr Konrad Grochowski, archeolog z muzeum w **Krasnymstawie**: – Biolog i przyrodnik, **David Attenborough**. Ważne jest dla mnie przesłanie, które płynie z jego słów, byśmy wspólnie dbali o nasz dom, czyli Ziemię. Darzę go dużym szacunkiem i myślę, że dobrze by nam się rozmawiało.

Henryk Karwan, starosta tomaszowski: – Chętnie przełamałbym się opłatkiem z naszymi dwoma biskupami: ks. bp. **Janem Śrutwą**, emerytowanym ordynariuszem diecezji zamojsko-lubaczowskiej oraz ks. abp. **Wacławem Depo**. Z pierwszym każdego roku wymieniamy się życzeniami świątecznymi, dostaje regularnie jego publikacje. Porusza mnie, że wciąż pamięta o tym, skąd pochodzi: z **Majdanu Górnego** pod **Tomaszowem Lub.** Drugi również za każdym razem, gdy jesteśmy w **Częstochowie** – serdecznie nas przyjmuje.

Wiesława Kublów, dyrektorka Gminnego Ośrodka Kultury w **Łukowie**: – Na kolację wigilijną chętnie zaprosiłabym **Karola Nawrockiego**, kandydata na prezydenta RP. Chciałabym z nim porozmawiać i dowiedzieć się czegoś więcej o jego poglądach. Jednak najbardziej wyczekiwaniymi gośćmi przy wigilijnym stole były osoby samotne i opuszczone. Znam kilka takich w swoim najbliższym otoczeniu i byłabym zaszczycona, gdyby przyjęły ode mnie zaproszenie.

Daniel Miciula, burmistrz **Krasnegostawu**: – Do wigilijnego stołu chciałbym zaprosić dzieci z domu dziecka. To okazja, by pokazać im, że są częścią lokalnej społeczności i że nie są zapomniane. Wspólna Wigilia pomaga budować poczucie przynależności i solidarności. Oprócz tego, Boże Narodzenie to czas, który łączy się z rodziną i ciepłem domowego ogniska. Dzieci z domu dziecka często nie mają możliwości spędzenia Wigilii w takiej atmosferze, dlatego organizując takie spotkanie, mógłbym dać im namiastkę rodzinnej bliskości.

Monika Podolak, wójt **Werkkowic**: – Do wigilijnego stołu chętnie zaprosiłabym panią **Jolanę Kwaśniewską**, byłą Pierwszą Damę RP. Dlaczego? Jolanta Kwaśniewska na przestrzeni lat wypracowała sobie renomę, której pozdrościć może niejeden polityk. Zawsze elegancka, zawsze dopasowana do sytuacji, z klasą. Reprezentowała nasz kraj w sposób wyjątkowo oddany i świadomy. Swoje działania, podobnie jak ja, opierała na maksymie: „więcej pary w koła, a mniej w gwizdek”. Gdyby pani Jolanta skorzystała z mojego zaproszenia chętnie zapytałabym ją o to, jak równocześnie spełniać się zawodowo i czerpać radość z pełnego życia rodzinnego.

Marek Poznański, etatowy członek zarządu Powiatu Hrubieszowskiego: – Zaprosiłbym **Władimira Putina**. Po pierwsze, chciałbym spróbować zrozumieć jego działania i decyzje polityczne. Po drugie, chciałbym mu przemówić do rozumu. Czy mam szansę? Uczyłem się rosyjskiego, na poziomie językowym się dogadam. A do tego, wykonuję samodzielnie całkiem dobre nalewki, więc uważam, że mam argumenty i duże szanse na powodzenie.

Jadwiga Skawińska, przewodnicząca tomaszowskiej filii Uniwersytetu II wieku: – I ja, i nasi słuchacze zaprosilibyśmy chętnie na wigilię 3 osoby. **Annę Dymną**, która od lat wspiera osoby z niepełnosprawnością, a i sama jest przykładem na to, jak walczyć o siebie. Doktor **Zofię Zaorską** z **Lublina** – współzałożycielkę lubelskiego UTW, która i nam pomogła założyć naszą, tomaszowską filię i jest naszą wielką inspiracją: pełna optymizmu, zycziwa. A także **Milenę Milczuk**, psycholog z Centrum Diagnostyki i Terapii Onkologicznej w **Zamościu**, która wspiera psychoonkologicznie, rozświecając klimat spokoju, empatii, dodaje otuchy, nadziei.

Malgorzata Stokowska-Wojda, lekarka z **Łaszczowa**, eksperta Porozumienia Zielonogórskiego:

go: – Zaprosiłabym **Annę Dymną**, którą podziwiam za jej stosunek do osób słabszych oraz i pisarza **Robert Gmitera**, który ma niesamowite spojrzenie na otaczający świat. Na zwyczajne rzeczy patrzy metaforycznie, ma wielki talent pisarski. Byłby świetnymi rozmówcami. Fascynująca jest w nich obojętność niedzisiejsza cecha – skromność.

Andrzej Szarlip, starosta powiatu biłgorajskiego: – Wigilia to dla mnie i dla mojej rodziny szczególny dzień. Nie chciałbym nikogo obrazić ani zaskoczyć – ale chciałbym go spędzić w rodzinnym gronie. W Wigilię spotkam się tylko z rodziną, i to w jej wąskim gronie. Z politykami wolałbym się spotykać w inne dni, mamy takich okazji pod dostatkiem w ciągu roku.

Artur Ściabak, komendant zamojskiej Straży Miejskiej: – Każdemu, kto zapukałby w ten wieczór do mojego domu, otworzyłbym drzwi. Specjalne zaproszenie wystosowałbym do **Ewy Błaszczuk**, którą bardzo cenię za działalność charytatywną, także za stworzenie Kliniki „Budzik”, dającej szansę powrotu do zdrowia zwłaszcza dzieciom. A do towarzystwa zaprosiłbym **Wojciecha Sumlińskiego**, dziennikarza śledczego, autora literatury faktu, programu i książek z cyklu „Niebezpieczne związki”. Myślę, że dyskusja w takim gronie byłaby ciekawa, a wieczór nienudny.

Paweł Wojciechowski, zastępca burmistrza **Hrubieszowa**: – Pierwszy na myśl przychodzi mi **Donald Trump**. Przy wigilijnym stole, oprócz podzieleniem się opłatkiem, miałbym okazję porozmawiać z kluczowym sojusznikiem NATO na temat sytuacji Hrubieszowa, miasta zlokalizowanego na granicy z Ukrainą. Chętnie podyskutowałbym też na temat historii Polski, szczególnie okresu II wojny światowej i zachowania w tym czasie ówczesnych sojuszników Polski.

ks. **Kamil Wołyński**, proboszcz **Parafii Polskokatolickiej w Zamościu**: – Na wigilię zaprosiłbym osobę niewierzącą. I wcale nie zamierzam jej nawracać. Pokazałbym jej, że

oprócz opłatka, choinki, potraw, ważne jest duchowe przeżycie świąt. Przecież Chrystus ma w nas samych się narodzić. A to oznacza, że w takich dniach liczą się drugi człowiek, tolerancja, dobroć i miłość, która płynie ze żłobka betlejemskiego.

Grzegorz Zieliński, przewodniczący Rady Miasta **Tomaszów Lub.**: – **Jurkowi Owsiakowi** chciałbym podziękować przy wigilijnym stole za to, co robi. Chętnie też spotkałbym się z **Janem Frycem**, podziwiam jego talent aktorski. Z jednej strony „Francuski numer”, który bawi do łez, a z drugiej – „Ślepnięć od świateł”... Zapytałbym, jak to robi, że potrafi przekonywać wcielać się w tak różne role.

Rafał Zwolak, prezydent **Zamościa**: – Chętnie przełamałbym się opłatkiem z osobą samotną. Co roku taką osobę praszam do wigilijnego stołu. Tym razem będzie to pani **Amelia**, seniorka, która nie ma rodziny, ale z ramienia bliskich, a ten wyjątkowy wieczór musiałby spędzić sama. Zaprosiłbym też **Piotrka Zielińskiego**, napastnika piłkarza-czerwonych. To świetny piłkarz, ale zarazem skromny chłopak. Ujął mnie tym, że kupił i wyremontował dwa budynki, które zostały przekształcone w domy dziecka „Piotruś Pan”. Lubię ludzi, którzy potrafili pomagać i dzielić się dobrem – mielibyśmy o czym pogadać.

Monika Żur, dyrektorka wydziału oświaty UM w **Zamościu**: – Do wigilijnego stołu z przyjemnością zaprosiłabym **Marcina Zamojskiego**, syna **Róży i Jana Zamojskich**. Uważam, że byłaby to niepowtarzalna okazja, by poznać chociaż kilku nieznanym historii z życia rodu Zamojskich. A zwłaszcza z zaciekawieniem posłuchałabym opowieści o **Róży Zamoyskiej**, nazywanej „Aniołem Dobroci”. W czasie wojny uratowała setki dzieci, powinna być stawiana za wzór dla kolejnych pokoleń. Ciekawa jestem jaką była kobietą, mamą, babcią.

her, mm, (ar), jn

To jedna z najciekawszych i jednocześnie najbardziej tajemniczych opowieści biblijnych

Rajskie życie

Izasadził Bóg ogród w Edenie na wschodzie – mówi biblijna Księga Rodzaju. W ogrodzie tym Stwórca dał lokum (i władzę) parze pierwszych ludzi. Wspomnienie prarodzców ludzkości Adama i Ewy wypada w Wigilię. Co wiemy o nich i o tym, jak żyli?

Historia Adama i Ewy ściśle wiąże się z historią powstania świata. Oto szóstego dnia stworzenia Bóg powołał do życia wszystkie zwierzęta lądowe, a na koniec ulepił z gliny Adama, którego ożywił, tchnąwszy weń własny oddech. Stwórca pobłogosławił swemu dziełu, czyniąc je płodnym i nakazując zaludnienie ziemi.

Zadaniem Adama było „uprawa i doglądanie raju”, czyli Edenu – ogrodu, stworzonego „na wschodzie”. Bóg dał Adamowi nieśmiertelność i swoją miłość. Nie wolno mu jednego: zerwać owocu z drzewa poznania dobra i zła, bo straci nieśmiertelność.

Adam miał wszystko, a jednak nie czuł się szczęśliwy, bo nie miał wśród stworzeń równego mu. Czuł się osamotniony. Bóg zesłał więc na niego głęboki sen, wyjął z jego boku żebro – i stworzył z niego kobietę. Adam był szczęśliwy: oto otrzymał Ewę, idealną towarzyszkę.

Pewnego dnia Ewa napotkała węża, w którego wcielił się szatan. Namówił ją do zerwania owocu z zakazanego drzewa. Ewa podała owoc Adamowi. A potem, jak wiadomo – cała sprawa wyszła na jaw i prarodzice, którzy złamali Boże prawo – zostali wygnani z Edenu, którego bram od tej pory strzegły cheruby.

Po wygnaniu z raju Adam i Ewa zostali rodzicami: Kaina, Abela, Seta. Potem – kolejnych synów i córek, o których jednak nie bliżej nie wiadomo.

Czego nie mówi Biblia, dopowiadają apokryfy (to pobożne historie, które nie zostały włączone do biblijnego kanonu albo takie, które powstały wokół wątków z Biblii). Adam i Ewa wg jednego z nich dostali od Stwórcy jeszcze jedną szansę. Mieli odpokutować, stojąc w wodach rzek, ale znów dali się zwieść złemu i stracili raj na zawsze. Litościwy Bóg nakazał pochować w Edenie dopiero ich prochy.

Od tamtej pory odwiecznymi towarzyszami człowieka stały się trud i cierpienie. Ewa, jej córki, córki jej córek i kolejne pokolenia kobiet – miały rodzić w bólach; miały też być podległe mężczyznom. Mężczyźni całe życie mieli w trudzie i znoju uprawiać rolę, a ta – rodzić im ciemnie.

■ Gdzie ten Eden?

Choć dziś, mówiąc o raju – mamy na myśli raczej miejsce w świecie pozamaterialnym, to Eden prawdopodobnie rzeczywiście znajdował się na Ziemi. Bóg, wg zapisów biblijnych – wydzielił ów ogród ze względu na wspaniałe warunki, które w nim panowały.

Księga Rodzaju nie podaje zbyt wielu informacji o tym, jako konkretnie wyglądał. Wiadomo że wszystkie stworzenia żyły w nim w harmonii, że rosło tam wiele drzew „miłych dla oka i smaczne owoce rodzących” oraz dwa inne, wyszczególnione: drzewo życia i to zakazane. W ogrodzie wy-

„ Pewnego dnia Ewa napotkała węża, w którego wcielił się szatan. Namówił ją do zerwania owocu z zakazanego drzewa. Ewa podała owoc Adamowi.

A potem, jak wiadomo – cała sprawa wyszła na jaw i prarodzice, którzy złamali Boże prawo – zostali wygnani z Edenu, którego bram od tej pory strzegły cheruby.

plywała rzeka, która rozdzielała się na 4 inne: Pizson, Gichon, Chiddekel (Tygrys) i Perat (Eufrat).

Wielu naukowców przeprowadziło ścieś detektywistyczne śledztwa, próbując zlokalizować rzeki (nie wiadomo czy współczesne Tygrys i Eufrat mają przebieg taki, jak biblijne) i Eden; ale bez jednoznacznych efektów. Większość badaczy wskazuje obszary gdzieś na Bliskim Wschodzie: mówi się m.in. o obecnym Iraku, Turcji, północnym Iranie czy dnie Zatoki Perskiej. Brytyjski archeolog **David Rohl** uważa, że znajdował się w dolinie Tabriz w północno-zachodnim Iranie, na południe od góry Ararat (na której miała osiąść po potopie Arka Noego).

Co się stało z Edenem po wypędzeniu zeń człowieka – to kolejne pytanie. Jedni uważają, że zniszczył go potop; inni – że został przeniesiony do innej rzeczywistości. Św. Paweł pisze w jednym ze swoich listów, że został uniesiony do „trzeciego nieba”.

Jeden z apokryfów opowiada o tym, że drogę do Edenu odnalazł, na prośbę ojca Set – syn Adama i Ewy.

■ Jabłko czyli figa

To kolejne z problematycznych, „rajskich” pytań. „Wtedy niewiasta spostrzegła, że drzewo to ma owoce dobre do jedzenia, że jest ono rozkoszą dla oczu i że owoce tego drzewa nadają się do zdobycia wiedzy. Zerwała zatem z niego owoc, skosztowała i dała swemu mężowi, który był z nią, a on zjadł. A wtedy otworzyły im się obojgu oczy i poznali, że są nadszy; spleli więc gałązki figowe i zrobili sobie przepaski” – czytamy w Biblii. Stary Te-

Raj rajowi nierówny

Dla chrześcijan raj to niebo – inny, lepszy świat, w którym zbawieni doświadczają obcowania z Bogiem i jego miłości. Ale każda religia ma własny raj, do którego trafia się po śmierci.

W islamie raj to ogród, do którego prawo wejścia mają ci, którzy krzewili wiarę i przestrzegali jej zasad. Są tam domy z pereł, drzewa o pniach ze złota. Nikt tam nie śpi, a na mężczyzn czekają rozkosze z pięknymi hurysami.

Buddyści (z niektórych odłamów) mają ponad 20 „nieb”; każde zamieszkiwane przez inne bóstwo. W starych wyznaniach nordyckich krainą wiecznej szczęśliwości jest Walhalla. Rdzenna ludność Ameryki ma swoją Krainę Wiecznych Łowów. A pradawni Słowianie mieli Nawie – miejsce, do którego podążały dusze zmarłych.

agincie – tłumaczeniu Starego Testamentu na grekę. To tym prawdopodobnie, że drzewa figowe rosły na biblijnych terenach przez tysiąclecia. Oprócz tego – jakimi listkami prarodzice przykryli swoją nagłość? No właśnie.

Ale i figa ma konkurencję: w apokryfach i innych okołobiblijnych opowieściach pojawiają się także m.in. owoce granatu, winogrona, cytryna. Ba, według niektórych źródeł judaistycznych przyczyną pierwszego grzechu wcale nie był owoc, a... wino.

■ Ślad Adama w nas

Różni ludzie wierzą w różne wersje historii o Adamie i Ewie: jedni przyjmują ją dosłownie, inni sądzą, że to niemająca wiele wspólnego z faktycznymi wydarzeniami filozoficzno-teologiczna opowieść, będąca nośnikiem religijnych i moralnych treści. Jeszcze inni uważają, że Adam i Ewa to po prostu symbole praludzi – bo w przeciwieństwie do kogoś musiał być pierwszy.

Współcześni badacze – genetycy potwierdzili, że coś w historii o prarodkach jest na rzeczy. Okazało się bowiem, że prawdopodobnie wszyscy ludzie na świecie mają w genach ślad wspólnego, męskiego przodka. Wg szacunkowych obliczeń – „genetyczny Adam” żył mniej więcej 125-135 tys. lat temu. Istniała też „genetyczna” Ewa, na której trop naukowcy wpadli, dzięki analizie mitochondrialnego DNA, które dziedziczy się wyłącznie w linii żeńskiej. Matka przekazuje je wszystkim swoim dzieciom, ale tylko córki przekazują je dalej.

Owa pramatka, której ślad przetrwał we współczesnych kobietach żyła, jak się szacuje, w okresie między 99 a 148 tys. lat temu. Para więc raczej nigdy się nie spotkała. Trudno też sądzić, żeby byli jedynymi na ziemi: trafili po prostu w „genetyczną ruletkę” – choć do końca nie wiadomo, dlaczego to akurat ich geny w nas przetrwały.

mm, fot. pixabay.com

WWW | Czekamy na Państwa komentarz
www.tygodnikzamojski.pl

Kartki ze zbiorów Stanisława Rudego.

Najstarsza polska kolęda właśnie obchodzi 600. urodziny

Hej, kolęda, kolęda!

Kolędowanie jest jednym z najpiękniejszych polskich zwyczajów. A nasze kolędy – jednymi z najpiękniejszych na świecie. Żaden inny kraj nie ma też ich aż tyle, co my: choć nigdy nikomu nie udało się policzyć wszystkich – to wg szacunków znawców, kolęd i pastorałek jest ponad tysiąc. Najstarszą polską kolędę po raz pierwszy zaśpiewano ponad 150 lat przed powstaniem Zamościa. Ma tytuł „Zdrow bądź, krolu anielski” i w tym roku mija 600 lat od jej powstania.

W roku, w którym po raz pierwszy ją zapisano, na polskim tronie zasiadał 10. król Polski i wielki książę litewski **Władysław II Jagiełło**. W tym samym roku na świat przyszedł jego następca, przyszły władca nie tylko Polski (tron po ojcu objął zaledwie 10 lat później) i Litwy, ale także Węgier, **Władysław III Warneńczyk**.

Tekst tej pieśni zapisał w jednym ze swych kazań na Boże Narodzenie pochodzący z Czech mnich cysterski i profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, **Jan Szczekna**. Był spowiednikiem pierwszej żony Jagiełły, **Jadwigi** (została koronowana na króla Polski), która słynęła ze swej pobożności. Kazanie w Bibliotece Załuskich w **Petersburgu** odnalazł w XIX w. wielce zasłużony dla historii polskiej literatury i języka prof. **Aleksander Brückner**. Jest przechowywane w Bibliotece Narodowej w **Warszawie**.

„Zdrow bądź, krolu anielski/ K nam na świat w ciebie przyszedł/ Tyś zjawił Bog skryty/ W święte czyste ciało wliły/ Zdrow bądź, Stworzycielu/ Wszego stworzenia/ Narodził się w uciupieniu/ Prze swego luda zawnienia” – śpiewali nasi przodkowie.

Na jaką melodię – niestety, nie wiadomo. Kolęda musiała jednak być ważna i znana, bo jej tekst znajduje się także w przynajmniej kilku nieco późniejszych źródłach XV-wiecznych – w trzech różnych wersjach, wg których liczy od 14 do 17 wersów.

Była prawdopodobnie tłumaczeniem kolędy czeskiej

„*Jednej tylko kolędy możemy zazdrościć mieszkańcom innych krajów. A konkretnie – Austriakom: „Cichej nocy”. Jest niezwykle piękna. Nic więc dziwnego, że została przetłumaczona na ponad 300 języków. Śpiewana jest na wszystkich kontynentach. Na język polski przetłumaczył ją w 1930 r. Piotr Maszyński.*

(lub łacińskiej). To bowiem z Czech do Polski przeszedł zwyczaj kolędowania.

■ Jezus oświeca wszystko

Słowo „kolęda” pochodzi od łacińskiego „calendae”, oznaczającego „pierwszy dzień miesiąca”. Kolędowanie wywodzi się ze starożytnego Rzymu – i radosnych, świątecznych pieśni, śpiewanych podczas odwiedzin bliskich w pierwszych dniach nowego roku.

Prasłowiańskie „kolada” oznaczało „dar, upominek noworoczny”; tak nazywano zwyczaj odwiedzania się z okazji nowego roku. Ale pieśni bożonarodzeniowe kolędami zaczęto nazywać dopiero w XIX w.; w XV w. były „rotułami”.

Za pierwszą bożonarodzeniową pieśń religijną uznaje się łaciński utwór „Jesús refulsit omnium” („Jezus oświeca wszystko”) autorstwa św. **Hilarego** z 336 r. Natomiast za pierwszego twórcę kolęd uznaje się św. **Franciszka z Asyżu**, autora także pierwszej szopki.

W Polsce, zanim zaczęto śpiewać kolędy po polsku – śpiewano je po łacinie. Od kiedy, nie wiadomo – na pewno kolędowano już w XIII w. Najstarszą kolędą polską w hac die” („Grajmy w tym dniu”) **Bartłomieja z Jasła** (1360-1407), profesora uniwersytetów w **Pradze** i w **Krakowie**. Można ją próbować wykonać w oryginalnym brzmieniu, bo zachował się nie tylko tekst, ale i zapis melodii. Ten sam autor zapisał jeszcze 3 inne kolędy po łacinie.

■ Królowa polskich kolęd

Bardzo starą polską kolędą jest „Stać się rzecz wielmi dziwna” (z 1442 r.). Z pierwszej połowy XV w. pochodzi także śpiewana do dziś kolęda „Chrystus się nam narodził”, której tekst zapisano w rękopiśmianym kancjonał **Jana z Przeworska** (1435). W XV lub XVI w. powstał niezwykła kolęda „Augustus kiedy królował” – każda zwrotka rozpoczyna się kolejną literą alfabetu.

Jedną z najstarszych polskich kolęd, wciąż bardzo popularną jest dość trudna melodycznie pieśń „Anioł pastierzom mówił”. Pochodzi z XVI w.

W Polsce, zanim zaczęto śpiewać kolędy po polsku – śpiewano je po łacinie.

i jest adaptacją łacińskiego „Dies est laetitiae”.

Jednak prawdziwy wysyp kolęd nastąpił w XVII i XVIII w. Powstały wtedy m.in. „W żłobie leży” **Piotra Skargi**, „Wśród nocnej ciszy” (w druku ukazała się w 1853 r., gdy ks. **Michał Marcin Mioduszewski** zamieścił ją w dodatku do „Śpiewnika kościelnego”; zaliczona została wówczas do śpiewów introtit, czyli pieśni otwierających liturgię – i do dziś zaczyna się nią pasterkę), „Gdy śliczna Panna” (jeden z największych bożonarodzeniowych przebojów XVIII w., zwłaszcza wśród mniszek), „Ach ubogi żłobie”, „Tryumf Króla Niebieskiego”, „Gdy się Chrystus rodzi” czy „Bóg się rodzi” – pieśń, nazywana królową polskich kolęd. Jej właściwy tytuł to „Pieśń o Narodzeniu Pańskim”.

Autorem słów jest **Franciszek Karpiński**. Napisał ją na zamówienie księżnej **Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej** (1736-1816). Premiera odbyła się w 1792 r. w kościele farnym w **Białymstoku**. Jak wówczas wybrzmiała – nie wiadomo, bo wersji melodii było kilka. Autorem tej, którą dziś śpiewamy – jest być może **Karol Kurpiński**. Ale są badacze, którzy twierdzą, że to polonez koronacyjny polskich królów jeszcze z czasów **Stefana Batorego**, a więc z XVI w. Ciekawostką jest, że melodia tej kolędy została wykorzystana w grze komputerowej Civilization V Nowy Wspaniały Świat.

Franciszek Karpiński jest także autorem innej, popularnej kolędy: „Bracia, patrzcie jeno”.

■ W rytm poloneza i kujawiaka

Mało kto zwraca uwagę na to, że melodie polskich kolęd – to bardzo często melodie naszych tańców narodowych.

Tak samo, jak „Bóg się rodzi” – polonezem jest „W żłobie leży”. Kolęda ta powstała w XVII lub XVIII w., a jej melodia to konkretnie polonez koronacyjny **Władysława IV Wazy** (1633 r.). Polonezem – ale nie dostojnym, a skoczny – jest popularna kolęda, pochodząca z XVII w. „Dzisiaj w Betlejem”.

„Pójdźmy wszyscy do stajenki”, pieśń z XVIII w. – pierwotnie miała inną niż dziś melodię. Dopiero w XIX w. zaczęto ją śpiewać w formie rytmicznego marsza. Melodia XVIII-wiecznej kolędy „Jezus malusieńki” nawiązuje z kolei do tradycyjnego kujawiaka.

„Lulajże Jezuniu” ma melodię ludowej kołysanki. Najstarsza zachowana wersja tekstu tej pięknej kolędy pochodzi z 1705 r. Ciekawostką jest, że jej melodię w Sherzu h-moll

op. 20 uwiecznił **Fryderyk Chopin** (w Etudzie cis – moll op. 25 nr 7 natomiast opracował muzycznie kolędę „Jezus malusieńki”). Kolędę tę bardzo lubią Francuzi – została przetłumaczona na język francuski i jest w tym kraju bardzo popularna.

■ Import z Zachodu

Możliwe natomiast, że francuskie pochodzenie ma melodia innej naszej popularnej kolędy: „Gdy się Chrystus rodzi”. Jej tekst w Polsce po raz pierwszy opublikowano w 1843 r. Śpiewają ją także w Niemczech i Szwecji; w tamtejszych wersjach językowych.

Jednej tylko kolędy możemy zazdrościć mieszkańcom innych krajów. A konkretnie – Austriakom: „Cichej nocy”. Jest niezwykle piękna. Nic więc dziwnego, że została przetłumaczona na ponad 300 języków. Śpiewana jest na wszystkich kontynentach. Na język polski przetłumaczył ją w 1930 r. **Piotr Maszyński**.

Początkowo była wierszem. Napisał go ks. **Joseph Mohr** w 1816 r., a dwa lata później poprosił organistę **Franza Grubera** o napisanie muzyki. Pierwsze wykonanie miało miejsce w wigilię, 24 grudnia 1818 r. Premiera nie zapowiadała bynajmniej późniejszej zawrotnej kariery: organy się popsuły, wykonawcom (zaśpiewana została na dwa głosy) akompaniował gitarzysta.

■ Nie było miejsca...

Korzenie XIX-wieczne mają takie kolędy, jak „Mizerna, cicha” **Teofila Lenartowicza** (słowa kolędy są częścią jego utworu „Szopka”, inspirowanego krakowskimi szopkami bożonarodzeniowymi), „Mędrcy świata” **Stefana Bortkiewicza** czy nieznanymi autorów „Bracia patrzcie jeno” oraz „Dzisiaj w Betlejem”.

W XX w. furorę zrobili kolęda „Nie było miejsca dla Ciebie” (autorstwa księży **Mateusza Jeża**, kapelana księżnej **Marceliny z Radziwiłłów Czartoryskiej** – pianistki, uczennicy Fryderyka Chopina oraz **Józefa Łasia**) oraz „Kolęda dla nieobecnych” ze słowami **Szymona Muchy** i muzyką **Zbigniewa Preisnera**.

mm, fot. pixabay.com

Magia zamknięta w maleńkich i kruchych ozdobach. Świąteczne bombki to...

Dmuchane arcydzieła

Najdroższa na świecie bombka choinkowa wykonana jest z 18-karatowego białego złota i wysadzana setkami diamentów otoczonych wianuszkami 188 rubinów. Ozdoba, nad którą praca trwała rok, kosztuje aż 400 tys. złotych. Arcydzieło wykonał w 2008 r. artysta z brytyjskiego hrabstwa Hampshire. Jest przechowywane w stalowym pudełku otoczonym pancerną szybą.

To współczesna bombka, ale historia zna jeszcze droż-

szą. Ozdoba wyszła mu naprawdę ciekawie, więc zrobił ich więcej. Wieść rozszła się po miasteczku, a z czasem Greiner rozpoczął masową produkcję bombek. Ludzie się w nich zakochali. Swoim innowacyjnym pomysłem uratował hutę przed bankructwem, gdyż ta z czasem zaczęła zarabiać olbrzymie pieniądze na sprzedaży bombek.

Ozdoby stają się coraz bardziej popularne i szybko bombkami zaczęła żyć cała świat. W 1848 r. wiszą w domach i pałacach w Wielkiej Brytanii, a dziesięć lat później zdobią już choinki w Białym Domu.

■ Cacka albo glaskugle

Bombki w Polsce pojawiły się szybko, bo jeszcze pod koniec lat

biorstwa w Będzinie, Tychach, Katowicach, Warszawie, Krakowie i Bydgoszczy. Wiele z nich wysyłano na eksport do Kanady i USA. Wszystkie były ręcznie malowane. Miejsce produkcji można było rozpoznać m.in. po kształcie metalowych zawieszek. W ostatnim czasie ozdoby z okresu PRL – wielu pamięta je z dzieciństwa – znów stały się popularne i wypierają chińskie bańki plastikowe. Niektóre serie osiągają zawrotne ceny.

■ „Lewy”, Trump i miliony

Najbardziej poszukiwane są dziś peerelowskie postacie z bajek, jak Jacek i Agatka, Ptyś i Balbinka, Makowa Panienska, Reksio. Najdroższe bombki mogą kosztować 900-1200 zł za sztukę.

Dziś unikatami są specjalne, wielkie bombki, produkowane nie do sprzedaży, ale jako prezenty, tak zwane „dyrektorskie”. Ale też tzw. cytryny z reflektorami, czyli karbowanymi wgłębieniami, „babuski”

Największą bombkę – wpisana do księgi Rekordów Guinnessa – w 2011 r. wykonano w hucie „Joska Kristall” w Niemczech. Jej waga to 5 kg, a średnica wynosi 60 cm! Bywa, że rolę bombek zastępują drogocenne klejnoty i biżuteria. Tak udekorowaną choinkę ustawiono w 2007 r. w Tokio. Ozdoby warte były aż 16 mln dolarów.

Trzy lata później dyrekcja hotelu w Zjednoczonych Emiratach Arabskich próbowała dorównać Japonii. W hotelowym holu postawiono drzewko warte ponad 11 mln dolarów. Wisiały na niej perłowe, szafirowe i szmaragdowe ozdoby, a oprócz tego złote zegarki, kolczyki, pierścionki i naszyjniki.

■ Ręczna robota

W Polsce jest ok. 50 firm produkujących bombki. Najbardziej znane są w Złotoryi, Piotrkowie Trybunalskim czy najbliższa nam Firma Biliński w Nowej Dębie (80 km od Biłgoraja).

To niezwykle długi, wycierający i wymagający piekielnej dokładności proces. Piękne szklane kule pierwotnie są długimi, cienkimi rurkami ze specjalnego szkła sodowego, które należy rozgrzać do temp. 800-1000 st. C. Dzięki temu szkło jest elastyczne. Potem trzeba zacząć... dmuchać.

Gaz w rurkach cyrkuluje w taki sposób, że bombka przybiera kształt kuli lub inny dowolny, wymyślony przez rzemieślnika.

Wszystko wymaga niesamowitej precyzji. Gdy kształtna bombka opuści dmuchalnię, poddawana jest procesowi srebrzenia (przy pomocy azotanu srebra), koloryzacji lub zostaje przezroczysta jak szkło

szą. Car Mikołaj II choinkę zdobył drogocennym jajem Fabergé, w którego wnętrzu znajduje się miniaturowy model paradnej karety cesarskiej Katarzyny II. Car zapłacił za nie 5 650 rubli, teraz, to obiekt pożądania miliarderów i szefów arabskich – na aukcji wystawiono je za 24 mln dolarów. I aż trudno uwierzyć, że bombki świąteczne narodziły się... z biedy. A w zasadzie zostały wymuchane.

■ Szklane cacka zamiast orzechów

Był rok 1847. Rzecz działała się w niemieckim miasteczku Lauscha. To tam wraz z rodziną mieszkał Hans Greiner. Był biedny, a zarobione w hucie szkła pieniądze ledwie starczyły mu na utrzymanie domu i dzieci. Zbliżały się Święta Bożego Narodzenia, czas przystrojenia choinek. Nie stać go było na powieszenie ozdób: jabłek, orzechów, ciastek, świec czy nawet kolorowy papier, którym mógłby przystroić drzewko.

Długo myślał, czym ozdobić bożonarodzeniową choinkę. Aż wymyślił, wykorzystując swój fach. Z cienkiego szkła wydmuchał okrągłą bombkę. Uznał, że

pięćdziesiątych XIX w. Z początku jednak były importowane z Niemiec i stać na nie było tylko najzamożniejszych. Dopiero pod koniec wieku, wraz z upowszechnieniem procesu produkcji i powstaniem rodzimych manufaktur, bombki trafiły pod strzechy.

Najpierw miały kształt owoców i orzechów, potem przedmiotów codziennego użytku: pantofelków, parasolek, torebek, dorożek, cylindrów, szkatulek, zegarów, filiżanek, cygar. Były też bombki dedykowane dzieciom – bałwanek, aniołków, rozmaite zwierzątka, gwiazdki. W niektórych regionach Polski nazwano je bańkami, w in-

(dorodne, pyzate panienki z rumianymi policzkami).

Współcześnie modne są bombki nietuzinkowe, niekoniecznie kojarzące się ze świętami Bożego Narodzenia. Panuje moda na indywidualizm, więc rękodzieło przeżywa swój renesans. Od wzorów aż boli głowa, bo czego nie przedstawiają... Fiaki 126 p., piłki do „nogi”, słynne katedry, miniaturowe jaja Fabergé, lalki Barbie, postacie znanych polityków, gwiazd show biznesu czy słynnych budowli. Amerykanie chętnie wieszają na drzewku Joe Bidena, Baracka Obamę (wciąż) czy ostatnio modnego Donalda Trumpa. W Kanadzie panuje szal na bombkę Céline Dion, Francuzi zamawiają w Polsce szklaną bańkę przedstawiającą Wieżę Eiffla, a Skandynawowie placą krocie za bombki koronkowe.

Są bombki w kształcie naszyjników, serie z piłkarzami: Robertem Lewandowskim, Cristiano Ronaldo i Leo Messim. Rekordy popularności biją bohaterowie bajek Disney'a. Młodzi najchętniej wybierają ozdoby nawiązujące do filmów „Auta”, „Frozen”, „Pingwiny z Madagaskaru”, a starsi chętnie sięgają po Kubusia Puchatka, Myszke Miki czy Shreka, Fionę i gadatliwego osła.

nych cackami, a na Śląsku były to glaskugle.

W Polsce Ludowej bombki produkowały zakłady państwowe, spółdzielnie i małe, prywatne przedsię-

Właściciel tej ostatniej w 2012 r. otworzył Muzeum Bombki Choinkowej, jedyne takie na świecie. Zobaczyć tam można ozdoby choinkowe z różnych epok i krajów. Równie kolorowe jak ich wygląd, są historie z nimi związane. Wśród nich ta pokazująca magię powstawania bombek.

– wszystko zależnie od tego, jaka to będzie kolekcja. Następne trafia do dekoratorów, gdzie zręczne ręce pracowników nanoszą misterne, wręcz koronkowe wzory. Potem już tylko pakowanie i bombka wędruje w świat!

Jadwiga Hereta

Kochają Made in Poland

Z analizy firmy Akcenta wynika, że jesteśmy 3. największym eksporterem bombek w Europie, a na świecie zajmujemy 5. miejsce. W Europie wyprzedzają nas tylko Holandia i Niemcy, a na świecie Chiny i Indie. W 2023 r. za granicę trafiły ozdoby bożonarodzeniowe o wartości 68,2 mln euro. Najwięcej polskich bombek ozdabia niemieckie, amerykańskie i francuskie choinki. Trafiają także do Kanady, Australii, Japonii, Skandynawii. Polskie bombki ręcznie malowane i pełne precyzyjnych zdobień zyskały status luksusowych dekoracji – nie tylko za wyjątkowy design, ale i trwałość oraz staranność wykonania. Co ważne, sami Polacy coraz częściej wybierają wysokiej jakości ozdoby Made in Poland, ograniczając tym samym import głównie chińskich, plastikowych produktów. W efekcie eksport bombek w 2023 r. był aż o połowę wyższy niż ich import.

Królowa jest tylko jedna. Monumentalna, surowa, dumna, niezwykła – jedna z najśłynniejszych świątyń świata

Katedra Notre Dame

Kiedy pięć lat temu pożar trawił jej konstrukcję, świat się zatrzymał. Teraz znów – 7 grudnia – oczy całego świata były zwrócone na Paryż. Katedra Notre Dame powstała jak Feniks z popiołów. Odbudowana za ponad 800 mln euro uroczyście otworzyła swoje podwoje.

Na oczach świata i w obecności przywódców z całego globu zaczął pisać się kolejny rozdział historii katedry Notre Dame (w tłumaczeniu „Nasza Pani”; chodzi oczywiście o Matkę Bożą), nazywanej też sercem Paryża, duszą Francji albo perłą gotyku.

Katedra obecny wygląd zawdzięcza pieczołowitej pracy rzemieślników i konserwatorów, ale także sponsorów i wpłat 340 tys. osób ze 150 krajów, w tym z Polski. Połączenie z ocalałymi fragmentami obiektu sprawia, że Notre Dame stało się symbolem ciągłości kultury europejskiej i tożsamości chrześcijańskiej.

■ 200 lat budowy perły gotyku

Blisko 200 lat. Tyle trwała budowa tej średniowiecznej świątyni (1163-1345). Wzniesiono ją na wyspie Île de la Cité na Sekwanie, połączoną z lądem ośmioma mostami. Powstała w miejscu po zburzonych dwóch kościołach wybudowanych jeszcze w IX wieku.

Budowę katedry nadzorowało 6 architektów, przy czym znane są nazwiska tylko dwóch z nich. To **Jean de Chelles** oraz **Pierre de Montreuil**. Pomimo rozpiętości czasowej udało się stworzyć coś, co stanowi spójną całość. Wszystko dzięki

zręczności i wirtuozerii architektów i kamieniarzy, ale też rzemieślników od drewnianych konstrukcji, bowiem na wykonanie samego drewnianego sklepienia zużyto aż 1300 dębów!

Zastosowano wiele przełomowych rozwiązań technicznych i architektonicznych, które pozwoliły na wzniesienie imponującej świątyni, olśniewającej witrażami i niezwykle bogatą ornamentyką. Tu choćby znajduje się

jakie budowano w dwunasto- i trzynastowiecznej Europie. Stała się symbolem triumfu zarówno logiki, jak i mistycyzmu.

■ Od cesarza do Matki Boskiej Częstochowskiej

Katedra była zawsze miejscem jedności. Stała się symbolem miasta, potem kraju. To tu koronowano królów i cesarzy m.in. Napoleona. Mury świątyni pamiętają burzliwe dzieje: czasy rewolucji francu-

niej emigranci Powstania Listopadowego, w latach osiemdziesiątych XX w. odbywały się msze za „Solidarność”. W 2014 r. w jej pobliżu odsłonięto pomnik św. Jana Pawła II, a cztery lata później w katedrze umieszczono kopię jasnogórskiego wizerunku Matki Boskiej.

■ Wielki pożar

Notre Dame stała się także miejscem przechowywania niezwykle cennych relikwii Męki Pańskiej. Znalazły się w niej: Korona Cierniowa, Święty Gwóźdź oraz fragment Krzyża Świętego.

Dla turystów była obowiązkowym punktem na mapie Paryża, dla chrześcijan ważnym miejscem religijnym. Rocznie Notre-Dame odwiedzało ponad 12 mln osób.

Tak było aż do... 15 kwietnia 2019 r. Tego dnia doszło do tragicznego pożaru. Ogień dokonał znacznych zniszczeń w kościele, choć nie pochłonął go w całości.

Z płonącej katedry udało się uratować najcenniejszy skarb: koronę cierniową. Strażacy uratowali też część kielichów, obrazy i XIII-wieczną tunikę króla Ludwika IX Świętego.

Przyczyna pożaru wciąż nie została ustalona, ale prokuratura w Paryżu zdecydowanie wykluczyła podpalenie i akt terrorystyczny.

■ Królowa w rusztowaniach

Szacuje się, że koszt przywrócenia świetności katedrze sięga 846 mln euro. Do jej odbudowy użyto ponad tysiąc dębów. To ok. 2 tys. metrów sześciennych drewna: tyle ile zmieści się w 40 wagonach lub na 100 ciężarówkach. Drewna użytego do budowy katedry wystarczyłoby na wybudowanie 66 domów.

Dęby pochodziły z lasów z różnych regionów Francji, a ich dobór był szczególnie staranny. Była to jedna z największych operacji związanych z pozyskiwaniem drewna w Europie.

W trakcie odbudowy Notre Dame została wyposażona w unikalny system przeciwpożarowy,

złożony z urządzeń rozpylających wodę rozmieszczonych na dachu i w iglicy. Wodna mgła umożliwia stłumienie ewentualnego ognia, a przy tym nie jest szkodliwa dla kamiennych i drewnianych elementów budynku.

Do odbudowy użyto 1 200 ton rusztowań, które rozstawione były jeszcze latem, gdy w Paryżu trwały Igrzyska Olimpijskie.

■ Czas Katedr

W sobotę, 7 grudnia, katedra ponownie otworzyła swoje podwoje. W uroczystości uczestniczyli przywódcy 170 krajów świata, m.in. prezydent Francji **Emmanuel Macron**, prezydent elekt Stanów Zjednoczonych **Donald Trump**, ukraiński prezydent **Wołodymyr Zełenski** czy polski **Andrzej Duda**. W katedrze zebrało się ponad 150 biskupów z całego globu na czele z arcybiskupem Paryża. To **Laurent Ulrich** uderzył trzy razy w drzwi katedry, potem dokonał konsekracji ołtarza.

Ten historyczny moment rozpoczął się od bicia dzwo-
nu Emmanuela w 1683 r., którego „ojcem chrzestnym” był król Ludwik XIV. Odsławiano psalmy, a na otwarcie nabożeństwa po raz pierwszy od pięciu lat zagrały orestaurowane katedralne organy.

Wyjątkowym elementem ceremonii były akcenty polskie. To wykonanie „Totus Tuus” – utworu skomponowanego przez **Henryka Mikołaja Góreckiego** w 1987 roku na cześć papieża **Jana Pawła II**. Z kolei wybitny wykonawca z **Sosnowca Antoni Zimnal** (finalista 14. edycji programu *The Voice of Poland*) wykonał utwór „Czas Katedr” z musicalu „Notre Dame”.

Jadwiga Hereta

W sobotę, 7 grudnia, katedra Notre Dame ponownie otworzyła swoje podwoje.

kilometr zerowy, od którego liczy się odległości na drogowskazach i mapach. Jest to ośmiobok wykonany z brązu, na którym wygrawerowano różę wiatrów. Legenda mówi, że każdy, kto stanie obok niego, powróci kiedyś do Paryża.

Katedra Notre Dame była najokazalsza ze wszystkich gotyckich,

skiej, dewastację i profanację kościoła, potem ponowne jej odrodzenie w czasach Napoleona. W XX w. to jej dzwony ogłosiły koniec wojen światowych. Przy jej ołtarzu odprawiano najważniejsze uroczystości, oplakiwano zmarłych, dziękowano za żyjących.

Notre Dame ma także wiele polskich akcentów. Gromadzili się w

Jakie rocznice obchodzimy w czasie Bożego Narodzenia?

Świąteczne historie, które zmieniły świat

● **1223 r.** – w Greccio we Włoszech powstała pierwsza na świecie żywa szopka bożonarodzeniowa. Tradycję tę zapoczątkował św. Franciszek z Asyżu.

● **1582 r.** – wprowadzenie kalendarza gregoriańskiego. Reforma kalendarzowa wprowadzona przez papieża Grzegorza XIII sprawiła, że data obchodzenia świąt Bożego Narodzenia została ustalona wg nowoczesnego kalendarza. Chociaż wejście tej reformy w życie było rozciągnięte w czasie, okres Bożego Narodzenia stał się kluczowym momentem dla jej przyjęcia w wielu krajach.

● **1642 r.** – (według kalendarza juliańskiego, obowiązującego wtedy w Anglii) urodził się **Isaac Newton**, jeden z najważniejszych naukowców w historii.

● **1843 r.** – w Wielkiej Brytanii powstała pierwsza kartka świąteczna, przedstawiająca rodzinę wznoszącą toast. Jej pomysłodawcą był **H. Cole**, dyrektor jednego z brytyjskich muzeów, a wykonawcą ilustrator **J. Callcott**. W tym samym czasie miała miejsce premiera „Opowieści wigilijnej” **Charlesa Dickensa**. Najśłynniejsze z dzieł światowej literatury świątecznej jest jedną z lektur obowiązkowych w polskich szkołach podstawowych.

● **1882 r.** – pierwsza oświetlona elektrycznie choinka. **Edward Johnson**, współpracownik **Thomasa Edisona** udekorował choinkę lampkami elektrycznymi, co zapo-

czątkowało zwyczaj świątecznych iluminacji.

● **1898 r.** – **Maria Curie-Skłodowska** wraz z mężem **P. Curie** ogłosiła światu odkrycie nowego pierwiastka – radu, co miało kluczowe znaczenie dla rozwoju nauki.

● **1906 r.** – **Reginald Fessenden** dokonał pierwszej transmisji głosu i muzyki przez radio. Wystało życzenia świąteczne i odtworzono koledy, co było początkiem rewolucji w komunikacji na odległość.

● **1914 r.** – świąteczny rozejm. Podczas I wojny światowej, żołnierze walczący na froncie zachodnim spontanicznie przerywali walki. Brytyjcy, Niemcy i Francuzi wojskowi wyszli z okopów by wspólnie śpiewać koledy, grać w piłkę nożną, a nawet wymienić drobne podarunki.

● **1965 r.** – „Jingle Bells” w kosmosie. Astronaucci misji Gemini 6, **W. Schirra** i **T. Stafford** odegrali na harmonijce i dzwonkach melodię świąteczną w kosmosie, wywołując uśmiechy kontrolerów lotu na Ziemi.

● **1979 r.** – Związek Radziecki rozpoczął inwazję na Afganistan, co zapoczątkowało dziewię-

cioletnią wojnę. Konflikt ten miał długofalowe skutki. Jednym z nich było osłabienie ZSRR, co przyczyniło się do jego upadku.

● **1989 r.** – śmierć komunistycznego dyktatora **Nicolae Ceaușescu** i jego żony Eleny. Kiedy próbowali uciec ze stolicy Rumunii, zostali aresztowani i skazani na śmierć. Wyrok wykonano tego samego dnia.

● **1991 r.** – **Michail Gorbaczow** ogłosił rezygnację z funkcji prezydenta ZSRR. To wydarzenie symbolicznie zakończyło epokę zimnej wojny i istnienie Związku Radzieckiego.

● **2004 r.** – potężne tsunami spowodowane trzęsieniem ziemi u wybrzeży Indonezji pochłonęło życie setek tysięcy ludzi.

kawi

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy radości płynącej ze wspólnego świętowania, serdeczności przy łamaniu się opłatkiem i rodzinnej atmosfery podczas wigilijnej.

Życzymy, by nadchodzący Nowy Rok przyniósł szczęście, pokój oraz wiarę w lepsze jutro

Apolem

Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Robotnik”
w Zamościu

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

Niech magiczna noc Wigilijnego wieczoru przyniesie spokój i radość.
Niech każda chwila Świąt Bożego Narodzenia żyje własnym pięknem,
a Nowy Rok obdaruje pomyślnością i szczęściem

IBS BANK
Bank Spółdzielczy w Izbicy

Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz Pracownicy
Banku Spółdzielczego
w Izbicy

W tym świątecznym nastroju zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia chcielibyśmy złożyć wszystkim Rolnikom serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz podziękowania za dotychczasową współpracę.

Niech Nowy Rok wynagrodzi Waszą ciężką pracę poprzez obfite zbiory i oczekiwaną za nią zapłatę.

życzy

Zapraszamy do współpracy

**Gdy nadejdą Święta
niech nadzieja i radość
zastuka do Waszych drzwi,
a Nowy Rok przyniesie pomyślność
i szczęście każdego dnia.
Radosnych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz pomyślności w Nowym Roku
przesyła**

MZK
KARSTEN

Zarząd i Pracownicy

**Wszystkim naszym
Klientom i Współpracownikom
dziękujemy za współpracę
oraz życzymy zdrowych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia**

Zarząd i Pracownicy OSM Krasnystaw

Krasnystaw

Odpięcie guzika nie pomaga? Oto kilka sposobów na to, jak sobie pomóc po zbyt obfitym świętowaniu

Na przejedzenie

Kapusta, groch, cebula, grzyby, mnóstwo oleju, gazowane napoje, makowiec – nic dziwnego, że wiele osób cierpi po spożyciu wigilijnej wieszczy. A potem przychodzi „poprawka” w kolejne świąteczne dni, bo przecież jak nie spróbować wędlin własnoręcznie wyrabianych przez dziadka, sernika babci czy sałatki jarzynowej – królowej świątecznego stołu?

Dobremu samopoczuciu nie sprzyja dawny zwyczaj, by w Wigilię zachować ścisły post. Kościół już od dawna tego nie wymaga: nie ma nawet postu od mięsa i katolik, jeśli chce, może je jeść bez wyrzutów sumienia. Co innego jednak kościelne przepisy, a co innego tradycja. Niektórzy więc głodzą się cały dzień. A potem, gdy zasiądą do stołu, zastawionego zwyczajowymi dwunastoma potrawami, szybko doświadczają objawów przejedzenia. Należą do nich: uczucie pełności, zgaga, bóle brzucha, skurcze jelit, kolka wątrobowa, wzdęcia, gazy, biegunki, zaparcia. Oto kilka rad, jak tego uniknąć.

- Spróbujmy przygotować potrawy wigilijne w wersji bardziej „fit”: część ugotować na parze, zamiast smażyć, a ciężkostrawne grzyby np. w uszkach – zastąpić pieczarkami. Warto się zastanowić czy nie zrezygnować w ogóle z części zwyczajowych dań. Może np. wystarczy jedna zupa zamiast dwóch czy trzech? Zamiast zasmażki, zupę z grochu można zagaścić, blendując część grochu na gładką masę.

- Aby groch nie wzdymał, należy go zalać do namoczenia ciepłą wodą, a gdy ta ostygnie – zlać i znów zalać. Groch możemy najlepiej przez kilkanaście godzin przed gotowaniem, zmieniając wodę co jakiś czas, a na koniec porządnie go płucząc. W żadnym razie nie gotujemy grochu w tej samej wodzie, w którym go moczyliśmy.

- Wymoczyć przed gotowaniem należy też kaszę. W ten sposób pozbędziemy się goryczki w przypadku kaszy jaglanej. Moczenie pomaga też aktywować enzymy, dezaktywujące sole kwasu fitynowego, który blokuje wchłanianie wartościowych składników, zawartych w kaszach.

- Do potraw z grochu czy kapusty warto też dodać sporą ilość kminu, majeranku, kopru, bazylii, a jeśli ktoś lubi – także oregano. Zioła te wspomagają trawienie.

- Nie głódźmy się, a spożywajmy małe posiłki w ciągu dnia przed wigi-

liną wieszczy. Pamiętajmy też, że nie ma obowiązku spróbowania wszystkiego, co jest na stole. Jeśli mamy już dość, nie krępujemy się odmówić. Nakładajmy małe porcje.

chleba, ziemniaków czy ryżu, które także „podbijają” poziom cukru w organizmie.

- Pijmy dużo płynów, zwłaszcza wody. Woda przyspiesza trawienie.

- W święta darujmy sobie „kupne” słodycze. Domowe wypieki zawierają sporo cukru, ale i tak mniej niż te ze sklepu. Nadmiar cukru sprawi, że będziemy ospali, mniej energiczni i nietowarzyscy, a przecież w święta najprzyjemniejsze są pogawędki z najbliższymi. Dobrym pomysłem będzie też zrezygnowanie z

Niektórzy dodają do niej, zwłaszcza przed kolacją wigilijną – lyżeczkę octu jabłkowego, który wspomaga trawienie tłuszczów.

- To nieprawda, że alkohol jest dobry na trawienie; przeciwnie – zaburza wydzielanie soku żołądkowego i enzymów trawiennych. A już bardzo może nam zaszkodzić w połączeniu z

grzybami. Niektóre zawierają bowiem substancje, blokujące rozkład alkoholu w organizmie i może dojść do poważnego zatrucia. Jeśli już decydujemy się na alkohol w święta, lepiej niech to będzie lampka wina niż coś mocniejszego.

- Napary z rumianku, dziurawca, mięty, kopru włoskiego, mniszka lekarskiego, siemienia lnianego – pomogą w walce ze skutkami świątecznego przejedzenia. Można zacząć je pić już kilka dni przed świętami. Doskonale na trawienie jest także tradycyjny kompot z suszu.

- Pogotowie ratunkowym dla „przejezonego” organizmu może być także imbir. To naturalny środek na nudności i niestrawność. Profilaktycznie warto zjeść po obfitym posiłku kilka plasterków imbiru, posypanych solą.

- Na zgagę powinna pomóc szklanka wody z odrobiną sody oczyszczonej. Wodorowęglan sodu, który zawiera – jest składnikiem wielu leków zobojętniających kwasy żołądkowe. Reaguje z kwasem solnym w żołądku.

- Warto wstać od stołu (żeby świętowanie nie zamieniło się w jeden, długi posiłek, trwający od rana do wieczora) i wybrać się na spacer. Ruch wspomaga trawienie i perystaltykę jelit, a wyprostowana postawa sprawia, że żołądek nie jest uciskany i może lepiej pracować.

- W poważniejszych sytuacjach można wspomóc organizm lekami z apteki: np. zobojętniającymi kwas solny w razie zgagi czy wspomagającymi wątrobę. Na wzdęcia stosuje się środki zawierające simetikon lub dimetikon. Ich działanie polega na rozbijaniu pęcherzyków powietrza w obrębie jelit.

juliam, fot. pixabay.com

To może być rewolucja w walce z rakiem jajnika

Celują w raka

Polskie badaczki opracowały nową metodę leczenia raka jajnika. Dzięki niej lekarstwo podawane jest dokładnie w to miejsce w które potrzeba. To może odmienić losy wielu zmagających się z nowotworem kobiet.

Zespół badaczek z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie pod kier. dr inż. Agnieszki Piegat, we współpracy z zespołem z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie pod kierunkiem prof. Anety Cymbaluk-Płoskiej – opracował metodę leczenia celowanego raka jajnika.

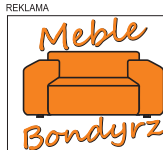
Obecnie leki podaje się do krwioobiegu lub do jamy brzusznej, przez co krążą po całym organizmie i mają wiele dotkliwych skutków ubocznych, bo niszczą nie tylko komórki rakowe, ale też te zdrowe. Nowa metoda pozwala dostarczyć lek dokładnie tam, gdzie jest potrzebny: do nowotworu.

Badaczki (prace rozpoczęły w 2016 r.) opracowały specjalne polimerowe nanocząsteczki, które mają zdolność rozpoznawania mucyn – specyficznych białek, które tworzą słuzowatą osłonę wokół komórek raka jajnika. Dzięki temu zamknęły w nanocząsteczkach lek trafia dokładnie tam, gdzie jest potrzebny i unika się niepożądanych skutków ubocznych.

Zakończone niedawno badania na małych zwierzętach są bardzo obiecujące: potwierdzono, że terapia hamuje rozrost guzów, a zwierzęta jej poddane są w lepszej kondycji niż te, którym leki podawano tradycyjny sposób.

Teraz badaczki chcą sprawdzić działania nanocząsteczek na dużych zwierzętach – np. na świninach. Kolejnym krokiem będą badania kliniczne z udziałem ludzi.

juliam

Bondyrrz 183 B, 22-442 Adamów

TEL. DO SALONU: +84 6186715 · KOM.: 664 479 448

Godziny otwarcia: PN-PT: 9-17 · SOB.: 8-14

UWAGA: ŻADEN SKLEP MEBLOWY W ZAMOŚCIU NIE JEST DYSTRYBUTOREM NASZYCH MEBLI.

www.meblebondyrrz.pl

Najniższe ceny producenta. Zapraszamy do salonu w Bondyrrzu lub do odwiedzenia naszego stoiska w TWIERDZA ZAMOŚĆ.

OD 899 zł

860 zł

1759 zł

Lucjan pufa

180 zł

1720 zł

OD 1375 zł

komoda 1049 zł

ława 439 zł

OD 1050 zł

Ruszamy z kolejną edycją naszego plebiscytu, w którym doceniamy aktywnych seniorów. Czekamy na zgłoszenia

Senior Roku 2024

Gdy przed rokiem rozpoczynaliśmy pracę nad pierwszą, debiutancką edycją plebiscytu Senior Roku, nie byliśmy pewni z jakim odbiorem się on spotka i jak zareagują na niego sami seniorzy.

Obawy szybko się rozwiały. Zgłoszenia napływały, a my nie mogliśmy wyjść z podziwu nad tym, jak wielu aktywnych seniorów wykonuje codziennie mroźną pracę, wkładając serce i energię w rozwój naszych małych społeczności. Niektórzy udzielają się społecznie i wspierają potrzebujących, inni tworzą – malują, tańczą, śpiewają, a jeszcze inni są

mistrzami w kuchni bądź propagują historię regionu dbając o pamięć przodków.

W tym roku nie było wątpliwości – plebiscyt należy kontynuować. Dlatego zapraszamy do zgłaszania kandydatów – senierek i seniorów w wieku „60 plus” do naszego plebiscytu Senior Roku 2024. Chcemy pokazać osoby, które wyróżniają się na tle innych działając w różnych przestrzeniach: kulturowej, artystycznej, turystycznej, naukowej, profilaktycznej, międzyo- koleniowej itp.

Laureatów – tych, których postać w minionym roku inspirowała w

sposób szczególny – wyłoniony poprzez głosowanie za pośrednictwem kuponów papierowych oraz eseme-

Fot. pixabay.com

Andrzej Andrysiak, szef Stowarzyszenia Gazet Lokalnych
Dziennikarzem Roku Grand Press 2024

Patrzą władzy na ręce

Dziennikarzem Roku Grand Press 2024, najbardziej prestiżowego konkursu dziennikarskiego w Polsce został Andrzej Andrysiak, wydawca „Gazety Radomszczańskiej”, autor wielu dziennikarskich śledztw i reporterskiej książki „Lokalsi”. To także prezes Stowarzyszenia Gazet Lokalnych i autor nagrodzonego podcastu „Mała władza” opowiadający o tym jak działają samorządy. To on zainicjował ogólnopolską akcję Gazet Lokalnych „Cenzura nie przejdzie!”

Był to protest wydawców przeciwko cenzurze prewencyjnej, jaką na „Tygodnik Zamojski” nałożył Sąd Okręgowy w Zamościu, zakazując redakcji publikacji przez 11-miesięcy tekstów na temat Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu. Przypomnijmy, zakaz dotyczył tego, o czym pisaliśmy przez wiele miesięcy, a śledztwo w tej sprawie prowadziła Prokuratura Okręgowa w Radomiu, ostatecznie oskarżając pięć osób, w tym byłego prezesa PGK. Dodajmy, że proces przeciwko oskarżonej piątce toczy się aktualnie przed Sądem Okręgowym w Zamościu.

■ Gala w Warszawie

Andrzej Andrysiak odebrał to wyjątkowe wyróżnienie podczas 28. gali, która odbyła się 10 grudnia w Muzeum Historii Polski w Warszawie.

Grand Press to konkurs organizowany od 1997 r. Nagrody przyznawane są przez jury w dziewięciu kategoriach tematycznych, a kolegia redakcyjne wyłaniają Dziennikarza Roku. Na Andrysiaka głosowało 88 polskich redakcji pras-

Andrzej Andrysiak od lat wspiera nas w walce z patologią władzy samorządowej. Fot. kadr z gali Grand Press 2024

wych, radiowych, telewizyjnych i internetowych.

Andrzej Andrysiak, odbierając nagrodę, powiedział: „Ala Molenda z Chrzanowa, Jurek Jurecki z Zakopanego, Daniel Długosz z Trzebnicy, Marta Ringart z Wołowa, Michał Kamiński z Zamościa (redaktor naczelny Tygodnika Zamojskiego – przyp. red.)... ta lista jest bardzo długa. Jest wielu dziennikarzy lokalnych, którzy patrzą na ręce władzy i nie dali się omamić tym pomysłom, że samorząd jest super świetny”.

Dodajmy, że Andrzej Andrysiak od lat wspiera nas w walce z patologią władzy samorządowej.

■ Media bezpiecznikiem Polski

W 2019 r., gdy sąd nałożył na „TZ” cenzurę prewencyjną w sprawie spółki miejskiej PGK, wówczas Andrzej Andrysiak, wydawca „Gazety Radomszczańskiej” oraz 32 wydawców z całej Polski, skupionych w Stowarzyszeniu Gazet Lokalnych, na znak protestu i w geście solidarności opublikowało zakazane teksty z TZ na temat PGK.

„Media lokalne to najważniejszy bezpiecznik Polski samorządowej. Opisują, relacjonują, ale przede wszystkim pełnią funkcję kontrolną wobec władzy i patrzą jej na ręce” – podkreślili uczestnicy akcji. „Sąd (...) uznał, że ważniejsze jest dobre samopoczucie osób publicznych i miejskiej spółki, niż prawo mieszkańców do informacji” – skomentowali wydawcy. „Jeśli będziemy się godzić na taką metodę, jeśli nie zaprotestujemy, obudzimy się w rzeczywistości, w której takie zakazy są normą. Takie sądowe zabezpieczenia to śmierć mediów. A bez mediów nie ma demokracji – ocenili.

W lutym tego roku Andrzej Andrysiak znów stanął w naszej obronie. Zabrał głos, gdy były już prezydent Zamościa Andrzej W. ogłosił początek kampanii wyborczej (ubiegał się o reelekcję), publikując zdjęcie, na którym trzyma płonący „Tygodnik Zamojski”.

„Jest na to adekwatne słowo: sk****śństwo. Obrzydzenie bierze, że takie „egzemplarze” mają cokolwiek wspólnego z samorządem” – skomentował Dziennikarz Roku Grand Press 2024. her

Powstał Komitet Społeczny imienia Bogumiły Sawy

By spełnić testament

Zmarła przed czterema laty badaczka dziejów Zamościa Bogumiła Sawa cały majątek zapisała na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa narodowego swojego ukochanego miasta, w szczególności na odbudowę studni na Rynku Wielkim. Jej testament został odczytany w zamojskiej katedrze na mszy pogrzebowej.

Miasto Zamość, któremu zapisała cały spadek, niestety, było zmuszone walczyć o niego na drodze sądowej, ale ostatecznie go przejęło.

Sankt Petersburga i Berlina, autorka cennej dokumentacji fotograficznej miasta. To postać zasłużona dla kultury Zamościa i ochrony jego dziedzictwa architektonicznego – a przy tym barwna osobowość, zawsze chodząca swoimi ścieżkami.

„Pani Bogumiła zapadła w pamięć wielu zamościan. W testamentie »przeniosła wszystkie swoje dobro na cele ochrony i promocji dziedzictwa narodowego mia-

Komitet Społeczny spełni ostatnią wolę i marzenia Bogumiły Sawy. Fot. Rafał Zwolak/Facebook

– Do uregulowania pozostaje jeszcze wiele trudnych spraw, ale spełnienie woli testamentowej Pani Bogumiły nareszcie wydaje się możliwe – napisał na swoim profilu na Facebooku prezydent Rafał Zwolak, ogłaszając powstanie Komitetu Społecznego, który spełni jej ostatnią wolę i marzenia.

Komitet Społeczny imienia Bogumiły Sawy powołała grupa dawnych współpracowników oraz bliskich znajomych i przyjaciół badaczki dziejów Zamościa Bogumiły Sawy, a także osób zaangażowanych w ratowanie jej dorobku.

Bogumiła Sawa to historyczka, autorka książek i dziesiątków artykułów, fundatorka projektu rekonstrukcji atyki na ordynackiej Kamienicy Skarbowej, ofiarodawczyni funduszy na budowę pomnika Jana Zamojskiego i na pozyskiwanie archiwaliów z Wiednia, Moskwy,

sta, a w szczególności na rekonstrukcję barokowej studni na Rynku Wielkim, czyniąc władzy miasta i jego mieszkańców spadkobiercami spełnienia Jej ostatniej woli i marzenia. Komitet Społeczny czuje się takim właśnie spadkobiercą i za cel stawia sobie spełnienie marzenia śp. Pani Bogumiły – napisał prezydent, który został honorowym członkiem Komitetu.

Komitet Społeczny będzie działał w następującym składzie: przewodnicząca – Anna Rudy (nasza redakcyjna koleżanka), skarbnik – Piotr Piela, członkowie – Piotr Bartnik, Ewa Dąbska, Maria Fornal, Adam Gąsianowski i Rafał Zwolak.

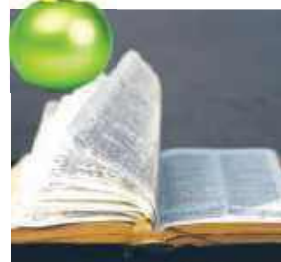
W najbliższym czasie Komitet planuje zorganizowanie dwu wystaw. Jedną poświęconą samej Bogumile Sawie, drugą ukazującą wykonane przez nią bogate zbiory fotografii Zamościa. her

Kartki ze zbiorów Stanisława Rudego.

Zaczęło się od węża. Ale w świętej księdze zwierząt nie brakuje i odgrywają niekiedy ważne role

Biblijne zoo

Waż, dzięki niestawnej historii z raju, już na zawsze stał się symbolem przebiegłości. I może coś w tym jest, bo bezszelestny sposób poruszania się rzeczywiście czyni z niego spryciarza. Dobrą sławę Piśmo Święte przyniosło z pewnością gołębiom, ale i osłowi. Koty natomiast biblia całkowicie przemilczała – nie było to ulubione zwierze Narodu Wybranego.

■ Nie taki wąż zły jak go malują

Węże, osły, lwy, wilki, orły, gołębie – na kartach biblii opisanych jest około 100 zwierząt. Ich obecność pozwala domyślać się jak wyglądała przyroda, ale i funkcjonowanie społeczności w dawnych krajach Bliskiego Wschodu.

Fot. pixabay.com

Ala zaczniemy od węża, bo ten był przecież pierwszy. A do tego popularny; oprócz sceny z Księgi Rodzaju, gdzie skutecznie kusił Ewę, na kartach świętych ksiąg występuje później blisko 50 razy!

Wąż w Biblii jest przede wszystkim synonimem szatana, upadłego anioła, który nakłonił pierwszych ludzi do grzechu. Kojarzony jest ze sprytem i przebiegłością. Ale czy taka jest rzeczywistość natura węży?

– Brak odnoży sprawia, iż nie widać przesuwania się ciała węża. One skutecznie wykorzystują to do podkradania się do ofiary. I pod tym kątem można uznać je za przebiegłe, ale tak przecież wyposażała je natura. U ludzi natomiast ten sposób poruszania się wzbudza odwieczny lęk. Bo „jak on tutaj się znalazł? Jest taki sprytny. Na pewno jest niebezpieczny” – mówi biolog i herpetolog, **Łukasz Sułowski**.

Wężom trzeba jednak oddać sprawiedliwość wskazując na fragmenty najważniejszego dla chrześcijan pisma, w których odegra-

ły rolę pozytywną. Przykładowo, zanim doszło do wyprowadzenia Izraela z Egiptu, Mojżesz miał ogromne wątpliwości czy zdoła przekonać faraona do wypuszczenia gołębia. W Biblii prym wiodą gołębie, które pojawiają się tu około 50 razy. Rola ich była jednak dość smutna, bo najczęściej występowały w charakterze ofiar. Biedny lud, nie mogący pozwolić sobie na złożenie Bogu w ofierze jagnięcia lub kozę, ofiarowywał właśnie dwa gołębie.

Wtedy Bóg przedstawił mu swój plan. „Gdy faraon powie ci: Wykażcie się jakim cudem, powiesz do Aarona: Weź laskę swoją i rzuć ją przed faraona, a zamieni się w węża. Wtedy także faraon wezwał mędrców i czarowników, a czarownicy egipscy uczynili to samo czarami swoimi. Każdy z nich rzucił laskę swoją i zamieniły się w węże. Ale laska Aarona połknęła laski ich” – można przeczytać w Księdze Wyjścia.

Zresztą, już w nowym testamencie sam Jezus podawał węża za wróć sprytu w pozytywnym znaczeniu.

■ Gołębia jak duch

W Piśmie Świętym nie brakuje też ptaków. Powód? Może być prozaiczny. Tereny Palestyny były i są bardzo zróżnicowane jeśli chodzi o środowisko naturalne i, co za tym idzie – bogate w ptactwo.

W Biblii prym wiodą gołębie, które pojawiają się tu około 50 razy. Rola ich była jednak dość

smutna, bo najczęściej występowały w charakterze ofiar. Biedny lud, nie mogący pozwolić sobie na złożenie Bogu w ofierze jagnięcia lub kozę, ofiarowywał właśnie dwa gołębie. Czyli już wówczas powszechnie hodowane ptaki domowe.

Z drugiej strony gołąb, już w Starym Testamencie był też zwierzyną dobrej nowiny. Bo to przecież gołąb przyniósł w dziobie Noemu zieloną gałązkę zwiastując koniec potopu. A biała gołębicą dzięki świętej księdze jest do dziś symbolem Ducha Świętego i z pewnością – łagodności. W takiej postaci Duch Święty objawił się podczas chrztu Jezusa w Jordanie.

Jakie w rzeczywistości są gołębie? To w dużej mierze zależy od rasy, ale wspólnymi mianownikami są na pewno łagodność i unikanie konfrontacji, jeśli nie są do niej zmuszone.

by mógł nas pokonać” – czytamy w Liście do Efezjan, którego autorstwo najczęściej przypisuje się Świętemu Pawłowi.

Cóż, takie porównania nie są bezzasadne, bo ryk lwa – choć niski – jest wyjątkowo donośny. Stojąc kilka metrów od tego drapieżnika jesteśmy narażeni na dźwięk o natężeniu 114 decybeli. Dla porównania – to 25 razy głośniejszy niż... benzynowa kosiarka do trawy. Tak przynajmniej opisują to naukowcy.

Mimo wszystko, dziki kot przedstawiany jest w Biblii najczęściej pozytywnie. W przeciwieństwie do wilka, który otoczony jest większą niesławą niż nawet sam podstępny wąż. W Nowym Testamencie wszystkie użyte wzmiarki o wilku mają wydźwięk bardzo negatywny. „Strzeżcie się fałszywych proroków, którzy przychodzą do was w

■ Bohaterski osioł i tajemnica kota

W Biblii nie brakuje też kopytnych. Na przykład osłów i mułów. Jedne i drugie były zwierzętami jucznymi, pociągowymi. Jeździli na nich nawet bogaci Izraelici.

Osioł towarzyszył Abrahamowi w drodze do Ziemi Obiecanej, na niestrudzonego osiołka Józef i Maryja udali się do Betlejem i to właśnie na grzbiecie osły Jezus wkroczył do Jeruzalem. Osłów nie darzymy dziś zbyt wielkim szacunkiem, a jednak w Piśmie Świętym odegrały one bardzo ważne, i zawsze pozytywne role wykazując się pokorą i siłą. A słynny upór? Hodowcy tych zwierząt twierdzą, że osły wcale nie są uparte, a raczej niezwykle ostrożne. Do tego są bardzo łagodne i przy tym odważne, gdy pojawia się zagrożenie.

Wielki nieobecny na kartach Pisma Świętego? Kot domowy. To

W Biblii jest też kilka wzmianek o orłach. Kontekst nie powinien dziwić, bo jest z godny z dzisiejszym postrzeganiem tych silnych i dumnych ptaków. „Ci, co zaufali Panu, odzyskują siły, otrzymują skrzydła jak orły” – czytamy w Księdze Izajasza.

■ Drapieżne czworonogi

Zejdźmy na ziemię. Lew. Dziś populacja dzikich kotów nie jest imponująco duża, ale w czasach biblijnych były one dość pospolite, szczególnie w dolinie Jordanu.

Na kartach biblii lew budzi uznanie jako silne i odważne zwierze. Sam Jezus nazwany został „lewem z pokolenia Judy”. Są jednak też wzmianki, gdzie wielki kot występuje w negatywnej roli. Np. Święty Piotr do rybaczącego lwa porównuje samego szatana. Zresztą, nie tylko on. „Nasz wróg, Szatan, ryczy swoimi groźbami, wątpliwościami i oskarżeniami, starając się przestraszyć nas, byśmy się poddali,

odzieniu owczym, wewnątrz zaś są wilkami drapieżnymi!” – przestrzega sam Jezus.

„Mimo wszystko, dziki kot przedstawiany jest w Biblii najczęściej pozytywnie. W przeciwieństwie do wilka, który otoczony jest większą niesławą niż nawet sam podstępny wąż.”

Wzmianki o wilkach pojawiają się w każdej z czterech ewangelii. Drapieżniki niosą ze sobą zagrożenie, są kojarzone z wściekłością, złem, podstępem, okrucieństwem. Czy rzeczywiście taka jest natura wilka? Ależ skąd. Są to niewątpliwie skuteczne i sprytnie drapieżniki, ale na co dzień wykazują się opiekuńczością i niezwykłą lojalnością wobec najbliższych.

może wydawać się dziwne biorąc pod uwagę, że wśród starożytnych Egipcjan koty otaczane były ogromnym szacunkiem, niemal czcią. Może jednak właśnie tu leży przyczyna?

Niektórzy twierdzą, że kot mógł Izraelitom kojarzyć się przecież z trudnym okresem spędzonym w Egipcie. I, co za tym idzie – z pogaństwem, od którego chcieli się przecieć odciąć. Powód nie jest do końca znany, ale faktem jest, że w Piśmie Świętym koty, prawdopodobnie nieprzypadkowo, zignorowano.

Jednak ostatecznie spadły na cztery łapy; bo Kościół katolicki spojrzawszy na nie w końcu przychylnym okiem. A to z powodu dumy. Gdy ta szalała w Europie, to właśnie pogańskie koty pomagały uporać się z plagą przenoszących jej szczurów. Dodajmy, że – o ironio – współczesna Jeruzolima jest jednym z największych kociach skupisk na świecie. Kilka lat temu szacowano, że w całym Izraelu, na około 9 milionów ludzi, przypadało aż 2 mln kotów.

jn

PROGRAM TELEWIZYJNY

www.tygodnikzamajski.pl

poniedziałek

20:00 **Cale szczęście** ** komedia, Polska 2019 (TVN 7)
 20:20 **Pojutrze** ** katastroficzny, USA 2004 (Polsat)
 21:30 **Złe mamuśki** ** komedia, USA 2016 (TVN)
 23:20 **Negatyw** ** obyczajowy, Polska 2022 (TVP 2)
 23:35 **Notting Hill** *** komedia, Wielka Brytania/USA 1999 (TVN)
 00:10 **Czas patriotów** *** thriller, USA 1992 (TVP 1)

wtorek

20:00 **Sztanga i cash** *** komedia kryminalna, USA 2013 (TVN 7)
 21:30 **Sekcja rytmiczna** ** thriller, USA/Wielka Brytania 2020 (TVN)
 22:50 **Sierota** *** horror, USA/Kanada 2009 (TVN 7)
 01:15 **Śmierć jak kromka chleba** *** dramat, Polska 1994 (TVP 1)

środa

20:10 **Inna kobieta** *** komedia, USA 2014 (Polsat)
 21:30 **Jądro Ziemi** ** katastroficzny, USA/Wielka Brytania 2003 (TVN)
 21:35 **Gra szpiegów** *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2020 (TVP 1)
 21:50 **Skok na kasę** *** komedia kryminalna, USA 2008 (TVN 7)
 23:00 **Mój przyjaciel szpieg** ** komedia sensacyjna, USA 2020 (TVP 2)
 00:20 **Reich** *** sensacyjny, Polska 2001 (TVN)

czwartek

20:00 **Jak przeżyć święta** ** komedia, USA 2004 (TVN 7)
 20:10 **27 sukienek** *** komedia romantyczna, USA 2008 (Polsat)
 22:30 **Pasażerowie** *** dramat s-f, USA/Australia 2016 (Polsat)
 22:35 **Pilsudski** *** dramat biograficzny, Polska 2019 (TVN)
 23:15 **Dom nad jeziorem** *** melodramat, USA/Australia 2006 (TVN 7)

23:55 **Operacja Świt** *** dramat wojenny, USA 2006 (TVP 2)
 00:15 **Yesterday** *** dramat, Polska 1984 (TVP 1)

piątek

19:55 **Spider-Man: Poprządkaj multiversum** *** s-f, USA 2023 (Polsat)
 20:00 **Wonder Woman 1984** *** s-f, USA 2020 (TVN)
 20:00 **Zimowa opowieść** *** melodramat, USA 2014 (TVN 7)
 22:10 **Kogel Mogel** *** komedia, Polska 1988 (TVP 1)
 22:30 **300** **** przygodowy, USA 2006 (TVN 7)
 23:00 **Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka** *** przygodowy, USA/Niemcy/Chiny 2008 (Polsat)
 23:20 **Podróż na sto stóp** *** komedia, Indie/USA/ZE 2014 (TVP 2)
 01:35 **Cicha noc** ** czarna komedia, Wielka Brytania 2021 (Polsat)

sobota

17:45 **Świat według T.S. Spiveta** *** przygodowy, Francja/Kanada 2013 (TVN 7)
 20:00 **Król Skorpion** ** przygodowy, USA 2002 (TVN 7)
 20:20 **Parker** *** sensacyjny, USA 2013 (TVP 1)
 21:50 **Holiday** *** komedia romantyczna, USA 2006 (TVN)
 22:25 **Wyścig z czasem** *** thriller s-f, USA 2011 (TVP 2)
 22:30 **Londyński bulwar** *** dramat kryminalny, USA 2010 (TVP 1)
 00:20 **Wszyscy święci New Jersey** *** sensacyjny, USA 2021 (TVN 7)
 00:35 **Saga Zmierzch: Zaćmienie** *** horror, USA 2010 (TVN)
 01:15 **Sekretne okno** *** thriller, USA 2004 (Polsat)

niedziela

15:50 **Mała księżniczka** *** familijny, USA 1995 (TVN 7)
 17:55 **W krzywym zwierciadle: Witaj Święty Mikołaju!** ** komedia, USA 1989 (TVN 7)
 20:00 **Dzika furia** ** przygodowy, USA 2018 (TVN 7)
 20:00 **Władza** *** thriller, USA 2013 (TVP 2)
 20:20 **Jeden dzień** *** melodramat, USA 2011 (TVP 1)
 20:40 **Saga Zmierzch: Przed świtem** ** horror, USA 2011 (TVN)
 22:15 **Kincsem. Miłość i hazard** *** przygodowy, Węgry 2017 (TVP 1)
 22:25 **Fokus** *** komedia kryminalna, USA 2015 (TVN 7)
 02:35 **Błękitna laguna: Przebudzenie** *** thriller, USA 2012 (Polsat)

poniedziałek

20:00 **Vinci** *** komedia Polska 2004 (TVN 7)
 20:05 **Cudowny chłopak** *** obyczajowy, USA 2017 (TVP 2)
 20:10 **Mega Hit: Exodus: Bogowie i królowie** ** przygodowy, USA/Wielka Brytania 2014 (Polsat)

20:30 **Śmierć nadejdzie jutro** *** thriller, USA/Wielka Brytania 2002 (TVP 1)
 22:50 **Morderstwo w Orient Expressie** *** kryminal, Wielka Brytania 1974 (TVP 2)
 23:20 **Łowca androidów** *** s-f, USA 1982 (Polsat)
 01:10 **Jeden dzień** *** melodramat, USA 2011 (TVP 1)

wtorek

08:05 **Józef i Maryja** ** dramat, Kanada 2016 (TVP 1)
 10:35 **Święty Mikołaj z 34 Ulicy** *** komedia obyczajowa, USA 1994 (Polsat)
 11:05 **Rozmowy kontrolowane** *** komedia, Polska 1991 (TVP 1)
 11:20 **Skok przez płot** *** animowany, USA 2006 (TVN)
 12:55 **Happy Feet: Tupot małych stóp** *** animowany, USA 2006 (TVN)
 17:45 **Człowiek w żelaznej masce** *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 1998 (TVP 2)
 19:30 **Listy do M.** *** komedia, Polska 2011 (TVN)
 20:00 **Władca pierścieni: Drużyna Pierścienia** **** fantasy, Nowa Zelandia/USA/Niemcy 2001 (TVN 7)
 21:30 **Afera Thomasa Crowna** *** sensacyjny, USA 1999 (TVP 2)
 21:55 **Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć** *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 2016 (TVN)
 22:15 **Rodziny dom wariatów** *** komedia, USA 2005 (Polsat)
 00:40 **Wciąż ją kocham** *** dramat, USA 2010 (TVN)

środa

07:45 **Grinch** *** animowany, Francja/USA 2018 (Polsat)
 10:35 **Legalna blondynka** *** komedia, USA 2001 (TVP 2)
 11:25 **Ekspres polarny** *** animowany, USA 2004 (TVN 7)
 13:10 **Znachor** *** dramat, Polska 1981 (TVP 1)
 13:30 **Film o pszczołach** *** animowany, USA 2007 (TVN 7)
 14:05 **Zaczarowana** *** musical fantasy, USA/Nowa Zelandia 2007 (Polsat)
 14:05 **Córka króla** *** przygodowy, USA/Chiny 2022 (TVN)
 15:20 **Mała stopa** *** animowany, USA 2018 (TVN 7)
 16:05 **Shazam!** *** s-f, USA 2019 (TVN)
 16:20 **Nie ma mocnych** *** komedia, Polska 1974 (TVP 2)
 18:00 **Trzej muszkieterowie** *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 1973 (TVP 2)
 19:30 **Listy do M. 2** ** komedia, Polska 2015 (TVN)
 20:00 **Kraina lodu 2** *** animowany, USA 2019 (Polsat)
 20:00 **Władca pierścieni: Dwie wieże** **** fantasy, Nowa Zelandia/USA 2002 (TVN 7)
 21:45 **Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda** *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 2018 (TVN)
 22:20 **Casino Royale** *** sensacyjny, USA 2006 (TVP 1)

czwartek

11:50 **Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świt** *** fantasy, USA 2010 (Polsat)
 12:10 **Miś** *** komedia, Polska 1980 (TVP 1)
 15:40 **Wonder Woman 1984** *** s-f, USA 2020 (TVN)

16:05 **Kochaj albo rzuć** *** komedia, Polska 1977 (TVP 2)
 16:30 **Kraina lodu 2** *** animacja/musical, USA 2019 (Polsat)
 18:10 **Czterech muszkieterów** *** przygodowy, Hiszpania/USA 1974 (TVP 2)
 19:30 **Listy do M. 3** ** omedia, Polska 2017 (TVN)
 20:00 **Władca pierścieni: Powrót króla** **** fantasy, Nowa Zelandia/USA/Niemcy 2003 (TVN 7)
 20:30 **Gambit, czyli jak ograć króla** *** komedia kryminalna, USA 2012 (TVP 1)
 21:50 **Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledorea** *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 2022 (TVN)
 22:05 **Quantum of Solace** *** sensacyjny, USA 2008 (TVP 1)
 23:15 **Szkłana pułapka** *** sensacyjny, USA 1988 (Polsat)

piątek

19:30 **Listy do M. 4** ** komedia, Polska 2020 (TVN)
 19:55 **Król Lew** *** animowany, USA 2019 (Polsat)
 20:00 **Zły Mikołaj** *** komedia, USA/Niemcy 2003 (TVN 7)
 20:30 **Galimatias, czyli Kogel-Mogel 2** *** komedia, Polska 1989 (TVP 1)
 21:55 **Uwierz w ducha** *** melodramat, USA 1990 (TVN)
 21:55 **1800 gramów** *** dramat obyczajowy, Polska 2019 (TVN 7)
 22:15 **Skyfall** *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2012 (TVP 2)
 01:55 **Łowca androidów** *** s-f, USA/Hongkong 1982 (Polsat)

sobota

13:25 **Jack Frost** *** familijny, USA 1998 (TVN)
 15:40 **Kung Fu Panda 3** *** animowany, USA/Chiny 2016 (TVN)
 19:30 **Bodyguard** *** dramat sensacyjny, USA 1992 (TVN)
 20:00 **Red** *** sensacyjny, USA 2010 (TVP 2)
 20:00 **Złoty kompas** ** fantasy, USA/Wielka Brytania 2007 (TVN 7)
 20:20 **Chrzczny** ** komedia, Polska 2021 (TVP 1)
 22:00 **Spectre** *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2015 (TVP 1)
 00:35 **Posejdon** *** katastroficzny, USA 2006 (TVN 7)
 00:55 **Parszywa dwunastka** *** dramat wojenny, USA/Wielka Brytania 1967 (Polsat)

niedziela

08:45 **Janosik** *** przygodowy, Polska 1974 (TVP 1)
 20:00 **Infiltracja** *** sensacyjny, USA/Hong Kong 2006 (TVN 7)
 20:00 **Pretty Woman** *** komedia romantyczna, USA 1990 (Polsat)
 20:00 **Wybuchowa para** *** komedia sensacyjna, USA 2010 (TVP 2)
 21:55 **Chór** *** dramat, USA 2014 (TVP 2)
 22:05 **Nie czas umierać** *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2021 (TVP 1)
 22:25 **(Nie)znajomi** *** komediodramat, Polska 2019 (Polsat)
 23:30 **Sylwester w Nowym Jorku** *** komedia, USA 2011 (TVN)

**** rewelacja *** bardzo dobry ** dobry * słaby

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie, dokonane przez stacje po wysłaniu gazety do drukarni.

wszystkie kanały dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej film tylko dla dorosłych

katastroficzny, wtorek (17 grudnia) 20:10 (Polsat)

Szef NASA Dan Truman i jego zespół odkrywają, że w stronę Ziemi zmierza olbrzymia asteroida. Jej zderzenie z planetą spowoduje zagładę. Truman pośpiesznie opracowuje plan ocalenia. Jego koncepcja zakłada dotarcie do asteroidy promem kosmicznym i umieszczenie ładunków nuklearnych w wywierconych wcześniej otworach. Ich wybuch ma spowodować zmianę trasy lotu asteroidy.

dramat, USA 1997, niedziela (22 grudnia) 20:00 (Polsat)

Łowca skarbów przeszukuje wrak „Titanica”, chcąc odnaleźć brylant zwany Sercem Oceanu. W spoczywającym na dnie morza sejfie natrafia jedynie na szkielet przedstawiający dziewczynę, która ma na sobie naszyjnik z klejnotem. Informacja o tym dociera do Rose Dawson Calvert. Staruszka rozpoznaje siebie na rysunku. Wraca pamięcią do tamtych wydarzeń.

komedia, USA 1990, wtorek (Wigilia) 20:00 (Polsat)

Rodzina McAllisterów zamierza spędzić Święta Bożego Narodzenia we Francji. Niestety w dzień wyjazdu omal nie spóźniają się na samolot. W wyniku zamieszania w drodze na lotnisko, zapominając zabrać ze sobą 8-letniego Kevina. Chłopiec zostaje w domu i od tej pory musi sam sobie radzić ze wszystkim w czym do tej pory wyręczał go rodzice. Na dodatek dwóch złodziejaszków planuje okraść dom McAllisterów.

komediodramat, USA 1961, środa (Boże Narodzenie) 08:00 (TVP 1)

Holly Golightly przyjeżdża z prowincji do Nowego Jorku z myślą o zrobieniu wielkiej kariery. Dziewczyna prowadzi ekscentryczny tryb życia, jest zwirowana i nierozważna. Pewnego wieczoru poznaje nowego lokatora, Paula Varjaka, początkującego pisarza, z którym się zaprzyjaźnia. Wkrótce mężczyzna uświadamia sobie, że jest zakochany w Holly. Ona odrzuca jednak jego oświadczenia, marząc o małżeństwie z milionerem...

przygodowy, czwartek (Boże Narodzenie) 13:20 (TVN)

Właściciel największej na świecie fabryki czekolady, ekscentryk Willy Wonka, wypuszcza na rynek serię batonów zawierających specjalne kupony. Ten, kto je odnajdzie, spędzi niezapomniane chwile w bajecznie kolorowej fabryce czekolady. Jednym z zwycięzców jest ubogi chłopiec Charlie. Wraz z dziadkiem i czworgiem innych dzieci stawia się w zakładzie. Z czasem jednak wizyta przybiera zupełnie nieoczekiwany obrót...

komedia, USA 2000, piątek (27 grudnia) 20:00 (TVP 2)

Nick Marshall chce awansować na dyrektora agencji reklamowej. Zarząd jednak znalazł na to miejsce lepszego kandydata - kobietę. Nick coraz częściej zaczyna sięgać po alkohol. Wkrótce przydarza mu się nieszczypliwy wypadek, którego skutkiem ubocznym jest szczególna zdolność poznawania myśli kobiet. Jest przerażony tym odkryciem, jednak szybko dochodzi do wniosku, że może dzięki niemu odnieść wiele różnych korzyści.

TVP 1

05:05 Dziedzictwo (432) – telenowela
05:55 Info Poranek – magazyn informacyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban – magazyn
08:00 Akcja 38 (491) – telenowela
08:00 Ranczo (125) – serial obyczajowy
09:50 Komisarz Alex (16) – serial kryminalny
10:45 Ojciec Mateusz (152) – serial kryminalny
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (248) – serial historyczny
12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda – program informacyjny
12:35 To się opłaca – magazyn poradnikowy
12:50 BBC w Jedynce: Serengeti II (6) – serial dokumentalny
14:00 Wichrowe wzgórce (70) – serial obyczajowy
14:55 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16:05 Dziedzictwo (433) – telenowela
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
17:55 Klan (4430) – telenowela
18:25 Reportery – magazyn
18:45 Akcja 38 (518) – telenowela
19:30 Wiadomości 19:30
19:55 Pytanie dnia – program publ.
20:10 Sport
20:15 Pogoda

20:30 Teatr Telewizji: Rozmowy przy wy-cinaniu lasu
spektakl teatralny, Polska 1998
22:20 Świat bez fikcji: Wesołych Świąt – film dokumentalny, Irlandia 2023
23:25 Balans białej – magazyn
00:10 ZŁAS PATRIOTÓW ***
thriller, USA 1992
02:20 MIŁOŚĆ I TURBULENCJE **
komedia romantyczna, Francja 2013
04:00 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
TVP 2
04:30 Na dobre i na złe (920) – serial obyczajowy
05:30 M jak miłość (1723) – serial obyczajowy
06:25 Dobre historie – magazyn
06:55 Barwy szczęścia (3093) – serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn kulinarny
11:15 Okrasa lamie przepisy – magazyn kulinarny
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn
12:30 Kolo fortuny – teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (93) – serial obyczajowy
14:00 Va Banque – teleturniej
14:30 Na sygnale (646) – serial fabularno-dokumentalny
15:00 Na dobre i na złe (937) – serial obyczajowy
15:50 Przepis dnia – magazyn kulinarny
16:00 Kolo fortuny – teleturniej
16:35 Familia – teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja (94) – serial obyczajowy
18:15 Va Banque – teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19:25 Barwy szczęścia (3093, 3094) – serial obyczajowy
20:55 M jak miłość (1836) – serial obyczajowy
21:55 Na sygnale (647) – serial fabularno-dokumentalny
22:30 Krew z krwi (2710) – serial sensacyjny
23:20 NEGATYW ***
obyczajowy, Polska 2022
00:50 O mnie się nie martw (12) – serial komediowy
01:50 MÓJ PIĘKNY SYN ***
dramat, USA 2018
03:55 Rodzinka.pl – serial komediowy
polnet
06:00 Nowy dzień – program informacyjny
08:30 Malanowski i Partnerzy (377, 378) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Sekrety rodziny (275) – serial paradowy
10:30 Dlaczego ja? (962) – serial paradowy
11:30 Gliniarze (894-896) – serial paradowy
14:35 Dlaczego ja? (1211) – serial paradowy
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja – magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 (826) – serial paradowy
17:00 Gliniarze (589) – serial paradowy
18:00 Pierwsza miłość (3915) – serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia

19:18 Gość Wydarzeń – program publ.
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko (57) – serial kryminalny
20:20 POJUTRZE **
katastroficzny, USA 2004
23:00 ACCIDENT MAN: WAKACJE ZABÓJCY ***
sensacyjny, Wielka Brytania 2022
01:05 Niezłomny duch **
dramat wojenny, Chiny/USA 2018
04:00 Zjedź Alaskę – magazyn kulinarny
04:40 Disco Gramy – program rozr.
tvp
05:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny
05:55 Ukryta prawda (927) – serial paradowy
06:50 Kuchenne rewolucje – program rozr.
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr.
12:15 Ukryta prawda (1396, 1397) – serial paradowy
14:20 Detektyw (63) – serial paradowy
15:20 Doradca smaku – magazyn kulinarny
15:30 Ukryta prawda (1487) – serial paradowy
16:35 Kuchenne rewolucje – program rozr.
17:40 Detektyw (75) – serial paradowy
18:35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! – magazyn reporterów
20:00 Doradca smaku – magazyn kulinarny
20:10 Na Wspólnej (3934) – serial obyczajowy

poniedziałek 16.12.2024

20:50 Milionerzy – teleturniej
21:30 ZŁE MAMUŠKI **
komedia, USA 2016
23:35 NOTTING HILL ***
komedia, Wielka Brytania/USA 1999
02:10 Co za tydzień – magazyn
02:45 Szpital (388) – serial paradowy
03:45 Uwaga! – magazyn interwencyjny
04:05 Nauka jazdy – program edukacyjny
04:40 Recepta na stary dom – program edukacyjny
05:10 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy
tvp
05:15 Szkoła (853, 611) – serial paradowy
07:15 Szpital (420) – serial paradowy
08:15 Ukryta prawda (1274, 1167, 1168) – serial paradowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy (881, 882) – serial kryminalny
12:50 Detektyw (5) – serial paradowy
13:50 Opowieści małżeńskie (6) – serial obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (574, 575) – serial paradowy
16:50 Kobieta na krańcu świata (3) – serial dokumentalny
17:20 Sprytnie pomysły Jagdy – program rozr.
17:55 Zagadki losu (28) – serial paradowy
18:55 Ukryta prawda (1358) – serial paradowy

TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:20 Reportery 08:35 Kryminalna Siódemka 08:55 Poczet świrów polskich 09:30 Jesień na RODOŚ 10:00 Przysięga 10:45 Kupuj świadome 11:00 Na ratunek ogrodom 11:30 Europa z bliska 12:00 Kuchenne recepty 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Rozmowy (nie)wygodne 14:15 Obalamy mity medyczne 14:30 Program informacyjny 14:30 14:50 Pogoda 15:00 Koronka 15:20 Kupuj świadome 15:30 Panorama 15:45 Magazyn Sportowy 16:00 Miłego popołudnia 16:30 Panorama 16:45 Miłego popołudnia 17:55 Reportaż 18:10 Lubelski Obszar Metropolitalny 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Dar Serca za Dar Serca 19:30 Wynalazki na medal 19:45 Kryminalna Siódemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 Niezwykłe historie z pocztówek 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama i pogoda 22:00 Przepis dnia 22:10 Telekurier

TVP 1

05:05 Dziedzictwo (433) – telenowela
05:55 Info Poranek – serwis informacyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska – magazyn
08:00 Akcja 38 (492) – telenowela
08:00 Ranczo (126) – serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex (17) – serial kryminalny
10:45 Ojciec Mateusz (153) – serial kryminalny
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (249) – serial historyczny
12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda – program informacyjny
12:35 Magazyn Rolniczy – magazyn poradnikowy
12:55 Natura w Jedynce: Ukryte cuda europejskiej przyrody (1) – film dokumentalny, Holandia 2022
14:00 Wichrowe wzgórce (71) – serial obyczajowy
14:55 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16:05 Dziedzictwo (434) – telenowela
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
17:55 Klan (4431) – telenowela
18:25 Reportery – magazyn
18:45 Akcja 38 (519) – telenowela
19:30 Wiadomości
19:55 Pytanie dnia – program publ.
20:10 Sport
20:15 Pogoda

20:30 Korona królów. Jagiellonowie (250) – serial historyczny
21:05 Na tropach przeszłości (5) – serial kryminalny
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23:10 Na tropach przeszłości (6) – serial kryminalny
00:10 Cafe Dancing, czyli Muzyka rozrywkowa dwudziestolecia międzywojennego – film dokumentalny, Polska 2023
01:15 ŚMIERĆ JAK KROMKA CHLEBA **
dramat, Polska 1994
03:25 GWIAZDKOWA RANDKA MOJEGO TATY **
film obyczajowy, Wielka Brytania 2020
TVP 2
04:35 Na dobre i na złe (921) – serial obyczajowy
05:30 M jak miłość (1724) – serial obyczajowy
06:25 Serce dla powodźian – reportaż
06:55 Barwy szczęścia (3094) – serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn
11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bulecką – magazyn
11:50 Lena na Bałkanach (3) – cykl reportaży
12:30 Kolo fortuny – teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (94) – telenowela
14:05 Va Banque – teleturniej
14:35 Na sygnale (647) – serial fabularno-dokumentalny

15:05 M jak miłość (1836) – serial obyczajowy
15:50 Przepis dnia – magazyn kulinarny
16:00 Kolo fortuny – teleturniej
16:35 Familia – teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (95) – telenowela
18:15 Va Banque – teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19:25 Barwy szczęścia (3094) – serial obyczajowy
19:55 Przepis dnia – magazyn kulinarny
20:05 Barwy szczęścia (3095) – serial obyczajowy
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” – magazyn
20:55 M jak miłość (1837) – serial obyczajowy
21:55 Na sygnale (648) – serial fabularno-dokumentalny
22:30 Głina (10) – serial kryminalny
23:30 NADZIEJA **
dramat, Norwegia 2019
01:45 UKŁAD ***
thriller, Wielka Brytania/USA 2013
03:30 Zwycięstwo za wszelką cenę – film dokumentalny, Francja 2024
polnet
06:00 Nowy dzień – program informacyjny
08:30 Malanowski i Partnerzy (379, 380) – serial paradowy
09:30 Sekrety rodziny (276) – serial paradowy
10:30 Dlaczego ja? (963) – serial paradowy
11:30 Gliniarze (897-899) – serial paradowy
14:35 Dlaczego ja? (1212) – serial paradowy
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda

16:20 Interwencja – magazyn
16:30 Na ratunek 112 (827) – serial paradowy
17:00 Gliniarze (590) – serial paradowy
18:00 Pierwsza miłość (3916) – serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość Wydarzeń – program publ.
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko (58) – serial kryminalny
20:10 ARMAGEDDON ***
katastroficzny, USA 1998
23:20 POJUTRZE ***
katastroficzny, USA 2004
02:10 WÓŁD DO ŚMIERCI 2 **
sensacyjny, USA 2007
04:05 Zjedź Alaskę (12) – magazyn kulinarny
04:45 Disco Gramy – muz. program rozr.
05:25 Telezakupy TV Okazje
tvp
05:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny
05:55 Ukryta prawda (923) – serial paradowy
06:50 Kuchenne rewolucje – program rozr.
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr.
12:15 Ukryta prawda (1390, 1670) – serial paradowy
14:20 Detektyw (154) – serial paradowy
15:20 Doradca smaku – magazyn kulinarny
15:30 Ukryta prawda (1484) – serial paradowy
16:35 Kuchenne rewolucje – program rozr.
17:40 Detektyw (72) – serial paradowy
18:40 Sport
18:50 Pogoda

wtorek 17.12.2024

19:00 Fakty
19:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny
20:00 Doradca smaku – magazyn kulinarny
20:10 Na Wspólnej (3931) – serial obyczajowy
20:50 Milionerzy – teleturniej
21:30 SEKCJA RYTMICZNA **
thriller, USA/Wielka Brytania 2020
23:40 Czas na Show. Drag Me Out – program rozr.
00:45 Słepnac od świateł (7) – miniserial
02:15 Szpital (384) – serial paradowy
03:15 Uwaga! – magazyn interwencyjny
03:35 Nauka jazdy – program edukacyjny
04:05 Recepta na stary dom – program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione? – program popularnonaukowy
tvp
05:15 Szkoła (849, 607) – serial paradowy
07:15 Szpital (416) – serial paradowy
08:15 Ukryta prawda (1270, 1159, 1160) – serial paradowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy (873, 874) – serial kryminalny
12:50 Detektyw (1) – serial paradowy
13:50 Opowieści małżeńskie (2) – serial paradowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (565, 566) – serial fabularno-dok.
16:55 Zagadki losu (20, 21) – serial paradowy
18:55 Ukryta prawda (1354) – serial paradowy

TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:20 Reportery 08:35 Kryminalna Siódemka 08:55 Dobry tytuł 09:30 Mikrokomosy 10:00 Przysięga 10:45 Kupuj świadome 11:00 Rok w ogrodzie 11:30 Szlachetne zdrowie 12:00 Rączka gotuje 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Bez retuszu 14:05 Ciekawie niech historia 14:30 Panorama i pogoda 15:00 Koronka 15:20 Kupuj świadome 15:30 Panorama 15:45 Prosto z lasu 16:00 Miłego popołudnia 16:30 Panorama 16:45 Miłego popołudnia 17:55 Akademia Górnicza Łączna 18:10 Zdrowie w Twoich rękach 18:30 Panorama i pogoda 18:55 Pogoda 19:00 Stop! Kultura 19:20 Bezbieżnie 19:30 Europa z bliska 19:45 Kryminalna Siódemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 Lubelski Obszar Metropolitalny 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama 22:00 Studio LOTTO

TVP 1

05:05 Dziedzictwo (434) – telenowela
05:55 Info Poranek – program informacyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Advent. Rodzina na Święta: Kiedy dać dziecku telefon? – magazyn
08:00 Akcja 38 (493) – telenowela
08:50 Ranczo (127) – serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex (18) – serial kryminalny
10:45 Ojciec Mateusz (154) – serial kryminalny
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (250) – serial historyczny
12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda – program informacyjny
12:35 Rok w ogrodzie Extra – magazyn
12:55 Natura w Jedynce: Ukryte cuda europejskiej przyrody – film dokumentalny, Holandia 2022
14:00 Wichrowe wzgórce (72) – serial obyczajowy
14:55 Jaka to melodia? – teleturniej
15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16:05 Dziedzictwo (435) – telenowela
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? – teleturniej
17:55 Klan (4432) – telenowela
18:25 Reportery – magazyn
18:45 Akcja 38 (520) – telenowela
19:30 Wiadomości 19:30
19:55 Pytanie dnia – program publ.
20:10 Sport
20:15 Pogoda

20:30 Królowie (1) – serial historyczny
21:00 Reportaż
21:35 GŁA SZPIEGÓW ***
sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2020
23:35 AŁ DO ŚMIERCI **
thriller, USA/Wielka Brytania/Niemcy/Bulgaria 2007
01:30 Magazyn Ekspresu Reporterów – program publ.
02:35 CZAS PATRIOTÓW ***
sensacyjny, USA 1992
04:40 Notacje – cykl dokumentalny
TVP 2
04:35 Na dobre i na złe (922) – serial obyczajowy
05:30 M jak miłość (1725) – serial obyczajowy
06:25 Mozaika żydowska – magazyn
06:55 Barwy szczęścia (3095) – serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn
11:15 Advent. Rodzina na Święta: Jak obać o relacje z teściami? – magazyn
11:50 Tańcząca ze światem: Tunezja – magazyn
12:30 Kolo fortuny – teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (95) – serial obyczajowy
14:05 Va Banque – teleturniej
14:35 Na sygnale (648) – serial fabularno-dokumentalny
15:05 M jak miłość (1837) – serial obyczajowy
15:50 Przepis dnia – magazyn kulinarny

16:00 Kolo fortuny – teleturniej
16:35 Familia – teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (96) – serial obyczajowy
18:15 Va Banque – teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19:25 Barwy szczęścia (3095, 3096) – serial obyczajowy
20:55 Na dobre i na złe (938) – serial obyczajowy
21:55 Na sygnale (649, 650) – serial fabularno-dokumentalny
23:00 MÓJ PRZYJACIEL SZPIEG **
komedia sensacyjna, USA 2020
00:50 Krok od Nieba (43, 44) – serial obyczajowy
02:55 Najdłuższe pożegnanie – film dokumentalny, USA 2023
polnet
06:00 Nowy dzień – program informacyjny
08:30 Malanowski i Partnerzy (381, 382) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Sekrety rodziny (277) – serial paradowy
10:30 Dlaczego ja? (964) – serial paradowy
11:30 Gliniarze (900-902) – serial paradowy
14:35 Dlaczego ja? (1213) – serial paradowy
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja – magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 (828) – serial paradowy
17:00 Gliniarze (591) – serial paradowy
18:00 Pierwsza miłość (3917) – serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia
19:20 Gość Wydarzeń – program publ.
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko (59) – serial kryminalny
20:10 INNA KOBIETA ***
komedia, USA 2014
22:30 AGENCJA BARDO SPECJALNI **
komedia, USA 2004
01:05 SKĄD WIESZ? **
komedia, USA 2010
03:40 Nasz nowy dom – reality show
04:45 Disco Gramy – muz. program rozr.
05:25 Telezakupy
tvp
05:30 Uwaga! – magazyn reporterów
05:55 Ukryta prawda (929) – serial paradowy
06:50 Kuchenne rewolucje – program rozr.
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr.
12:15 Ukryta prawda (1400, 1401) – serial paradowy
14:20 Detektyw (65) – serial kryminalny
15:20 Doradca smaku – magazyn kulinarny
15:30 Ukryta prawda (1499) – serial paradowy
16:35 Kuchenne rewolucje – program rozr.
17:40 Detektyw (77) – serial kryminalny
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! – magazyn reporterów
20:00 Doradca smaku – magazyn kulinarny
20:10 Na Wspólnej (3936) – serial obyczajowy

środa 18.12.2024

20:50 Milionerzy – teleturniej
21:30 JĄDRO ZIEMI **
katastroficzny, USA/Wielka Brytania 2003
00:20 REICH ***
sensacyjny, Polska 2001
02:10 Herkules (7) – serial kryminalny
03:05 MasterChef – program kulinarny
04:30 Uwaga! – magazyn reporterów
04:45 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy
tvp
05:15 Szkoła (855, 613) – serial paradowy
07:15 Szpital (422) – serial paradowy
08:15 Ukryta prawda (1276, 1171, 1172) – serial paradowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy (885, 886) – serial kryminalny
12:50 Detektyw (7) – serial kryminalny
13:50 Opowieści małżeńskie (8) – serial paradowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (578, 579) – serial fabularno-dokumentalny
16:55 Zagadki losu (31, 32) – serial paradowy
18:55 Ukryta prawda (1360) – serial paradowy
20:00 SZCZĘŚLIWE ŚWIĘTA **
komedia, USA 2014
21:50 SKOK NA KASĘ ***
komedia kryminalna, USA 2008

TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:20 Reportery 08:35 Kryminalna Siódemka 08:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 09:30 Magiczne Podhale 10:00 Przysięga 10:45 Kupuj świadome 11:00 Zielnik regionalny 11:30 Wiek to tylko liczba 12:00 Pospolu z wierzchem i wołu 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Sprawdzamy 13:50 Portfel Kowalskiego 14:20 Niezwykłe misje 14:30 Panorama i pogoda 15:00 Koronka 15:20 ZUS bez tajemnic 15:30 Panorama 15:45 Jedz na zdrowie 16:00 Miłego popołudnia 16:30 Panorama 16:45 Miłego popołudnia 17:55 Zdarzenia 18:10 Naturalnie Lubelskie 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Magazyn Sportowy 19:15 Na Tropach Historii 19:30 Szpe-racze 19:45 Kryminalna Siódemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 NaUKA 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama i pogoda 22:10 Telekurier

TVP 1 05:10 Dziedzictwo (435) – telenowela 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Dobrze historie: Przedszkole dla seniorów – magazyn 08:00 Akacja 38 (494) – telenowela 08:00 Ranczo (128) – serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex (19) – serial kryminalny 10:45 Ojciec Mateusz (155) – serial kryminalny 11:35 Serial fabularny 12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy 12:30 Agropogoda – program informacyjny 12:35 To się opłaca – magazyn 12:55 Natura w Jedynce: Ukryte cuda europejskiej przyrody, Polska – cykl dokumentalny 14:00 Wichrowe wzgórze (73) – serial obyczajowy 14:55 Jaka to melodia? – teleturniej muz. 15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16:05 Dziedzictwo (436) – telenowela 17:00 Telexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? – teleturniej muz. 17:55 Klan (4433) – telenowela 18:25 Reporterzy – magazyn 18:45 Akacja 38 (521) – telenowela 19:30 Wiadomości 19.30 19:55 Pytanie dnia – program publ. 20:10 Sport 20:15 Pogoda	TVP 2 20:30 Królowie (2) – serial historyczny 21:05 Ojciec Mateusz (400) – serial kryminalny 22:05 Sprawa dla reportera – magazyn 23:05 Polski Broadway, czyli kabaret dwudziestolecia międzywojennego – film dokumentalny 00:15 YESTERDAY *** dramat, Polska 1984 01:55 AZ DO ŚMIERCII *** thriller, USA/Wielka Brytania/Niemcy/Bulgaria 2007 03:55 Raport specjalny – magazyn TVP 2 04:30 Na dobre i na złe (923) – serial obyczajowy 05:25 M jak miłość (1726) – serial obyczajowy 06:20 Operacja zdrowie: Choroba Parkinsona – magazyn 06:55 Barwy szczęścia (3096) – serial obyczajowy 07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11:15 Wspólny dom – magazyn 11:50 Dobry tytuł – magazyn literacki 12:30 Kolo fortuny – teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja (96) – serial obyczajowy 14:05 Va Banque – teleturniej 14:35 Na sygnale (649) – serial fabularno-dokumentalny 15:05 La Promesa (48) – serial obyczajowy 15:50 Przepis dnia – magazyn 16:00 Kolo fortuny – teleturniej 16:35 Familiada – teleturniej	17:20 Miłość i nadzieja (97) – serial obyczajowy 18:15 Va Banque – teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19:25 Barwy szczęścia (3096) – serial obyczajowy 19:55 Przepis dnia – magazyn kulinarny 20:05 Barwy szczęścia (3097) – serial obyczajowy 20:50 Tak to leciało! – teleturniej muz. 21:50 Kruk (2) – serial kryminalny 22:45 Informacje kulturalne 23:05 Hala odlotów – talk show 23:55 OPERACJA ŚWIT *** dramat wojenny, USA 2006 02:10 Poczet świrów polskich – program publ. 02:45 NADZIEJA *** dramat, Norwegia 2019 04:50 Rodzinka.pl – serial komediowy polsat 06:00 Nowy dzień – program informacyjny 08:30 Malanowski i Partnerzy (383, 384) – serial fabularno-dokumentalny 09:30 Sekrety rodziny (278) – serial paradok. 10:30 Dlaczego ja? (965) – serial paradok. 11:30 Gliniarze (906-908) – serial paradok. 14:35 Dlaczego ja? (1214) – serial paradok. 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja – magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 (829) – serial paradok.	17:00 Gliniarze (592) – serial paradok. 18:00 Pierwsza miłość (3918) – serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:15 Lepsza Polska – magazyn publ. 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko (60) – serial kryminalny 20:10 27 SUKIENEK *** komedia, USA 2008 22:30 PASAŻEROWIE *** dramat s-f, USA/Australia 2016 01:10 INNA KOBIETA *** komedia, USA 2014 03:35 Nasz Nowy Dom – reality show 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy tytvn 05:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny 05:55 Ukryta prawda (930) – serial paradok. 06:50 Kuchenne rewolucje – program rozr. 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr. 12:15 Ukryta prawda (1402, 1403) – serial paradok. 14:20 Detektywi (66) – serial kryminalny 15:20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 15:30 Ukryta prawda (1490) – serial paradok. 16:35 Kuchenne rewolucje – program rozr. 17:40 Detektywi (78) – serial kryminalny 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty	19:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny 20:00 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej (3937) – serial obyczajowy 20:50 Milionerzy – teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje – program rozr. 22:35 PIŁSUDSKI *** dramat biograficzny, Polska 2019 00:45 Herkules (8) – serial kryminalny 01:50 Słepnąc od światła (8) – miniserial 03:15 Szpital (391) – serial paradok. 04:15 Uwaga! – magazyn reporterów 04:35 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:05 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy tytvn 05:15 Szkoła (856, 814) – serial paradok. 07:15 Szpital (423) – serial paradok. 08:15 Ukryta prawda (1277, 1173) – serial paradok. 10:20 Ukryta prawda (1174) – serial paradok. 11:25 W-11 Wydział Śledczy (887, 888) – serial kryminalny 12:50 Detektywi (8) – serial kryminalny 13:50 Opowieści małżeńskie (9) – serial paradok. 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (580, 581) – serial fabularno-dokumentalny 16:55 Zagadki losu (33, 34) – serial paradok.	TVP LUBLIN 07:30 Polska o Poranku 08:20 Reporterzy 08:35 Kryminalna Siódemka 08:55 Portfel Kowalskiego 09:30 Przrydnok na tropie 10:00 Przysięga 11:00 Dziśka na balkonie 11:30 Naturalnie Lubelskie 11:45 Dlaczego krowa... 12:00 Okrasa łamie przepisy – magazyn 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Bez trybu 14:05 Informacje kulturalne 14:30 Panorama 15:00 Koronka 15:20 Kupuj świadomie 15:30 Panorama 16:00 Milego popołudnia 16:30 Panorama 17:55 Historie niezapisane 18:10 Leśny kalejdoskop 18:30 Panorama 19:00 Agrobiznes 19:15 Zdarzenia 19:30 Sielskie życie 19:45 Kryminalna Siódemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 Polacy na ratunek Żydom 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama 22:00 Studio LOTTO 22:10 Telekurier
--	---	---	---	--	---

TVP 1 05:05 Dziedzictwo (436) – telenowela 05:55 Info Poranek – magazyn informacyjny 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape Blisko Ciebie – magazyn 08:00 Akacja 38 (495) – telenowela 08:45 Ranczo (129) – serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex (20) – serial kryminalny 10:45 Ojciec Mateusz (156) – serial kryminalny 11:35 Okrasa łamie przepisy – magazyn kulinarny 12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy 12:30 Agropogoda – program informacyjny 12:35 Magazyn Rolniczy – magazyn poradnikowy 12:55 Natura w Jedynce: Ukryte cuda europejskiej przyrody – film dokumentalny, Holandia 2022 14:00 Wichrowe wzgórze (74) – serial obyczajowy 14:55 Jaka to melodia? – teleturniej muz. 15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16:05 Dziedzictwo (437) – telenowela 17:00 Telexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? – teleturniej muz. 17:55 Klan (4434) – telenowela 18:25 Reporterzy – magazyn 18:45 Akacja 38 (522) – telenowela 19:30 Wiadomości 19.30 19:55 Pytanie dnia – program publ. 20:10 Sport	20:15 Pogoda 20:30 To mogło być Ty – reportaż 21:15 Komisarz Alex (281) – serial kryminalny 22:10 KOGEL-MOGEL *** komedia, Polska 1988 00:05 GRA SZPIGÓW *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2020 02:05 Na tropach przeszłości (5) – serial kryminalny 03:05 PSY 2. OSTATNIA KREW *** sensacyjny, Polska 1994 TVP 2 05:25 M jak miłość (1727) – serial obyczajowy 06:20 Anna Dymna – talk-show 06:50 Barwy szczęścia (3097) – serial obyczajowy 07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11:15 Operacja zdrowie – magazyn medyczny 11:50 Górna półka smaku – magazyn kulinarny 12:30 Kolo fortuny – teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja (97) – telenowela 14:05 Va Banque – teleturniej 14:35 Na sygnale (650) – serial paradok. 15:05 La Promesa (49) – serial obyczajowy 15:50 Przepis dnia – magazyn kulinarny 16:00 Kolo fortuny – teleturniej 16:35 Familiada – teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja (98) – telenowela 18:15 Va Banque – teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej	19:25 Barwy szczęścia (3097) – serial obyczajowy 19:55 Przepis dnia – magazyn kulinarny 20:05 Barwy szczęścia (3098) – serial obyczajowy 20:45 Postaw na milion – teleturniej 21:45 Organek pod prąd na dobry wieczór – widowisko muzyczne 22:45 To jest grane – magazyn muzyczny 23:20 PODRÓŻ NA STO STÓP *** komedia, Indie/USA/UEA 2014 01:35 MOJ PRZYJACIEL SZPIEG *** komedia sensacyjna, USA 2020 03:20 OPERACJA ŚWIT *** dramat wojenny, USA 2006 polsat 06:00 Nowy dzień – program informacyjny 08:00 Halo tu Polsat – magazyn 11:25 Gliniarze (906-908) – serial paradok. 14:35 Dlaczego ja? (1215) – serial paradok. 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja – magazyn 16:30 Na ratunek 112 (830) – serial paradok. 17:00 Gliniarze (593) – serial paradok. 18:00 Pierwsza miłość (3919) – serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń – program publ. 19:30 Sport 19:35 Pogoda 19:55 SPIDER-MAN: POPRZEZ MULTIWERSUM *** s-f, USA 2023	23:00 MUMIA: GROBOWIEC CESARZA SMOKA *** przygodowy, USA/Niemcy/Chiny 2008 01:35 CICHĄ NOC *** czarna komedia, Wielka Brytania 2021 03:25 Nasz Nowy Dom – reality show 04:25 Na ratunek 112 ekstra (77) – serial paradok. 04:45 Disco Gramy – muz. program rozr. 05:25 Telezakupy TV Okazje tytvn 05:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny 05:55 Ukryta prawda (931) – serial paradok. 06:50 Kuchenne rewolucje – program rozr. 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr. 12:15 Ukryta prawda (1404, 1405) – serial paradok. 14:20 Detektywi (67) – serial kryminalny 15:20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 15:30 Ukryta prawda (1491) – serial paradok. 16:35 Kuchenne rewolucje – program rozr. 17:40 Detektywi (79) – serial kryminalny 18:50 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich – magazyn 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! – magazyn reporterów 20:00 WONDER WOMAN 1984 *** s-f, USA 2020	23:15 AMNEZJA *** sensacyjny, USA/Niemcy 2004 01:20 Kuba Wojewódzki – talk show 02:30 Szpital (392) – serial paradok. 03:30 Uwaga! – magazyn reporterów 03:50 Rzeczy, których nie nauczyłem się ojców (5) – serial dokumentalny 04:20 Nauka jazdy – program edukacyjny 04:55 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:20 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy tytvn 05:15 Szkoła (857, 815) – serial paradok. 07:15 Szpital (424) – serial paradok. 08:15 Ukryta prawda (1278, 1175, 1176) – serial paradok. 11:25 W-11 Wydział Śledczy (889, 890) – serial kryminalny 12:50 Detektywi (9) – serial kryminalny 13:50 Opowieści małżeńskie (10) – serial paradok. 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (582, 583) – serial fabularno-dokumentalny 16:55 Zagadki losu (35, 36) – serial paradok. 18:55 Ukryta prawda (1362) – serial paradok. 20:00 ZIMOWA OPowieść *** melodramat, USA 2014	22:30 300 **** przygodowy, USA 2006 00:55 The Traitors – program rozr. 02:05 Żyjąc z potworem (12) – serial dokumentalny 03:10 Krwawa układanka (5) – serial dokumentalny 04:10 Druga strona medalu – talk show TVP LUBLIN 07:30 Polska o Poranku 08:20 Reporterzy 08:35 Kryminalna Siódemka 08:55 Przysięga 09:30 Natura bez granic 10:00 Przysięga 10:45 Kupuj świadomie 11:00 Rok w ogrodzie 11:30 Sanatoria 12:00 Kulinarne wędrowki z Jołą Kleser 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Niebezpieczne związki 14:05 Całkiem niezła historia 14:30 Panorama i pogoda 15:00 Koronka 15:20 Kupuj świadomie 15:30 Panorama i pogoda 15:45 Agro Wieści 16:00 Milego popołudnia 16:30 Panorama i pogoda 16:45 Milego popołudnia 17:55 Zobacz, co słychać 18:10 Reportaż 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Magazyn Sportowy 19:15 Moda na styl 19:30 Szlachetne zdrowie 19:45 Kryminalna Siódemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 Reportaż w TVP Lublin 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama i pogoda 22:00 Przepis dnia 22:10 Telekurier
---	--	--	---	--	---

TVP 1 05:30 Dziedzictwo (437) – telenowela 06:20 Balans bieli – magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie – magazyn 08:20 Pelnosprawni (579) – magazyn 08:50 Nie bądź ślepy na ślepowrona – film dokumentalny, Polska 2024 09:40 Ranczo (130) – serial obyczajowy 10:45 Komisarz Alex (21) – serial kryminalny 11:45 Ojciec Mateusz (400) – serial kryminalny 12:40 NOCNE PRZEJŚCIE *** western, USA 1957 14:25 Okrasa łamie przepisy – magazyn kulinarny 14:50 Dobrze Strony – felieton 15:10 U Pana Boga w ogródku (2) – serial komediowy 16:05 Dziedzictwo (438) – telenowela 17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:35 Niepewność (5) – serial kostiumowy 18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muz. 19:30 Wiadomości 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 PARKER *** sensacyjny, USA 2013	22:30 LONDYŃSKI BULWAR *** dramat kryminalny, USA 2010 00:20 WYSTĄSKO GRA *** musical, Polska 2016 02:00 ZABAWA ZABAWA *** dramat, Polska 2018 03:40 Jaka to melodia? – teleturniej muz. TVP 2 05:25 Barwy szczęścia (3094, 3095) – serial obyczajowy 06:35 M jak miłość (1836) – serial obyczajowy 07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn 12:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – magazyn 12:40 Organek pod prąd – widowisko muzyczne 14:00 Familiada – teleturniej 14:35 Kolo fortuny – teleturniej 15:15 Szansa na sukces: Opole 2025 – widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe (938) – serial obyczajowy 17:30 Dobry tytuł – magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę 18:15 Va Banque – teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn 19:25 Rodzinka.pl (120) – serial komediowy 20:00 To było tak: Benefis Bohdana Łazuki – widowisko	22:25 WYŚCIG Z CZASEM *** thriller s-f, USA 2011 00:25 Kruk (2) – serial kryminalny 01:35 PODRÓŻ NA STO STÓP *** komediadramat, USA/Indie 2014 03:45 SŁODKIE OCZY *** dramat, Polska 1979 polsat 06:00 Nowy dzień – program informacyjny 08:00 Halo tu Polsat – magazyn 11:55 Ewa Gutjue – magazyn kulinarny 12:25 Gliniarze (960-963) – serial paradok. 16:30 Nasz Nowy Dom – reality show 17:30 Awantura o kasę – teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy – program publ. 19:55 Kabaret na żywo: Młodzi i Moralni – program rozr. 22:00 ARMAGEDDON *** katastroficzny, USA 1998 01:15 SEKRETNE OKNO *** thriller, USA 2004 03:25 Świat według Kiepskich (338, 339) – serial komediowy 04:40 Disco Gramy – muz. program rozr.	tytvn 06:00 Uwaga! (7644) – program interwencyjny 06:15 Kobieta na krańcu świata (14) – serial dokumentalny 06:45 Kuchenne rewolucje (21) – program rozr. 07:45 Dzień Dobry TVN (5257) – magazyn 11:30 Na Wspólnej (1002) – serial obyczajowy 13:25 Patent na święta – program rozr. 13:55 KRÓLEWSKIE WAKACJE *** komediadramat, USA/Rumunia 2017 15:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg 18:15 Milionerzy – teleturniej 18:45 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 JESZCZE PRZED ŚWIĘTAMI *** komedia, Polska 2022 21:50 HOLIDAY *** komedia romantyczna, USA 2006 00:35 SAGA ZMIERZCH: ZACMIENIE *** horror, USA 2010 03:15 MasterChef – program rozr. 04:45 Uwaga! – magazyn reporterów 05:05 Recepta na stary dom – program edukacyjny	tytvn 05:15 Szkoła (426) – serial obyczajowy 06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie – reality show 07:05 New Looney Tunes (9-11) – serial animowany 07:50 W KRZYWYM ZWIERCIADLE: EUROPEJSKIE WAKACJE *** komedia, USA 1985 09:55 Sprytnie pomysły Jagny – program rozr. 10:30 Ukryta prawda (1167-1169) – serial paradok. 13:30 Lego Masters – program rozr. 14:30 Anatomia piękna – program rozr. 15:35 IDEALNY FACET *** komedia romantyczna, USA 2005 17:45 ŚWIAT WEDŁUG T.S. SPIWETA *** przygodowy, Francja/Kanada 2013 20:00 KRÓL SKORPION *** przygodowy, USA 2002 22:00 DZIEWIĄTY LEGION *** przygodowy, USA/Wielka Brytania 2011 00:20 WSZYSTYCH ŚWIĘCI NEW JERSEY *** sensacyjny, USA 2021	TVP LUBLIN 07:30 Polska o Poranku 08:25 Spotkania w świecie ciszy 08:55 Zielnik regionalny 09:20 Na ratunek ogrodowi 09:55 Zakochaj się w Polsce 10:30 Turystyczna Jazda 10:50 Poczet świrów polskich 11:25 Przysięga 12:00 Ktośkolwiek widział, ktośkolwiek wie 12:20 Kupuj świadomie 12:35 Kiedys to było... 13:05 Niezwykłe miejsca 13:15 Najpiękniejsze krajoznictwo świata: Kraina jezior 14:15 Nasze najpiękniejsze 14:30 Dobre historie: Przedszkole dla seniorów 15:00 Koronka 15:20 Kupuj świadomie 15:30 Kuchnia dwudziestolecia: Kuchnia trzech świrów 16:00 Piosenka dla Ciebie 17:00 Reportaż 17:30 Tydzień w polityce 18:10 Kwadrans z prezydentem 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Było, nie minęło 19:30 Sanatoria 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Antenowe remanenty 21:00 Reportaż 21:32 Panorama i pogoda 22:00 Studio LOTTO 22:10 Dziennik
---	--	--	--	--	---

TVP 1 **DAB**

04:35 Dziedzictwo (438) – telenowela
05:30 Sprawa dla reportera – program publ.
06:20 Słownik polsko@polski – talk show
06:55 Słowo na niedzielę – felieton
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
08:00 Tydzień – magazyn rolniczy
08:30 Z ciemności do światłości – dokument
09:00 Polskie Parki Narodowe: Słowiński Park Narodowy – film dokumentalny, Polska 2022
09:30 RYSPIS **
obyczajowy, Polska 1964
10:55 Komisarz Alex (281) – serial kryminalny
11:55 Między ziemią a niebem – magazyn
12:00 Aniol Pański
12:15 Między ziemią a niebem – magazyn
12:45 Wniebowzięci – cykl reportaży
13:05 BBC w Jedynce: Zaloty wśród zwierząt – cykl dokumentalny
14:10 KOŁO MOGIŁ ***
komedia, Polska 1988
16:05 Dziedzictwo (439) – telenowela
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 SISI (1/2) **
kostiumowy, Niemcy/Włochy/Austria 2009

18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
19:30 Wiadomości 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 JEDEN DZIEŃ ***
melodramat, USA 2011
22:15 KINCSEM, MIŁOŚĆ I HAZARD ***
przeglądowy, Węgry 2017
00:25 PARKER ***
thriller, USA 2013
02:35 LONDYŃSKI BULWAR **
dramat kryminalny, USA 2010
TVP 2
04:50 Barwy szczęścia (3096-3098) – serial obyczajowy
06:35 M jak miłość (1837) – serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn
11:35 To było tak: Benefis Bohdana Łazuki
14:00 Familia – teleturniej
14:30 Kolo fortuny – teleturniej
15:10 Szansa na sukces: Opolo 2025 – widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało! – teleturniej muz.
17:15 Górna półka smaku – magazyn kulinarny
17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyków – magazyn
18:35 Poczet świętów polskich (12) – program publ.
19:15 Rodzinka.pl (121) – serial komediowy

20:00 WŁADZA ***
thriller, USA 2013
22:00 No... wiadomo – magazyn
22:40 BRIGITTE BARDOT CUDOWNIA **
biograficzny, Polska 2020
00:55 Prokurator (1) – serial kryminalny
01:55 WYŚCIG Z CZASEM ***
thriller s-f, USA 2011
03:55 Rodzinka.pl – serial komediowy
polsat
06:00 Nowy dzień – program informacyjny
08:00 Halo tu Polsat – magazyn
12:00 Epoka lodowcowa: Mamucia gwiazdka – animacja, USA 2011
12:30 Pan Popper i jego pingwiny – komedia, USA 2011
14:35 SPIDER-MAN: POPRZEC MULTIWERSUM ***
animowany, USA 2023
17:30 Awantura o kasę – teleturniej
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Państwo w Państwie – program publ.
20:00 TITANIC ****
dramat, USA 1997
00:10 ZAWISŁ **
komedia, USA 2004
02:35 BŁĘKITNA LAGUNA: PRZEBUDZENIE ***
thriller, USA 2012

04:10 Świat według Kiepskich (340) – serial komediowy
04:45 Disco Gramy – muz. program rozr.
tvn
05:30 Uwaga! – magazyn reporterów
05:45 Błtwa o gości – program rozr.
06:45 Kuchenne rewolucje – program rozr.
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:30 Co za tydzień – magazyn rozr.
12:05 Kuchenne rewolucje – program rozr.
13:10 MONTE CARLO **
komedia, USA/Węgry 2011
15:35 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg
18:15 Milionerzy – teleturniej
18:45 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 Lego Masters – program rozr.
20:40 SAGA ZMIERZCH: PRZED ŚWITEM **
horror, USA 2011
23:10 JĄDRO ZIEMI **
katastroficzny, USA/Wielka Brytania 2003
01:55 ANNEZJA **
thriller, USA/Niemcy 2004
04:00 Uwaga! – magazyn reporterów
04:20 Nauka jazdy – program edukacyjny
04:50 Recepta na stary dom – program edukacyjny

niedziela **22.12.2024**

05:10 Jak to jest zrobione (11) – serial popularnonaukowy
tvn
05:20 Szkoła (427) – serial obyczajowy
06:20 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie – reality show
07:20 New Looney Tunes (12-14) – serial animowany
08:05 KOSMICZNY MECZ II: NOWA ERA **
przeglądowy, USA 2021
10:35 Anatomia piękna – program rozr.
11:40 Ukryta prawda (1170-1172) – serial paradok.
14:45 Detektywi (5) – serial kryminalny
15:50 MAŁA KSIĘŻNICZKA ***
familijny, USA 1995
17:55 W KRZYWYM ZWIERCIADLE: WITAJ ŚWIĘTY MIKOŁAJU! **
komedia, USA 1989
20:00 DZIKA FURIA **
przeglądowy, USA 2018
22:25 FOKUS ***
komedia kryminalna, USA 2015
00:40 SZCZĘŚLIWE ŚWIĘTA **
komedia, USA 2014
02:25 Żyjąc z potworem (14) – serial dokumentalny

TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:25 Nauka jest wszędzie 08:40 Kupuj świadomie 08:55 Zmiana biegu 09:25 Rok w ogrodzie 09:55 Magiczne Podhale 10:30 Tydzień 11:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 11:55 Calkiem niezła historia: Bieszczadzkie anioły 12:15 Po powodzi 12:55 Piosenka dla Ciebie 14:00 Rączka gotuje 14:30 Kościół z bliska 15:00 Koronka 15:20 Niezwykłe miejsca: Muzeum Apteka 15:30 Weekend z TVP3 Lublin 16:00 Historia pewnej kamizelki 17:00 Weekend z TVP3 Lublin: Wigilia w Poniatowie 17:50 Słonik nadziei 18:00 Strefa otwarta 18:24 Lubelskie Fundusze Europejskie 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Piosenka u Ciebie 19:30 Jesień na RODOS 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Kryminalna Siedemka 21:00 Reportaż w TVP Lublin 21:32 Panorama i pogoda 21:45 Magazyn sportowy 22:00 Przepis dnia 22:10 Dziennik

TVP 1

05:05 Dziedzictwo (439) – telenowela
05:55 Info Poranek – magazyn informacyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban – magazyn
08:00 Akacja 38 (496) – telenowela
08:45 Ranczo (1) – serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex (22) – serial kryminalny
10:45 Ojciec Mateusz (157) – serial kryminalny
11:35 Serial fabularny
12:10 Agrobiznes – magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda – program informacyjny
12:35 Magazyn Rolniczy – magazyn poradnikowy
12:55 BBC w Jedynce: Zaloty wśród zwierząt (1) – cykl dokumentalny
14:00 Wichrowe wzgórze (75) – serial obyczajowy
14:55 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
15:35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16:05 Dziedzictwo (440) – telenowela
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? – teleturniej muz.
17:55 Klan (4435) – telenowela
18:45 Akacja 38 (523) – telenowela
19:30 Wiadomości 19.30
19:55 Pytanie dnia – program publ.
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 ŚMIERĆ NADEJDZIE JUTRO ***
thriller, USA/Wielka Brytania 2002

22:50 MORDERSTWO W ORIENT **EXPRESSIE** ***
kryminal, Wielka Brytania 1974
01:10 JEDEN DZIEŃ ***
melodramat, USA 2011
03:00 KINCSEM, MIŁOŚĆ I HAZARD ***
przeglądowy, Węgry 2017
TVP 2
04:35 Na dobre i na złe (924) – serial obyczajowy
05:30 M jak miłość (1728) – serial obyczajowy
06:25 Dobre historie – magazyn
06:55 Barwy szczęścia (3096) – serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn
11:15 Okrasa łamie przepisy – magazyn kulinarny
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn
12:30 Kolo fortuny – teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (98) – telenowela
14:00 Va Banque – teleturniej
14:30 Na sygnale (642) – serial fabularno-dokumentalny
14:55 Kolo fortuny – teleturniej
15:00 Na dobre i na złe (938) – serial obyczajowy
15:50 Przepis dnia – magazyn kulinarny
16:00 Kolo fortuny – teleturniej
16:35 Familia – teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (99) – telenowela
18:15 Va Banque – teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu – teleturniej

19:25 Na sygnale (643) – serial fabularno-dokumentalny
20:05 CUDOWNY CHŁOPAK ***
obyczajowy, USA 2017
22:10 Krew z krwi (2) – serial sensacyjny
23:00 DRUGIE ŻYCIE PANA ALAINA **
komedia, Francja 2018
00:55 O mnie się nie martw (12) – serial komediowy
01:55 WŁADZA ***
thriller, USA 2013
03:50 Święta w Zamku Highclere – film dokumentalny, Wielka Brytania 2022
polsat
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy (385, 386) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Sekrety rodziny (279) – serial paradok.
10:30 Dlaczego ja? (966) – serial paradok.
11:30 Gliniarze (909-911) – serial paradok.
14:35 Dlaczego ja? (1216) – serial paradok.
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja – magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 (831) – serial paradok.
17:00 Gliniarze (593) – serial paradok.
18:00 Pierwsza miłość (3920) – serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość Wydarzeń – program publ.
19:25 Sport
19:30 Pogoda

19:40 Uroczysko (61) – serial kryminalny
20:10 EXODUS: BOGOWIE I KRÓLOWIE **
przeglądowy, USA/Wielka Brytania 2014
23:20 ŁOWCA ANDROIDÓW ***
s-f, USA 1982
02:00 WYBRANIEC ŚMIERCI **
sensacyjny, USA 1990
04:00 Świat według Kiepskich (241) – serial komediowy
04:40 Disco Gramy – muz. program rozr.
05:25 Telezakupy TV Okazje
tvn
05:35 Uwaga! – magazyn interwencyjny
05:50 Ukryta prawda (932) – serial paradok.
06:45 Kuchenne rewolucje – program rozr.
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje – program rozr.
13:20 Ukryta prawda (1406, 1407) – serial paradok.
15:25 Doradca smaku – magazyn kulinarny
15:35 Ukryta prawda (1492) – serial paradok.
16:40 Kuchenne rewolucje – program rozr.
17:40 Detektywi (80) – serial kryminalny
18:35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! – magazyn interwencyjny
20:00 ZŁE MAMUŠKI II: JAK PRZETRWĄĆ ŚWIĘTA **
komedia, USA/Chiny 2017

poniedziałek **23.12.2024**

22:10 WYŚCIG O ZŁOTO **
wojenny, Norwegia 2022
00:40 MONTE CARLO **
komedia, USA/Węgry 2011
02:55 Co za tydzień – magazyn
03:25 Szpital (394) – serial paradok.
04:20 Uwaga! – magazyn reporterów
04:40 Nauka jazdy – program edukacyjny
05:10 Recepta na stary dom – program edukacyjny
tvn
05:35 Szkoła (858, 616) – serial paradok.
07:35 Szpital (425) – serial paradok.
08:35 Ukryta prawda (1279, 1177, 1178) – serial paradok.
11:30 W-11 Wydział Śledczy (891, 892) – serial kryminalny
12:50 Detektywi (10) – serial paradok.
13:50 Opowieści małżeńskie (11) – serial paradok.
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (584, 585) – serial fabularno-dokumentalny
16:50 Kobieta na krańcu świata (4) – serial dokumentalny
17:25 Sprytnie pomysły Jagny – program rozr.
18:00 Szpital (936) – serial paradok.
19:00 Ukryta prawda (1363) – serial paradok.
20:00 VINCI ***
komedia Polska 2004

22:20 JAK PRZEŻYĆ ŚWIĘTA **
komedia USA 2004
00:15 The Traitors – program rozr.
01:25 Żyjąc z potworem (15) – serial dokumentalny
02:30 Krwawa układanka (7) – program kryminalny
03:30 Druga strona medalu – talk show
TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:20 Reportery 08:35 Kryminalna Siedemka 08:55 Poczet świętów polskich 09:30 Jesień na RODOS 10:00 Przysięga 11:00 Na ratunek ogrod 11:30 Europa z bliska 12:00 Kuchenne recepty 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Rozmowy (nie)wygodne 14:15 Niezwykłe miejsca 14:30 Panorama i pogoda 15:00 Koronka 15:20 Niezwykłe miejsca 15:30 Panorama i pogoda 15:45 Magazyn sportowy 16:00 Miłego popołudnia 16:30 Panorama i pogoda 16:45 Miłego popołudnia 17:55 Reportaż 18:10 Lubelski Obszar Metropolitalny 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Reportaż 19:30 Wynalazki na medal 19:45 Kryminalna Siedemka 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Gość Regionów 21:00 Niezwykłe historie z pocztówek 21:15 Gość Panoramy 21:30 Panorama i pogoda 22:00 Przepis dnia 22:10 Telekurier

TVP 1

05:05 Dziedzictwo (440) – telenowela
05:55 Info Poranek – serwis informacyjny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska – magazyn
08:05 JÓZEF I MARYJA **
dramat, Kanada 2016
09:30 Przepis na piękne święta – film dokumentalny, USA 2023
11:05 ROZMOWY KONTROLOWANE ***
komedia, Polska 1991
12:50 Rozświetlone Boże Narodzenie – film dokumentalny, Wielka Brytania 2022
13:50 EMMA **
kostiumowy, USA/Wielka Brytania 1996
16:00 Koledy pod Tatrami (cz. 1) – koncert 17:00 Teleexpress
17:15 Słowo kard. Grzegorza Rysia na Boże Narodzenie
17:25 Pogoda
17:30 Flesz
17:40 Koledy pod Tatrami (cz. 2) – koncert 18:30 Wiadomości
18:55 Rozpoczęcie Roku Jubileuszowego. Pasterka z Watykanu
21:20 Nasze Święta: Andrzej Piaseczny, Kacper Dworniczak i Goście – widowisko
22:25 ŚWIĘTA O SMAKU MIŁOŚCI **
komedia romantyczna, USA 2021

23:55 Pasterka ze Wspólnoty Barka w War-matowicach
01:30 GWIAZDKA Z PÓŁNOCNEGO NIEBA **
obyczajowy, Kanada 2021
03:00 MORDERSTWO W ORIENT **EXPRESSIE** ***
dramat, Wielka Brytania 1974
TVP 2
05:05 M jak miłość – serial obyczajowy
05:55 ŚWIĘTA W RYTMIE WALCA **
obyczajowy, USA 2020
07:30 Pytanie na śniadanie – mgazyn
07:55 Serwis Info i Pogoda Flesz
12:15 KRÓLEWSKA GWIAZDKA Z CORGIN **
obyczajowy, USA 2022
14:00 Familia – teleturniej
14:35 Kolo fortuny – teleturniej
15:15 Dzień jeden w roku – widowisko muzyczne
16:15 SAMI SWOI ***
komedia, Polska 1967
17:45 CZŁOWIEK W ŻELAZNEJ MASCE ***
przeglądowy, USA/Wielka Brytania 1998
20:05 MIKOŁAJ NA SYGNALE *
obyczajowy, Polska 2024
21:30 AFERA THOMASA CROWNA ***
senacyjny, USA 1999

23:35 DLA NIEJ WSZYSTKO ***
thriller, USA 2010
01:55 CUDOWNY CHŁOPAK ***
obyczajowy, Hongkong/USA 2017
03:55 Najpiękniejsze dekoracje świąteczne – film dokumentalny, Wielka Brytania 2021
polsat
06:00 Nowy dzień – program informacyjny
08:00 CHRISTMAS LETTER **
animowany, Irlandia 2019
08:40 PIERWSZA GWIAZDKA **
animowany, USA 2017
10:35 ŚWIĘTY MIKOŁAJ Z 34 ULICY ***
komedia obyczajowa, USA 1994
13:00 Wielkie Koledowanie z Polsatem 2024
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość Wydarzeń – program publ.
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 PADA SHREK **
animowany, USA 2007
20:00 KEVIN SAM W DOMU ***
komedia, USA 1990
22:15 RODZINNY DOM WARIATÓW ***
komedia, USA 2005
00:30 EXODUS: BOGOWIE I KRÓLOWIE **
przeglądowy, USA/Wielka Brytania 2014

03:40 Nasz Nowy Dom – reality show
04:45 Disco Gramy – muz. program rozrywkowy
tvn
05:35 Uwaga! – magazyn interwencyjny
05:50 Ukryta prawda (933) – serial paradok.
06:45 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:20 SKOK PRZED PLOT ***
animowany, USA 2006
12:55 HAPPY FEET: TUPOT MALYCH STÓP ***
animowany, USA 2006
15:05 Wspólne koledowanie
16:40 JESZCZE PRZED ŚWIĘTAMI **
komedia, Polska 2022
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 LISTY DO M. ***
komedia, Polska 2011
21:55 FANTASTYCZNE ZWIERZĘTA I JAK JE ZNALEZĆ ***
przeglądowy, USA/Wielka Brytania 2016
00:40 WCIĄŻ JĄ KOCHAM ***
dramat, USA 2010
02:50 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy
03:50 Uwaga! – magazyn reporterów

wtorek **24.12.2024**

04:10 Nauka jazdy – program edukacyjny
04:45 Recepta na stary dom – program edukacyjny
tvn
05:35 Szkoła (859, 617) – serial paradok.
07:35 Szpital (426) – serial paradok.
08:35 Ukryta prawda (1179, 1180) – serial paradok.
10:35 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny
11:10 Ugotowani w parach – program rozrywkowy
12:10 TIMBER, PIES ODKRYWCA **
przeglądowy, USA 2016
14:00 ŚWIAT WEDŁUG T.S. SPIWETA ***
przeglądowy, Francja/Kanada/Australia 2013
16:05 NARODZINY **
dramat, USA 2006
18:15 GORĄCE ŚWIĘTA **
familijny, USA 2012
20:00 WŁADCA PIERSIENI: DZIEDZICA ***
fantasy, Nowa Zelandia/USA/Niemcy 2001
23:35 ZIMOWA OPowieść ***
dramat, USA 2014
02:00 KRÓL SKORPION **
przeglądowy, USA/Niemcy/Belgia 2002

TVP LUBLIN
07:30 Polska o Poranku 08:20 Reportery 08:35 Kryminalna Siedemka 08:55 Dobre tytuł 09:30 Reportaż z regionu 10:00 Ogniem i mieczem 11:00 Prywatne życie zwierząt 11:35 Pierniki 12:00 Rączka gotuje 12:30 Telekurier 13:00 Agrobiznes 13:05 Agropogoda 13:15 Koncert: Świętokrzyskie koleduje na czułą nutę 13:40 Antenowe remanenty 13:55 „Ej malucki...” z koledą u Cudzychów 14:30 Panorama i pogoda 15:00 Koronka 15:20 Niezwykłe miejsca 15:30 Lubelski Obszar Metropolitalny 15:45 Miejsce w którym czas się zatrzymał 16:00 Koncert koled w wykonaniu zespołu Enej 16:45 Reportaż 17:15 Cicha noc, święta noc 18:15 Orędzia Świąteczne 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Koncert: Koledy i pastorałki w wykonaniu chóru Nicolaus z Kraczkowej 19:30 Boże Narodzenie w Walewiczach 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Najpiękniejsze święta 21:00 Wieczerna Wigilia 22:00 Studio LOTTO

 05:35 Dziedzictwo (441) – telenowela 06:25 Balans bieli – magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie – magazyn 08:20 Pełnosprawni – magazyn 09:20 Ranczo (3) – serial obyczajowy 10:15 Komisarz Alex (24) – serial kryminalny 11:10 Ojciec Mateusz (159) – serial kryminalny 12:05 GAMBIT. CZYLI JAK OGRAĆ KRÓLA ** komedia kryminalna, USA 2012 13:35 Rolnik szuka żony – wydanie specjalne 14:35 Okrasa łamie przepisy – magazyn kulinarny 15:00 Dobre Strony – felieton 15:15 U Pana Boga w ogródku (3) – serial komediowy 16:05 Dziedzictwo (442) – telenowela 17:20 Telexpress 17:20 Pogoda 17:30 SISI (2/2) ** kostiumowy, Niemcy/Włochy/Austria 2010 18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda	 20:20 HIT NA SOBOTĘ: CHRZCINY ** komedia, Polska 2021 22:00 SPECTRE *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2015 00:30 MIS *** komedia, Polska 1980 02:30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 04:55 Święta z M jak miłość – serial obyczajowy 05:45 NIE MA MOCHNYCH *** komedia, Polska 1974 07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn 12:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – magazyn 12:40 Raz, Dwa, Trzy na dobry wieczór – widowisko muzyczne 14:00 Familiada – teleturniej 14:35 Kolo fortuny – teleturniej 15:15 Szansa na sukces: Opole 2025 – widowisko muzyczne 16:25 Nasze Święta – widowisko muzyczne 17:30 Dobry tytuł – magazyn literacki 18:00 Słowo na niedziela 18:15 Va Banque – teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn 19:25 Rodzinka.pl (123) – serial komediowy 20:00 RED *** sensacyjny, USA 2010	 22:00 KOBIETA SUKCESU ** komedia, Polska 2018 24:00 POZYCJA OBOWIĄZKOWA ** komedia, USA 2018 01:50 CZEGO PRAGNĄ KOBIETY *** komedia, USA 2000 06:00 Nowy dzień – program informacyjny 08:00 Halo tu Polsat – magazyn 11:55 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 12:25 Gliniarze (964-967) – serial paradokumentalny 16:30 Nasz Nowy Dom – reality show 17:30 Awantura o kasę – teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy – program publicystyczny 19:55 XXIX Festiwal Kabaretu Koszalin 2024 22:00 SZKLANA PUŁAPKA *** sensacyjny, USA 1988 00:55 PARSZYWA DWUNASTKA *** dramat wojenny, USA/Wielka Brytania 1967 04:15 Świat według Kiepskich – serial komediowy 04:45 Disco Gramy – muzyczny program rozrywkowy 05:25 Telezakupy TV Okazje	 05:50 Uwaga! – magazyn reporterów 06:15 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 06:45 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11:30 ELE ** komedia, USA 2003 13:25 JACK FROST *** familijny, USA 1998 15:40 KUNG FU PANDA 3 *** animowany, USA/Chiny 2016 17:40 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 BODYGUARD *** dramat sensacyjny, USA 1992	 22:10 WCIĄŻ JĄ KOCHAM *** obyczajowy, USA 2010 00:25 SAGA ZMIERZCH: PRZED ŚWITEM – CZ. 1 ** horror, USA 2011 02:50 MasterChef – program rozrywkowy 04:20 Uwaga! – magazyn reporterów 04:40 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione – program popularyzatorski 05:15 Szkoła (428) – serial paradokumentalny 06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie – reality show 07:10 New Looney Tunes – serial 07:55 FILM O PSZCZOLKACH *** animowany, USA 2007 09:50 Sprytnie pomysły Jagny – program rozrywkowy 10:25 Ukryta prawda (1177) – serial paradokumentalny 12:25 Lego Masters – program rozrywkowy 13:25 Anatomia piękna – program 14:25 EKSPRES POLARNY *** animowany, USA 2004 16:30 WŁADCA PIERSIENI: DRUŻYNA PIERSIENIA *** fantasy, USA/Nowa Zelandia 2001	 20:00 ZŁOTY KOMPAS ** fantasy, USA/Wielka Brytania 2007 22:20 DZIKA FURIA *** sensacyjny, USA 2018 00:35 POSEJDON *** katastroficzny, USA 2006 02:30 Żyjąc z potworem – serial dokumentalny 03:35 Druga strona medalu – talk show 07:30 Polska o Poranku 08:25 Telenowyny 08:55 Zielnik regionalny 09:20 Na ratunek ogrodom 09:55 Zakochaj się w Polsce 10:30 Turystyczna jazda 10:50 Poczet świrów polskich 11:25 Górna półka smaku 12:00 Ktośkolwiek widział, ktokolwiek wie 12:30 Kiedys to było... 13:15 Najpiękniejsze krajoobrazy świata: Góry Skaliste 14:15 Nasze najpiękniejsze 14:30 Dobre historie 15:00 Koronka 15:20 Niezwykłe miejsca 15:30 Weekend z TVP3 16:00 Piosenka dla Ciebie 17:30 Tydzień w polityce 18:10 Kwadrans z prezydentem 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Było, nie minęło 19:30 Antenowe remanenty 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Antenowe remanenty 21:00 Reportaż 21:32 Panorama i pogoda 22:00 Studio LOTTO 22:10 Dziennik
--	---	--	---	---	--

 04:45 Dziedzictwo (442) – telefonowa 05:30 Sprawa dla reportera – program publicystyczny 06:25 Słownik polski@polski – talk show 06:55 Słowo na niedzielę – felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:00 Tydzień – magazyn rolniczy 08:45 JANOSIK *** przeglądowy, Polska 1974 11:00 Komisarz Alex (25) – serial kryminalny 11:55 Między ziemią a niebem – magazyn 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem – magazyn 12:45 Wniebowzięci – cykl reportaży 13:05 BBC w Jedyńce: Zaloty wśród zwierząt – cykl dokumentalny 14:20 GALIMATIAS, CZYLI KOGEŁ-MOGEŁ 2 *** komedia, Polska 1989 16:05 Dziedzictwo (443) – telefonowa 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 SISI (2/2) ** kostiumowy, Niemcy/Włochy/Austria 2010 18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 19.30	 16:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 ZOŁZA ** komedia, Polska 2022 22:05 NIE CZAS UMIERAĆ *** sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2021 00:50 CHRZCINY ** komedia, Polska 2021 02:25 PÓŁ SERIO *** komedia, Polska 2000 03:55 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 04:00 MIKOŁAJ NA SYGNALE ** obyczajowy, Polska 2024 05:20 KOCHAJ ALBO RZUC *** komedia, Polska 1977 07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn 12:00 CZTEREJE *** muzykieteryrowie *** przeglądowy, Hiszpania/USA 1974 14:00 Familiada – teleturniej 14:30 Kolo fortuny – teleturniej 15:10 Szansa na sukces: Opole 2025 – widowisko muzyczne 16:10 Maleńki znak – koncert świąteczny Ireny Santor 17:15 Górna półka smaku – magazyn 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – magazyn	18:15 Poczet świrów polskich (13) – program publicystyczny 19:15 Rodzinka.pl (124) – serial komediowy 20:00 WYBUCHOWA PARA *** komedia sensacyjna, USA 2010 21:55 CHÓR *** dramat, USA 2014 23:55 Prokurator (2) – serial kryminalny 00:55 RED *** sensacyjny, USA 2010 02:55 MIKOŁAJ NA SYGNALE ** obyczajowy, Polska 2024 06:00 Nowy dzień – program informacyjny 08:00 Halo tu Polsat – magazyn 11:50 ASTERIX I OBELIX: W SZKUBIE JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI ** komedia, Francja/Hiszpania 2012 14:25 ŚWIĄTECZNA GORĄCZKA *** komedia, USA 1996 16:25 KRÓL LEW *** animowany, USA 2019 18:50 Wyzdżenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie – program publicystyczny 20:00 PRETTY WOMAN *** komedia romantyczna, USA 1990	22:25 (NIE)ZNAJOMI *** komediogramat, Polska 2019 00:55 Z KSIĘŻYCĄ SPAŁEN? ** komedia, USA 2000 03:20 Świat według Kiepskich (342, 343) – serial komediowy 04:40 Disco Gramy – muzyczny program rozrywkowy 05:35 Uwaga! – magazyn reporterów 05:50 Bitwa o gości – program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11:30 Co za tydzień – magazyn rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 13:05 Unboxing – Wielkie Otwarcie – program rozrywkowy 13:40 FRED CLAUS, BRAT ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA ** komedia, USA 2007 16:05 Turniej Czterech Skoczni: Oberstdorf 18:45 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Nie idziemy na Sylwestra – program rozrywkowy 21:10 SAGA ZMIERZACZ: PRZED ŚWITEM, CZ. 2 ** horror, USA 2012	23:30 SYLWESTER W NOWYM JORKU *** komedia, USA 2011 01:55 W MORZU OGNIĄ ** sensacyjny, USA 1997 04:00 Uwaga! – magazyn reporterów 04:15 Nauka jazdy – program edukacyjny 04:45 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione – serial popularyzacyjny 05:15 Szkoła (429) – serial parodokomentalny 06:15 Wiza na miłość – reality show 07:10 New Looney Tunes (18-20) – serial animowany 08:00 MAŁA KSIĘŻNICZKA *** familijny, USA 1995 10:00 Anatomia piękna – program rozrywkowy 11:05 Ukryta prawda (1179, 1180) – serial parodokomentalny 13:05 Detektyw (10) – serial kryminalny 14:05 CHARLIE I FABRYKA CZEKOLADY *** przeglądowy, USA/Wielka Brytania 2005	16:30 WŁADCA PIĘRSIENI: DWIE WIEŻE *** przeglądowy, Nowa Zelandia/USA/Niemcy 2002 20:00 INFILTRACJA *** sensacyjny, USA/Hong Kong 2006 23:05 RUCHOMY CHAOS ** przeglądowy, USA/Kanada 2021 01:20 GRUBY I CHUDSZY ** komedia, USA 1996 03:15 Druga strona medalu – talk show 07:30 Polska o Poranku 08:25 Nauka jest wszędzie 08:55 O pracy po pracy 09:25 Rok w ogrodzie 09:55 Magiczne Podhale 10:30 Tydzień 11:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 11:55 Poznaj Podkarpackie 12:15 Interwencja 12:55 Piosenka dla Ciebie 14:00 Rączka gotuje 14:30 Kościół z bliska 15:00 Koronka 15:20 Niezwykłe miejsca 15:30 Weekend z TVP Lublin 16:00 Koncert 17:00 Weekend z TVP Lublin 17:30 Afisz 18:00 Srebra otwarta 18:30 Panorama i pogoda 19:00 Piosenka u Ciebie 19:30 Antenowe remanenty 20:00 Dziennik 20:20 Pogoda 20:30 Antenowe remanenty 21:00 Reportaż 21:32 Panorama 21:45 Magazyn Sportowy 22:00 Przepis dnia 22:10 Dziennik
---	---	--	---	---	---

Warto zaprenumerować!
Tylko 4,30 zł
Pytaj listonosza i na poczcie.

Zaprenumeruj
Tygodnik Zamojski już teraz.
Cena w prenumeracie
tylko 4,30 zł

Okres zamówień	Miejsce składania zamówienia	
	strona www Poczty Polskiej: prenumerata.poczta-polska.pl	w Urzędzie Pocztowym
I kwartał, I półrocze, rok	16 listopada – 15 grudnia	1-20 grudnia
II kwartał:	16 lutego – 15 marca	1-20 marca
III kwartał: II półrocze	16 maja – 15 czerwca	1-20 czerwca
IV kwartał	16 sierpnia – 15 września	1-20 września

e-wydanie (w pdf-ie) tylko 2,50 zł
szczegóły www.tygodnikzamojski.pl

„Wesołych Świąt” życzymy sobie od pół tysiąca lat. Zwrot ten spopularyzowały jednak bożonarodzeniowe pocztówki

Wesołych Świąt najpiękniej życzymy

Czego to na nich nie ma! Stare bożonarodzeniowe pocztówki są jak miniatury obrazy wykonywane najróżniejszymi technikami, przedstawiające scenki rodzajowe i starannie przemyślane kompozycje pełne treści i symboliki. Dlatego dziś, po dziesiątkach lat, zachwycają nie tylko artystycznym i starannością wykonania, ale też stanowią świadectwo dawnych bożonarodzeniowych wierzeń, obrzędów i zwyczajów.

Na pocztówkach wykonywanych 60, 80, 100 i więcej lat temu, często projektowanych przez artystów, w tym także tych najwyższej próby, Boże Narodzenie zyskiwało oprawę godną najpiękniejszych dni i najważniejszego święta w roku.

Zyczenie „Wesołych Świąt” bardzo często towarzyszyło umieszczanym na bożonarodzeniowych kartkach figuralnym przedstawieniom. Zapisywane było nierzadko złotymi zgłoskami i w dekoracyjnych otokach, zawsze pięknie wykaligrafowane – i odmieniane w wielu językach, z tymi najważniejszymi w Europie, to jest angielskim, niemieckim, rosyjskim i francuskim, na czele. Boże Narodzenie to przecież święto międzynarodowe i „ekumeniczne” – obchodzone przez katolików, wyznawców prawosławia i protestantów.

Mimo różnic regionalnych i narodowych pozostawało jednym świętem z obrzędowością mającą wiele cech wspólnych. I to także zobaczmy na starych pocztówkach – na przykład na tych, które od 40 lat zbiera zamojski kolekcjoner **Stanisław Rudy**.

■ Kolędnicy, dzieci, coca-cola

Na bożonarodzeniową kolekcję Stanisława Rudego składają się setki pocztówek przede wszystkim polskich, ale także pochodzących z krajów anglosjęzycznych, żyjących „Christmas Greetings” – brytyjskich i amerykańskich, z Niemiec czy Rosji.

Kiedy przewracamy karty kolejnych opasłych albumów, w których są ułożone, Boże Narodzenie staje nam przed oczami w całej swej krasie i we wszystkich odcieniach, uchylając drzwi do wielkiej tajemnicy – narodzenia Syna Bożego, a śmierćelnika. Oglądamy pocztówki przepelnione mistycyzmem – zstępują na nich z niebios Anioły, Maryja i Józef skapani w Świecie, pochylają się nad Dzieciątkiem, niemal słyszymy, jak mówią zaglądające do zółbka osły i woły, biją Boże dzwony, pielgrzymują przez pustynię Trzej Mędrcy ze Wschodu.

Po innych od razu widać, że świętujemy najradośniejsze święto w kalendarzu. Bo czego to na tych pocztówkach nie ma! Strojone są nich chorinki – w wiejskich chatkach i w stylu art déco, wierni śpieszą na pasterkę do małych kościółków z dachami przykrytymi śnieżnobiałymi czapami, przez zasypane śniegiem dróżki biegną kolędnicy, odbywają się sanny, dzieci cieszą się z jazdy na saneczkach i rzucają się śnieżkami.

Przesuwa nam się przed oczami cała parada Gwiazd Betlejemskich i Mikołajów. Mikołaje przyodziani bywają w szaty biskupie, noszą infuły i pastorały, ci nowocześniejsi, co poznali już smak coca-coli – czerwone płaszcze, czapki z pomponem i białe puszyste brody (takiego grubego Mikołaja wymyślono w 1930 r., by reklamował ten właśnie napój). Są i tacy, co mkną do dzieci na motorach.

■ Najstarsze i ulubione

Jak odkryli literaturoznawcy, po raz pierwszy zwrotu „Wesołych Świąt” użyto w liście wysłanym w 1534 r. Niecały wiek później, w 1611 r., król Anglii Jakub

I otrzymał bogato zdobiony manuskrypt, odkryty znacznie później, bo dopiero w II połowie XX w., i uznany za pierwszy przedmiot przypominający kartkę świąteczną. Na manuskrypcie tym, wielkości około 80 na 60 cm, widniał kwiat róży, otoczony napisem z życzeniami świątecznymi i noworocznymi.

Kartki świąteczne przypominające współczesne pojawiły się znacznie później, bo dopiero w latach 40. XIX w., niemal równocześnie w Anglii i USA. Ich rozpowszechnienie się przyszło jednak dopiero wraz z potaniem druków z jednej strony, a usług pocztowych z drugiej. Na początku XX w. kartki świąteczne były już wytwarzane masowo.

W Polsce pierwsze pocztówki pojawiły się około 1899 r., czyli dokładnie 125 lat temu – dość późno, a mimo to, jak oceniał **Jerzy Zieliński** w książce „Święta polskie w malarstwie i grafice”, to właśnie u nas ilustracja świąteczna osiągnęła największą różnorodność tematyczną. „Wynikało to zarówno z największego bogactwa obyczajów świątecznych w naszym kraju, jak też z dużego znaczenia świąt w polskiej tradycji narodowej”.

Najstarsze polskie kartki w mojej kolekcji pochodzą właśnie z przełomu XIX i XX w. Polska znajdowała się wówczas poza zaborami. Kartki drukowane były zarówno w Galicji, jak i w Królestwie Polskim i często dwujęzyczne, tj. polsko-rosyjskie lub polsko-niemieckie, lub opatrzone po wystaniu pieczęciami rosyjskimi lub niemieckimi – opowiada kolekcjoner. – Z tego okresu i z początków XX w. pochodzą szczególnie przeze mnie ulubione kartki łączące motywy bożonarodzeniowe i patriotyczne. Mam w zbiorach np. obrazek przedstawiający powstańców styczniowych dzielących się kawałkiem chleba w noc wigilijną przy ognisku w lesie.

Na innej anioł przekazuje opłatek zesłańcom skutym w kajdany, a wokół! Chocik niepodległość”. To pocztówka wypuszczona przez wydawnictwo A. J. Ostrowski, działające w **Łodzi i Warszawie** w latach 1900-1945. Pocztówkę

z wizerunkiem orla w koronie umieszczonym na stajence wypuściło wydawnictwo „Sztuka” Kraków, obecne także m.in. we **Lwowie**.

Do ważnych wydawców należało też galicyjskie Towarzystwo Szkół Ludowej, które dochód ze sprzedaży pocztówek często przeznaczało na jakiś szczytny cel, podobnie jak **Krakowski Komitet Okręgowy Towarzystwa Popierania Publicznych Szkół Powszechnych**, zbierające pieniądze na budowę szkół.

Na pocztówkach z tego okresu miejsce na adres korespondencji, zapisywany wówczas poziomo, zajmowało cały rewers, stąd własnoręczne życzenia dopisywano na awersie, pod lub przy obrazku.

■ Sztuka pod strzechy

Świąteczne pocztówki, najpierw czarno-białe, potem ręcznie podkolorowywane, z czasem zmieniły się w barwne. W okresie dwudziestolecia międzywojennego wydawnictwa pocztówkowe, często już w swoich nazwach odnoszące się do sztuki (także „Galeria Polska w Krakowie, Karpowicza Salon Warszawski i inne), zatrudniały do ich projektowania uznanych artystów bądź przynajmniej bardzo sprawnych rzemieślników. Popuszczali oni wodze wyobraźni i układali skomplikowane sceny rodzajowe – realistyczne lub symboliczne, albo przeciwnie – posługiwały się stylizacją i uproszczeniem charakterystycznym dla nurtów artystycznych Młodej Polski.

Jeden z jej czołowych przedstawicieli, **Włodzimierz Tetmajer**, „przyjaciół chłopów” i pierwowzór Gospodara z „Wesela” Wyspiańskiego, też malował pocztówki – na przykład akwarele, lub był reprodukowany na świątecznych pocztówkach, jak i inni malarze. Tą sztuką użytkową nie gardziła **Zofia Stryjeńska** – malarzka, graficzka, ilustratorka, scenografka, projektantka zafascynowana rodzimym folklorem i przetwarzająca w swoje sztuce ludowe motywy obecne np. w ornamentach czy strojach, przede wszystkim podhalańskich. Takie też były jej pocztówki.

– Wiele pocztówek z tego okresu jest na awersie sygnowanych przez ich twórców. Pojawiają się tam nazwiska **Józefa Mehoffera**, **Adama Setkowicza**, **Wojciecha Kossaka**, **Wacława Boratyńskiego**. Wiele ilustrowała **Bronisława Rychter-Janowska**, do której ulubionych tematów należały polski dwór, kościółki i wiejskie chaty oraz pejzaże i która prowadziła jeden z najbardziej znanych salonów agrarystycznych Krakowa – wylizca Stanisław Rudy.

Wydawcy chętnie też eksperymentowali z technikami. Wypuszczali pocztówki złoczone prawdziwym złotem, drukowane na skórze czy wypokłudruki.

Mimo artystycznych fantazji tematyka pocztówek pozostawała niezmienna, a twórcy wciąż posługiwali się symbolem, choć czasem sięgali do mniej popularnych motywów. Widzimy więc na kartkach nie tylko wieczerze wigilijne, kolędników, kościółki, gwiazdy, opłatki, anioły i Mikołajów – ale też na przykład dzwony – symbol łączący ziemię z Niebem i komunikujący człowieka z Bogiem, a przy tym wzywający do modlitwy, informujący o narodzinach i odpędzający nieszczęścia.

Wiele pocztówek obwieszonych jest ornamentem z ostrokrzewu kolczastego – symbolu zimy, Bożego Narodzenia, szczęścia i radosnego nastroju. W albumach Stanisława Rudego znajdziemy też na przykład pocztówkę przedstawiającą krasnala ciągnącego za ogon prosiaka. I to nie jest przypadkowy obrazek. Krasnal jest bowiem uważany za pomocnika człowieka (choć i za psotnika), a świnia, kojarzona z małymi dziećmi, pieniędzmi i wszelkimi dobrami – za symbol płodności, obfitości, urodzaju i żywności.

I oni więc nam życzą – Wesołych Świąt i wszystkiego dobrego!

Anna Rudy

Kartki ze zbiorów Stanisława Rudego.

Ekspresem (i subiektywnie) przez rok, czyli o czym pisaliśmy w TZ

STYCZEŃ

● Strach i ferment – tak rozpoczął się nowy rok. Straszono nas karami za piecie-kopciuchy, ciężkimi czarami dla kierowców, brakiem schronów, dziwnymi podatkami, protestami (rolnicy), a także niemożnością kupowania (w **Bilgoraju**, gdzie zastrajkowali pracownicy jednej z sieci) oraz zadłużeniem (zamościan).

● O włos – a ten rok mógłby się rozpocząć wybuchowo. Na szczęście rosyjska rakietka, która wtargnęła na nasze niebo – jak przyleciała, tak odleciała.

● Kurczaki odlecieć nie mogły, bo jak wiadomo to niełoty, na dodatek – jak donosił w pierwszym styczniowym numerze za inspekcją handlową TZ – napompowane wodą. Znowu więc strach – jeść.

● Czkawką niektórym powiatowym radnym z **Hrubieszowa** odbiła się też inna strawa, na poły duchowa – oplatek. Podczas spotkania oplatkowego, mimo życzeń i modlitw o spokój i pokój, doszło w radzie do przewrotu. Na szczęście potwierdziło się stare przysłowie: strach ma wielkie oczy. Nowym-starym starostą został **Józef Kuropatwa**, a jak mówi inne przysłowie – znany... jest zawsze lepszy od nieznanego (podkreślamy: to tylko przysłowie!).

● Jednym ta zmiana humor poprawiła, innym – wręcz przeciwnie, jak to w życiu. Tak samo zapewne było z Czytelnikami, którzy przeczytali w TZ o jachtach, kolekcjach srebrer, bitcoinach i innych dobrach, zgromadzonych przez znanych polityków. Cóż... „Polak Polakowi (i nie tylko) wilkiem” – konkludował gorzko jeden z tygodnikowych rozmówców.

LUTY

● Polakom zagroziły długi i długie skutki covidu, mieszkańcom okolic **Nielisz**, **Izbicy** i **Gorzki** – horda wilków, oszczędnościom zakochanej przez Internet 73-latkę spod **Zamościa** – matrymonialny (i finansowy) oszust, a pewnemu prokuratorowi z **Zamościa** – jego koledzy po fachu, bo jak się okazało, zrobił z garażu składzik na akta. Niezbýt wygodne dla niektórych polityków, jak się okazało.

● Były jednak także powody do dumy i radości. Tygodnik Zamojski chwalił seniorów (w plebiscy Senior Roku), resort edukacji – że szkoła nie będzie dręczyć uczniów pracami domowymi ani nadmierną ilością lektur, a za-

mojski nauczyciel i dietetyk **Jacek Kucharski** – pochwalił się współpracą z **Anną** i **Robertem Lewandowskimi**.

● Tomaszowianka **Paulina Lomber** – błyszczała na łamach TZ nie tylko urodą, ale też talentem i siłą ducha w walce z chorobą. W wątpliwy sposób natomiast „błysnął” ówczesny prezydent Zamościa: kampanię wyborczą rozpoczął od spalenia TZ. Cóż, jak mówi stare przysłowie: kto mieczem wojuje... Jego miejscem (pracy) jest obecnie szpital psychiatryczny w **Radecznicy**.

MARZEC

● Znow powiało grozą: oto w **Zamościu** masowo zaczęły ginąć gawrony, na krajowce między **Lubyczą** **Królewską** a **Bełżcem** ktoś rozrucił gwoździe, w powiecie **bilgorajskim** – podejrzane ulotki (o oszukańczej termomodernizacji). Jakby tego było mało, pewien Izraelczyk na przebiegu w **Hrebennem** zamachnął się na polską flagę, pod **Bilgorajem** brat na brata (siekiera), nauczycielka spod **Tomaszowa Lub.** – na włosy uczennicy (z nożyczkami), a miniony dopiero co luty okazał się rekordowo... gorący.

● Chwilową grozą powiało także u pewnego lubyczanina, który spanikowany, zadzwonił na policję – że ktoś mu „buchnął” samochód spod sklepu. Aż żona mu uświadomiła, że pojechał na zakupy innym... Chłopi na się zapewne uradowali – tak jak seniorzy, którzy dostali solidną waloryzację emerytur i pewna rodzina spod **Krasnegostawu**, która na ścianie pokoiu urzwała... aniola.

● Nie ucieszyła się natomiast na pewno była już dyrektor **hrubieszowskiego** szpitala. Najpierw wychwalana – potem odwołana. To tak, jak inni, „bardzo ważni” urzędnicy, na których zamachnęła się powyborcza miotła kadrowa.

KWIECIEŃ

● Kierowcy zaczęli tracić samochody (za sprawą nowych przepisów), a niektórzy wyborcy – cierpliwość. Przyszli (także niedosłi) włodarze miast i gmin bowiem kokietowali i stali w ich kierunku przeróżne obietnice. Rosjanie też nam posłali – i znowu rakietę. Jeszcze wojna nam nie grozi – zapewniał jednak czytelników TZ generał **Waldemar Skrzypczak**. I faktycznie: rakietka zatoczyła kółeczko nad naszymi głowami i odleciała. Tak samo zresztą, jak część przedwyborczych obietnic, gdy już nowa władza rozsiała się w gabinetach.

● Kokietował pewien złodziej: włamał się do kwiatotatu po kwiaty dla ukochanej. Pewnie on, jak TZ – obliczył, że Wielkanoc będzie droższa niż rok temu i postanowił nie szafować

MAJ

● Podczas majówki Polacy prezentowali swój patriotyzm, a pewna – wtedy kandydatka na europosłankę – także nogi, co się (nie?) spodobowało posłowi z **Zamościa**. Natomiast kąśliwy komentarz posła o głowach (i w domyśle-nogach) kandydatów – nie

straciła nie tylko samochód, ale i wiarę w kompetencje zamojskich policjantów. Publikując nagranie z wypadku w Internecie, liczyła na sprawiedliwość.

● Mali „komuniści” – jak co roku – rozmyślali o prezentach, burmistrz **Tomaszowa Lub.**, który po raz pierwszy nie uzyskał większości w Radzie Miasta – o tym, jak się dogadać z opozycją, kandydaci na europosłów – na co wydadzą powiązane z mandatami sute apanaże, a wszyscy – dzięki garści porad od TZ – o długim życiu.

● Zamiast trochę pomyśleć – sprawy we własne ręce wzięła pewna 17-latką. Pokłóciwszy się z chłopakiem – wsiadła do jego auta i nie pozwoliła się zatrzymać policyjnemu patrolowi. Zatrzymała ją dopiero przydrożna latarnia.

CZERWIEC

● Matki są – przekonywał z okazji Dnia Dziecka jeden z naszych ekspertów – zmęczone. Synowie natomiast bywają wyrodnymi. Co udowodnili mieszka-

niec gm. Jarczów, grożąc ojcu zabójstwem oraz **Krasnegostawu** – tłukąc i wyganiając matkę z domu. Rodzicielstwo w ogóle jest trudne – o czym przekonali się rodzice z **Zamościa**, który podczas podróży zapomnieli o nastoletniej córce, zostawiając ją na postoju 180 km od domu. A także rodzice 4-latkę spod **Zamościa**, którzy pędzili z ciężko chorym dzieckiem po ratunek. Na szczęście można liczyć na wsparcie – w tym wypadku na policjantów, którzy zatrzymali ich za nadmierną prędkość, ale zapoznawszy się z sytuacją – zamiast wlepić mandat, eskortowali rodzinę do szpitala.

● Na wsparcie innych też raczej musi liczyć pewna **bilgorajanka**: otóż, jak się okazuje, kobieta pobiera najniższą emeryturę w Polsce: 2 grosze. Przez całe życie przepracowała 1 dzień.

● W czerwcu rolnicy skarżyli się na suszę, zamościanie – na potop, którego doświadczyło miasto, a nauczycielka spod **Tomaszowa Lub.** – na 5-letnią uczennicę, która ją sprąła.

● Na stan finansów natomiast – jak wynika z tygodnikowego zestawienia – skarżyć się nie powinni nowi włodarze miast i gmin.

LIPIEC

● W lipcu nastąpiła inwazja – życheń (Dzień Ojca!), pilotów oraz samo-

lotów (którzy zlecieli się z całej Polski, żeby się popisywać w **Mokrem** beczkami, ślizgami i śrubami podczas zawodów lotniczych) – oraz głupoty. Jak np. w przypadku 42-latk, który „wcielając się” w rolę funkcjonariusza wojsk lotniczych – próbował pokazy odwołać.

● Przykładów głupoty było zresztą chyba więcej niż widzów na pokazach (a tych były tysiące). Oto pewien 27-latek z gm. **Horodło** podpalił sasiadowi wychodek, 17-latek z gm. **Gorków** wypił, wsiadł za kierownicę auta, doprowadził do kolizji i uciekł (niezbyt daleko), a 60-latek z gm. **Łukowa** klu-

ki tej pięknej akcji wreszcie zrobiło się miło i radośnie. Także emerytom, a to za sprawą waloryzacji czternastki i nowych świadczeń.

WRZESIEŃ

● Powodzie straszły **Zamość**, WHO – wszystkich (małpią ospą), szkoły – rodziców (kosztami). Spadochroniarze z hrubieszowskiego pułku wystraszyli mieszkańców wsi **Checho** koło **Olkusza** – (w której wydładowali zamiast na Pustyni Błędowskiej).

A pewien miłośnik disco polo postraszyl byłego burmistrza **Bilgoraja Janusza Rosłana** – skarga do prokuratury za dyskryminację fanów tej muzyki. Roslan ośmielił się być bowiem stwierdzić na Facebooku, że takiej muzyki słuchają „głównie osoby nieposiadające przygotowania muzycznego”. Straasna obelga!

● Emocje, jak

wiadomo, to zły doradca. Przekonał się o tym pewien (były już, bo został wyrzucony z drużyny) piłkarz **Alwy Brody** Male, który wskiłek się po tym, jak dostał czerwoną kartkę – oraz poszkodowany przez niego sędzia piłkarski, który nie tylko „zarobił” za to od krewki piłkarza kilka ciosów, ale też, jak się okazało – nie miał ważnego pozwolenia swojego szefostwa na sędziowanie.

PAŹDZIERNIK

● Chudły portfel (za sprawą podwyżek cen za wywóz śmieci), pasli się złodzieje – krzywdą innych. Jak np. 77-latk, która uwierzywszy, że jej córka spowodowała straszny wypadek – na „ratowanie” oddała cały majątek, w sumie ok. 700 tys. zł.

● Po szkole w **Hubinku**, zamiast uczniów – hulał wiatr (i tak będzie do końca roku szkolnego, bo rodzice zabrali wszystkie dzieci), a po dnie nowego zalewu w **Wieprzowie** **Tarnawacim** – kosiarki, bo zabrakło wody.

● Pedofil z **Tomaszowa Lub.** namawiał dziewczynki do seksu, a kilku set funkcjonariuszy przetrząsało lasy w poszukiwaniu ojco- i bratobójcy, który dał drapaka ze wspomnianego już tu szpitala psychiatrycznego w **Radeckim**. Na szczęście nie tylko w bajkach, ale i w życiu – jak się okazuje – wygrawa sprawiedliwość, bo i pedofil, i morderca trafili za kraty.

● Głowy nie stracił policjant, sierżant sztabowy **Piotr Skrzypczak** i uratował życie biegacza-

wi, który zasłabł. Stracili natomiast grzybiarze – ten spod **Susca** musiał w związku z tym spędzić noc w lesie, zanim go znaleźli. Wkrótce nieprzejmennie było już nie tylko jemu, ale i wszystkim pozostałym: z Ukrainy przyszła... Nie, nie wojna, na szczęście. Ale też nic dobrego: wścieklizna.

LISTOPAD

● Amerykanie wybierali prezydenta, a my – drobniaki z portfeli, żeby wrzucić do puszek kwestorów na cmentarzach. Już kolejny rok z rzędu najhijacniej okazali się tomaszowianie.

● Zamościanie, jak się okazało po kolejnym posiedzeniu Rady Miasta – też sporo wydadzą – na podatki, które od nowego roku, zgodnie z zuchwałą uchwałą – podskoczą.

● Hollywoodzki aktor **Jesse Eisenberg** dostał w **Krasnymstawie** ważny tytuł (honorowego obywatela), a krasnostawscy policjanci (w swoje ręce) – słoń marlihuany.

● W listopadzie świętowaliśmy (Święto Niepodległości), czekaliśmy – na pociąg (wazyły się bowiem losy „Hetmana”) oraz stadion (buduje się w Zamościu), zbieraliśmy (szczerebrzeszynie, dary dla swojego szpitala), narzekaliśmy (na kolejne podwyżki cen: żywności, opłat, czynszów, energii...) i śmialiśmy się – ze szczęścia-nieszczęścia bliźnich: ktoś trafił zóstkę w Lotto. Tyle, że tych „ktośiów” było dokładnie... jedenastu!

GRUDZIEŃ

● Wścieklizna ruszyła na nasz region (od lat nie było tak wielkiej liczby zakażeń!), a my – do sklepów. Święta idą, to i coś (lepszego) zjeść trzeba. Tegorocznym rytusem jest masło – drogie, jak nigdy przedtem.

● Ruszyły też myszy i szcury – wielką ławą, do naszych domów. Pojawily się też dobre wiadomości: na przykład taka, że Wigilia będzie wolna od pracy. Niestety, dopiero za rok.

● Dostawiliśmy prezenty. Te chciane: dzieci – od św. Mikołaja, wdowy i wdowcy – od rządu, wyższą rentę wdowią, a mł. asp. **Małgorzata Uszko** z **Hrubieszowa** – statuetkę – za to, że jest najlepszą oskarżycielką publiczną. I niechciane – jak strażnicy więzienni, którym uciekł morderca – zarzuty. Niemcy ciągnęli nas w dół (gospodarczo), rolnicy – na protesty. Wszystkich pogodził wigilijny stół.

mm, rys. J. Lipiec

94-letnia pani Lucyna wydzierała torbę skarpet i czapek... by ogrzały samotnych seniorów

Skarpety i czapki od serca

Takie historie wzruszają. I sprawiają, że dobro nie ma ceny i można się nim dzielić bez względu na wiek. Tak jak Pani Lucyna z Zamościa. W lutym skończy... 94 lata. Mimo wieku zaraża radością i wciąż sama dzierga z włóczki skarpety. Kolorowe i ciepłe. A przede wszystkim, jak mówi, dla kogoś.

komu sprawią radość – napisał na swoim profilu na Facebooku prezydent **Zamościa Rafał Zwolek**.

Pani Lucyna od kilku lat przed Świątami Bożego Narodzenia zaprasza go do siebie (wszystko zaczęło się, gdy był jeszcze radnym), by przekazać własnoręcznie zrobione na drutach skarpety. Każda para związana misternie sznurkiem. W tym roku Pani Lucyna dorobiła także sporą kolekcję czapek.

– Chciałabym, żeby ogrzały seniorów, którym przecież z racji wieku marzną nogi. Pan będzie wieział co z nimi zrobić i kogo obdarować – powiedziała, wręczając zapakowaną torbę.

Rafał Zwolek odwiedził panią Lucynę z żoną Katarzyną.

A prezydent przekazał jej torbę z kolorową włóczką, z której może przed kolejnymi świętami, jeżeli siły pozwolą, powstana kolejne skarpety.

Zgodnie z życzeniem Pani Lucyny, skarpety i czapki trafiają wraz z paczkami żywnościowymi przed Bożym Narodzeniem do seniorów: samotnych, skrzywdzonych przez

los, schorowanych, zapomnianych. To już tradycja – od kilku lat nie zapominają o nich Zamojskie Anioły.

– Płacę te nitki od dziecka, mam wprawę. Cztery godziny dziergam jedną skarpetę, a para do osiem godzin. Choć teraz już oczy nie te i spryt w rękach nie taki, ale ile mam zdrowia i siły, będę się dzielić skarpetami. Bo lepiej dawać niż brać. To sprawia mi przyjemność – powiedziała na koniec Pani Lucyna.

her

Klub morsów „Kra Biszcz” hucznie otworzył sezon

Zimowe kąpiele

Z uśmiechem, energią i w lodowatej wodzie – tak miłośnicy zimowych kąpiel rozpoznać sezon 2024/25 nad zalewem Biszcz – Zary.

7 grudnia o godz. 14 na mikołajkowej imprezie inauguracyjnej zebrało się około 200 osób, by oficjalnie roz-

zimnych kąpiel, jednak największy boom przeżył w okresie pandemii, kiedy to na wspólne morsowanie gromadziło się około 40 osób.

Dwa lata temu działacze klubu założyli stowarzyszenie i obecnie oprócz zdrowotnych kąpiel organizują także wyjazdy i spotkania integracyjne oraz

Mikołajkowa impreza inauguracyjna odbyła się 7 grudnia.

Fot. Kra-Biszcz/fb

począć zimowe morsowanie. Nie zabrakło muzyki, smacznych przekąsek, napojów i dobrej zabawy.

„Kra Biszcz” ma w zwyczaju łączyć imprezy organizowane w okolicach mikołajek z akcjami charytatywnymi na rzecz potrzebujących dzieci. W tym roku zbiórkę zorganizowano dla **Mikołaja Sarzyńskiego**, walczącego z nowotworem mózgu. Udało się zebrać 5 tys. zł.

Klub morsów z Biszcz działa od 12 lat. Stopniowo poszerzał swoje szeregi o kolejnych miłośników

współdziałają z innymi, zaprzyjaźnionymi klubami morsów.

Przypomnijmy, że morsowanie niesie ze sobą wiele korzyści zdrowotnych, takich jak: poprawa krążenia, wzmocnienie odporności, redukcja stresu i ogólne lepsze samopoczucie dzięki uwalnianiu się endorfinom. Należy pamiętać jednak o tym, żeby przed rozpoczęciem swojej przygody z lodowatą wodą zasięgnąć opinii lekarza, ponieważ ta forma aktywności nie jest dla każdego.

kawi

Praca nadesłana na X Ogólnopolski konkurs TZ na wspomnienia miłosne

dawały oznaki zazdrości. Ostatnio, gdy wysłano ją w delegację do jakiejś komisji usłyszała, jak dwie inne urzędniczki, nie wiedząc, że za nimi idzie – wymieniły między sobą:

– Widziałas, jak się wystroila?

– Jakby na mszę w niedzielę do kościoła szła!

Miały bardzo głupie miny, gdy je wyminęła, rzucając radosne „dzień dobry”.

Zoska się takimi sprawami nie przejmowała. Śmiała się także z plotek, jakoby była kochanką Tadeusza. Męża nie kochała, była z nim dla pieniędzy i dlatego, że dbał o nią, dzieci i dom. I nie zamierzała robić rewolucji w swoim wygodnym życiu dla kilku chwil przelotnych emocji.

Oczywiście, wiedziała, że Tadeusz ma do niej słabość. W końcu tylko ją jedną zapraszał na codzienne, południowe „kawki” do swojego gabinetu. Zawsze też, gdy potrzebowała wyskoczyć na miasto w godzinach pracy – mogła liczyć nie tylko na jego zgodę, ale i na pod-
wózkę. Przywoził jej prezenty z zagranicznych wakacji, przynosił domowe nalewki, które sam robił.

ZAWSZE JEDNAK UDAWAŁO SIĘ JEJ UTRZYMYWAĆ ICH WZAJEMNE RELACJE NA TĄJEBNEJ STOPIE, BY NIE MIEĆ SOBIE NIC DO ZARZUCENIA. I, o dziwo, Tadeusz szanował granicę, którą w jakiś niewypowiedziany sposób wyznaczała. Choć wielokrotnie widziała jego frustrację, gdy kończyła mu się cierpliwość. Wtedy był dla wszystkich złośliwy, nieprzychylny, a i jej dawał odczuć swoją irytację.

Zoska w takich chwilach po prostu nie reagowała. Udawała, że nie widzi, jaki jest rozdrażniony. Miała w sobie ten rodzaj dystansu i spokoju, że mąk-symalnie po jednym, dwóch dniach mu przechodziło i następował „mie-

cu latami utrzymywała go na dystans. Choć, oczywiście, czasami była mocno jego atencją zmęczona. Ale teraz pomyślała o jego żonie: Maria była starsza od niej o 20 lat, już nie taka atrakcyjna, jak kiedyś i bardziej skupiała się na zapewnieniu mężowi, którego wręcz wielbiła – wygodnego życia niż na dbaniu o siebie. Co sobie pomyśli, gdy zajrzy do telefonu męża i zobaczy tę wiadomość? Zoska ją lubiła, nie chciała być przyczyną jej cierpienia.

„Jasne, to może faktycznie pora, żeby nasi małżonkowie się poznali” – odpisała. Nic nie odpowiedział. A potem, podczas coraz to radszych kontaktów udawali, że jego niemal wprost wyrażona propozycja nie padła.

To jednak, co myślała Zoska to co innego, a plotki, które „chodząły” po urzędzie – co innego. Zoska nie spodziewała się, że będą powodem prawdziwej rewolucji w jej życiu. Otóż na dzisiaj przytoczę sam szef wszystkich szefów wezwał do centrali Celinę. Ledwie zdążyła pazochnie pomalować. Wróciła cała w wypiekach, ale opowiadała o spotkaniu zdawkowo. Dopiero, gdy Krystyna wyszła – jak zwykle – pół godziny przed zamknięciem biura, zdradziła Zośce: – Zapropo-nowałem mi, żebyś została kierowniczką. Mam się zastanowić do jutra.

Zoskę zatkało: Celina była najgor-szą z najgorszych kandydatek do kierowania wydziałem: niesamodzielną, wszystkim wystraszoną. Z zerowymi umiejętnościami obsługi komputera i spazmami przed każdym zabraniem głosu w gronie większym niż trzy osoby.

Rozumiała, że Krystynie tego nie zaproponują: co prawda była kiedyś kierowniczką, ale przylapano ją na jakimś przekręcie. Praca w ich wydziale była dla Krystyny „karnym językiem”. Na awans nie miała co liczyć.

Ale dlaczego jej, Zośce tego nie zaproponowano? W urzędzie wszyscy – w tym kierownicy innych działów rozmawiali o tym, jak o czymś oczywistym: uważano ją za naturalną następczynię Tadeusza. Zoska wielokrotnie zastępowała go, była kompetentna, pracowita, świetnie zorganizowana, umiała zarządzać zespołem, rozwiązywać problemy, co udowodniła wielokrotnie.

– Zosiu, moja decyzja zależy od Ciebie. Co ty na to, że podzielę się z tobą dodatkami za bycie kierowniczką, a ty w zamian będziesz mi pomagać? – wypaliła Celina.

ZOŚKĘ ZATKAŁO. CO TO BYŁA ZA PROPOZYCJA? CZY CELINA CAŁKIEM ZWARIOWAŁA? Oczekiwała, że Zoska będzie za nią pracowała – bo była pewna, że o to właśnie chodzi, a sama będzie szefować na papierze?

Odpowiedziała coś wymijająco i szybko zebrła się do wyjścia. Już z samochodu zadzwoniła do Oli, sekretarki szefa wszystkich szefów. Były ze sobą blisko, więc jej otwarcie powiedział o szokującej propozycji Celiny.

– Zosiu, jeszcze do dzisiejszego ranka była mowa o tym, że ty zostaniesz kierowniczką. Po wyjściu Celinę usłyszałam, jak szef do kogoś dzwoni i mówi oburzony, że ty absolutnie odpadasz, bo jesteś kochanką Tadeusza – zrelacjonowała.

Zoska natychmiast zrozumiała: to Celina, która udawała jej przyjaciółkę, której pomagała na każdym kroku – przekreśliła plotkę jej kariery. Wiadomo było bowiem, że szef wszystkich szefów z Tadeuszem się nienawidzą. Obydwaj w przeszłości pracowali w służbach mundurowych – urzędnicy plotkowali, że to tam ona nienawidzi ma korzenie. Zwierzchnik co prawda Tadeusza nigdy ze stanowiska nie ruszył – ale też Tadeusz był jedynym z całego urzędu, którego nie zaprosił, by pożegnać i podziękować przed odejściem na emeryturę.

Ella

Cd. za tydzień

Romans biurowy (cz. I)

Fot: pixabay.com

Zoska była najmłodsza z nich wszystkich.

siąc miodowy”: Tadeusz, chcąc jej zre-kompensować swoje wcześniejsze zachowanie, stawał się jeszcze bardziej usłuszny niż zwykle.

Dopiero po imprezie, którą mu urządzili z Krystyną i Celiną z okazji odejścia na emeryturę – bo w urzędzie jakby nikt jego odejścia nie zauważył – odważył się na coś więcej. Wysłał jej po tym spotkaniu esemesa: „zachwycająco wyglądałaś, może wreszcie gdzieś razem wyjdziemy poza pracę? Już nie jestem Twoim szefem”.

Zoska nie spodziewała się, że Tadeusz zrobi tak odważny krok. W koń-

trali Celinę. Ledwie zdążyła pazochnie pomalować. Wróciła cała w wypiekach, ale opowiadała o spotkaniu zdawkowo. Dopiero, gdy Krystyna wyszła – jak zwykle – pół godziny przed zamknięciem biura, zdradziła Zośce: – Zapropo-nowałem mi, żebyś została kierowniczką. Mam się zastanowić do jutra.

Zoskę zatkało: Celina była najgor-szą z najgorszych kandydatek do kierowania wydziałem: niesamodzielną, wszystkim wystraszoną. Z zerowymi umiejętnościami obsługi komputera i spazmami przed każdym zabraniem głosu w gronie większym niż trzy osoby.

„Poznajmy się” to stała rubryka, w której osoby samotne mogą zamieścić swój anons. Do oferty należy dołączyć imię, nazwisko, adres do korespondencji, znaczek i kopertę. Te dane pozostaną do wyłącznej wiadomości redakcji. **Anonse przyjmujemy również na adres e-mail: sekretariat@onet.pl.** Nasza redakcja nie informuje o adresach ani o imionach i nazwiskach osób przysyłających anonse. Pośredniczymy wyłącznie w przekazywaniu listów. Informacja o przetwarzaniu danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Tygodnika Zamojskiego w zakładce „Polityka prywatności”.

45-lletnia panna bez nalogów i zobowiązań, szatynka o piwnych oczach i wroście 168 cm. Jestem szczerą, miłą, spokojną i samotną kobietą. Poznam uczciwego i kulturalnego mężczyznę, w wieku 45-57 lat, wysokiego, o miłej aparycji, dobrym sercu, niezależnego finansowo i zmotoryzowanego, chętnie z dzieckiem. Odpowiem na każdy poważny list, a zdję-

cie miłe widziane (do zwrotu). **Godło: „Czekam na Twój list” (2017)**

Witam wszystkie panie! Czas szybko leci, więc nie chcę go tracić i mam nadzieję poznać partnerkę na Sylwestra, być może z opcją na dłużej. Mam 42 lata, 185 cm wzrostu, ciemne, blond włosy i jestem niezależny pod każdym względem, nie posiadam też zobowiązań z przeszłości. Cenię szczerą, uczciwą, normalną i za-

dbane kobiety, z poczuciem humoru. Napisz do mnie szybko, a może razem tanecznie wkręcimy w Nowy Rok, a może i w resztę życia. Numer telefonu przyspieszy kontakt. **Godło: „Razem w Nowy Rok” (20172)**

Jestem atrakcyjną kobietą, 60 plus, obecnie samotną. Mieszkam na wsi i jestem niezależna finansowo. Lubię zwierzęta, wycieczki i przyrodę. Chciałabym poznać pana, w stosownym wieku, z którym mogłabym się zaprzyjaźnić. Proszę o poważne oferty z numerem telefonu, który przyspieszy kontakt. **Godło: „Poznajmy się” (20173)**

Poznam miłą i sympatyczną kobietę o miłej aparycji, równie samotną jak ja i w stosownym wieku, z którą mógłbym się zaprzyjaźnić, a w przyszłości stworzyć udany związek. Jestem wzmogłym i niezależnym pod każdym względem mężczyzną, 60 plus, mam 182 cm wzrostu, 95 kg wagi, krótkie i szpakowate włosy. Posiadam wykształcenie wyższe, prowadzę wła-

sną firmę i nie bujam w obłokach. Lubię dobrą muzykę, taniec, film i dobrą książkę. Interesuję się również sportem i polityką. Proszę o poważne oferty. **Godło: „Czas na miłość” (20174)**

Czuję się samotny, dlatego chciałbym poznać panią, w stosownym wieku, z którą mógłbym się zaprzyjaźnić, a w przyszłości stworzyć trwały i poważny związek, oparty na miłości, zaufaniu i wierności. Jestem wysokim mężczyzną 40 plus, bez nalogów i zobowiązań, niezależnym, szczerym i uczciwym, o łagodnym usposobieniu i spokojnym charakterze. Moim celem jest założenie szczęśliwej rodziny. Proszę o poważne oferty, gdyż nie szukam przygód. Jeśli choć trochę zainteresowała cię mój anons, to napisz proszę, a dowiesz się o mnie więcej. **Godło: „Samotny kawaler” (20175)**

Atrakcyjny i zaradny mężczyzna po 60, obecnie samotny, wysoki, przystojny, o dobrym sercu, bez nalogów, niezależny finansowo i zmotoryzowany. Mieszkam sam. Lubię sport, do-

bry film, wycieczki oraz miłe towarzystwo. Potrafię dobrze gotować, piec i zaopiekować się swoją wybranką. Jeśli czujesz się samotna, pragniesz kochać i być kochaną i marzysz o mężczyźnie, który potrafi szanować i zadbać o swoją kobietę, to napisz do mnie koniecznie. Na początek oferuję przyjaźń z perspektywą na stały i poważny związek na dalsze dobre i złe chwile życia. Proszę o poważne oferty, gdyż nie szukam przygód, a numer telefonu, przyspieszy kontakt. **Godło: „Jeśli chcesz być kochana, to napisz” (20176)**

Chciałabym poznać kobietę, w wieku do 68 lat, ceniącą, tak jak ja, ciepło domowego ogniska, poważnie myślącą o dalszym życiu w dwoje, która brzydzi się kłamstwem. Jestem uczciwym i niezależnym finansowo wdowcem, katolikiem bez nalogów, z własnym domem, mam 68 lat i 182 cm wzrostu. Proszę o poważne oferty z numerem telefonu, który przyspieszy kontakt. **Godło: „Czekam na ciebie” (20177)**

Sporo zarobili na przedświątecznej gorączce zakupowej. Nie wszyscy byli jednak zadowoleni

Ostre starcie rzeźników

Krew u rzeźnika to nic szczególnego, zwyczajna rzecz, można powiedzieć. W opisywanej historii połało się jej dużo – ze skutkiem śmiertelnym.

Okres świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku to wzmożony ruch w handlu. Ludzie lubią sobie dobrze podjeść, więc kupują więcej niż na co dzień artykułów spożywczych, między innymi mięsa i wędlin. Właściciele sklepów liczą zyski. Wiadomo jednak, że pieniądze potrafią zepsuć najlepszą atmosferę, toteż na ich te dochodziły czasami do dramatycznych zdarzeń.

■ Branżowe spotkanie w piwiarni

W dzisiejszych czasach mięso kupujemy głównie w supermarketach wraz z innymi sprawunkami. Mało kto już pamięta jatki, czyli miejsca, w których dawniej sprzedawano świeże mięso z uboju. Jeżeli jatki jeszcze są gdzieś w Polsce, to raczej jako pamiątki przeszłości.

W międzywojennym Hrubieszowie było co najmniej kilkanaście takich sklepików. Były to ciasne, słabo oświetlone kłitki, niektóre mieściły się na straganach, jednak towar, który w nich sprzedawano był prima sort.

Wśród hrubieszowskich rzeźników było sporo Żydów. Nie obchodzili oni chrześcijańskich świąt, jednak starali się, aby ich „młodszy braciom w wierze” nie zabrakło smakoły-

ków na stole. W ostatnich dniach grudnia 1933 roku, już po Bożym Narodzeniu, spotkało się kilku z nich wieczorem w piwiarni przy ulicy Łaziennej. Był to ich ulubiony lokal.

Spotkanie miało towarzyski charakter, jednak rozmawiano też o interesach. Rzeźnicy sporo zarobili na przedświątecznej gorączce zakupowej, ale do pełnej radości było im daleko. Narzekali na światowy kryzys gospodarczy. Niepokoiły ich również wieści z Niemiec po dojściu do władzy Hitlera, który bez ogródek mówił, że rozprawi się z Żydami.

– Czas są niedobre, powinniśmy więc wspierać się, zamiast ze sobą konkutować – powiedział jeden z zebranych.

Pozostali przyznali mu rację, co zostało przypieczętowane następną kolejką piwa dla wszystkich.

Obaj potwierdzili, że walczyli na noże z Kaufmanem. Ale ani jeden ani drugi nie przyznał się do zadania mu ciosu, który go zabił. Fot. pixabay.com

■ Poszło na noże

Jednak w miarę wychyłanych kłifi zgody między rzeźnikami było coraz mniej. Zaczęli sobie nawzajem wypominać przypadki nieuczciwego zawyżania cen i innych drobnych oszustw. Atmosfera robiła się gorąca.

– Jest nas w Hrubieszowie za dużo, dlatego się kłócimy i nie osiągamy zadowalających dochodów – stwierdził w pewnym momencie Jasek Kaufman.

Miał sporo racji, jednak jego słowa sprowokowały Żydów do kolejnej sprzeczki.

– Ach tak? No więc daj, Josele do bry przykład i zwiń swój kramik – odpowiedział z przekąsem Symcha Szejrach. – Nie zrobisz go? Ktoś inny ma odejść z fachu, żeby tobie się lepiej żyło...

To już nie była prowadzona ostrym tonem rozmowa, lecz awan-

„O gwałtownym sporze mówi się w przenośni, że poszło na noże. W tej historii noże nie były przenośnią. Niektórzy rzeźnicy przyszli do knajpy z narzędziami, używanymi przez nich w pracy. Sięgnęli po nie i stanęli naprzeciw siebie.

tura, wymachiwanie rękami, walenie kufkami o blaty stołów i ciskanie obelg. Rzeźnicy podzieliли się na dwie wrogie grupy. Właściciele piwiarni, również Żyd, bezskutecznie próbował uspokoić rozgorączkowanych krajanów.

O gwałtownym sporze mówi się w przenośni, że poszło na noże. W tej historii noże nie były przenośnią. Niektórzy rzeźnicy przyszli do knajpy z narzędziami, używanymi przez nich w pracy. Sięgnęli po nie i stanęli naprzeciw siebie.

W sportowej wersji walki na noże (jest taka dyscyplina) używa się ich atrap. Nie można nimi zrobić przeciwnikowi krzywdy. Punktowane są trafienia, a wysokość punktacji zależy od miejsca i jakości trafienia, co oceniają sędziowie. W wersji „full” wszystkie chwytai są dozwolone i leje się krew.

Kaufman toczył walkę aż z dwoma przeciwnikami, Symchą Szejrachem i Natanem Gworkiem. Zadał niegroźne

pchnięcie w lewą rękę Szejrachowi, po czym zrobił unik przed ciosem Gworka. Jednak wobec przewagi liczebnej nie miał większych szans. W pewnym momencie trafiony w klatkę piersiową padł z jękiem na podłogę, a po upływie kilku sekund zmarł.

Obecni w piwiarni Żydzi, widząc co się stało, chcieli uciec. Jednak zostali zatrzymani przez policję, którą wezwał właściciel knajpy w obawie, że przyjdzie mu odpowiadać za ukrywanie zbrodni.

■ Nie było warto...

Do aresztu trafiło kilkunastu Żydów prowadzących w Hrubieszowie jatki. Zostali przesłuchani na okoliczności zabójstwa. Ich zeznania dotyczące incydentu w piwiarni były sprzeczne.

Jedni mówili, że awanturę sprowokował Jasek Kaufman swoimi nierozsądnymi wypowiedziami. Inni twierdzili, że wina jest po stronie Szejrachy, który zbyt agresywnie zareagował na jego słowa. Nie potrafili również wskazać bezpośredniego sprawcy śmiertelnego zranienia Kaufmana.

Ostatecznie zarzuty zabójstwa postawiono obu Żydom, którzy starli się z późniejszym denatem. Zarówno u Szejrachy, jak i u Gworka policja zabezpieczyła noże ze śladami krwi. Były to długie rzeźnicze noże o 25-centymetrowej długości ostrza.

Obaj potwierdzili, że walczyli na noże z Kaufmanem. Ale ani jeden ani drugi nie przyznał się do zadania mu ciosu, który go zabił. Powiedzieli tylko, że nie warto było się bić. Powinni w inny sposób rozwiązać wynikłą między nimi sprzeczkę.

W zaistniałej sytuacji obaj odpowiedzialni za zabójstwo i na kilka lat trafili do więzienia.

Mariusz Gadomski

Zmieniono personalia.

W PADKI I WYPADKI

NIE ZACHOWAŁA ODLEGŁOŚCI

Trzy osoby trafiły do szpitala po wypadku w Szopiniku (gm. Zamość), do którego doszło na krajowej drodze nr 74 w poniedziałek, 9 grudnia, przed godz. 16. Było ciemno i ślisko, panował spory ruch. Ze wstępnych ustaleń funkcjonariuszy wynika, że 43-letni kierowca Citroëna typu bus poruszał się z prędkością dostosowaną do warunków drogowych. Jadąc za nim Toyota 70-letnia mieszkanka gm. Tyszowce nie zachowała bezpiecznej odległości i uderzyła w tył Citroëna. W toycie była 68-letnia pasażerka. Obie kobiety wymagały pomocy medycznej. Karetki przewiozły je do szpitala. Trafił tam również 43-latek z Zamościa, siedzący za kierownicą busa. Na szczęście po badaniach okazało się, że nikt nie doznał poważniejszych obrażeń. Kierowcy byli trzeźwi. Z uwagi uszkodzenia toyoty funkcjonariusze zatrzymali jej dowód rejestracyjny. Fot. Policja

PACZKA Z NIESPODZIANKĄ

Policjanci wyjaśniają okoliczności oszustwa na szkodę 32-letniego mieszkańca Hrubieszowa. Zwabiony reklamą na portalu społecznościowym, kliknął w link i zamówił komputer diagnostyczny. Podał swoje dane oraz adres odbioru paczki. Za paczkę zapłacił kurierowi przy odbiorze. W środku były śrubokręty. Kontakt ze sprzedającym się urwał.

CIEŻKA NOGA

Mandat w wysokości 2,5 tys. zł, 15 punktów karnych oraz zatrzy-

nogrodzie. Kierująca prawo jazdy miała od zaledwie 4 miesięcy.

DWA WYJŚCIA...

38-letnia mieszkanka powiatu tomaszowskiego odebrała telefon od rzekomej przedstawicielki banku z informacją, że z jej konta skradziono pieniądze. Oszustka powiedziała, że są dwa wyjścia z tej sytuacji: zgłosić sprawę na policję, ale będzie to trwało długo lub ona sama skontaktuje się z bankiem centralnym i wspólnie odzyska jej pieniądze. Kobieta skorzystała z drugiej opcji. Oszustka poleciła, aby kobieta przelała odzyskane już przez bank centralny pieniądze na wskazany numer rachunku bankowego. 38-latk przelała prawie 20 tys. zł. „Przedstawicielka” banku namawiała do wykonania kolejnych przelewów. W tym czasie bank zablokował konto kobiety, na co oszustka też miała wyjaśnienie. Twier-

OKAZJA CZYNI...

W miniony weekend mieszkanka Zamościa powiadomiła policjantów, że ktoś ukradł jej rower. Późnym wieczorem w piątek zostawiła go obok klatki schodowej bloku, w którym mieszka. Rano w sobotę jednoślada już nie było. Straty oszacowała na 850 zł. Policjanci ustalili personalia sprawcy i w niedziele zatrzymali go. Rower ukrył na posesji, gdzie przebywał. 22-latek z Zamościa usłyszał zarzut kradzieży za co grozi do 5 lat pozbawienia wolności. Fot. Policja

ŁUP W SŁUP

Kierujący oplem 82-latek w Korhyniach (gm. Jarczów) wyprzedził samochód ciężarowy, stracił panowanie nad kierownicą i wjechał w słup energetyczny. Wszystko działo się we wtorek, 10 grudnia. Padł śnieg, było ślisko. Na szczęście kierowcy ani pasażerki pojazdu nie odnieśli poważnych obrażeń. 82-latek za niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze dostał mandat oraz 10 punktów karnych. Fot. Policja

nia kolejnych przelewów. W tym czasie bank zablokował konto kobiety, na co oszustka też miała wyjaśnienie. Twier-

dziła, że bank chce oszukać 38-latkę. W efekcie kobieta udała się do swojego banku, gdzie według polecenia dzwoniącej miała sprawdzić, czy pracownik banku jest uczciwy. Następnie w bankomacie wpłaciła jeszcze na wskazane konto 4 tys. zł. Wtedy dopiero zrozumiała, że padła ofiarą oszustki. Straciła 24 tys. zł.

POTRĄCIŁA NA PRZEJŚCIU

66-latkę przechodzącą przez oznakowane przejście dla pieszych w Zamościu została potrącona przez toyotę. Zdarzyło się to we wtorek, 10 grudnia. 64-letnia zamościanka jechała toyotą od ul. Wyszyńskiego w kierunku ul. Piłsudskiego. Na ul. Peowiaaków nie zauważyła idącej od strony cmentarza przez przejście dla pieszych kobiety. Karetka przetransportowała 66-latkę do szpitala. Obie uczestniczki wypadku były trzeźwe.

her

■ BaRomeR opiLstwA©

Nasze notowania: w ostatnim tygodniu – 3 prom. alkoholu (tydzień wcześniej – 3,38)

Rekordzistą tego tygodnia jest 46-latek, który miał 3 prom.

W takim stanie wsiadł za kierownicę audi. Wpadł w Adamowie. Na drugim miejscu, z wynikiem 2,5 prom., uplasował się 43-letni rowerzysta zatrzymany w Kalinowicach. Tuż za nim znalazł się 43-letni kierowca Citroëna. Wpadł w Horodle, miał 2,2 prom. Na ko-

lejnym miejscu uplasował się 50-letni rowerzysta, który z 2. prom ruszył na przejażdżkę przez Korczów (gm. Biłgoraj). Nasz ranking zamyka 39-letni kierowca ciągnika rolniczego, zatrzymany w Radziejcinie (gm. Frampol). Wydmuchał 2 prom.

40

16 GRUDNIA 2024 r.

www.tygodnikzamojski.pl

Z małej miejscowości na Zamojszczyźnie prosto do Disneya

Paweł i „Vaiana 2”

W środę, 27 listopada miała premierę kinową druga część uwielbianego przez dzieci, disneyowskiego hitu „Vaiana”. Kilka lat temu ta produkcja skradła serca milusińskich, ale dorosła widownia także film oceniała bardzo wysoko, przede wszystkim za wyjątkową muzykę towarzyszącą fabule.

Czy część druga dorówna pierwszej? Na pewno warto się przekonać. Tym bardziej, że tym razem w „Vaianie” usłyszeć można głos **Pawła Skiby** (32 l.) pochodzącego z miejscowości **Szozdy** w gminie Terespol. Jego wokół towarzyszy na ekranie postać o imieniu Moni.

■ Pierwsze kroki

Paweł Skiba jest utalentowanym wokalistą i aktorem. Od najmłodszych lat wykazywał uzdolnienia muzyczne, które w jego rodzinie przechodzą z pokolenia na pokolenie.

Z inspiracji mamy – **Małgorzaty Skiby** – edukację muzyczną rozpoczął w szkole muzycznej w **Bilgoraju**

w klasie akordeonu guzikowego i doskonalił swój warsztat wokalny. „Wielkie ukłony w stronę mojej Mamy. Ona odkryła mój talent i wspiera mnie do dziś” – mówi Paweł.

Już jako dziecko był znany w regionie z wyjątkowego śpiewu, brał udział w licznych konkursach i festiwalach, z których najczęściej wracał z wygraną.

Po ukończeniu szkoły podstawowej i gimnazjum w **Tereszpolu Zaodzie**, liceum informatycznego w **Bilgoraju**, a następnie edukacji na Wydziale Wokalno-Estradowym w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina w **Warszawie**, Paweł Skiba postanowił połączyć karierę zawodową z muzyką.

■ Talent show i Eurowizja

Na artystycznej ścieżce muzyka są także doświadczenia w programach telewizyjnych typu talent show. Uczestniczył w „X Factor” oraz „Bitwie na głosy”, w której trafił do grupy **Natalii Kukulskiej**.

Zdobyte doświadczenia i ciężka praca zaowocowały kolejnymi wyzwaniami i sukcesami. W 2012 roku na 49. Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w **Opolu**, wokalista wystąpił w chórkach **Łukasza Zagrobelnego**, którego singiel „Ja tu zostaję” został nagrodzony Supermagrodą Programu I Polskiego Radia.

Rok 2021 to słynny udział Pawła Skiby w konkursie Eurowizji, gdzie

wspierał wokalnie **Rafała Brzozowskiego**. Po tym wydarzeniu media i publiczność okrzyknęła Pawła gwiazdą i bohaterem występu. Tabloidy i internauci rozpisywali się o tym, że chórzysta przyćmił głównego wykonawcę i uratował całość prezentacji. „Wjazd na Eurowizję to największa muzyczna przygoda jak do tej pory i najtrudniejsze wyzwanie. Trzeba było dać z siebie 400%” – podkreśla P. Skiba.

Kolejnym formatem, w którym od kilku lat można podziwiać talent muzyka z Roztocza jest „Jaka to melodia”. W grudniowych wydaniach programu usłyszymy jego piękny głos w solowych wykonaniach.

■ Casting za namową

Udział w castingu do roli śpiewanej przy „Vaiana 2” zaproponowała mu **Agnieszka Tomicka**, kierownik muzyczny, z którą pracuje na co dzień. Nagrania zostały wysłane do Disneya i spodobały się, bo dostał tę rolę. „Piękna przygoda, nieziemskie emocje, wspaniały projekt” – tak muzyk podsumowuje pracę przy filmie „Vaiana 2”.

„Piękna przygoda, nieziemskie emocje, wspaniały projekt” – tak Paweł Skiba podsumowuje pracę przy filmie „Vaiana 2”.
Fot. P. Skiba/Th

Podkreśla także, że praca była bardzo wymagająca ponieważ dobry wokół tak naprawdę to tylko dodatek, natomiast istotą jest interpretacja. „Vaiana” to jeden z wielu projektów, w których artysta bierze udział, bo dubbingowanie to jego chleb powszedni. Fani kreskówek, mogą podziwiać jego talent w licznych mniejszych projektach Disney Plus, ale także w większych jak np. filmie „Mała stopa”.

■ Niemen inspiracją

Paweł nie zwalnia tempa, bo właśnie trwają prace nad jego najnowszym klipem. Co ciekawe w procesie twórczym wykorzystywana jest sztuczna inteligencja. Na efekty nie trzeba będzie długo czekać, bowiem premiera singla już w styczniu.

Artysta cały czas pozostaje też w kontakcie z publicznością – w ramach tras koncertowych Accantus Live. Mówi o sobie, że jako chłopak z Roztocza jest pełen energii, nie spoczywa na przysłówiowych laurach i przed nim cała masa projektów.

Inspiracją dla Pawła Skiby był od zawsze **Czesław Niemen**, po którego utwory chętnie sięgał w przeszłości, by wykonać je na nowo. Słucha różnych gatunków muzycznych, od rapu po jazz. Chce tworzyć muzykę popularną, która dociera do szerokiego grona odbiorców.

Katarzyna Węclaw

Pochodząca z Hrubieszowa wybitna artystka wyróżniona Nagrodą ministra dla Ireny Jun

Irena Jun, jedna z najwybitniejszych postaci polskiego teatru została nagrodzona za całokształt twórczości Doroczną Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2024. Uroczystość odbyła się 27 listopada w **Krakowie**.

„Jej monodramy oraz działalność pedagogiczna wyznaczają najwyższe standardy sztuki scenicznej i promują polską kulturę słowa” – napisano w uzasadnieniu nagrody.

Podczas krótkiego wystąpienia, Irena Jun cytowała m.in. Norwida.

– Moją specjalnością jest przysłuchiwanie się poezji, czytanie, mówienie, granie, przerabianie poezji na teatr. Niekiedy przynosi to nadzwyczajne rezultaty, jak na przykład teraz – powiedziała, dziękując za wyróżnienie.

Irena Jun (rocznik 1935) to wybitna aktorka, reżyserka i pedagogka, od 1972 r. związana z Teatrem Studio. Pochodzi z **Hrubieszowa**, uczyła się w **Zamościu**. Wielokrotnie mogliśmy ją oglądać w **Hetmańskim Grodzie**, m.in. podczas Zamojskiego Lata Teatralnego czy **Ulicy Literackiej**.

Jest absolwentką Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w **Krakowie**.

Jest autorką monodramów, kameralnych spektakli i wieczorów poetyckich, które organizuje w swoim Jednoosobowym Teatrze Poezji Ireny Jun. W 2008 r. została uhonorowana Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

mm, fot. MKiDN

REKLAMA

RENAULT AUSTRAL E-TECH FULL HYBRID 200 KM

Dni SUV-ów
zyskaj
22 000 zł⁽¹⁾
oferta ważna do wyprzedania zapasów 2024
system openR link z wbudowanymi usługami Google⁽²⁾
samojadująca się hybryda z zasięgiem do 1100 km⁽³⁾
poznaj dedykowaną ofertę na nową gamę SUV-ów Renault

⁽¹⁾ Zysk do 22 000 zł dla modelu Renault Austral wyprodukowanego w 2024 roku i zarejestrowanego w 2024 roku. Oferta obowiązuje dla modelu Renault Austral (w zależności od wersji wyposażenia i silnika). Oferta obowiązuje do 31.12.2024 r. Dostępność pojazdu może się różnić w zależności od dostępności w salonie. Szczegóły w salonach i na www.renault.pl. ⁽²⁾ Google, Google Maps, Google News, Waze i inne znaki są znakami towarowymi Google LLC. ⁽³⁾ Na pełnym zbiorniku paliwa, zgodnie z WLTP. Wartości zużycia paliwa dla modelu Renault Austral, w zależności od wariantu i wersji, wynoszą w cyklu mieszanym od 4,6 do 6,5 l/100 km, a emisja CO₂ od 104 do 147 g/km (dane na podstawie świadectw homologacji typu). Zużycie i emisja CO₂ zostały określone zgodnie z procedurą WLTP. Podane wartości mogą się różnić od rzeczywistych, na które wpływają m.in. styl i warunki jazdy, dodatkowe wyposażenie samochodu zainstalowane po rejestracji pojazdu, jego stan techniczny. Sprawdź szczegóły u Autoryzowanych Partnerów Renault lub na stronie wlp.renault.pl. Informacje dotyczące odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji na stronie www.renault.pl.

Renault zaleca Castrol

renault.pl

Auto salon sp. z o.o.
ul. Wiejska 5, Warszawa

(Nie tylko) miłosne perypetie panny służącej, czyli jak Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec podbija Internet

Pierwszy serial kostiumowy na TikToku

Seria rolek Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec, opowiadających o codziennym życiu pałacowej służby – to ogólnopolski hit. Krótkie filmy, których główną bohaterką jest służąca Stefcia, bije rekordy popularności. Podczas TikTok Awards 2024 – pierwszej polskiej gali TikToka, która odbyła się 10 grudnia w auli Politechniki Gdańskiej w **Warszawie** – muzeum otrzymało wyróżnienie w kategorii „kultura”.

Produkcję, nagrywaną w dużej mierze przez amatorów – okrzyknięto pierwszym serialem kostiumowym na TikToku i polskim „Downton Abbey”. Fani piszą, że koniecznie powinni się nią zainteresować Netflix.

Tysiące internautów (w tym pisząca te słowa) śledzą losy Stefci z wypiekami na policzkach. Serial emitowany jest od wiosny. Większość z kilkudziesięciu odcinków (ukazują się raz na tydzień) – ma po kilkadziesiąt tysięcy wyświetleń. Te najpopularniejsze – zbliżają się do miliona.

Sądząc po komentarzach, zamieszczanych licznie pod każdym z odcinków, niektórzy wciągnęli się w opowieść, niczym w brazylijską telenowelę. Z napięciem obserwują rodzące się między Stefcią a „panem Antonim”, jak go nazywa dziewczyna – uczucie. Emocjonują się tym czy Stefcia wybierze sercem (Antoniego, który pochodzi jednak z wyższej klasy), czy rozumem (Józka, jak ona – służącego).

Współczuli, gdy zachorował mały synek ojca Stefci i jej macochy. A na pannę Elżbę – guwernantkę córki właścicieli pałacu – posypały się wyrazy głębokiego oburzenia, gdy robiła sobie ze Stefci żarty przy gościach usłyszawszy, że ta chce nauczyć się, jak być damą. Czasami obrywa się także Atce – starszej służącej, która ma serce dobre, ale często, przez swój zdrowy rozsądek i niewiarę „w cuda” – podcina marzenia Stefci skrzydła.

■ Stefcia i jej „matka”

Stefcia to postać fikcyjna: młoda, prosta, ale serdeczna, pocziwa i uczciwa służąca z pałacu w Kozłowiec. Spośród innych służących wyróżnia ją to, że kocha czytać książki – co zresztą sprawia, że Antoniemu, pochodzącemu ze zubożałej szlachty nadzorcy pałacowej stajni – serce

„**Jadaty skromnie – zwykle to, co zostało z pańskiego stołu. Jeśli trafiły na służbę do dobrych, uczciwych państwa – mogły narzekać najwyżej na nawet pracy. Ale zdarzało się, że pracodawcy je po prostu wykorzystywali w różny sposób: ekonomicznie, ale też seksualnie.**”

zaczyna bić mocniej. Pewnego razu przywozi jej książkę z **Lublina** – w prezencie. I uczucie rozkwita.

merzyste i montażyście, więc dużo łatwiej się pracuje. Produkcję finansujemy dzięki naszym fanom, którzy wpłacają dowolne kwoty, stawiając nam wirtualną „kawę” za pośrednictwem strony buy.coffeto.muzeumzamoyskich.pl – mówi twórczyni serii.

Z wplat twórcy finansują także m.in. zakupy kostiumów, wypłaty dla aktorów itd.

Wymyślona przez nią Stefcia do pałacu w Kozłowiec trafiła, jak wiele innych dziewcząt na służbę – z powodu trudnej sytuacji życiowej. Jej matka nie żyje, ojciec założył nową rodzinę. Stefcia lubi macochę, z którą są w podobnym wieku – ale w chałupie jest biednie; musi zarabiać. Rolki opowiadają o trudnym często życiu służących. „Państwo” natomiast na rolkach się nie pokazują; istnieją tylko w opowieściach służby.

W rolę Stefci wciela się studentka aktorstwa na Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w **Warszawie** **Aneta Ćmiel**, prywatnie siostra pomysłodawczyni serii. W rolę pana Antoniego, za-

Tysiące internautów (w tym pisząca te słowa) śledzą losy Stefci z wypiekami na policzkach.

Najlepsze czasy miał w początkach XX w., gdy **Konstanty Zamoyski** założył w Kozłowiec ordynację – i zaczął tu tworzyć rezydencję marzeń. Zamówił kopie obrazów Tycjana, van Dycka, rzeźbę, wzorowaną na „Mojszu” Michała Anioła. Sprowadzał naj-

anny **Kuciel-Frydryszak** „Służące do wszystkiego”. Inspiracją są też „Chłopki” tej samej autorki, „Panny z wesela” **Moniki Śliwińskiej**, „Życie w chłopskiej chacie” **Kamila Janickiego**, ale także muzealna seria „Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie”.

Jak wyglądało życie takich dziewczyn, jak Stefcia? Niewiele mogły liczyć na zarobek pieniężny – często pracowały (ciężko – zwłaszcza tam, gdzie służby było niewiele) za jedzenie, ubranie, utrzymanie. Zwykle – od świtu do nocy. Wychodne miewały z rzadka – przeważnie raz w tygodniu, na jedno popołudnie.

Nocowały na ogół w wieloosobowej izdebce, jakimś pomieszczeniu gospodarczym, albo w kuchni, gdy gospodarze już poszli spać. Jadły skromnie – zwykle to, co zostało z pańskiego stołu. Jeśli trafiły na służbę do dobrych, uczciwych państwa – mogły narzekać najwyżej na nawet pracy. Ale zdarzało się, że pracodawcy je po prostu wykorzystywali w różny sposób: ekonomicznie, ale też seksualnie.

Jeśli któraś padła ofiarą drapieżcy seksualnego (często byli nim gospodarze domów, ich synowie lub goście – echa tego ostatniego zresztą pobrzmiwają w rolkach z Kozłówek) – musiały radzić sobie same. Wiele poddawało się aborcji albo trafiało po prostu na ulicę. W początkach XX w. ponad połowa warszawskich prostytutek – to były dawne służące. Te służące, które wyszły za mąż – także traciły pracę.

Natomiast trzeba pamiętać, że u Zamoyskich służbie nie było źle. Na tle tamtej epoki wyróżniali się, szanując swoich pracowników. Z rachunków, jakie się zachowały wynika, iż ubierali swoją służbę, dawali prezenty na święta – mówi Joanna Adamek.

Pozostaje jeszcze pytanie: czy twórczyni postaci Stefci wyda ją za mąż za pana Antoniego?

– Jeszcze nie zdecydowała – śmieje się Joanna Adamska. – Wątek romantyczny i emocje, które gdzieś po drodze się narodziły są, oczywiście, miłe, ale nasz główny cel jest inny: chcemy edukować na temat tego, jak wyglądało życie służby w dawnych czasach, z jakimi problemami musiała się mierzyć – mówi.

mm

Większość zdjęć kręconych jest we wnętrzach kozłowieckiego pałacu. Fot. www.muzeumzamoyskich.pl

Stefcia narodziła się w głowie **Joanny Adamek**, odpowiedzialnej za promocję muzeum, miłośniczki książek i filmów o życiu dawnej służby.

Jest autorką scenariusza i reżyserką.

„Naszym celem nie jest pokazanie historii konkretnej służącej pracującej w konkretnym miejscu. Chcielibyśmy przybliżyć realia życia XIX-wiecznych służących” – taki opis ma każdy odcinek.

Joanna Adamek opowiada, że serię zaczynała kręcić prywatnie telefonem komórkowym, nie mając nawet mikrofonów.

– Teraz mamy nawet profesjonalnego ka-

ządcy stajni – aktor **Michał Rudnicki**, Atkę gra **Mirella Burcewicz**. Józka – przewodnik po muzeum.

W filmikach zachwyca wszystkim: wnętrza, kostiumy, fabuła, ale także stylizowany na dawny czy gwarowy język, jakim mówią aktorzy.

■ Pałac filmowy

Większość zdjęć kręconych jest we wnętrzach kozłowieckiego pałacu. Trzeba przyznać, pomieszczenia robią ogromne wrażenie – to najlepsza promocja muzeum, jaką można by sobie wymarzyć.

Dzięki serii Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec stało się bardzo popularne, przyjeżdża tu coraz więcej zwiedzających. Niektórzy zabierają do domów „fartuszki Stefci”, dostępne w muzealnym sklepiu.

Jest co promować: pałac w Kozłowiec jest po prostu piękny. Zresztą – bywa nazywany podlubeńskim Wersalem. Wybudowany został w l. 1736-1742. W 1799 r. kupił go **Aleksander Zamoyski**, XI ordynat na **Zamościu**. Zamoyscy władali nim do 1944 r., a więc do chwili, gdy na mocy dekretu o reformie rolnej przejął go państwo polskie.

lepszą porcelanę z całego świata. Zainstalował piec z kafli miśnieńskich, gdańskie szafy, a także bardzo nowoczesne wówczas kanalizację i wodociąg. Pałacowe łazienki były jednymi z najnowocześniejszych i najpiękniejszych w ówczesnej Europie. W 2007 r. zespół parkowo-pałacowy uznano za Pomnik Historii Polski.

Muzeum, które tu obecnie funkcjonuje, było pierwszym na ziemiach wyzwolonych spod okupacji niemieckiej. W tym roku placówka świętuje jubileusz 80-lecia postania.

Filmowy potencjał tego miejsca dostrzeżono już jakiś czas temu: kręcono tu m.in. sceny do filmu „Aryjska para” w reż. **Johna Daly’ego**, „Poszukiwany poszukiwana” **Barei** czy serialu „Matylda” **Krzysztofa Langa**.

■ Ciężki los służącej

Seria Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec świetnie wpisuje się w widoczny w ostatnich latach trend zainteresowania życiem kobiet w dawnych wiekach: ziemianek, chłopek, a także właśnie służących.

Joanna Adamek jako jedno ze źródeł, z których korzysta – wskazuje bijącą rekordy popularności książkę **Jo-**

W rolę Stefci wciela się studentka aktorstwa **Aneta Ćmiel**. W rolę pana Antoniego – aktor **Michał Rudnicki**. Fot. kadr z filmu

Ryby, grzyby i mak

Tradycję każdy zna, a jednak co roku, przed świętami panie i panowie domów zachodzą w głowę: co i jak podać, by ze świątecznego stołu (zamiast kuszącym aromatem) nie powiało... nudą. I tu przychodzi z pomocą świąteczne wydanie Tygodnika Zamojskiego, z prezentami w formie przepisów. Naszymi elfami, czyli autorami receptur byli m.in. krasnostawskie gospodynie, młodzież z klas gastronomicznych Zespołu Szkół nr 1 w Krasnymstawie oraz szef kuchni jednej z najlepszych restauracji w kraju, **Szymon Gołofit**, który swoją karierę rozwijał w Zamościu i Hrubieszowie.

Zupa grzybowa z suszonych prawdziwków

(Przepis z publikacji „W krainie lubelskich produktów tradycyjnych”)

Składniki: garść suszonych prawdziwków, 1 porcja włoszczyzny z kapustą, 1 duża cebula, 1 łyżka oliwy lub oleju, sól, pieprz, garść posiekanej natki pietruszki, 1-2 listki laurowe, 3-4 ziarna pieprzu, 2-3 ziarna ziela angielskiego.

Wykonanie: włoszczyznę oczyścić i drobno poszatkować lub zetrzeć na tarce z dużymi dziurkami. Cebulę pokroić w kostkę i szklilić na tłuszczu, dodać rozdrobnioną włoszczyznę i dusić na niewielkim ogniu, do momentu, aż jarzyny zmiękną i staną się szkliste. Zalać czterema szklankami wody z dodatkiem przypraw i gotować na małym ogniu 30-40 minut. Przecedzić wywar. Grzyby dokładnie umyć, zalać dwoma szklankami wody, dodać liście laurowe, ziele angielskie, ziarna pieprzu, szczyptę soli, gotować do miękkości i przecedzić. Oba wywary połączyć i gotować. Prawdziwki pokroić w cienkie paseczki i dodać do wywaru razem z posiekaną zieleniną.

Faworki z karpia

(Przepis Szymona Gołofity, szefa kuchni w warszawskiej restauracji „U Fukiera” Magdy Gessler)

Składniki: 500 g nacinanego filetu z karpia, 200 g cebuli, 50 g mąki, sól, pieprz, olej do smażenia.

Wykonanie: filet oczyścić z łusek, pokroić na 5 kawałków, naciąć otwór w środku każdej porcji i zawinąć faworki. Cebulę pokroić w piórka. Faworki posypać solą, pieprzem i cebulą. Odstawić do marynowania na 6 godzin. Olej rozgrzać w wysokim garnku, faworki oprószyć mąką i wrzucać do rozgrzanego oleju. Smażyć przez 1,5 minuty, po czym wyjąć i osuszyć. Czynność smażenia powtórzyć jeszcze raz przed podaniem, dzięki czemu faworki z karpia zrobią się puszyste i lekkie. Podawać z aoli z dodatkiem tartego chrzanu.

Tatar ze śledzia

(Przepis Szymona Gołofity)

Składniki: śledź, filet marynowany – 200 g, cebula – 50 g, kapary – 50 g, 2 jajka gotowane na twardo, ogórek kiszony – 50 g, papryka marynowana – 50 g, pomidor – 50 g, koper – 10 g, tabasco do smaku, pieprz grubo mielony, oliwa.

Wykonanie: śledzia odsączyć i osuszyć, pokroić w drobną kostkę. Cebulę, jajka, ogórka, paprykę i pomidora pokroić w kostkę, połączyć ze śledziem, dodać odsączone marynowane kapary, siekany świeży koper, kilka kropel tabasco, pieprz i oliwę. Wszystkie składniki dokładnie wymieszać na minimum 3 godziny przed podaniem. Udekorować dużymi kaparami i cytryną. Podawać z pieczywem, a najlepiej z chrupiącymi grzankami z bagietki.

Śledź w sosie żurawinowym

(przepis Stowarzyszenia Mieszkańców Przedmieścia Zastawie w Krasnymstawie)

Składniki: 8 filetów śledziowych wymoczonych, 2 cebule, sok z 1 pomarańczy, 3/4 szklanki oliwy oraz przyprawy – 4 goździki, 5 ziaren ziela angielskiego, pół łyżeczki pieprzu kolorowego, cukier. Składniki na sos: pół szklanki dobrego dżemu z żurawiny, 50 g kandyzowanej żurawiny, 2 łyżeczki chrzanu, sok z 1 cytryny, pół szkl. czerwonego wina. Do dekoracji: 3-4 marynowane gruszki, sałata.

Wykonanie: przyprawy rozetrzeć w moździerzu, połączyć z 3/4 szklankami oleju. Taką marynatą zalać śledzie, odstawić na dobę. Cebulę obrać, pokroić w kostkę i zeszklić na oliwie, zalać sokiem z pomarańczy, dusić ok. 20 minut, wystudzić, a następnie rozsmarować na pokrojonych śledziach. Dżem i kandyzowaną żurawinę połączyć z chrzanem, sokiem z cytryny, winem, doprawić do smaku solą i cukrem. Śledzie układać na sałacie, na przemian z pokrojonymi gruszkami. Na koniec polać sosem.

Piernik na piwie

(przepis Stowarzyszenia Mieszkańców Przedmieścia Zastawie w Krasnymstawie)

Składniki: 150 g cukru, 100 ml piwa, 250 g miodu, przyprawa do piernika, 100 g masła, 5 jajek, 0,5 łyżeczki proszku do pieczenia, 500 g mąki pszennej, opcjonalnie – bakalie, powidła śliwkowe do przełożenia, 1 tabliczka czekolady mlecznej.

Wykonanie: 2 łyżki cukru rozpuścić w garnku i skarmelizować. Zalać piwem – ciernie rozprowadzić powstałą skorupę. Dodać

miód i przyprawy. Doprowadzić do zagotowania, ale nie gotować, odstawić i ostudzić. Masło utrzeć z cukrem, dodać żółtka, wlać połowę piwno-miodowej mieszanki i połączyć z proszkiem do pieczenia wymieszany z połową mąki. Delikatnie wymieszać. Białka ubić na sztywną pianę, dodać do masy. Wsypać resztę mąki i mieszanki piwno-miodowej. Delikatnie wymieszać. Piec 60 minut w dużej keksówce w temperaturze 180 st. C.

Kaszak Górzński

(Koło Gospodyń Wiejskich „Górzanie” z Krasnegostawu)

Składniki: 2,5 szklanki mąki, pół kostki margaryny lub masła, jajko, 20 g drożdży, 2 łyżki śmietany, szczypta soli i cukru. Farsz: 2 szklanki kaszy gryczanej, 4 szklanki wody, 1 kg sera białego, pół masła lub margaryny, 5 jaj, 4 łyżki cukru, pieczek mięty, najlepiej mocno aromatyzowanej.

Wykonanie: kaszę ugotować z masłem, dodać przekręcony przez maszynkę ser, jajka, cukier i miętę do smaku drobno pokrojoną. Dobrze wyrobić nadzienie. Z podanych składników zagnieść ciasto drożdżowe. Gdy wyrośnie, podzielić na 2 części, rozwałkować, włożyć do blachy, wyłożyć farsz i przykryć drugim plackiem. Ciasto nakłuć, posmarować jajkiem, posypać cukrem lub makiem. Piec 50-60 minut w temp 180 st. C.

Kutia

(Koło Gospodyń Wiejskich „Górzanie” z Krasnegostawu)

Składniki: 200 g pszenicy obitej (dostępna na targach), 2-3 łyżki miodu, 100 g maku, rodzynki, opcjonalnie – skórka pomarańczowa, aromat migdałowy.

Wykonanie: pszenicę ugotować do miękkości, dodać do niej dwie łyżki miodu. Mak zalać wodą, by się namoczył. Następnie należy go obgotować lub utrzeć w makutrze, ewentualnie przemieścić przez maszynkę. Składniki połączyć i dodać rodzynki. W razie potrzeby – dosłodzić miodem. Można dodać także skórkę pomarańczową oraz aromat.

Hiszpański Turrón

(Przepis z bloga kulinarnizsp1kras.blogspot.com)

Składniki: 220 g migdałów lub mieszanki innych orzechów, 130 g miodu, 110 g cukru, 2 białka jaj, oplatki lub oblaty.

Wykonanie: migdały lub orzechy uprażyć w całości na suchej patelni. Miód z cukrem podgrzać w garnku na małym ogniu, do czasu roztopienia się cukru, cały czas mieszając. Białka ubić na sztywną pianę i dodać do garnka z miodem i cukrem. Mieszać drewnianą łyżką lub mikserem do uzyskania jednolitej masy. Całość podgrzewać przez ok. 45 minut na małym ogniu, mieszając drewnianą łyżką. Dodać uprażone wcześniej migdały i mieszać. Dno formy do pieczenia wyłożyć oplatkami, a następnie wylać na nie masę i rozprowadzić. Przykryć drugą warstwą oplatów. Turrón studzić przez 24 godziny.

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

Wśród osób, które nadeślą prawidłowe odpowiedzi rozlosujemy nagrodę, ufundowaną przez **Hurtownię Muzyczną Sopran**, która mieści się w Zamościu przy ul. Piłsudskiego 53. Nagrodą jest gitara klasyczna **Prodipe Promera** o wartości 650 zł.

Na prawidłowe odpowiedzi, na kartkach pocztowych wraz z kuponem krzyżówki, czekamy do 3 stycznia 2025 r. Należy je przesłać na adres: „Tygodnik Zamojski”, ul. Grecka 6, 22-400 Zamość lub dostarczyć osobiście.

Litery z ponumerowanych kratek utworzą hasło.

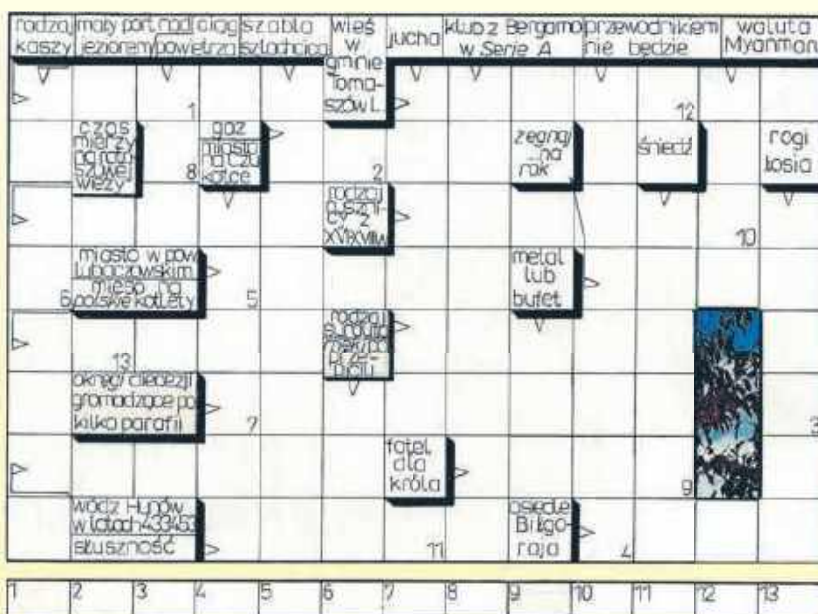
Kupon kupon kupon kupon kupon kupon
KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA 2024
kupon kupon kupon kupon kupon kupon

NAJLEPSZE PREZENTY to instrumenty

Odwiądź nasz salon w Zamościu

SOPRAN
www.hurtowniamuzyczna.pl

ul. Piłsudskiego 53
tel. 84 639 08 01

KRZYŻÓWKA 39

KRZYŻÓWKA-SZYFR

Rozwiązaniem jest tytuł przeboju Haliny Frąckowiak z 1985 roku.

POZIOMO:

1. zgodne małżeńskie współistnienie,
10. „sympatyczna panna ... z turnusu trzeciego” w piosence Wojciecha Młynarskiego.

PIONOWO:

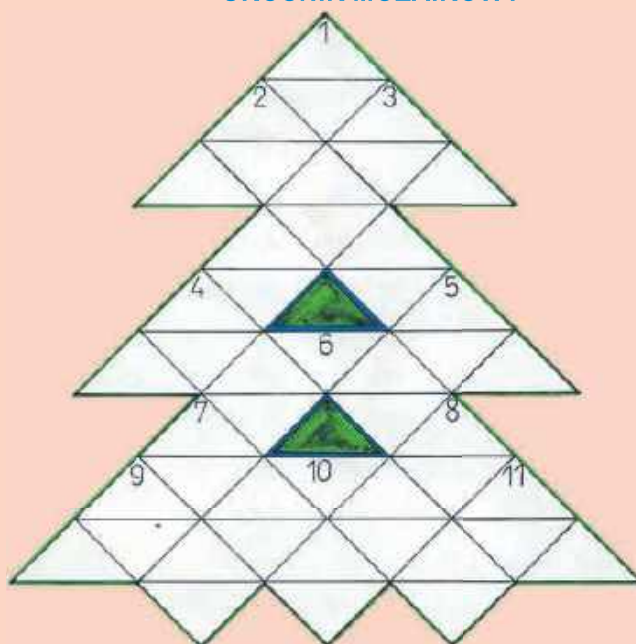
1. plik kluczy,
8. dawna maszyna wojenna do miotania kamieniami.

SZYFROGRAM

Rozwiązaniem jest tytuł przeboju Jacka Kaczmarskiego z 1983 r.

UKOŚNIK MOZAIKOWY

PRAWOKOŚNIE:

1. zle, które „nie śpi”,
2. wieś w gminie Tomaszów Lubelski,
4. świątynia buddyjska w Japonii,
6. żona Heraklesa z „męczeńską szatą”,
7. nudne i rozwlekłe napominanie,
9. Charles (1874-1955), wybitny ekonomista francuski, autor „Historii doktryn ekonomicznych”,
10. piecze w przelyku.

LEWOKOŚNIE:

1. Ferenc (1811-86) wybitny kompozytor i pianista węgierski,
3. gwałtowny u raptusa i narwańca,
5. rzepakowy lub słonecznikowy,
6. tkaniny ułożone w dekoracyjne fałdy do ozdoby wnętrza,
8. potężna syberyjska rzeka, płynie przez Brack,
10. połączenie i zespolenie złamanej kości,
11. ozdobny krzew parkowy lub żywopłotowy.

Nastrojowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz samych szczęśliwych zdarzeń w nadchodzącym Nowym Roku

naszym
Czytelnikom i Reklamodawcom

życzę
Biuro Reklam i Ogłoszeń
„Tygodnika Zamojskiego”

OGŁOSZENIE

Wyciąg z ogłoszenia przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości gruntowej, niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Biszczka.

Numer działki, powierzchnia, obręb geodezyjny	Nr 7848 o pow. 0,8400 ha, obręb geodezyjny Biszczka
Termin i miejsce przetargu	24 stycznia 2025 r., o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Gminy Biszczka, pokój nr 14 (sala posiedzeń).
Numer księgi wieczystej lub inne dokumenty	Brak KW Nieruchomość nabyta na podstawie Postanowienia - PS 486/2017.
Wysokość wadium	4.500,00 zł (słownie: cztery tysiące pięćset złotych, 00/100).
Cena wywoławcza nieruchomości	45.000,00 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy złotych, 00/100). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 361 ze zm.), nieruchomość zwolniona jest z podatku VAT.
Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy Biszczka. BIP Urzędu Gminy Biszczka. Stronie internetowej Urzędu Gminy Biszczka w zakładce o nazwie: sprzedaż, dzierżawa i najem. Ogłoszenie w prasie.
Dane teleadresowe pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje	Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Biszczka lub telefonicznie (084) 6856022, wew. 109 (sprawę prowadzi: Iwona Pintał).

02716K0

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Biszczka ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych, niezabudowanych, stanowiących własność Gminy Biszczka – położonej w miejscowości Biszczka. Teren gruntu dość płaski i stanowi drzewostan sosnowy. Działka o kształcie wydłużonego prostokąta o szerokości około 15,5 m z dostępem do drogi gruntowej, śródlęsnej. Odległość działki od terenów zabudowy wsi Bukowina oraz urzędowej drogi publicznej wynosi około 1 km. Otwarcie przetargu odbędzie się w dniu 24 stycznia 2025 r., o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Gminy Biszczka. Dodatkowe informacje na stronie internetowej <https://www.biszczka.pl/sprzedaz-dzierzawa-najem> lub telefonicznie (84) 685-60-22.

02716K0

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY GRABOWIEC

w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Grabowiec

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Grabowiec Uchwały Nr X/44/2024 z dnia 28 listopada 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Grabowiec.

Jednocześnie stosownie do art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 art. 51 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) zawiadamiam o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu planu ogólnego, obejmującej w szczególności sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko.

Dokumentacja sprawy znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Urzędzie Gminy Grabowiec, ul. Rynek 3, 22-425 Grabowiec, można się z nią zapoznać w godzinach pracy Urzędu.

Zainteresowani mogą składać wnioski do ww. projektu planu ogólnego oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 stycznia 2025 r. Wnioski należy składać na piśmie do Wójta Gminy Grabowiec, osobiście w Urzędzie Gminy Grabowiec, pocztą na adres: ul. Rynek 3, 22-425 Grabowiec, ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Grabowiec w pok. nr 3, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrzenia ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1725) na adres: grunty@ggrabowiec.pl lub na Elektroniczną Skrynkę Podawczą Urzędu Gminy za pośrednictwem platformy EPU-AP: UG-Grabowiec/SkrytkaESP.

Wniosek do projektu planu ogólnego należy złożyć na formularzu stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. 2023 poz. 2509) dostępnym do pobrania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce Prawo Lokalne, Plan Ogólny.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Grabowiec.

Wójt Gminy Grabowiec

Klauzula informacyjna:

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), publ. Dz. Urz. UE L Nr 119, s. 1 informujemy, iż:

- Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Urząd Gminy Grabowiec (ul. Rynek 3, 22-425 Grabowiec, telefon kontaktowy: 84 651 24 74).
- W sprawach z zakresu ochrony danych osobowych mogą Państwo kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pod adresem e-mail: inspektor@cbi24.pl
- Dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji obowiązków prawnych ciążyących na Administratorze.
- Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ww. celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach odrębnych, w tym przepisów archiwalnych.
- Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) ww. Rozporządzenia.
- Odbiorcami Pani/Pana danych będą podmioty, które na podstawie zawartych umów przetwarzają dane osobowe w imieniu Administratora.
- Osoba, której dane dotyczą ma prawo do:

- dostępu do treści swoich danych oraz możliwości ich poprawiania, sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także – w przypadkach przewidzianych prawem – prawo do usunięcia danych i prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Państwa danych.
- wniesienia skargi do organu nadzorczego w przypadku gdy przetwarzanie danych odbywa się z naruszeniem przepisów powyższego rozporządzenia tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

Ponadto informujemy, iż w związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych nie podlega Pan/Pani decyzjom, które się opierają wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, o czym stanowi art. 22 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych.

02712K0

BURMISTRZ MIASTA TOMASZÓW LUBELSKI

ogłasza na dzień 23 stycznia 2025 r. o godz. 9.00

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż

lokalu mieszkalnego nr 5 przy ul. Rejtana 3

o pow. **32,35 mkw.** składającego się z 1 pokoju, i kuchni z wydzieloną łazienką oraz pomieszczenia przynależnego - piwnicy o pow. **14,30 mkw.**

Lokal znajduje się na parterze budynku mieszkalnego dwukondygnacyjnego, wielorodzinnego przy ul. **Rejtana 3**, a jego stan techniczny określony jest jako średni/zły. Lokal sprzedawany jest z udziałem ułamkowym 4665/70650 w częściach niewydzielonych budynku i działki oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 204/2 ark. 16 o pow. 0,0407 ha.

Wartość udziału w niewydzielonej części gruntu została określona na 3 570,00 zł.

Tytuł własności na Gminę Miejską Tomaszów Lubelski jest uregulowany w księdze wieczystej ZA1T/00014867/8. Nieruchomość jest wolna od wszelkich obciążeń oraz zobowiązań na rzecz osób trzecich.

Warunki przetargu

- Cena wywoławcza lokalu wynosi **80 500,00 zł.**
- Wysokość wadium - **8 000,00 zł.**
- Wadium należy wpłacić do dnia **20 stycznia 2025 r.** na konto Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski – nr konta: 11 9639 0009 2001 0014 2960 0008 BS Tomaszów Lubelski. Wadium należy wnieść z takim wyprzedzeniem by środki pieniężne znalazły się na koncie Urzędu Miasta w dniu **20 stycznia 2025 r.**
- Cena nieruchomości pomniejszona o wpłacone wadium podlega zapłacie na rachunek Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski tak, aby w dniu sporządzenia aktu notarialnego można było stwierdzić, że cała wymagana kwota znajduje się na rachunku Miasta Tomaszów Lubelski.
- Osoby biorące udział w przetargu winny posiadać dowód osobisty a przedstawiciele firm umocowania do działania w imieniu firm (wyciąg z KRS, pełnomocnictwo itp.) oraz dowód wpłaty wadium.
- Wadium ulega przepadkowi w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygrał od zawarcia umowy.
- Cena nieruchomości nie obejmuje wskazania granic.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miasta Tomaszowa Lubelskiego przy ul. Lwowskiej 57, sala nr 1 (parter) dnia 23 stycznia 2025 roku o godz. 9.00.

Bliższe informacje można uzyskać w pok. nr 8 Urzędu Miasta Tomaszowa Lubelskiego przy ul. Lwowskiej 53 lub telefonicznie pod nr 84 664 25-70.

Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny.

02718K0

WÓJT GMINY ZAMOŚĆ

02717K0

informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Zamość przy ulicy Peowiaaków 92, jak również na tablicy ogłoszeń Siedliska oraz na stronie internetowej Gminy Zamość został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do oddania w dzierżawę położonej w miejscowości i obrębie: **Siedliska**, gm. Zamość, oznaczonej numerem: **648** o powierzchni gruntu **0,40 ha**.

Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Zamość pok. nr 31 lub tel. (84) 639-29-59 wew. 51 lub pod adresem strony internetowej BIP Urzędu Gminy Zamość: <https://ugzamosc.bip.lubelskie.pl> a następnie: Informacja w urzędzie → Informator ogłoszeniowy, decyzje środowiskowe, budowy → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość rok 2024 → **Ogłoszenie Wójta Gminy Zamość o wykazie na dzierżawę nieruchomości gruntowej**.
Zastrzega się możliwość odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny.

WÓJT GMINY ZAMOŚĆ

02717K0

informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Zamość przy ulicy Peowiaaków 92, jak również na tablicy ogłoszeń Sołectwa Wysokie oraz na stronie internetowej Gminy Zamość został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do oddania w najem położonej w miejscowości i obrębie: **Wysokie**, gm. Zamość, oznaczonej numerem: **481** o powierzchni gruntu **20 mkw**.

Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Zamość pok. nr 31 lub tel. (84) 639-29-59 wew. 51 lub pod adresem strony internetowej BIP Urzędu Gminy Zamość: <https://ugzamosc.bip.lubelskie.pl> a następnie: Informacja w urzędzie → Informator ogłoszeniowy, decyzje środowiskowe, budowy → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość rok 2024 → **Ogłoszenie Wójta Gminy Zamość o wykazie na sprzedaż nieruchomości gruntowej**.
Zastrzega się możliwość odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny.

02717K0

Lokalna Grupa Działania „Roztocze Tomaszowskie”, zaprasza seniorów z terenu Powiatu Tomaszowskiego do udziału w projekcie „BY WSPOMÓC SENIORÓW!”

Okres realizacji projektu: 01.07.2024 – 31.12.2024
Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej:

www.roztozczetomaszowskie.pl oraz pod numerem telefonu: 84 664 63 86

OGŁOSZENIE

Zarząd Hrubieszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej im. St. Staszica w Hrubieszowie ogłasza przetarg nieograniczony na ustalenie pierwszeństwa w ustanowieniu odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr 29 położonego w Hrubieszowie przy ul. Piłsudskiego 88 o powierzchni użytkowej 53,70 mkw. (dwa pokoje, IV piętro) wraz z przynależną piwnicą o pow. 6,90 mkw.

Przetarg odbędzie się w biurze HSM przy ul. Polna 19 w dniu 10 stycznia 2025 roku o godz. 13.00.

Cena wywoławcza do przetargu została ustalona na kwotę 190 tys. zł (słownie sto dziewięćdziesiąt tysięcy złotych).

W przetargu mogą wziąć udział osoby zainteresowane, które wpłacą wadium w wysokości 13 tys. złotych do dnia 09.01.2024 r. na konto Spółdzielni:

Bank Spółdzielczy o/Werbkowice – 72 9642 0009 2003 3008 9236 0002 lub PKO BP SA o/Hrubieszów – 68 1020 5356 0000 1102 0005 5178.

W przypadku wyłonienia nabywcę wpłacone wadium zostanie zaliczone w cenę kupna. Pozostałe wpłacone wadium zostaną zwrócone na wskazane konto.

Z wyłonionym w wyniku przetargu nabywcą lokalu zostanie zawarta umowa przeniesienia własności lokalu po wpłaceniu w ciągu 14 dni kwoty uzyskanej w przetargu.

Więcej informacji dotyczących przetargu można uzyskać pod numerem telefonu 84 696 44 58.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Zarząd Spółdzielni

02700KO

ZAKUP GRUNTÓW PRZEZ NADLEŚNICTWO TOMASZÓW

Jeżeli masz nieruchomość sąsiadującą z kompleksami leśnymi zarządzanymi przez Nadleśnictwo Tomaszów, która ma uregulowany stan prawny i zamierzasz ją sprzedać, a Twój grunt jest lasem lub jest przeznaczony do zalesienia – skontaktuj się z nami.

Wszelkich dodatkowych informacji można uzyskać pod nr tel. (84) 664-24-58, e-mail tomaszow@lublin.lasy.gov.pl. Zachęcamy do kontaktu”

02719KO

WÓJT GMINY KOMARÓW-OSADA

informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Komarów-Osada w dniu 17 grudnia 2024 roku został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Komarów-Osada przeznaczonych do zbycia:

– Komarów Osada o numerze 695/3 o powierzchni 0,0,382 ha.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.) upływa z dniem 6 lutego 2025 roku.

Szczegółowe informacje o w/w nieruchomościach można uzyskać w Urzędzie Gminy Komarów-Osada pokój nr 17 w godzinach 7.30 do 15.30 od poniedziałku do piątku lub telefonicznie 84 638 86 45.

(-) Wiesława Sieńkowska
Wójt Gminy Komarów-Osada

02710KO

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Mircze podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mircze oraz na stronie internetowej www.mircze.pl oraz www.ugmircze.bip.lubelskie.pl został wywieszony na okres 21 dni (od dnia 10 grudnia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.) wykaz nieruchomości gruntowej, na której znajduje się zbiornik wodny, położony w miejscowości Stara Wieś, oznaczony nr działki 398/1 o pow. 1,55 ha, przeznaczony do wydzierżawienia na rzecz Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Zamościu na prowadzenie gospodarki rybacko-wędkarskiej.

Zainteresowane osoby zapraszam do Urzędu Gminy Mircze, który udzieli bliższych informacji w pokoju nr 208 lub telefonicznie (84) 651 90 15, (84) 651 90 04 wew. 38.

02702KO

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Mircze informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mircze oraz na stronie internetowej www.mircze.pl oraz www.ugmircze.bip.lubelskie.pl został zamieszczony na okres 21 dni (od dnia 10 grudnia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.) wykaz nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w miejscowości: Łasków – oznaczonych nr działek: 70/1 o pow. 0,43 ha, 136 o pow. 0,92 ha, cz. 304/2 o pow. 0,1520 ha, Stara Wieś – oznaczonych nr działek: 362 o pow. 0,10 ha, 363 o pow. 0,09 ha, 365 o pow. 0,08 ha, 366 o pow. 0,07 ha, Kryłów – oznaczonych nr działek: cz. 149 o pow. 0,06 ha, (ogródek warzywny), Modryń-Kolonia – oznaczonych nr działek: cz. 175 o pow. 0,73 ha, stanowiących własność gminy Mircze przeznaczonych do dzierżawy na okres do 3 lat.

Zainteresowane osoby zapraszam do Urzędu Gminy Mircze, który udzieli bliższych informacji lub telefonicznie (84) 651 90 04, (84) 651 90 15 wew. 38.

02702KO

ZAWIADOMIENIE

Prezydent Miasta Zamość podaje do publicznej wiadomości, że 9 grudnia 2024 r. został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zamość, a także umieszczony na stronie internetowej www.umzamosc.bip.lubelskie.pl, na okres 21 dni, wykaz nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem 710/85, o pow. 0,3271 ha, w ark. mapy ew. 104, położonej w Zamościu przy ul. Sikorskiego, przeznaczonej do wniesienia jako wkładu niepieniężnego (aportu) do Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zamościu w zamian za udziały.

Wzywa się osoby będące poprzednim właścicielem ww. nieruchomości lub ich spadkobierców do złożenia, w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu, wniosków o nabycie przedmiotowej nieruchomości w trybie bezprzetargowym.

02699KO

OGŁOSZENIE

Zarząd Hrubieszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej im. St. Staszica w Hrubieszowie ogłasza przetarg nieograniczony na ustalenie pierwszeństwa w ustanowieniu odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr 16 położonego w Hrubieszowie przy ul. Polna 38 o powierzchni użytkowej 64,95 mkw. (trzy pokoje, II piętro) wraz z przynależną piwnicą o pow. 3,91 mkw.

Przetarg odbędzie się w biurze HSM przy ul. Polna 19 w dniu 10.01.2025 roku o godz. 14.00.

Cena wywoławcza do przetargu została ustalona na kwotę 236 tys. zł (słownie dwieście trzydzieści sześć tysięcy złotych).

W przetargu mogą wziąć udział osoby zainteresowane, które wpłacą wadium w wysokości 23.000,00 złotych do dnia 9.01.2025 r. na konto Spółdzielni:

Bank Spółdzielczy o/Werbkowice – 72 9642 0009 2003 3008 9236 0002 lub PKO BP SA o/Hrubieszów – 68 1020 5356 0000 1102 0005 5178.

W przypadku wyłonienia nabywcę wpłacone wadium zostanie zaliczone w cenę kupna. Pozostałe wpłacone wadium zostaną zwrócone na wskazane konto.

Z wyłonionym w wyniku przetargu nabywcą lokalu zostanie zawarta umowa przeniesienia własności lokalu po wpłaceniu w ciągu 14 dni kwoty uzyskanej w przetargu.

Więcej informacji dotyczących przetargu można uzyskać pod numerem telefonu 84 696 44 58.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Zarząd Spółdzielni

02700KO

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Mircze podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mircze oraz na stronie internetowej www.mircze.pl oraz www.ugmircze.bip.lubelskie.pl został wywieszony na okres 21 dni (od dnia 10 grudnia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.) wykaz nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w miejscowości: Marysin – oznaczonej nr działki: 13 o pow. 0,56 ha, Andrzejówka – oznaczonej nr działki: 40 o pow. 0,87 ha, Górka – Zabłocie – oznaczonej nr działki: 343/2 o pow. 1,10 ha, Kryłów – oznaczonych nr działek: cz. 783 o pow. 0,25 ha, nr 785/2 o pow. 0,0773 ha, 114 o pow. 0,21 ha, 171 o pow. 0,13 ha, 35 o pow. 0,2763 ha, 61 o pow. 1,4888 ha, 95 o pow. 0,2562 ha, Łasków – oznaczonych nr działek: cz. 296/2 o pow. 1,00 ha, cz. 296/2 o pow. 1,36 ha, 90/5 o pow. 1,8811, Mircze – oznaczonych nr działek: 771/1 o pow. 1,41 ha, 903 o pow. 0,08 ha, 904 o pow. 0,54 ha, 1, Małków – oznaczonych nr działek: 15 o pow. 0,86 ha, 330 o pow. 0,07 ha, 194/3 o pow. 0,24 ha 261 o pow. 1,73 ha, Miętkie – oznaczonych nr działek: 645 o pow. 0,58 ha, cz. 646 o pow. 0,40 ha, 24 o pow. 0,32 ha, 263 o pow. 0,13 ha, 541 o pow. 0,11 ha, 510 o pow. 1,02 ha, 271 o pow. 0,48 ha, 277 o pow. 1,21 ha, 367 o pow. 0,39 ha, 618/1 o pow. 0,50 ha, 508 o pow. 0,30 ha, Mołozów – Kolonia – oznaczonych nr działek: 511 o pow. 0,50 ha, 512 o pow. 0,22 ha, Prehoryle – oznaczonych nr działek: 298 o pow. 0,1171 ha, cz. 875 o pow. 0,14 ha, Smoligów – oznaczonych nr działek: 305 o pow. 0,25 ha, 306 o pow. 0,25 ha, 307 o pow. 0,25 ha, 308 o pow. 0,25 ha, 309 o pow. 0,25 ha, 310 o pow. 0,25 ha, 311 o pow. 0,25 ha, 312 o pow. 0,25 ha, 313 o pow. 0,25 ha, 314 o pow. 0,25 ha, 315 o pow. 0,10 ha, 316 o pow. 0,09 ha, 317 o pow. 0,09 ha, 318 o pow. 0,09 ha, cz. 288/1 o pow. 1,00 ha, Stara Wieś – oznaczonych nr działek: 436/2 o pow. 0,87 ha, 368 o pow. 0,10 ha, Tuczały – oznaczonych nr działek: cz. 520 o pow. 0,61 ha, cz. 520 o pow. 0,61 ha, cz. 348/2 o pow. 1,60 ha, stanowiących własność gminy Mircze, przeznaczonych do wydzierżawienia na rzecz dotychczasowych dzierżawców.

Zainteresowane osoby zapraszam do Urzędu Gminy Mircze, który udzieli bliższych informacji w pokoju nr 208 lub telefonicznie (84) 651 90 04, (84) 651 90 15 wew. 38.

02700KO

WÓJT GMINY ZAMOŚĆ

informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Zamość przy ulicy Peowiaków 92, jak również na tablicy ogłoszeń Wysokie oraz na stronie internetowej Gminy Zamość został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do oddania w dzierżawę położonej w miejscowości i obrębie: Wysokie, gm. Zamość, oznaczonej numerem: 66/1 o powierzchni gruntu 40 mkw.

Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Zamość pok. nr 31 lub tel. (84) 639-29-59 wew. 51 lub pod adresem strony internetowej BIP Urzędu Gminy Zamość: <https://ugzamosc.bip.lubelskie.pl> a następnie: Informacja w urzędzie → Informator ogłoszeniowy, decyzje środowiskowe, budowy → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość → Ogłoszenia Wójta Gminy Zamość rok 2024 → Ogłoszenie Wójta Gminy Zamość o wykazie na dzierżawę nieruchomości gruntowej.

Zastrzega się możliwość odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny.

02717KO

5 zł dodatkowo za zdjęcie

SPRZEDAM DOM, DZIAŁKA
30 A, KALINOWICE, PILNE!
TEL. 84 000 00 00

OGŁOSZENIA DROBNE ZE ZDJĘCIEM

TYLKO 5 zł dodatkowo za zdjęcie

SPRZEDAM PORCHE BOXTER,
2012 ROK, BEZWYPADKOWY,
TANIO, TEL. 84 000 00 00

BIŁGORAJ Krzeszowska 72 **superpaliwa.pl**

ON 5.77

84 686 33 10 **OD 1000 L** 01717K0

P.P.H.U. „FASOLEX”
Sahryn 63 016600

Nasz punkt skupu Kopyłów – tel. 691 697 420
Bezpłatne czyszczenie i sortowanie optyczne

Skup każdego rodzaju fasoli i grochu polnego

Odbiór również od rolnika
Tel: 84-611-62-94, 601-708-911 Email: biuro@fasolex.pl

SKUP FASOLI
uzupełnienie ceny! **AGROLIX**

- ✓ fasola bezpośrednio z pola
- ✓ możliwość pozostawienia w depozyt
- ✓ usługowe przebieganie fasoli
- ✓ suszenie fasoli

22-652 Telatyn Łykoszyn 70
508 773 836

MYSTER-SZTYK

✱ **Prace wykończeniowo-budowlane** ✱

KONKURENCYJNE CENY!

Telefon: 456-934-760
e-mail: myster.sztyk@gmail.com

Montaż płyt g-k
Naprawa ścian, stropów, spekulowanie
Gładzie, szlifowanie tynków
Malowanie tradycyjne w powłokach i podłogach
Tapetowanie
Montaż paneli meblowego rodzaju
Montaż mebli
Drzwi elektryka
Montaż kuchenek i płyt do nich
Montaż drzwi i okien
Prace wykończeniowe i wykończenie gruntu
ORAZ WIELA INNYCH...

Zapraszamy, Zamość i okolice

SPRZEDAŻ

GARAŻE BLASZANE, BRAMY
GARAŻOWE, TRANSPORT,
MONTAŻ GRATIS, KOJCE DLA
PSÓW. TEL. 605-630-987,
603-689-920
WWW.JAS-STAL.PL

DREWNO OPAŁOWE
TEL. 501-733-990

SZALÓWKA, DESKI PODŁOGOWE,
LISTWY, JERZY TYMICKI,
ŻURAWNICA. ZESTAW DO PEŁ-
LETU, STRUGARKA CZTERO-
STRONNA, TRAK PIONOWY.
TEL. 604-560-828.

GARAŻE BLASZANE, HALE/
WIATY, KOJCE.
DARMOWY MONTAŻ!!!
TEL. 509-038-425,
509-038-426,
WWW.ROB-STAL.PL

DRZEWO OPAŁOWE
TEL. 722-105-194

ZEGAR ŚCIENNY
TEL. 669-922-603

DREWNO OPAŁOWE METRY, RĄ-
BANE, TEL. 606-830-498

SPRZEDAM DREWNO KOMINKO-
WE. TEL. 571-536-248

6 MASZYN SINGER.
TEL. 661-557-177

ZIEMNIANKI: VINETA, RED LADY,
QUEEN ANN.
TEL. 668-489-074 (DOWÓZ)

ZIEMNIANKI Z DOSTAWĄ DO
DOMU. TRANSPORT GRATIS.
TEL. 735-449-249

DREWNO OPAŁOWE BUKOWE
ORAZ DESKI. TEL. 660-703-357

ODKURZACZ, WYCISKARKA
RĘCZNA, PAROWNIK, ŻELAZKO,
ODTWARZACZ PŁYT, RADIO Z
CD, KOSZYKI ZAKUPOWE, MO-
SKITER NA DRZWI Z RAMĄ, ETUI
DO CD, POMPKA DO MATERA-
CA. TEL. 694-979-806

TERMOSY Z POMPKĄ.
TEL. 694-979-806

KUPNO

PSZENICA, JĘCZMIEN, ŻYTO,
PSZENŻYTO. „WITRON” UDRY-
CZE TEL. 84-621-29-18, ŁABUNIE
TEL. 84-611-30-35

SKUP PSZENICY PASZOWEJ, PO-
WYŻEJ 25 T. ODBIÓR WŁASNYM
TRANSPORTEM. TEL. 880-159-
886, 667-346-914

TOPOLĘ I INNE TEL. 605-569-645

SKUP FASOLI, PRZEBIERANIE
SORTOWNIKIEM OPTYCZNYM,
PRZELEW W DNIU ODBIORU.
TEL. 503-142-481

KUPIĘ SAMOCHÓD, MOTOCYKL,
CIĄGNIK. TEL. 693-774-696

KUPIĘ ORZECHY ODBIÓR OD
KLIENTA TEL. 512-686-321

SKUP ORZECHÓW
TEL. 667-019-250

KUPIĘ ORZECHY CAŁE
ŁUSKANE DO KOŃCA ROKU
TEL. 510-304-822

SKUP, SORTOWANIE FASOLI
VITALPOL TEL: 500-464-029

SKUP ŻŁOMU I CIĄGNIKÓW
ROLNICZYCH TEL. 513-867-993

PRZEBIERANIE OPTYCZNE
FASOLI, SKUP FASOLI.
AGROSORT. HONIATYCZKI 68,
MARIUSZ KOZYRA.
600-156-692

NIERUCHOMOŚCI

ŚWIADECTWA ENERGETYCZNE
TEL. 600-053-234

DOM BLIŹNIAK 150 MKW.,
SPRZEDAM, ZAMIENIĘ, GRUNT,
MIESZKANIE. KOMARÓW RYNEK
32 TEL. 603-056-622

SPRZEDAM DOM SEGMENTOWY
W ZAMOŚCI UL. SZWEDZKA
19/4, Z TERENEM PRZYLEGŁYM,
100 MKW. POW. MIESZKALNEJ
TEL. 602-324-673

M-3 SIENKIEWICZA TOMASZÓW
TEL. 501-264-217

MOTORYZACYJNE

ŻŁOM I SAMOCHODY,
ZASWIADECTWA DO WYREJE-
STROWANIA, ODBIÓR Z DOMU.
TEL. 880-159-886, 667-346-914

KUPIĘ SAMOCHODY OSOBO-
WE, CIĘŻAROWE, PRZYCZEPY.
TEL. 600-933-026

SKUPUJEMY SAMOCHODY DO
ŻŁOMOWANIA. WYDAJEMY
ZASWIADECTWA DO WYREJE-
STROWANIA. STACJA DEMON-
TAŻU POJAZDÓW UL. GŁOGO-
WA-7, 22-400 ZAMOŚĆ. TEL.
84-641-16-13 LUB 602-153-371

STACJA DEMONTAŻU PO-
JAZDÓW ŁABUNIE UL. LIPO-
WA 9. SKUP SAMOCHODÓW
ZASWIADECTWO DO WYREJE-
STROWANIA OD RĘKI, HOŁOWA-
NIE GRATIS TEL. 664-495-731

KUPIĘ CIĄGNIK I SPRZĘT ROL-
NICZY. NAJLEPSZA CENA:
TEL. 669-077-970

AUTO-GAZ MONTAŻ SER-
WIS WYMIANA OPON TO-
MASZÓW TEL. 605-558-547,
84-664-63-17

AUTA Z NIEMIEC WYJAZDY PO
AUTA, AUTA POD ZAMÓWIENIE,
SZYBKO, TANIO, SKUTECZNIE.
TEL. 516-339-121

WYNAJEM

STANCJA. TEL. 502-072-303

STANCJA TEL. 603-951-534

AUKA

ANGIELSKI. TEL. 795-721-451

WUREX NAUKA JAZDY 30.12.24
KOPARKOŁADOWARKI, KO-
PARKI, ŁADOWARKI 03.01.25
ADR 17.01.25 ZAPISY: SZKO-
LENIA CHEMIZACYJNE, WÓZ-
KI Z UDT, BHP, KWALIFIKACJA
WSTĘPNA I SZKOLENIE OKRESO-
WE ORAZ INNE WWW.WUREX.
EU ZAPRASZAMY: ZAMOŚĆ UL.
GMINNA 43 TEL. 84/638-66-
91, 504-211-600

PRACA

ZATRUDNIĘ INTROLIGATORA.
TEL. 603-374-623

NA POMOCNIKA Z MIESZKA-
NIEM. TEL. 503-776-113

DO ROZBIÓRKI Z NOCLEGIEM.
TEL. 571-531-402

4 RT. ROLNICZE

DOTACJE ROLNICZE
TEL. 731-30-20-15

KOMBAJN CSX 7040
TEL. 693-727-479

ZAKUPIE CIĄGNIKI REJESTRO-
WANE LUB NIE TEL. 669-681-711
PRZYCZEPĄ WYWROTKĄ 8T,
TEL. 693-727-479

KUPIĘ LAS, DĘBA, TOPOLĘ
TEL. 508-742-952

KUPIĘ CIĄGNIKI, MASZYNY ROL-
NICZE TEL. 690-691-908

ZIEMNIANKI Z DOSTAWĄ DO
DOMU. TRANSPORT GRATIS.
TEL. 735-449-249

KUPIĘ CIĄGNIKI URSUS, ZE-
TOR, MTZ, PRZYCZEPY
TEL. 512-208-120

KUPIĘ CIĄGNIKI USZKODZONE,
SPALONE BEZ DOKUMENTÓW.
TEL. 510-942-244

ZAKUPIĘ CIĄGNIK ROLNI-
CZY MTZ, URSUS, ZETOR, MF
WŁADIMIREC, T-25, PODOB-
NE ORAZ BEZ REJESTRACJI, Z
NAPĘDEM, TEL. 888-122-326

Wróżka Apolina

ZMIENIĆ COŚ W SWOIM ŻYCIU.
NIE CZEKAJ, ZADZWOŃ!

- ✓ Odwróci złe uroki
- ✓ Zdejmie złe fatum
- ✓ Pomoże odnaleźć miłość

Tel. 698-605-203,
535-776-991

Wróżka Apolina
698605203

BeanPol SKUP FASOLI

Oddział centralny:
Hostynne-Kolonia 23
tel. 693-458-129

Dogodne warunki
Szybkie płatności

Nabroź: 600-295-537
Posadów: 696-226-660, Ułhówek: 694-894-234

DANPOL PALIWA

ON olej napędowy

olej opałowy OO

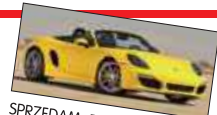
DOWÓZ DO KLIENTA
Biłgoraj, tel. 535-22-55-22

TYLKO
5 zł
dodatkowo za zdjęcie

SPRZEDAM DOM, DZIAŁKA
30 A, KALINOWICE, PILNE!
TEL. 84 000 00 00

OGŁOSZENIA DROBNE ZE ZDJĘCIEM

SPRZEDAM PORCHE BOXTER,
2012 ROK, BEZWYPADKOWY,
TANIO, TEL. 84 000 00 00

TYLKO
5 zł
dodatkowo za zdjęcie

ŚRUTOWNIKI: BĄK, NA KAMIE-
NIE TEL. 726-010-652

WYSŁODKI SUSZONE
TEL. 608-123-261

**ZIEMIANKI CZERWONE BIAŁE
DOWÓZ**
TEL. 722-010-565

TOWARZYSKIE

MACIEJ TEL. 513-024-694

ANKA TEL. 886-144-462

ZAPRASZAM. TEL. 513-256-765

USŁUGI

KOMINKI. 600-498-445

BUDOWA DOMKÓW 35 MKW.

TEL. 601-684-254

WYMIANA PODWALIN
TEL. 601-684-254

REMONTY TEL. 601-684-254

STUDNIE GŁĘBINOWE W 1-DZIEŃ
TEL. 795-084-084

HYDRAULIKA SZYBKO, TANIO
TEL. 506-203-759

NAGROBKI WWW.GRANBET.PL
502-480-543

CYKLINOWANIE BEZPYŁO-
WE, MONTAŻ PODŁÓG.
TEL. 534-136-968

KOMPLEKSOWA BUDOWA DA-
CHÓW TEL. 601-684-254

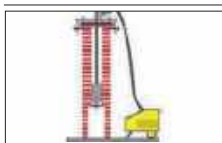
DOTACJE CZYSTE POWIETRZE
DOCIEPLENIE, OKNA, PIEC NA
PELLET ZA DARMO
TEL. 500-415-313

REMONTY I WYKOŃCZENIA
TEL. 884-609-403

DOTACJE
„CZYSZCIE POWIETRZE”.
TEL. 884-768-484

PROFESJONALNE USŁUGI RE-
MONTOWO BUDOWLANE SZYB-
KO SPRAWNIE TEL. 798-629-876

ROZWIERANIE
KOMINÓW I MONTAŻ RUR
KWASOODPORNYCH ORAZ
CERAMICZNYCH.
TEL. 502-665-656

WYCINKA DRZEW, ZWYŻKA 30
M. TEL. 504-195-361

KRYCIE DACHÓW,
CIESIELSTWO, DEKARSTWO.
TEL. 514-286-692

GŁĄDŹ, MAŁOWANIE, PA-
NELE, PŁYTKI, K-GIPSY
TEL. 669-418-585

PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE,
PROJEKTOWANIE, MONTAŻ
TEL. 793-911-200

WYCINKA, PRZYCINKA DRZEW.
TEL. 785-231-548

WYCINKA DRZEW PODNOŚNIK
KOSZOWY TEL. 690-242-257

REMONTY WYKOŃCZENIA.
TEL. 601-197-417

TAPICERSTWO. ZAMOŚĆ, UL.
KIEPURY 14. TEL. 608-632-821

T RANSPORT

ŻUŻEL, GRUZ, PIASEK, ŻWIR,
ZIEMIA, KLINIEC, TŁUCZEŃ,
GRYS, WAPNO KREDOWE.
TRANSPORT NISKOPODWO-
ZIOWY. USŁUGI KOPARKA-
MI, WYBURZENIA BUDYNKÓW.
TEL. 606-644-409

R ÓŻNE

ODDAM BUDĘ DLA ZWIERZĄT-
KA. TEL. 694-979-806

Z WIERZĘTA

SKUP CIELĄT TEL. 513-247-412

SKUP CIELĄT. TEL. 509-810-728

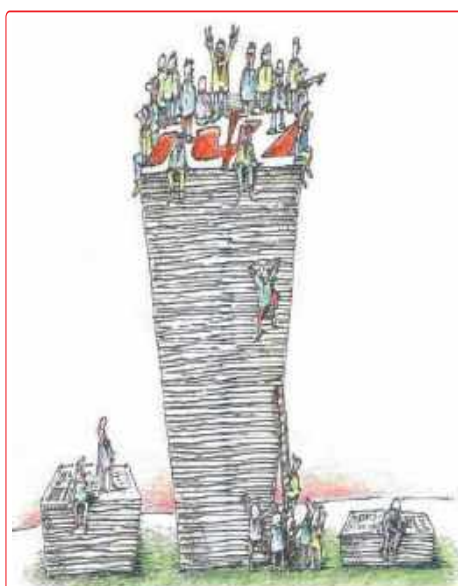
SPRZEDAM PROSIĘTĄ.

TEL. 889-121-757

ZAKUPIĘ KROWY MLECZNE
LUB JAŁÓWKI WYSOKOCIELNE.
TEL. 572-429-501

SPRZEDAŻ RYB HUBI-
NEK OD 19 DO 23 GRUDNIA
TEL. 604-580-699

SPRZEDAM KACZKI,
TEL. 733-576-264

Warto zaprenumerować!

Tylko 4,30 zł

Pytaj listonosza i na pocztę.

e-wydanie (w pdf-ie) tylko 2,50 zł
szczegóły www.tygodnikzamojski.pl

1955

F.P.H. AGROPAC A. Bielecki

SKUP FASOLI PROSTO Z POLA
– przebieranie GRATIS!

SKUP FASOLI PRZEBIERANEJ
SKUP ODPADÓW Z FASOLI
USŁUGOWE PRZEBIERANIE FASOLI

Majdan 11
22-540 Dołhobyczów
www.agropak.info
Skup: 506 614 308 Przelew: 725 790 516

SKUP FASOLI
ORZECHÓW, PESTKI DYNI
PRZEBIERANIE FASOLI
DEPOZYT

TADEUSZ NOWACZEWSKI
Białopole, ul. Żołnierzy I AWP 22A
Magazyn: Buśno 86A
510-399-131, 504-031-981

FASOLA – ORZECHY – GROCH
SKUP – USŁUGA
(przebiegania, suszenia prosto z pola)
WYDAJNOŚĆ DO 90 T DZIENNIE

NUTS-BEAN Antoni Nowaczewski
Kułakowice Pierwsze 13
514-265-481, 725-704-791

UWAGA ROLNICY
Skup Fasoli *Najlepsze Ceny*

WSZYSTKIE ODMIANY, TAKŻE NIEPRZEBIERANEJ
Usługi suszenia i przebiegania fasoli

AGNES-MAR Tel. 605-091-142, 601-665-512, 697-246-781

M E D Y C Z N E

GASTROENTEROLOG

ZAMOŚĆ

DR HAB. ANDRZEJ PRYSTUPA,
PROF. UM, GASTROENTEROLOG,
ZAMOŚĆ. TEL. 602-397-755

LARYNGOLOG

ZAMOŚĆ

DR N.MED. LARYNGOLOG MA-
REK REMER, MŁODZIEŻOWA 6,
WTORKI, CZWARTKI OD 16.00.
TEL. 603-593-443

UROLOG

BIŁGORAJ

GABINET UROLOGICZNY TOMASZ
ZIÓŁKOWSKI. CZWARTEK 16.00-18.00,
BIŁGORAJ, UL. POPRZECZNA 3A. TEL.
84-686-56-88

ZAMOŚĆ

GABINET UROLOGICZNY ZIÓŁKOWSKI
TOMASZ. PONIEDZIAŁEK, ŚRODA
15.30, ZAMOŚĆ, UL. PEOWIAKÓW 6,
PRZYCHODNIA "ŻAK". TEL. 84-638-40-
81, 510-971-951

KAROL UNIFANTOWICZ SPEC.

UROLOG, ANDROLOG, USG JAMY

BRZUSZNEJ, UKŁADU MOCZOWE-
GO, MOSZNY, PROSTATY, OPERA-
CJE STULEJKI, CYSTOSKOPIA GIĘTKA,

NIEPŁODNOŚĆ, BADANIE NASIENIA,
NISKI TESTOSTERON, WWW.UNIMEDI-

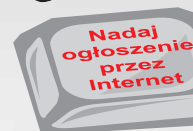
CA.INFO, ZAMOŚĆ UL. LIPSKA 61A/3,
TEL. 510-331-332

USG

ZAMOŚĆ

USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, PIERSI, BADANIE DOPLEROWSKIE
TĘTNIC I ŻYL. MAŁGORZATA CZOCHRA, ZAMOŚĆ, UL. CIEPŁA 10. REJE-
STRACJA TELEFONICZNA 696-530-327

Biuro Ogłoszeń TZ online

www.tygodnikzamojski.pl/ogloszenia_add

W pierwszym roku „nowej ery TKS”

Wydarzenia 2024

Kiedy umilkły echa jubileuszowych uroczystości stulecia klubu Tomasovia Tomaszów Lubelski, organizowanych w 2023 roku, zapewne mało kto przewidywał, że rok 2024 przyniesie piłkarskiej Tomasovii tak wiele znaczących wydarzeń. Rozpoczęło się dość nieciekawie...

W marcu 2024 trener Sadowski osiągnął wymagany wiek i przygotowywał się do przejścia na emeryturę. Trenerem Tomasovii był do 31 maja.

Nowy prezes – zapowiedź nowej ery

W dniu 1 marca rezygnację z funkcji prezesa zarządu klubu złożył **Dionizy Hałasa**. Wątkat nie trwał długo, jeszcze tego

powrócił do klubu po dwuletniej przerwie, w glorii chwaliły z uzyskania z Ładą tytułu najlepszej drużyny Zamojszczyzny poprzedniego sezonu. Trener Babiarz był w Tomasovii w latach 2016-2018 asystentem trenera Sadowskiego. W latach 2018-2022 prowadził zespół już samodzielnie i wprowadził go do III ligi.

Bilet meczowy i cegielka kolekcjonerska to hit piłkarskiego sezonu Tomasovii 2024/2025.

Protest piłkarzy – kompromis trenera

Po rundzie jesiennej zespół trenera **Bohdana Bławackiego** zajmował w IV-ligowej tabeli wysokie 6. miejsce. Poprzedni sezon zakończył na pozycji wicelidera. Podczas zimowych przygotowań na linii piłkarze – trener pojawił się spór medialny, którego zarzewiem był polityka kadrowa pierwszego zespołu. Znany z wysokiej kultury osobistej i charyzmy trener Bławacki, daleki od zostrzania powstałego konfliktu, zdecydował się na ustąpienie i do końca maja przebywał na urlopie bezpłatnym.

Na chwilową słabość – nowy/stary trener-emeryt

1 marca posadę pierwszego trenera Tomasovii przejął **Marek Sadowski**, który prowadził już drużynę w latach 2016-2018. Pierwszy mecz z nowym szkoleniowcem (w **Biłgoraju**) był niczym „wejście smoka”. Piłkarze Tomasovii wygrali z Ładą 3:1 (trenowaną przez **Pawła Babiarza**) i po trosze zrehabilitowali się za jesienną porażkę na własnym stadionie 2:5.

Piłkarze – wynik poniżej oczekiwań

W ostatnich czterech czwarcowych meczach drużynę Tomasovii prowadził już **Ireneusz Baran**, były zawodnik i dotychczasowy asystent trenera Marka Sadowskiego. Tomasovia nie poprawiła swojego miejsca w tabeli na zakończenie sezonu. Ba, zajęła aż 8., co w tomaszowskim środowisku sportowym przyjęto niezbyt przychylnie.

Prezes chce – trener wraca

Tuż po zakończeniu sezonu 2023/2024 było już wiadomo, że trenerem pierwszego zespołu zostanie **Paweł Babiarz**. Zabiegał o to usilnie prezes Walentyn, który bardzo ceni umiejętności trenera Babiarza. Obaj już wcześniej współpracowali w Hucie Tysowce. Paweł Babiarz

Bilety meczowe i cegielki – gratka dla kolekcjonerów

Zgodnie z zapowiedzią prezesa Tomasovia Walentyn z olbrzymią energią i zapałem wprowadza

Bracia Damian, Jakub i Maciej Szutowie.

do swojej medialnej i wizerunkowej kampanii oraz pomysły w „nowej erze TKS”. Sukcesywnie pojawiają się kolejne klubowe gadżety. Coraz więcej kibiców na stadionie przywdziewa koszulki, szalik i gustowne czapki w barwach klubowych. Bilet meczowy i cegielka kolekcjonerska to hit piłkarskiego sezonu Tomasovii 2024/2025 dla zbieraczy klubowych pamiątek. Tomasovia pisze swą historię już w nowym wymiarze.

Statystyczna ciekawostka – tercet braci Szuta

Dość rzadko zdarza się, by w jednej drużynie występo-

wało jednocześnie więcej niż dwóch braci. A tak było w Tomasovii w rundzie jesiennej sezonu 2024/2025. Zagrało w niej trzech braci Szuta – **Damian**, **Jakub** i **Maciej**. Jesienią statystyka braci Szuta: **Damian** – rozegrał 15 spotkań w lidze i 2 w pucharze, w tym 12 w wyjściowym składzie. Strzelił 12 bramek w lidze i 1 w pucharze. **Jakub** – 12 spotkań w lidze i 2 w pucharze, w tym 14 w wyjściowym składzie. Strzelił 5 bramek w lidze. **Maciej** – 11 spotkań w lidze i 1 w pucharze, w tym 3 w wyjściowym składzie. Strzelił 3 bramki w lidze. Wspólnie Damian, Jakub i Maciej wystąpili w 5 spotkaniach przez 114 minut. Razem Damian i Jakub w 12 spotkaniach przez 788 minut. Razem Damian i Maciej w 8 spotkaniach przez 364 minuty. Razem Jakub i Maciej w 6 spotkaniach przez 170 minut.

Najlepsi na Zamojszczyźnie – już dwukrotnie

W ostatnich pięciu sezonach zespół Tomasovii dwukrotnie został najwyżej sklasyfikowany w ligowej hierarchii drużyn z naszego okręgu. Zespół jest na najlepszej drodze,

Z HAL I STADIONÓW

Siłacz z Akademii

Podczas zawodów w **Lublinie** student Akademii Zamojskiej, **Martin Sendlak**, zdo-

Martin Sendlak.

był złoty medal Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego w dwuboju siłowym.

Pięściarze ASB Hetman Zamość.

Martin, który studiuje na kierunku finanse i rachunkowość, rywalizował w kategorii do 65 kg. W wyciskaniu sztangi leżąc osiągnął rezultat 85 kg, natomiast w martwym ciągu 150 kg, co dało łączny wynik 235 kg, pierwsze miejsce i złoty medal.

Ewa na podium

Dwa brązowe medale wywalczyła studentka Akademii Zamojskiej, **Ewa Żolnierczuk** w Turnieju SOLT 11 x Dzik, który odbył się w **Warszawie**. Ewa Żolnierczuk, studentka bezpieczeństwa narodowego, która trenuje BJJ w sekcji Stronghold

Ewa Żolnierczuk.

Zamość, wywalczyła brązowy medal w kategorii adult – 70 kg no gi (bez kimono, pocztukujący) oraz brązowy w kategorii adult +75 kg gi (w kimono – białe pasy). SOLT to turniej chwytanych sportów walki, w którym biorą udział zawodnicy trenujący judo, brazylijskie jiu-jitsu, sambo, zapasy, czy MMA.

Najlepszy zawodnik

W **Sędziszowie Małopolskim** odbył się turniej bokserki w którym z powodzeniem startowali pięściarze ASB Hetman Zamość. Złote medale spośród podopiecznych trenera **Przemysław Maziarz** wywalczyli: **Antoni Harkot**, **Hubert Pikuziński** i **Jakub Proć**, srebrne: **Damian Makarowicz** (po kon-

trowersyjnej decyzji 2:1 dla rywala), **Jakub Murzac** i **Paweł Półtorak**. Organizatorzy uznali Huberta Pikuzińskiego najlepszym zawodnikiem turnieju.

Aleksandra dziewięć

Ponad sześćset dzieci z wszystkich województw z roczników 2013/2014 walczyło w hali Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w **Spale** w ramach ogólnopolskiego finału – Lekkoatletyczne Nadzieje Olimpijskie. Wszyscy startowali w dwubojach. Z naszego regionu najwyżej, 9. miejsce zajęła **Aleksandra Kata** z Tomasovii Tomaszów Lubelski (rzut piłeczką palantową plus 600 m). Pozostali zajęli miejsca poza pierwszą dziesiątką. W ramach współzawodnictwa międzywojewódzkiego najlepsze okazało się kujawsko-pomorskie. Lubelskie zajęło odległe, 12. miejsce.

mak

Dźwigali na pomoście w Turnieju i Lidze Juniorów

Znicz pierwszy

Przez dwa dni w **Puławach** trwała rywalizacja sztangistek i sztangistów. Wszystkie za sprawą 20. edycji Turnieju w Podnoszeniu Ciężarów o Puchar Ziemi Puławskiej oraz 5. Runtu Wojewódzkiej Ligi Juniorów.

Najlepsi wg punktacji Sinclaira, U15, młodzicy: **Aleksandra Wachna** Agros Zamość 183,75 pkt., **Emilia Brewińska** Znicz Biłgoraj 168,27 pkt – **Oskar Wójcik** Pom-Iskra Piotrowice 326,63 pkt., **Tymoteusz Kaczor** Znicz 301,86 pkt.

U17, juniorzy młodsi: **Andżelika Młynarczyk**

Aleksandra Wachna.

Olimpijczyk Łuków 221,81 pkt., 2. **Weronika Ostrowska** Agros 195,29 pkt – **Oliwier Jabkiewicz** GCK Kobylany 353,28 pkt. 3. **Maciej Szczygalski** Znicz 322,18 pkt. Juniorzy: **Matyasz Zawisza** Wisła Puławy 371,91 pkt., 3. **Kordian Pisklak** 289,36 pkt.

Punktacja drużynowa: 1. Znicz Biłgoraj, 2. Wisła Puławy, 3. Olimpijczyk Łuków, 5. Agros Zamość. 8. Unia Hrubieszów.

Wyniki V rundy Lubelskiej Ligi Juniorów: 1. Olimpijczyk Łuków 1772,86 pkt, 2. LKS Znicz Biłgoraj 1709,56, 3. KS Wisła Puławy 1684,77, 4. GCK Kobylany 1609,32, 5. Agros Zamość 1524,34, 6. Unia Hrubieszów 1496,43, 7. GULKS Pom-Iskra Piotrowice 1476,92 pkt, 8. GULKS Niemce 1391,92.

mak, fot. str. Agrosu Zamość

Udane starty zawodników Sparty, Orki i Wodnika

Pływackie medale

W **Lublinie** odbyły się Mistrzostwa Województwa Lubelskiego na 25-metrowej pływalni, w różnych grupach wiekowych.

W zawodach wzięło udział 370 pływaków z 24 klubów, w tym z naszego regionu. Reprezentanci Sparty Biłgoraj zdobyli aż 22 medale przy okazji ustanawiając 40 rekordów życiowych i 6 klubu. Najczęściej, bo aż trzy razy, na podium stawała **Zuzanna Kowalczyk**. Medale wywalczyli jeszcze **Hanna Majcher**, **Leon Zub** i **Dominik Palka**.

Najstarsi Spartanie odebrali 16 medali w tym 7 złotych. **Michał Giruc** wygrał wszystkie swoje starty stylem klasycznym i 100 metrów stylem zmiennym. Jego rówieśnik **Marcel Jonczak** triumfował na 50 i 100 metrów stylem motylkowym i 200

zmiennym.

Julia Duńko

rywalizowała

w kategorii

open i na

100 metrów

stylem motylkowym

się na pozycji

trzeciej.

Michał Giruc, Marcel Jonczak i trener Adam Osuch ze Sparty Biłgoraj.

Świąteczna sonda

Prezenty, potrawy i sportowy cel

Na pytania odpowiadają sportowcy, trenerzy i działacze. Oto one: 1. Wigilia i Boże Narodzenie to... 2. Ulubione potrawy ze stołu wigilijno-świątecznego. 3. Najprzyjemniejszy prezent spod choinki. 4. Sportowy cel roku 2025.

● **Dorota Bernaś**, trener w akcji Lekkoatletyka dla Każdego, Znicz Bilgoraj: 1. To czas spędzenia chwil z bliskimi. 2. Pierogi z kapustą i grzybami, uszka z barszczem. 3. Piękny lańcuch, który wywołał u mnie radość. 4. Wystartowanie w maratonie.

● **Antoni Czerniak**, trener kadry Polski kobiet w podnoszeniu ciężarów, Unia Hrubieszów: 1. Dzielnie się opłakiem, spędzanie czasu z najbliższą rodziną, dziećmi i wnukami. 2. Karp, barszcz czerwony z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, bigos i gołąbki, sałatka jarzynowa. 3. Myślę o laptopie i prezentach dla wnuków. 4. Stworzyć jak najlicniejszą grupę młodych adeptów do podnoszenia ciężarów w środowisku hrubieszowskim.

● **Sławomir Dudek**, trener sumo i kulichstyl w Terminatorze Wysokie, Liderze Zamość i Orle Stary Zamość: 1. To czas spędzony z rodziną. Czas wyciszenia i odpoczynku. 2. Barszcz czerwony z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, ryby pod każdą postacią. 3. Najprzyjemniejszy prezent pod choinką jest wtedy, kiedy moje córki wraz z żoną dogadują się i mówią: to dla Ciebie od Nas. 4. Przy najmniej jedna kwalifikacja na Mistrzostwa Świata w sumo w Tajlandii.

● **Martyna Dzida**, siatkarka Tomasovii Tomasów Lub.: 1. To dla mnie wspaniały czas, ponieważ mogę spędzić go z rodziną, która jest dla mnie najważniejsza.

2. Zdecydowanie barszcz z uszkami mojej mamy. 3. Najprzyjemniejszym, który na długo zapamiętam, był przyjazd siostrzy, które mieszkają daleko. 4. Głównym celem jest dążenie do wspólnego sukcesu i rozwój indywidualnych umiejętności i oczywiście utrzymanie wysokiego poziomu gry w każdym meczu.

● **Rafał Fedaczyński**, trzykrotny olimpijczyk w chodzie sportowym: 1. To okres odpoczynku, spokoju i czasu rodzinnego. Po całym roku bieganiu następuje zwolnienie. 2. Barszcz z uszkami i miód. 3. Buty sportowe z pianką memory. 4. Miejsce na podium w Biegu Niepodległości im. Dziewięciu z „Wujka”.

● **Szymon Fugiel**, prezes Pady Zamość: 1. To spokojny czas z rodziną. 2. Pierogi z kapustą i grzybami. 3. Nie mam takiego, nie przywiązuję większej uwagi do prezentów. 4. Stabilna sytuacja organizacyjno-finansowa klubu.

● **Wiktoria Gajosz**, reprezentantka Polski w lekkiej atletyce, Tomasovia: 1. To przede wszystkim okres, który mogę spędzić z bliskimi. 2. Pierogi z kapustą i grzybami. 3. Zaskakujący i przyjemny jest każdy prezent. 4. Główny cel to zabawa bieganiem, nie narzucanie sobie niepotrzebnej presji. Jeśli tego nie zabraknie, wyniki przyjdą same.

● **Aleksandra Jakubczak**, biegaczka, Zamość: 1. Okazja do spędzenia wspólnych chwil z rodziną, chwilą refleksji, wyciszenia i rozmów, których tak brakuje na co dzień. 2. Barszcz czerwony mojej mamy, gołąbki z grzybami siostry Basi, krokiety Grażynki, sandacz w śmietanie Kasi, semik Ani i ryba po grecku szwagra. 3. Pakiet starto-

wy na ultramaraton. 4. Realny: przebiec dwa maratony i poprawić rekordy życiowe. Mniej realny: przebiec Ironman. Cel-marzenie: wystartować w maratonie w Nowym Yorku lub Tokio.

● **Piotr Kidliński**, hrubieszowianin, trener kadry Polski młodzieżowców na 800 metrów: 1. Czas spokojnego przebywania w gronie rodzinnym, przeżywanie Pasterki. 2. Karp smażony. 3. Najbardziej pamiętam narty, które dostałem, gdy miałem 8, może 10 lat. Zwykłe dziecięce, a ile było zabawy. 4. Zawodnikom ze swojej grupy z Bartkiem na czele życzyć zwycięstwa, które pozwolą awansować na docelowe zawody, a tam walki o medale.

● **Wioletta Krawczuk**, prezes Unii Hrubieszów: 1. Wigilia i Boże Narodzenie to dla mnie tradycja oraz czas spotkań w rodzinnym gronie. W miłej, przyjemnej, rodzinnej, świątecznej atmosferze. 2. Pierogi. 3. Najlepszym prezentem jest dla mnie obecność rodziny przy stole wigilijnym. 4. Przesunięcie zespołu seniorów do górnej części tabeli piłkarskiej zamojskiej Klasy A.

● **Marcin Kusz**, przełajowy Mistrz Polski Juniorów, Znicz Bilgoraj: 1. Najważniejsze święta rodzinne. 2. Barszcz z uszkami i karp. 3. Konsola xbox one. 4. Kwalifikacja na mistrzostwa Europy U20.

● **Przemysław Maziarczuk**, trener boksu, ASB Hetman Zamość: 1. To czas na odpoczynek, spędzanie go z najbliższymi

i chwila na przemyślenia. 2. Od zawsze barszcz z uszkami. 3. Najbardziej cieszę rzeczy od serca (jak syn mi coś narysuje i pięknie ozdobi rysunek w kolorowy karton). 4. Wole nie zdradzać. Chcę zaskoczyć siebie, by moi podopieczni stawiali się coraz lepsi.

● **Małgorzata Muzyczuk**, propagatorka biegania, nauczycielka ZS nr 4 w Hrubieszowie: 1. Spędzenie czasu z najbliższymi, jak i pamiętanie o misji świą-

tecznym prezentem dla mnie to moja rodzina – cała w komplecie i zdrowa! 4. Przetrawienie sekcji pływackiej w Bilgoraju. Mimo remontu pływalni stawiamy sobie za cel utrzymać poziom sportowy naszych reprezentantów poprzez systematyczne treningi wyjazdowe do Łeżajska i Janowa Lubelskiego.

● **Dominik Skiba**, piłkarz Startu Krasnystaw: 1. To spędzenie czasu z rodziną i przyjaciółmi. 2. Wszystkie przygotowane przez moją mamę. 3. Nie mam pojęcia, raczej nie przykadam uwagi do prezentów. 4. Na pewno być zdrowym, a wtedy pokazać na boisku, na co mnie stać.

● **ks. Tomasz Szady**, biegacz, piłkarz i tenista stolowy, Hrubieszów: 1. Dla mnie Wigilia to piękna noc, czas spędzony z rodziną, czas na modlitwę, życzenia i śpiewanie kolęd. Każde Boże Narodzenie dla mnie to kolejne uświadomienie sobie, że Bóg uniżył się, stał się Jednym z Nas i zamieszkał pośród Nas, jako człowiek. 2. Bardzo lubię wszelkiego rodzaju ryby, ale śledź i karp w tym dniu smakuje niepowtarzalnie. 3. Gdy miałem 6-7 lat dostałem od wujka piękny pistolet świecący, z którego były odtwarzane różne dźwięki. Do tej pory ten pistolet jeszcze gdzieś leży. 4. Celów mam sporo mimo już zbliżających się 40 lat. Nadal chcę poprawiać swoje rekordy życiowe w biegach. Chciałbym też wystartować w Mistrzostwach Świata dla Mastersów.

● **Tomasz Walentyn**, prezes Tomasovii Tomasów Lub.: 1. Chwila odpoczynku i przy-

jemny czas z rodziną. 2. Nie jestem wybredny w tej kwestii i lubię w zasadzie wszystkie świąteczne potrawy, ale to pewnie dlatego, że jemy je głównie „od święta”. 3. Mnie już to nie dotyczy, ale uśmiech moich dzieci jest bezcenny. 4. Przygotować klub i jego struktury pod zwycięstwo mistrzostwa IV ligi.

● **Józef Wasiel**, rzutny lekkoatletyczny, Mircze: 1. Czas rodzinnych spotkań i pójście do kościoła. 2. Smażony karp, barszcz z uszkami, kapusta z grzybami i przepyszne racuszki mojej żony. 3. Prezenty nie są dla mnie priorytetem, a jeśli już, to bardziej lubię nimi uszczęśliwiać wnuki. Zamiast prezentów ważniejszy jest dla mnie czas z rodziną. 4. Utrzymanie formy z roku 2024. Niestety o medale może być ciężko, bo do mojej kategorii wiekowej dojdzie rocznik młodszy o 3 lata. Ale duch walki ciągle jest, więc jestem dobrej myśli.

● **Robert Wiczerzak**, trener piłkarzy Hetmana Zamość: 1. Święta Bożego Narodzenia to dla mnie na pewno spotkanie z rodziną, trochę spowolnienie szybkiego trybu życia, wejście na tryb odpoczynku i refleksji oraz przemyślenia Nowy Rok. 2. Barszcz czerwony z uszkami i duża ilość karpia. 3. U nas są najczystsze drobne upominki. Liczy się dobry nastrój i miła atmosfera świąt. 4. Powalczyc z Hetmanem o podium na IV-ligowych boiskach.

Przypisał Marek Ambroży Kidliński

Kartka ze zbiorów Stanisława Rudego.

tecznej. 2. Smażony karp, pierogi mamy z kapustą i grzybami. 3. Nie zwracałam nigdy uwagi na prezenty, nie są dla mnie najważniejsze. 4. Osobiste uczestniczenie w zajęciach Hrubieszowskiej Grupy Biegowej i zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w lekcjach wychowania fizycznego.

● **Adam Osuch**, trener pływania w Sparcie Bilgoraj i lekkiej atletyki w RCEZ Bilgoraj: 1. Czas spędzony z najbliższą rodziną. 2. Nie mogę się doczekać pierogów z kapustą i grzybami. 3. Najwięk-

Zuzia
PROMOCJA!
od 1540 zł

Maja
PROMOCJA! 2950 zł

Grande
2620 zł

materac bone!

90x200	540 zł
120x200	700 zł
140x200	820 zł
160x200	930 zł
180x200	1040 zł
200x200	1140 zł
220x200	1260 zł

York
komoda 759 zł, łóżko 1379 zł, szafka nocna 409 zł, szafa 2139 zł
*cena bez materaca i stelaża

Fado 150
szer. 180cm, gł. 61cm, wys. 216cm
kolor: biały, dąb sonoma, orzech selet
1599 zł

Fado 180
szer. 180cm, gł. 61cm, wys. 216cm
kolor: biały, dąb sonoma, orzech selet
1829 zł

Fado 235
szer. 235cm, gł. 61cm, wys. 216cm
kolor: biały, dąb sonoma, orzech selet
2289 zł

Z ARCHIWUM KRZYSZTOFA KONOPY

NOCNE GADANIE *

Rzecz przypomnijmy dla porządku:
W noc wigilijną, jak chce zwyczaj,
Zwierzęta – wszystkie bez wyjątku
Mówią językiem Mickiewicza.

Noc osobliwa więc się zdarza:
– Kopyto koń zaciska w piąchę...
(Gdyby brał przykład z gospodarza,
Rzucałby wciąż za wiachę wiachę)

To noc z przedziwnych tkana spłotów!
Dajmy więc spokój, pardon, świni...
(Ryć nie wytrzymałby jazgotów
Zwyczajnych pani gospodyni)

W tę noc, co jest zaczarowana,
(Za mniej niż roczek – znów wybory)
Można usłyszeć bek barana:
– Ech, posłem być! Iść w senatory!

A o czym wyje pies uparcie?
(Przyjaciel nasz oddany, szczery)
– Żyję jak pan! Raz dziennie żarcie!
(Pan to rencista lub emeryt)

Ach, gdyby homo owej nocy
Zamknął ryj, gębę, usta, dziób...
Sam siebie człowiek nie zaskoczy!
Nie oczekujemy nawet prób!

*Wiersz opublikowany w TZ 15 grudnia 2010 r.

JERZY LIPIEC rysuje

Horoskop

Baran
21.03-19.04

Podobno pies to najlepszy przyjaciel człowieka. Ostatnio czujesz się samotny, więc może to dobry czas na adopcję czworonożnego przyjaciela? Masz stabilną sytuację zawodową i nie musisz martwić się, że coś w tej kwestii się zmieni. Na finanse też nie będziesz narzekać, więc śmiało zapewnisz mu dobry byt, a i sobie nie będziesz musiał zaciągać. Dobrze się zastanów.

Byk
20.04-20.05

Od dłuższego czasu gromadzisz na koncie oszczędności. Uzbierała się niezła suma, czas pomyśleć o inwestycjach. Wejdź w branżę, którą się interesujesz. Zanim zrobisz pierwszy poważny krok, zapisz się na potrzebne szkolenia, posłuchaj wskazówek specjalistów i nie rób nic na własną rękę. Jeszcze przyjdzie czas na to, by stawiać wszystko na jedną kartę.

Bliźnięta
21.05-20.06

Zbliża się moment, o którym marzy niemal każdy z nas. Dotarłeś do niego dzięki swoim cechom charakteru – dociekliwości, ciekawości i gadatliwości. Nie zmieniaj się, nawet, jeśli ktoś z bliskiego otoczenia tego od Ciebie oczekuje. Zastanów się więc, czy powinieneś utrzymywać kontakt z tą osobą. Jeśli podejrzany jest Twój partner – w Waszej relacji potrzebna jest szcera rozmowa. Nie daj sobą manipulować.

Rak
21.06-22.07

Pamiętaj, że marzenia się nie spełniają – marzenia się spełnia. Jesteś typem uczuciowego, delikatnego, wrażliwego człowieka. Los się do Ciebie uśmiechnął. Już niedługo dostaniesz szansę wynagrodzić sobie ostatnie lata przepełnione niepewnością. Tym razem nie daj za wygraną, nie myśl za dużo i daj się porwać emocjom. Nawet jeśli nie zmienisz swoich wszystkich przyzwyczajeń, poczujesz jak smakuje radość.

Lew
23.07-22.08

„Patrzcie i podziwiacie, to Ja – dzielny Lew”. Jesteś typem wodza i nie lubisz, kiedy ktoś zwraca Ci uwagę. Niedługo możesz się nieźle zdiwzić. Szefowi nie spodobały się rezultaty pracy i przywołał Cię „na dywanik”. Dzięki urokowi osobistemu spadniesz na cztery łapy, ale powinieneś wyciągnąć z tej sytuacji

wnioski na przyszłość. Przyłóż się bardziej do swoich obowiązków, bo jeśli sprawa się powtórzy, możesz ponieść gorzkie konsekwencje.

Panna
23.08-22.09

Od lat wierna byłaś swojemu stylowi życia, ale teraz czas na zmiany. Coraz częściej czujesz się przytłoczona obowiązkami i rutyną, którą prowadzi Twoim życiem. Czas wyzwolić się od starej wersji siebie, posmakować nowej energii i wejść na pozytywne wibracje. Po pierwsze, zainteresuj się swoimi włosami i stylem ubierania. Jeśli sama nie

HOROSKOP DLA MAGDALENY SCHEJ-BAL ZNAK ZODIAKU: SKORPION

Źródło: wikipedia.org, Pexels, CC BY-SA 2.0

Jeśli aktorka dobrze zaplanuje czas, nie będzie musiała z niczego rezygnować, a chwile relaksu dobrze wpłyną na jej obowiązki zawodowe. Niespodzianki skutecznie poprawią humor, a dzięki nowym znajomościom, może pojawić się również atrakcyjna propozycja nowego kontraktu. Gwiazdy zwiastują również dobrebyty w sprawach finansowych.

potrafisz znaleźć dobrego stylu, poprosz przyjaciółkę. To jej konik.

Waga
23.09-22.10

Każdy wie, że drugie imię Wag to sprawiedliwość. W najbliższym czasie wejdiesz w skórę sędzi, która ma ogłosić wyrok. Podejdź do sprawy ze spokojem, rozważ wszystkie za i przeciw, nie działaj pod wpływem emocji. Jeśli za szybko podejmiesz decyzję, możesz potem żałować jej konsekwencji. W całej tej nerwowej sytuacji nie zapominaj o sobie. Dbaj o higienę snu i dobrze się odżywiaj. Zainteresuj się swoim partnerem, bo może czuć się porzucony.

Skorpion
23.10-21.11

Twoja wewnętrzna siła pomoże Ci przetrwać trudny czas. Życie składa się zarówno z tych miłych, jak i gorszych momentów, więc po fali sukcesów prywatnych i zawodowych, czas na mały, życiowy dołek. Nie musisz się de-

nerwować, to tylko przejściowy okres. Za kilka tygodni znowu będziesz na górze sinusoidy. Przez ten czas rozsądnie wydawaj pieniądze i uważaj na nowe miłości.

Strzelec
22.11-21.12

W związku z nadchodzącymi świętami, optymizm zaleje Twoje ciało. Partner może nie być zadowolony, że codziennie stawiasz nacisk na celebrowanie. Powinieneś skonsultować swoje przyzwyczajenia z drugą połówką. Kompromis to klucz do zdrowego związku. Nie bądź hipokrytą, który myśli tylko o swoich potrzebach. Może dobrym rozwiązaniem będzie spontaniczny, krótki wypad za miasto? Oczywiście tylko we dwoje.

Koziorożec
22.12-19.01

W najbliższym czasie możesz poczuć, jak grunt osuwa Ci się pod nogami. Myśl trzeźwo, bo każdy, nawet najmniejszy błąd, może kosztować Cię utratę stanowiska. Nie pomoże również partner, który też będzie traktował Cię ozięble. Przygotuj się na to, że będziesz jak tykająca bomba lub wulkan, który w każdej chwili może zalać całe otoczenie gorącą lawą. Jeśli nie umiesz porządkować sobie z emocjami, może rozwiązaniem będzie trening boksu?

Wodnik
20.01-18.02

Jesteś duszą towarzystwa. Koledzy z pracy Cię lubią, szybko nawiązujesz nowe znajomości, które zresztą często przynoszą Ci zawodowe korzyści. Jest jeden problem. Twoja druga połówka jest o Ciebie zazdrosna i już niedługo poczujesz to mocniej na własnej skórze. Nie próbuj jej zbywać, a raczej poważnie porozmawiaj i zapewnij, że jej miejsce nie jest zagrożone. Masz w domu skarby, szanuj go i zapewnij poczucie stabilizacji.

Ryby
19.02-20.03

Pamiętaj, że aktywność fizyczna poprawia krążenie i wzmacnia odporność. Nie rezygnuj z niej, a ewentualnie tylko przenieś się na salę treningową. Jeśli uprzesz się, by uprawiać jogging na zewnątrz – pamiętaj o odpowiednim ekwipunku. Bielizna termoaaktywna, szalik, czapka to niezbędne elementy każdego zimowego treningu. Po sesji możesz pozwolić sobie na kubek gorącej czekolady. Jeśli nie chcesz rezygnować z restrykcyjnej diety – dodaj do herbaty miód, żurawinę lub goździki.

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
życzymy Państwu chwil wypełnionych radością i miłością,
niosących spokój i odpoczynek.*

*Niech kolejny rok upłynie
pod znakiem pozytywnych emocji oraz wielu sukcesów
zarówno osobistych, jak i zawodowych.*

*Zarząd i pracownicy
SKOK im. Z. Chmielewskiego*

www.skokchmielewskiego.pl

***Najserdeczniejsze życzenia szczęśliwych
i radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i sukcesów
w nadchodzącym 2025 roku***

składa

PRZEDSIĘBIORSTWO
KOTLARSKO-ŚLUSARSKIE
„BAT-GAZ” Adam Bednarz
Rogóżno, ul. Józefowska 53
22-600 Tomaszów Lubelski

tel. 84 665 80 64

www.batgaz.pl